

ITALIJA / SEJA VLADE

Italija bo postopno privatizirala energetske sektor

Včeraj so dokončno izdelali odlok o pokojninskih skladih

VOJIMIR TAVCAR

RIM - Vlada je sklenila: država bo postopno privatizirala celoten energetske sektor. To je eden od najpomembnejših sklepov, ki jih je sprejel ministrski svet na svoji včerajšnji seji, med katero je tudi dokončno izdelal odlok o pokojninskih skladih, o reformi maturitetnih izpitov (o tem poročamo na drugem mestu), odredil depenalizacijo nekaterih kaznivih dejanj ter posodobil pravila za hisni pripor, obenem pa pripravil vrsto zakonskih predlogov za dopolnitev organika sodstva.

Najbolj pričakovano je bilo seveda poročilo zakladnega ministra Piera Baruccija o privatizacijah, ki bo poslano pristojnim parlamentarnim komisijam in ki fotografira sedanje stanje. Kot izhaja iz sporocila o vladni seji in iz pogovora ministra Baruccija z novinarji, je bil dokument pripravljen v sodelovanju z zakladnim ministrom in z ministrom za industrijo Guarinom ter, seveda z ministrom za privatizacije Baratto. Kaze, da so bila tako znatno omiljena trenja zlasti med Baruccijem in Guarinom, ki so doslej močno zavirala postopek privatizacije.

Po poročilu, ki ga je pripravil Piero Barucci, bo oblikovano novo telo, ki bo koordiniralo in nadzorovalo vse javne storitve od telekomunikacij do prevoza, do vode in elektrike. Poleg tega pa bodo za podjetja,

ki jih bo država privatizirala, imenovani finančni konzultenti, ki se bodo pogajali z morebitnimi kupci. Vlada je nadalje pripravila prvi koledar privatizacijskega načrta. Kar zadeva koncern ENI bo nacrtno privatizacije izdelan v podrugem mesecu, za nekatere družbe, kot na primer Nuovo Pignone, pa vlada že ocenjuje dobljene ponudbe. Promet vseh podjetij, ki jih bo država privatizirala, se suče okoli 170.000 milijard lir.

Včeraj je bil tudi dokončno oblikovan odlok o pokojninskih skladih, pri katerem je vlada upoštevala pripombe pristojnih parlamentarnih komisij. Po tem odloku bo moč ustanoviti pokojninske sklade tako za odvisne kot za neodvisne delavce in svobodne poklice na osnovi vsedravnih pogodb. Skladi bodo vpisani v posebne sezname in bodo lahko tudi pravne osebe, sredstva pa bodo upravljali s konvencijo z zavarovalnicami ali skrbstvenimi ustanovami. Finansirali jih bodo s svojimi prispevki delavci in delodajalci, vključili pa bodo vanje tudi del odpravnin. Za to dopolnilno skrbstvo bodo delavci lahko odbili od dohodkov ne prijave do 3 milijone lir, skladi bodo lahko ustanavljali tudi delavci sami skupno s sindikati, toda slednji bodo morali biti podpisniki vsaj ene vsedravnne delovne pogodbe.

BIH / NATOVA LETALA BODO VZLETELA V PONEDELJEK

Mednarodno sodišče je zahtevalo konec genocida

Na tovornjaku s pomočjo so Srbi našli zaboje z municijo

SLOVENSKA POBUDA ZA BALKANSKO KRIZO

LJUBLJANA - Slovenski zunanji minister Lojze Peterle je v četrtek generalnemu sekretarju ZN Butrosu Galiju in zunanjim ministrom držav članic Varnostnega sveta poslal slovenski predlog za uresničitev Vance-Ownevega načrta o reševanju krize v Bosni in Hercegovini. S pobudo, ki so jo predstavili tudi tujim veleposlanikom v Ljubljani, želi Slovenija igrati dejavno vlogo v balkanskem konfliktu, je povedal zunanji minister. Se posebej zato, ker ima naša država razmeroma dobre informacije in predstave o vzrokih krize. »Zdaj je pravi čas za uresničevanje mirovne pobude ZN in ES, saj sta jo podpisali dve vpleteni strani, s koncem zime pa se povečuje nevarnost razširitve vojaških akcij in se hujših vojnih grozot,« je povedal Lojze Peterle. Po njegovem mnenju je resolucija VS ZN, ki prepoveduje vojaške poletne nad BiH, dober temelj za ukrepanje mednarodne skupnosti v skladu z ustanovno listino Združenih narodov. Izhodišče najnovejšega slovenskega predloga je ustanovitev varnih območij v BiH, kjer bi okrepili varnostne sile ZN in jih demilitarizirali. Slovenija nima veliko možnosti za vojaško sodelovanje z mednarodnimi silami, je povedal zunanji minister Peterle, lahko pa pomaga s predlogi in informacijami.

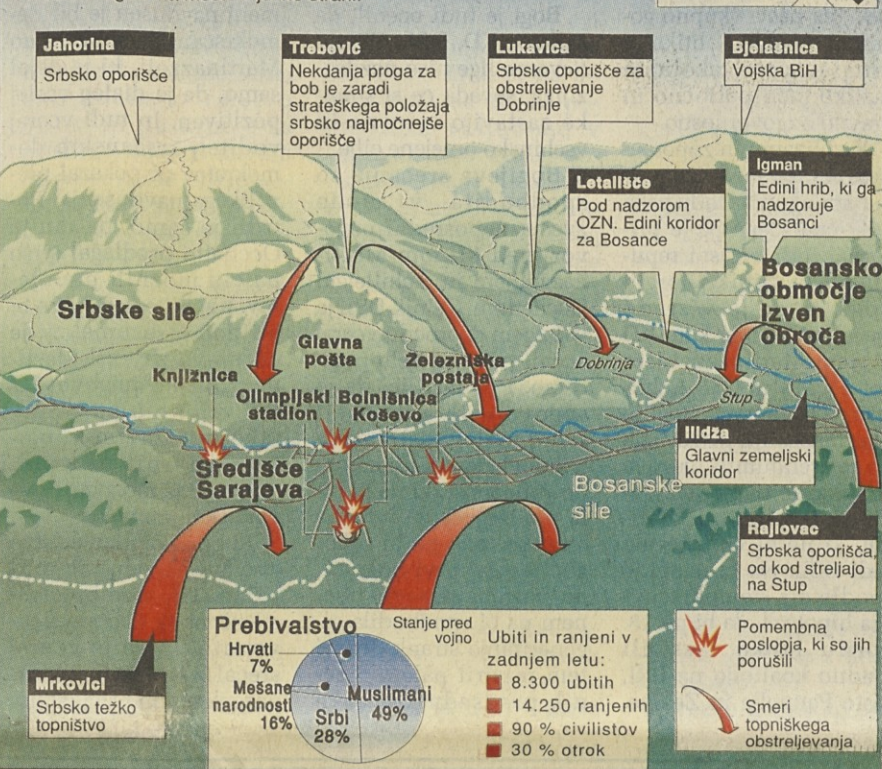
(Vec na 9. strani)

HAAG, SREBRENICA - Mednarodno haasko sodišče, sodni organ Združenih narodov, je včeraj Jugoslaviji (Srbiji in Crni Gori) naložilo, naj čimprej preneha z genocidom v Bosni in Hercegovini, obenem pa je bosanskim oblastem v Sarajevu odreklo pravico, da kogarkoli na svetu prosijo za kakršnokoli obliko vojaške pomoči. Predstavnik šestnaestih članic zveze Nato so se v Bruslju odločili, da v ponedeljek ob dvanajstih začnejo operacijo varovanja zračnega prostora nad BiH, za katero bodo uporabili približno sedemdeset ameriških, britanskih, francoskih in nizozemskih letal. Prva francoska, nizozemska in ameriška letala so te dni že prispela v italijanska oporišča, s katerih bodo vzletela nad Bosno. Operacijo bo vodilo poveljstvo Nata, in ne, kot je zahtevala Francija, Nato skupaj z ZN. Francoske zahteve po tesnejšem sodelovanju z vodstvom ZN so povežane z njihovo skrbjo za varnost približno 5.000 vojakov, ki sodelujejo v mirovni operaciji v BiH.

Na tleh, v Srebrenici, pa si francoski poveljnik mirovni sil v Bosni general Morillon se vedno prizadeva zavarovati muslimansko prebivalstvo tega mesta, vendar so mu prihod v mesto preprečili srbski demonstranti v Bratuncu, vasi, ki je od Srebrenice oddaljena slabih deset kilometrov. Zahtevali so, naj more celade najprej zavarujejo srbsko prebivalstvo. S stiri najstni tovmornjaki ZN, ki so v mesto pripeljali 57 ton človekoljubne pomoči, so

Srbski obroč duši Sarajevo

Sarajevo leži v kotlini, ki jo s hribov nadzorujejo Srbi. V mestu živi več etničnih skupin, Srbske sile lahko tolčejo s topništvom po vsaki točki v mestu. Pogled na mesto z južne strani.

v Tuzlo odpeljali novih 1500 beguncev iz Srebrenice, predvsem žensk in otrok. Oddelek sto petdesetih kanadskih pripadnikov modrih celad, ki naj bi z namestitvijo v Srebrenici preprečili nadaljnje srbske napade in verjetne poboje civilnega prebivalstva, zaradi srbskega obstreljevanja okolice Tuzle se ni prispel v mesto. Omenjeno skupino vojakov, ki se je iz Sarajeva odpravila v sredo, so srbske granate zadržale v opustošeni Kalesiji, pribli-

zno dvajset kilometrov vzhodno od Tuzle. Na srbski nadzorni točki na Ilidži v Sarajevu je prišlo do manjšega incidenta, ki pa se je na srečo končal brez prelivanja krvi. Srbski vojniki so namreč na tovornjaku visokega komisariata ZN za begunce, ki je vozil človekoljubno pomoč Muslimanom v drugih krajih Bosne, nasli 48 skatel z municijo za ostrostrelske puške in težke strojnice. Srbi so predstavnikom Unchra zaradi tega grozili,

vendar so na koncu tovornjakom vendarle pustili nadaljevati pot. Kljub krhkemu premirju pa v Sarajevu niso mirovali ostrostrelci. Čeprav je bila zaradi megle vidljivost slaba, so ranili štiri ljudi; to je sporočil sarajevski radio. V zgodnjih jutranjih urah so s tankovskimi granatami dvakrat obstreljevali naselje Dobrinja v blizini letališča, nekaj tankovskih granat pa je padlo tudi na zahodno predmestje Stup in nekatere druge predele mesta. (AFP)

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Tržaški socialisti pred nujno izbiro

Stališče predstavnikov PSI v občinskem svetu v podporo županu Stafflerju buri duhove znotraj stranke. Slovenski socialisti so na strani pokrajinskega koordinatorskega Toderja.

stran 2

Zakonski osnutek o reformi mature

Ministrski svet je včeraj odobril zakonski osnutek o reformi zrelostnih izpitov. Osnutek predvideva tri pismene naloge (namesto dosedanjih dveh) in ustne izpite iz vseh predmetov zadnjega letnika (doslej je kandidat opravil le ustna izpita iz dveh predmetov, od katerih je enega izbral sam, drugega pa mu ga je »določila« ocenjevalna komisija).

stran 2

Zakaj zapor za narkomane?

V nedeljo, 18. aprila in v ponedeljek, 19. aprila bomo glasovali tudi za referendum za ukinitev spornega zakona o vprašanju mamili, ki je znan kot zakon Jervolino-Vassalli.

stran 3

Obsojeni Bomben bo vložil priziv

Bivši deželni odbornik za javna dela Adriano Bomben (KD), ki so ga v sredo obsodili na tri leta zapora zaradi afera v zvezi z odlaganjem odpadkov v Roveredu in Plano, je včeraj preko odvetnikov potrdil, da bo vložil priziv; enako bodo ravnali tudi ostali trije obsojenci.

stran 3

Pokrajinski svet SKGZ za tržaško pokrajino

Predsinocnjim se je sestel pokrajinski svet SKGZ za tržaško pokrajino, ki je po daljšem poročilu predsednika Suadama Kapiča o sedanjem političnem in družbenem položaju na Tržaškem in razpravi izvolil nov odbor.

stran 4

OZN / MAKEDONIJA

Sprejetje brez zastave in pod začasnim imenom

Konec dolgotrajnih prizadevanj za priznanje

NEW YORK - Generalna skupščina Združenih narodov je končno le sprejela Makedonijo za svojo stoenainosemdeseto članico. Vendar pa se s tem še ni končala dolga in naporna pot te nekdanje jugoslovanske republike za samostojnost. Kot je znano, so Makedonijo sprejeli v ZN po dolgotrajnih natezanjih z grško diplomacijo, ki si je to na vse pretege prizadevala preprečiti.

Sprejem je posledica vrste nenavadnih kompromisov. Tako so Makedonijo sprejeli med članice pod začasnim imenom Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija, ker je Grčija vztrajala pri trditvi, da se Makedonija imenuje del njenega ozemlja in da bi priznanje istega imena najjužnejši republiki nekdanje Jugoslavije pomenilo priznati njene ozemeljske težnje po grškem ozemlju. Makedonija bo tudi prva država članica, katere zastava se ne nekaj časa ne bo vihrala pred palaco ZN

ob Vzhodni reki, saj je sla tudi ta Grkom »na živce«. Rdeča zastava z rdečim verginskim soncem s šestnajstimi zarki je namreč po grških trditvah pravzaprav zastava Aleksandra Makedonskega, torej več kot 2300 leta star grški simbol.

Cyrus Vance in Lord Owen, ki sta si pridobila ze bogte pogajalske izkušnje v posredovanju med sprtimi stranmi v Bosni in na Hrvaskem, bosta posredovala tudi v omenjenem sporu. Pomagala naj bi poiskati najboljše rešitve imena in zastave nove članice ZN ter predlagala vrsto ukrepov za normalizacijo odnosov med Atenami in Skopjem.

Dolgotrajna pogajanja o priznanju pa so povzročila veliko nerazumevanje tudi v Skopju. Na zasedanjih makedonskega saborja so se predsednik Gligorov in njegovi sodelavci naposlušali grenkih pripomb opozicije, predvsem iz vrst VMRO-DPMNE, čes da se je ma-

kedonska diplomacija v pogovorih z Zahodom obnasala kapitulantsko, da so s pristankom na sprejetje v ZN pod začasnim imenom izdali nacionalne interese Makedonije itd.

Zdaj, ko je priznanje tu, bodo verjetno stare zamere pozabljene in država se bo morala z vsemi silami posvetiti predvsem gospodarski obnovi, saj kljub temu, da so razmere v makedonski proizvodnji precej boljše kot v njeni severni sosedbi Srbiji, ki največ sredstev porabi za vojno v BiH in na Hrvaskem, pa stanje se zdalec ni zavidljivo. Članstvo v ZN bo Makedoniji seveda omogočilo precej lažje sklepanje poslov z dobronamernimi sosedami, kot sta v zadnjem času na primer Bolgarija ali Albanija, dobrodosla pa bo najbrž tudi možnost najemanja tujih posojil, do katerih bo država dobila pravico, ko bo izpolnila vse predpisane pogoje.

Milos Ekar

Nič novega v izvozu živine

LJUBLJANA - Včerajšnja Ansina novica, da namerava ES zapreti meje za vse države vzhodne Evrope zaradi izbruha slinavke in parkljevke v Italiji, vključno z republikami nekdanje Jugoslavije, je preuranjena. »Predlog o zaprtju je zgolj priporočilo, ki ga je sprejela posebna komisija ES za veterinarske zadeve. Komisija, ki je v preteklih dneh pregledala stanje in organizacijo Republike veterinarske uprave, sicer ni imela nobenih pooblastil, s katerimi bi takoj lahko odprli nase meje. Lahko je zgolj pozitivno ocenila delo nase veterinarske službe. Ne vemo pa, ali bo to kaj vplivalo na sprejem ukrepov, je dejal Jernej Lenic, pomočnik direktorja republike veterinarske uprave. (I. P.)

OMEJEVANJE JEDRSKEGA OROŽJA

Predsednik ukrajinske vlade ostal pred zaprtimi vrati Bele hiše

Clinton uresničuje dogovor z Jelcinom

WASHINGTON - Ameriški predsednik Bill Clinton ni hotel sprejeti ukrajinskega ministrskega predsednika Leonida Kučme. Skupni sestanek je odložil, dokler ukrajinski parlament ne bo ratificiral sporazuma o zmanjšanju jedskega orožja Start-2. To novico, ki jo je najprej objavil ameriški dnevnik The New York Times, so potrdili tudi v Beli hiši. Hkrati so poudarili, da Amerika »močno želi, da Ukrajina podpiše in ratificira sporazum Start-2 in da bi se strinja s sporazumom nesirjenju jedskega orožja«. Dee-Dee Meyers, ki v Beli hiši skrbi za stike z javnostjo, je na tiskovni konferenci dejala, da Amerika na ta način pritiska na Ukrajino, da bi sporazum čimprej ratificirala. Predsednik Clinton se je po telefonu večkrat pogovarjal z ukrajinskim predsednikom Leonidom Kravčukom in z zunanjim ministrom Anatolijem Zlenkom.

The New York Times je včeraj tudi poročal, da

se je Kučma, ki je v Washingtonu pripotoval na povabilo nekega parlamentarnega komiteja, skušal sestati z državnim sekretarjem Warrenom Christopherom in s predsednikom Billom Clintonom. Ameriška administracija pa je v odgovor sporočila, da ne more jamčiti, da se bo ameriški predsednik sestel z ukrajinskim ministrskim predsednikom in da bi bil njegov obisk v Washingtonu »ugodnejši«, če bi Ukrajina pred tem ratificirala sporazum o zmanjšanju jedskega orožja Start-2.

Sporazum Start-2 je Ukrajina sicer že podpisala, ratifikacijo pa pričakuje v kratkem. Ukrajina ima med republikami nekdanje Sovjetske zveze največ jedskega orožja, skupaj z Rusijo, Kazahstanom in Belorusijo kar 27 tisoč konic. O skupnem pritisku na Ukrajino sta se na vancouvskem vrhu dogovorila tudi ruski predsednik Jelcin in ameriški predsednik Clinton.

(AFP)

JEDRSKA NESREČA / OPTIMIZEM

Rusiji je bilo prizaneseno Tomsk ni »nov Černobil«

Čimprej pa je treba posodobiti ruske jedske obrate

Notranjost obrata Sibirski Hlmkombinat v Tomsku 7 (AP)

MOSKVA - Včeraj je bilo dokončno jasno, da so razsežnosti torkove nesreče v sibirskem Tomsku manjše, kot so prvotno domnevali. Pomirjujoce vesti izvedencev, ki so jih potrjevali tudi na Dunaju in v Bruslju, pa so v precejšnjem nasprotju z izjavami Jelcinovega svetovalca za ekološka vprašanja Alekseja Jablokovca, ki vztraja pri »resni nesreči«. Nedvomno predstavlja ek-splodzija rezervoarja z jedskimi sestavinami pravi alarmni zvonec, saj dokazuje, kaksno skrb posvečajo varnosti v ruskih jedskih obratih. Nic cudnega torej, ce je moskovsko casopisje včeraj navajalo, da se moramo »srečnemu naključju zahvaliti«, da ni prišlo do prave tragedije. Vsekakor je v državah nekdanje SZ stalno na preži »nov Černobil«. Rusom pa je ta nesreča pršla kot narocna, saj bodo sedaj na tokiškem vrhu lažje dobili sredstva za posodobitev svojih jedskih obratov.

NOVICE

Benetke: 110 mafijcev pojde na zatožno klop

BENETKE - Beneski preiskovalni sodnik Francesco Saverio Pavone je pozval na zatožno klop 110 oseb pod obtožbo sodelovanja pri organiziranem kriminalu v Venetu (dvajset jih je že v zaporu). To je sad preiskave, ki jo je sprožil že maja 1987 Bruno Siclari, zdaj tožilec v vsedravnem protimafijskem organizmu, in ki zadeva zločinske dogodke v času od začetka osemdesetih let do leta 1989. Proces bo na beneskem porotnem sodišču, k izpeljavi preiskave pa so prispevali s svojimi izpovedmi stirje mafijski skesanci. Obtožnica omenja združevanje v zločinsko organizacijo mafijskega kova, umore, ugrabitve, rope, izsiljevanje, pranje umazanega denarja in kršitve zakonskih predpisov o mamilih in orožju. Med obtoženci so tako mafijci s Sicilije s prisilnim bivališcem na območju Brente med Padovo in Benetkami, kakor Felice Maniero, Antonio Pandolfo, Armando Boscolo in Giovanni Battista Licata iz Veneta.

Sindikat za izredne ukrepe v prid Trsta

TRST - Dezelni tajniki CGIL (Graziano Pasqual), CISL (Sergio Patuanelli) in UIL (Adele Pino) so naslovili vladi Furlanije-Juljske krajine poziv, v katerem poudarjajo, da bo mogoče razrešiti industrijsko in zaposlenostno krizo na Trzaskem edinole z umestitvijo enotnega operativnega organizma. To naj bi ukrenili s sklepom deželne odbora ali pa z odlokom njegovega predsednika. Gre naj za »task force«, ki bi v prvi vrsti prispeval k uravnoteženju razmerja med ponudbo in povpraševanjem na delovnem tgu in sicer med drugim tako, da bi poskrbeli za ponovno zaposlitev odvečne delovne sile s pomočjo njene poklicne prekvalifikacije.

Garesio v vodstvu Avantija

RIM - Na včerajšnjem sestanku tajništva socialisticne stranke so med drugim okrepili vodstvo dnevnika Avanti: politični direktor bo se naprej tajnik Giorgio Benvenuto, medtem ko bo bolj »operativni« direktor Giuseppe Garesio, ki je poklicni novinar. Za odgovornega urednika so potrdili Francesca Gozzana. Giuseppe Garesio je star 39 let, doma je iz Turina, trenutno pa zaseda mesto v poslanski zbornici in je tudi član vsedravnega tajništva PSI. Na včerajšnji tiskovni konferenci je Garesio med drugim dejal, da bo dnevnik posvetil referendumu pet strani. Govoril je tudi o finančnih težavah časopisa in napovedal, da bo prišlo do reorganizacije in tudi do sprememb v grafični obliki.

Na meji zaplenili 83 milijard lir

COMO - Na mejnem prehodu pri Brogedi so predvčerajšnjim prestregli podjetnika iz Reggio Emilie, ki je skušal v Italijo prenesti različne vrednostne papirje v skupni vrednosti 83 milijard lir.

RIM / PO SREČANJU MED MARTINAZZOLIJEV IN OCCHETTOM

KD-DSL: po poledici velikonočna odjuga

Dogovora o novi vladi pa še ni na obzorju

RIM - Po poledici prejšnjega tedna velikonočna odjuga. Če je po jamstvenem obvestilu palermskih sodnikov bivešmu premieru Giulio Andreottiju in po demokrscanski sodni ovadbi rimskemu javnemu tožilstvu neznancev, osumljenih kompota proti KD, v odnosih med Krščansko demokracijo in Demokratično stranko levice, zavel hladen pis, ki je napovedoval možnost »predcasnih volitev, je odobritev poročila o spletu med mafijo in politiko omogotilo novo odjugo. Krščanska demokracija in DSL sta našla skupno govorico o vozu politike in kriminala ter zakolicala razliko med politično in pravno odgovornostjo.

K zblizanju in zopetnemu dialogu med največjima strankama italijanske politične scene pa je prispeval tudi zacasni republikanski tajnik Giorgio Bogi, ki se je v sredo srečal tako s tajnikom KD Minom Martinazzolijem kot z liderjem DSL Achillejem Occhettom. Bogi je Martinazzoliju potrdil, da po referendumih njegova stranka ne namerava sodelovati v vladni koaliciji, ki ne bi vključevala tudi DSL. Na ta način je spodbudila demokrscanska hipoteza, da bi po 18. aprilu lahko razsirlili vladno koalicijo na PRI, Listo Pannella in Zelene,

kar naj bi dalo vsaj nekoliko kisika in sirso osnovo vladi. Occhettu pa je Bogi povedal, da je PRI povsem nasprotna morebitnim predcasnim volitvam in želi po referendumu novo, stabilnejšo vlado od sedanje. Glavni cilj naj bi bil sprejetje novega volilnega zakona, ki bi uskladal volilna pravila za senat in poslansko zbornico, saj bi domova parlamenta lahko volili na povsem drugačnih principih, ce bi na referendumu prevladal DA.

Bogi je tudi ocenil, da stališča KD, DSL, PRI in Severne lige niso nezdružljiva, seveda ce si stranke zastavijo casovno in vsebinsko omejene cilje. Bogijeva srečanja so spodbudila v sredo zvečer neposredni pogovor med Minom Martinazzolijem in Achillejem Occhettom. Tajnik DSL je v dolgem sporočilu včeraj ocenil pogovor zelo pozitivno. Poudaril je, da je sogovorniku predocil svoj predlog instituciionalne vlade kot pomembno priloznost, ki ne bi bila ponizujoca za nobeno stranko, pac pa bi omogotila vsaj prvi odgovor na potrebe drzave, obenem pa bi spodbudila regeneriranje strank. In pri tem razsirlil paleta mocnih predsednikov take

vlade. Pomembno je, je dejal Occhetto, da se prekine s sedanjo prakso, in da ima predsednik republike svobodo pri izbiri premiera, ta pa svobodno pri izbiri ministrov. Edino merilo in vodilo naj bi pri tem bili osebna postenost in strokovnost. In pomen včerajšnjega srečanja sta poudarila tudi clana tajništva DSL Fabio Mussi in Dario Visani, ki sta podcrtala, da ni bil cilj njune stranke ponizati KD.

Veliko previdnejši in manj navdušen je bil demokrscanski tajnik Mino Martinazzoli, ki je dejal samo, da je dialog vselej pozitiven. In tudi včeraj voditelj krščanskih demokratov ni pokazal prevelikega navdušenja. Potrdil je samo, da mu je Occhetto predlagal sirso paleta možnih premierov. Kaj pa potem? »Ce bi bil dobro razumel...« je odrezvalo zavrnil Martinazzoli. Po pogovoru z Benvenutom pa s prav tako odrezavim »upajmo« odvnil na vprašanja, ali je možnost nove vlade konkretnješa.

Kot pomembno dejstvo je odjugo v odnosih med KD in DSL ocenil socialisticni tajnik Giorgio Benvenuto, ki se je včeraj srečal z Bogijem, Martinazzolijem in Occhettom.

Novo vzdusje omogoca oblikovanje nove vlade po referendumih je menil lider PSI, ki je tudi vse politicne sile pozval, naj stranke ne izpostavljajo ljudji »skotski prhi«. Pri tem je poudaril, da bi se mogle vse stranke konkretno angazirati, da bi na referendumih zmagal DA, ob koncu pa ni izkljucil, da bi PSI lahko podprla kandidature Giuliana Amata za novega premiera. Morda sta se tajnik PSI in predsednik vlade nekoliko zblizala, od kar se je premier zacel avtonomno premikati, da bi oblikoval hipotezo nove vlade, ki bi jo vodil po referendumih.

Vsekakor pa napetost se ni popustila. Medtem ko je Occhetto poudaril pomen srečanja z Martinazzolijem, sta Mussi in Visani, ob poudarjanju, da nihce noce ponizati nobene stranke, včeraj napadla KD in PSI, ces da se vodstvo opredeljuje za DA, v periferiji pa njeni predstavniki delajo kampanjo za NE. DSL je tako po njunih besedah edina, ki se je skupno z referendumskim odborom dosledno opredelila za DA povsod. Pozabila pa sta na Pietra Ingraa in njegovo skupino demokraticnih komunistov.

Vzdusje je nedvomno boljše, dogovor o novi vladi pa ocitno se ni pred durmi.

TRST /NA OBČINI

PSI ostaja zvesta Listi: do kdaj še?

Za razkolom ne samo bitka za oblast, predvsem bodoča volilna zavezništva

TRST - Nacionalistina Lista za Trst ostaja protagonist trzaskega političnega življenja. Za to nosijo odgovornost tudi njeni zavezniki v mestni upravi - socialisti in krščanski demokrati - ki pasivno spremljajo poteze zupana Staffierija in njegovega političnega botra, podministra Camberja. Ta desničarski duet, ki ima za sabo dobro uglasen orkester (od fasistov do združenj istrskih beguncev), trobi v rog italijanstva, poziva

SANDOR TENCE

Rim, naj povabi na pootsimska pogajanja tudi Srbijo in vodi mesto v vse bolj dusljivo zapiranje do sosedov. Nadaljnjo krepitev Liste pomeni tudi predsinocnja zaupnica Staffieriju in njegovi upravi, ki je pršla iz vrst svetovalcev in odbornikov socialisticne stranke. Nicudnega, saj gre vendarle za koalicijske zaveznike, a le skoda, da so se

socialisti na ponedeljkovi skupščini clanov jasno izrekli za prekinitev zavezništva z melonariji in za iskanje novih odnosov z ostalimi, predvsem levimi strankami. Pokrajinski koordinatorski Toderi ni stetil s kritikami na racun zupana, Camberja pa je obtozil, da doslej ni naredil nic koristnega za Trst.

Logika bi zahtevala, da bi sprico takega stališca odborniki PSI takoj zapustili upravo. V obcinskem svetu pa se je zgodilo prav nasprotno. Na eni strani imamo sedaj stališce politicnega vodstva PSI, ki nasprotuje nadaljnjemu zavezništvu z desnico, na drugi pa odbornike te stranke, ki potrjujejo zaupnico zupanu. Razkol je na dlani, kdo bo prevladal pa je v tem trenutku teško napovedati.

Koordinator Franco Toderi nam je včeraj povedal, da je stališce socialisticnih obcinskih svetovalcev v popolnem nasprotju z zaključki skupscine strankinih clanov. Ponovil je, da je sedanja uprava nespособna reševanja perecih (predvsem ekonomskih) tezav Trsta in da je treba v obcinski skupščini poskusi možnosti za oblikovanje nove koalicije. O razkolu ali celo o izkljucitvi »oporecnikov« Toderi trenutno noce slišati in dodaja le, da bo o tej aferi sklepalo strankino pokrajinsko vodstvo, ki se bo sestalo po veliki noci.

Potezo socialisticnih predstavnikov na Obcini Trst ne gre vsekakor tolmaciti le kot njihovo navezanost na oblast in na odborniske stolce. Zadeva je zelo zapletena in se povezuje na bliznje upravne in najbrz tudi parlamentarne volitve. V zacetku junija bodo na Trzaskem pokrajinske volitve (jeseni najbrz tudi obcinske), ki bodo potekale z novo volilno zakonodajo.

Prislo bo do direktne izvolitve predsednika Pokrajine in zupana, sedanje stranke se bodo hoces noce zdruzile v predvolilne koalicije. Ustvarili se bodo (napredni, sredinski in desničarski) bloki, spremenila se bodo takorekoč pravila politicne igre. Toderi zagovarja (logico) stališce, da je mesto socialistov v naprednem volilnem zavezništvu, njegovi somisljeniki v obcinskem svetu pa ocitno mislijo drugace in najbrz se racunajo na nova zavezništva z nacionalisti.

ŠOLSTVO / OSNUTEK »NOVE MATURE«

Tri pismene naloge in še vsi ustni izpiti

*Večja teža šolskemu uspehu iz prejšnjih let***Po 24 letih kanček resnosti**

Ce bo parlament v kratkem sprejel vladni zakonski osnutek o reformi zrelostnih izpitov, se bo s tem zaključilo najdaljše »eksperimentalno« obdobje, kar jih pominjajo italijanski solski sistem. Sedanja »matura« je stopila v veljavo leta 1969, imela je predznak »eksperimentalna«, in bi morala »trajati« picla tri leta...

Na valu studentskega protesta je povsem zrevolucionirala končno ocenjevanje dijakovega znanja. Z dvema pismenima naloga in prav tolikima ustnima izpitema iz palete starih predmetov, od katerih je enega izbral kandidat, drugega pa »tudi« (prek posredovanja notranjega clana komisije), je postala italijanska matura dalec najljazji zrelostni izpit v Evropi.

Klic po spremembi je bilo slišati že nekaj let nazaj, a vsakic se je nekaj zataknilo. Sedaj kaze, da bo slo vendarle zares. Po tolikšnem »eksperimentiranju« je bil ze skrajni cas za resen pristop k temu vprašanju. (MK)

RIM - Ministrski svet je na včerajšnji seji odobril zakonski osnutek o takoimenovani reformi zrelostnega izpita. Ukrep ni bil nepričakovan, saj je minister za solstvo Rosa Russo Jervolino že pred meseci najavila, da pripravlja predlog o »novi maturi«.

Zakonski osnutek predvideva vrsto novosti. V prvi vrsti pismeni izpit iz treh predmetov (namesto dosedanjih dveh) in ustni izpit iz vseh predmetov zadnjega letnika.

Tudi ocenjevalne komisije bodo drugace sestavljene kot doslej. Predsednik komisije bo se vedno zunanji član in ga bo - kot doslej - imenovalo ministrstvo za solstvo, preostali člani komisije pa bodo notranji člani. Za vsaka dva razreda iste sole bo delovala po ena ocenjevalna komisija.

Zakonski osnutek predvideva, da bo prav ocenjevalna komisija izbrala tretjo pismeno nalogo, ki pa naj bi bila bolj razclenjena od prvih dveh »togh« pismenih nalog. Dijaki bodo v tretji nalogi pisali o temah in argumentih, ki so jih obravnavali v zadnjem letniku. Na tehničnih, poklicnih in likovnih vodih bodo za tretjo nalogo pripravili projekt ali pisali o dejavnostih, ki so značilne za te vrste sol.

Ustni izpit bo z novo maturo »pridobil na tezi«. Raztezal se bo med vse predmete, pri čemer bodo prišle v postev tudi morebitne raziskave, ki jih bodo dijaki opravili med solskim letom.

Glede ocenjevanja gre omeniti, da bodo člani

komisije upoštevali bolj kot doslej študijski uspeh kandidatov v prejšnjih letih. Ocenjevalci se bodo morali zato že pred začetkom matur seznani s solskim uspehom posameznih dijakov. Reforma mature bo stopila v veljavo seveda šele potem, ko jo bo parlament dokončno izglasoval.

Ob predstavitvi zakonskega osnutka je ministrstvo za solstvo izdalo tiskovno sporočilo, v katerem omenja tudi nekatere druge skorajšnje spremembe na višjih srednjih solah. Najbolj pomembna je gotovo ukinitve popravnih izpitov. Le-te naj bi zamenjali z drugimi vzgojnimi in didaktičnimi prijemmi, s katerimi naj bi dijak nadoknadil morebitne vrzeli v znanju.

PORDENON / OPERACIJA NO-FLY ZONE

Aviano pripravljen

Včeraj priletela nova bojna letala

PORDENON - Včeraj je priletelo na letališče ameriškega vojnega oporišča 12 bojnih letalov F-15 C, ki so bila doslej v Bitburgu (Nemčija). Z eskadriljo lovcev F-16, ki je dospela že prej v Aviano iz Torrejona (Spanija), naj bi sodelovala pri nadzorstvu zračnega prostora nad Bosno-Hercegovino v sklopu operacije no-fly zone v organizaciji OZN in NATO in reziji Atlantskega sveta - vodil jo bo komandant 5. zavezniške taktične sile (Ataf) v Vicenzi Antonio Rossetti, 57-letni general iz Bene-

venta. Pri tej operaciji bodo sodelovala v okviru sil Unprofora tudi francoska, nizozemska, kanadska in britanska letala. V Aviano je zdaj tudi nekaj radarskih letal tipa Awacs, v naslednjih urah pa se bodo postrojile na Jadranu stiri letalonošilke - ameriški Roosevelt in Kennedy, francoska Clemenceau in angleška Ark Royal.

Federacija zelenih je opozorila predsednika deželne vlade na nevarnosti, ki utegnejo groziti našim krajem sprico navzočnosti bojnih letal v Avianu.

CCT

CERTIFICATI DI CREDITO DEL TESORO

■ CCT so obveznice s koriščenjem 1. marca 1993 in zapadlostjo 1. marca 2000.

■ Obresti so izplačljive ob koncu vsakega polletja. Prvi obrok, 6,50% bruto, bo izplačan 1. septembra 1993. Vsota nadaljnjih obrokov se bo spreminjala na osnovi bruto donosa enoletnih obveznic BOT s poviškom premije 0,50 na semester.

■ Obveznice so dodeljene po proceduri, ki je namenjena bančnim ustanovam in drugim finančnim operaterjem, brez osnovne cene.

■ Prvi šestmesečni realni čisti donos znaša 11,70% letno v primeru, da se izklicna cena istoveti z nominalno.

■ Cena, ki bo iznešena na dražbi in efektivni donos bosta objavljena v časopisu.

■ Zasebni varčevalci lahko rezervirajo obveznice pri okencih zavoda Banca d'Italia in pri bančnih zavodih do 13.30 dne 13. aprila.

■ Obveznice CCT se koristijo s 1. marcem; ob vplačilu (16. aprila) bo treba doplačati poleg cene, iznešene na dražbi, tudi do takrat dozorele obresti. Te bodo zasebniku izplačane ob prvem šestmesečnem obroku.

■ Za rezervacijo in nakup obveznic ni predvidena nikakršna provizija.

■ Obveznice so v ponudbi v sveznjih po najmanj 5 milijonov lir.

■ Podrobnejše informacije nudijo banke.

TRST / PO OBSODBI ZARADI PODKUPOVANJA

Adriano Bomben in drugi obsojenci bodo vložili priziv

V zvezi z afero o odlagališču odpadkov v Roveredu in Piano so bivšega odbornika obsodili na tri leta zapora

TRST - Bivši deželni odbornik Adriano Bomben, ki so ga v sredo zvečer obsodili na tri leta zapora, bo vložil priziv. Nad obsodbo se bodo pravzaprav pritožili vsi, ki jih je trzasko prvostopenjsko sodišče obsodilo zaradi afere v zvezi z odlagališčem odpadkov v kraju Roveredo in Piano v pordenonski pokrajini. Novico, da bodo vsi obsojeni vložili priziv, so njihovi odvetniki potrdili včeraj zjutraj, potem ko so se ze takoj po branju obsodbe opredelili za priziv. Vsekakor pa Bomben in ostali obsojenci ne bodo čakali na odloteciv prizivnega sodišca v jeci, zaenkrat pravzaprav ne bodo zaprli nikogar. Bivšega, odbornika za javna dela so zaradi korupcije, zasebnega interesa in poneverbe uradnih dokumentov obsodili na tri leta zapora; Angela Venturo, ki je bil strokovni svetovalec družbe Merfin na dve leti in deset mesecev, Giuseppe Vassellija, bivšega funkcionarja na deželni odborništvu za javna dela, na dve leti in Ritto Feltrin, ki je od otrostva Bombenova prijateljca, na eno leto in 11 mesecev jece. Bombenu in Venturi so takoj zbrisali dve leti kazni, Vassellija in Feltrinovo pa so obsodili pogojno.

Zaključek oziroma je sam proces je v Furlaniji-Juljski krajini vzbudil veliko zanimanja, saj je slo za prvega člana deželne vlade, ki so ga najprej obtožili kaznivih dejanj v okviru njegovih pristojnosti, nato pa se obsodili. Zaradi podkupovanja v zvezi z izgradnjo odlagališča smeti v Roveredu in Piano so Adriana Bombena aretirali novembra '88, ko se v Italiji se ni zaceval preiskav in arestov. Zacetku preiskave Bomben so botrovali tudi spori v Krscanski demokraciji, saj je Bomben - kot je poudaril se zadnji dan procesa - podpisal dovoljenje za izgradnjo odlagališča, ne da bi predhodno obvestil takratnega predsednika deželne odbora Adriana Biasuttija. Vsekakor pa so predstavniki družbe Merfin, ki je v bivšem kamnolomu v Roveredu in Piano zelela urediti odlagališče za odpadke, izjavili, da so morali »kupiti« ustrezna dovoljenja. Do sklepne odlcitve v zvezi s to afero bo treba po vsej verjetnosti čakati se tri leta, medtem pa bodo preiskovalci - kot so sporočili v sredo - ponovno odprli dosje, ki se nanasa na odlagališče v Cornu di Rosazzo. Tudi to dovoljenje je namreč podpisal odbornik Adriano Bomben.

Iz Pordenona prihaja nov val sodnih obvestil

Preiskave vodi namestnik pravdnika R. Tito

PORDENON - Iz Pordenona, ki je postal nekakšen center deželnih preiskav o podkupninah, naj bi v najkrajšem času razposlali nov svezanj sodnih obvestil s podpisom namestnika državnega pravdnika Raffaeleja Tita. Iz pordenonskih sodnih uradov glede novih obvestil ni izšlo veliko podrobnosti, včeraj zjutraj pa so uradno pojasnili, kdo je bil aretiran dan prej: gre za 43-letnega inženirja Fernanda Da Rea, socialistista. Zaenkrat naj bi ga dolžili sodelovanja pri korupciji, po aretaciji so ga zaprli v kasarno finančnih stražnikov na drevoredu Grigoletti, ki je postala ze nekakšna vmesna postaja osumlencev iz prostosti v jeco.

Raffaele Tito, ki ze vec mesecev vodi številne preiskave o podkupninah v nasi deželi, je Da Rea zaslisal včeraj zjutraj in njuno srečanje je trajalo vec ur. Včeraj je Tito tudi soocil bivšega socialističnega poslanca Francesca De

Carlja s članom upravnega sveta ustanove Enel Umbertom Dragonejem iz Milana: očitno sta podala nasprotujoči si izjavi o obnovi elektricne centrale v Canevi. Dela so bila izključena za 12 milijard lir, na ta račun pa naj bi socialistični stranki izplačali 90 milijonov lir: denar je dvignil bivši pokrajinski tajnik sindikata UIL Rodolfo Giorgetti, ki ga je izročil tedanjemu deželnemu podtajniku PSI Alessandru Colauttiju. Vendar pa se je izkazalo - ta resnica je prišla na dan med zaslišanji raznih osumlencev - da je samo 40 milijonov lir prislo v deželno blagajno PSI, kam ali komu je sla dobra polovica vsote se se ne ve. Izjave Dragoneja niso zadovoljile preiskovalcev, saj so ga takoj nato obtožili krivega pričevanja. Se vedno pa vztrajno molči Roberto Albonico, pooblaščen upravitelj gradbenega podjetja Achille Fadalti iz Fontanafredde, ki so ga aretirali prejšnji teden.

BENEŠKA SLOVENIJA / OBISK V BEGUNSKEM ZBIRNEM CENTRU V PREŠNEM PRI ČEDADU

»Na tragedijo vojne v BiH ne bo lahko pozabiti«

Ravnateljica centra L. Bressan zavrača obtožbe Auguste Barbina

RUDI PAVSIC

PRESNJE (Cedad) - Beguncev iz Bosne in Hercegovine je ze na milijone. Majhen delcek te množice ze od septembra lani živi v zbirnem centru v Prešnjem, v blizini Cedad, kjer zanje skrbi ODA (Opera Diocesana Assistenza). In prav ob upravljanje centra oziroma ob skrbi za solsko vzgojo se je obregla podpredsednica deželne sveta Augusta Del Piero Barbina, ki je noto poslala na vidensko državno pravdnistvo. V njej ugotavlja, da vodstvo centra, kljub navodilom newyorške mednarodne konvencije o varstvu otrok, ni poskrbelo za primerno solanje mladih beguncev. Od stiri desetih prisotnih, ugotavlja, le devet otrok obiskuje vrtec v Prešnjem, vsi ostali pa nimajo primerne solske vzgoje.

Kakšni bodo nadaljni koraki državnega pravdnistva, ni nam znano. Sprico taksne-ugotovitve pa smo se obrnili do vodje centra v Prešnjem Licie Bressan. Pogovor je zadeval Barbinove tozbe pa tudi splošno stanje v zbirnem centru, kjer je prisotnih 140 bosanskih beguncev.

»Gospa Barbina se globoko moti, ko ugotavlja, da naša skrb ni bila na-

menjena soloobveznim otrokom. Verjetno bi bilo pametneje, preden je vložila noto na državno pravdnistvo, da bi se boljše pozanimala, kakšno je resnično stanje,« me je nagovorila Licia Bressan.

Upravnica centra ugotavlja, da so se v centru ze pred meseci začeli tecači italijanscine. »Nesmiselno bi namreč bilo poslati otroke v osnovno ali nizjo srednjo solo, ce ne bi poznali jezika. Tecači so potekali kar se da v redu in skoraj vsi otroci razumejo italijanski jezik. Odslej pa bo naša skrb, da otroke postopoma vključimo v osnovno solo. Nekaj dodatnih težav je za 17 otrok, ki naj bi obiskovali nizjo srednjo solo, saj mora biti njihovo znanje jezika večje.«

Mimo solskega vprašanja, bi nam povedala, kako poteka življenje v tem zbirnem centru in kakšni so glavni problemi, s katerimi se srečujejo begunci?

»V glavnem so v centru isti begunci, ki so k nam prisli septembra. Nekateri so res odpotovali k sorodnikom v tujo, drugi pa so nasli zaposlitev, predvsem v Nemčiji.«

V Prešnjem so v glav-

Skupina bosanskih otrok v zbirnem centru v Prešnjem. (foto Pavšič)

nem starejše osebe, ženske in otroke. Imajo kakšno vez z domovino?

»Zacetka taksnih kontaktov skoraj ni bilo. Scasoma pa so se tudi nasi gostje organizirali in rekla bi, da vecina vzdrzuje telefonske kontakte s sorodniki, ki so ostali v Bosni in Hercegovini.«

Kako pa doživljajo grozeče dogodke v Bosni in Hercegovini?

»Tezko je dati splosne

ocene. Jasno je, da so otroci nekoliko bolj sproščeni. Posebno manjši so delno ze pozabili na surovosti vojne. Drugace je z odraslimi in to se jim jasno bere na obrazih. Ne smemo namreč pozabiti, da imamo tudi v našem centru nekaj mlajših žensk, ki so jih Srbi posilili. Dve izmed njih sta splovili na vlaku, preden sta prisli v naš center. To so do-

godki, ki se jih ne da izbrisati iz spomina.«

Cesa pa najbolj potrebujejo begunci v Prešnjem?

»Moram reci, da so z oblacili zadovoljivo prikrbljeni. V prvi vrsti potrebujejo cigarete in telefonske magnetske kartice, s katerimi vzdrzujejo stike s sorodniki v Bosni ali v drugih državah Evrope. To bi jim res prav prišlo!«

ZDRUŽENJE KNJIŽEVNIKOV

Letošnji »Prem« drugačen in bogatejši

TRST - V ponedeljek je bila v Sezani (po daljšem premoru) spet seja izvršnega odbora Združenja književnikov Primorske.

Glavna točka dnevnega reda je bila organizacija srečanja na Premu 93. Po zamisli predstavnikov Zveze kulturnih organizacij iz Ilirske Bistrice naj bi bil letošnji »Prem« nekoliko drugačen, predvsem pa naj bi časovno in vsebinsko razširili njegovo ponudbo. Tako je bilo na seji sklenjeno, da se bodo letošnja Premska srečanja odvijala skozi ves junij delno v Ilirski Bistrici, delno pa na gradu na Premu. Prvi teden junija bodo prisli na vrsto mladi literati s

področnim tekmovanjem mladih piscev Primorske; naslednja točka bo predstavitev nove številke krajevne revije Stopinje; en večer bosta izpolnila bistriški baročni kvartet in recital pesmi starejših pesnikov Primorske, zadnja nedelja v juniju pa bo posvečena književnosti in književnikom Primorske z okroglo mizo, pogovorom in literarnim večerom, kar se bo letos vse odvijalo v popoldanskem in večernem času.

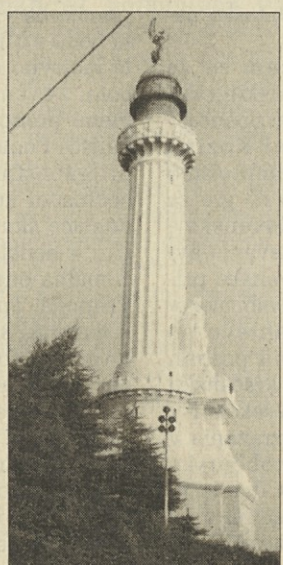
Ostale točke dnevnega reda seje so bile posvečene tekočim zadevam in bodocim pobudam, ki pa pridejo v postev sele po premski manifestaciji. (ris)

ZGRADILI SO GA V 20. LETIH

Tržaški svetilnik je spet odprl vrata obiskovalcem

TRST - Tržaški svetilnik je bil 1. aprila spet odprt za javnost. Posamezniki in skupine ga lahko obiščejo vsak dan, vključno ob praznikih, od 9.30 do 12.30 ter od 15.30 do 18.30. Odprt bo do 30. septembra.

Spominimo naj, da je svetilnik posvečen italijanskim žrtvam na morju v prvi svetovni vojni. Zgradili so ga v letih 1923-27 na Greti, visok je 68,85 metra, nad morsko gladino pa se dviga 128,85 metra. Njegov svetlobni utrip je močnejši od razdalje 34 do 35 morskih milj. Nacrt zanj sta izdelala tržaški arhitekt Arduino Beltram in kipar Giovanni Mayer.

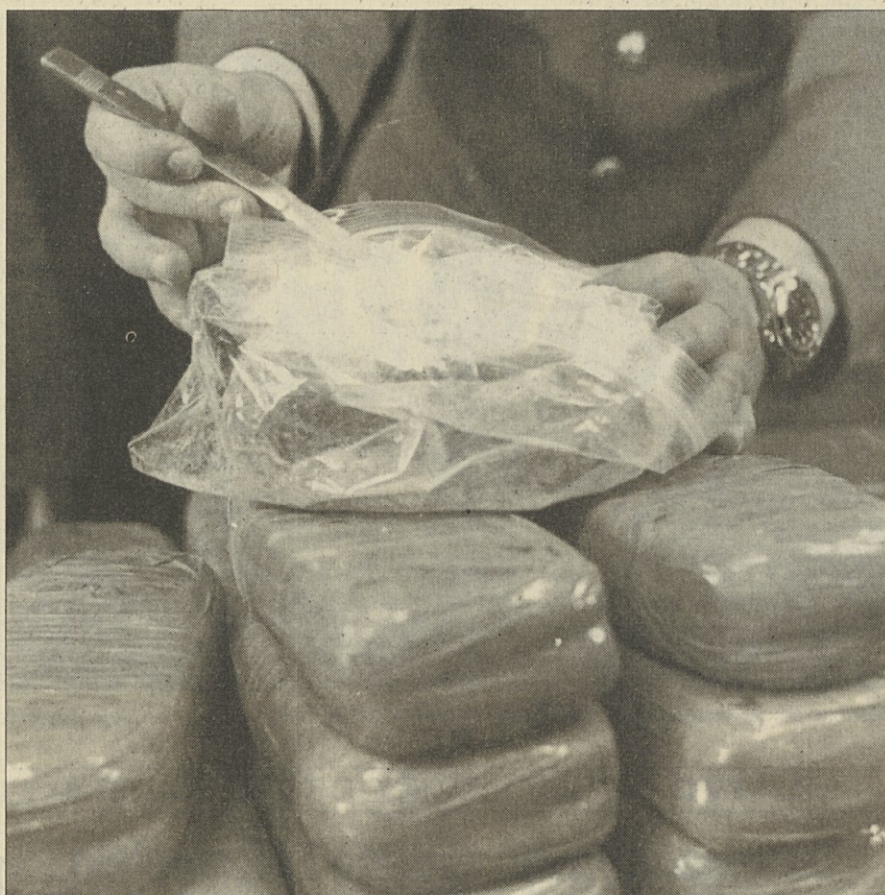
REFERENDUMI 18. IN 19. APRILA

Mamila: pobudniki referenduma nasprotujejo zaporu za narkomane

Zakon Jervolino-Vassalli je vse od odobritve predmet ostrih polemik

Rimski parlament je pred tremi leti - na politični pritisk vlade in posebno takratnega socialističnega voditelja Craxija - odobril zelo strog zakon o razpečevanju in predvsem o uživanju mamil. Normativ (znan kot zakon Jervolino-Vassalli) določa med drugim stroge upravne kazni in tudi zapor za narkomane, ter takozvano dnevno dozo mamil, ki naj bi predstavljala neke vrste mejo med uživalci in razpečevalci nedovoljenih sredstev. S tem zakonov je Italija izbrala pot trde roke ne samo do razpečevalcev (kar je zelo pravilno), a tudi do samih narkomanov, ki zdaj morajo v zapor tudi ce jim zaplenijo zelo majhno količino droge. V zaporu se je tako znašlo vse več narkomanov, problem mamil, kot zal jasno dokazujejo statistike, pa je bil vse prej kot rešen.

Zakon Jervolino-Vassalli je bil ze v parlamentu, ki ga je z veliko težavo odobril, predmet ostrih sporov in razhajanj. Zanj so glasovale vladne stranke ob podpori neofasistov. Narkoman, ki so ga presenetili z majhno dozo mamil (15 tisoč lir vrednosti marihuane ali 150 tisoč lir heroina), mora takoj pred sodnike, za večje doze pa mora na proces počakati v zaporu. Stevilno narkomanov se z uvedbo teh strogih norm ni zmanjšalo, a se je nasprotno povečalo, posledno izjavljanje zakona je le sprožilo dodatno zmedo na sodišcih, kjer sodniki niso bili in niso

Mamila: državni zakon Jervolino-Vassalli je zelo sporen (foto Krizmančič/KROMA)

kos narasčajocemu številu procesov proti navadnim narkomanom. Samo leta 1991 je bilo takih sodnih obravnav po vsej državi približno 30 tisoč. Radikalci so ze leta 1980 zbrali dovolj podpisov za ljudski referendum in ga predložili ustavnemu sodišču, ki pa ga je zavrnilo. Pobudniki referenduma so zahtevali splošno depenalizacijo takimiimenovanih lahkih mamil, ustavni sodniki pa so bili mnenja, da je referendonsko vprašanje v nasprotju z mednarodnimi konvencijami o tem

vprašanju. Zakon Jervolino-Vassalli je oktobra znova spodbudil radikalce za novo bitko proti zapornim kaznim za narkomane. Podpise za referendum je začel zbirati odbor CORA, ki ga v glavnem sestavljajo radikalci, pri akciji pa sta sodelovali tudi DSL in Komunistična prenova.

Referendum (oranžna glasovnica) se zavzema za ukinitev nekaterih bistvenih členov zgoraj omenjenega zakona. Morebitna zmaga DA bi takoj ukinila zaporne kazni za narkomane in dala možnost sodnikom,

da od primera do primera preverijo, ali gre za uživalca mamil, ali pa za razpečevalca. Zanje ostajajo vsekakor v veljavi vsi členi zakona, ki predvidevajo stroge zaporne kazni. Z ukinitvijo spornih členov normativ Jervolino-Vassalli bi se vrnil na staro zakonodajo, ki je na tem področju priznavala zdravnikom precejšnje pristojnosti pri rehabilitaciji narkomanov. Sedaj pa so zdravniki primorani, da mamilase prijavijo javnim službam za mamila, slednje pa morajo njihove podatke posredovati

sodni oblasti.

Politično gledano bi zmaga DA dokazala, da vecina državljanov nasprotuje trdi liniji, ki jo je, kot rečeno, svojčas zahteval predvsem Craxi. Odbor CORA je namreč prepričan, da si navadni narkomani ne zaslužijo zapora, ampak potrebujejo predvsem učinkovitih zdravstvenih struktur in centrov za rehabilitacijo. Ukinitve členov tega zakona podpirajo DSL, zeleni, SKP, Mreza, socialdemokrati, vecina republikancev in seveda radikalci.

Zmaga NE bi pomenila ohranitev zapornih kazni za narkomane. To usmeritev podpirajo fascisti in uradno tudi Krscanska demokracija, ceprav mnoga napredna katoliška gibanja pozivajo ljudi, da glasujejo DA. To je tudi stališče velike vecine centrov in terapevtskih skupin, ki se - ceprav z različnimi metodami in pristopi - ukvarjajo z rehabilitacijo mamilasev.

Izjema je le Vincenzo Muccioli, voditelj znanega centra v San Patrignano, ki je bil dolgo med najbolj vnetimi zagovorniki NE, saj je bil mnenja, da predstavlja zapor učinkovito »grozno« za narkomane. Muccioli pa je s casom nekoliko spremenil svoja gledanja in je pred kratkim v neki televizijski oddaji pozval ljudi, da na referendumu glasujejo po vesti. Podobno stališče so zavzeli tudi socialisti, liberalci in Se-verna liga.

(Sandor Tence)

REFERENDUMI

Okrogla miza v Čedadu

CEDAD - Kulturno društvo Ivan Trinko iz Cedad je na sedežu Delavskega društva pripravilo okroglo mizo, na kateri so slovenski zastopniki strank spregovorili o bližnjih referendumi, o volilnem sistemu ter o sami narodnostni skupnosti. Povabilu prirediteljev so se odzvali Milos Budin, predsednik slovenske komisije DSL, Rudi Pavšic, predsednik slovenske komisije PSI, Ivo Jevnikar, deželni tajnik SSk in Stojan Spetic, predsednik komisije SKP.

Po uvodnih besedah predsednika cedajskega društva Marina Vertovca so strankarski zastopniki ponudili svoj pogled, zakaj se je 18. aprila, kar zadeva referendum o volilnem sistemu, treba opredeliti za DA oziroma za NE.

Tako Budin kot Pavšic sta izpostavila zdajšnji kaotičen položaj v Italiji in dejstvo, da ob tako številni politični zastopnosti je upravljanje države, dežel, pokrajin in občin skoraj nemogoče. Potrebno je, da pride do novih pravil igre in da se izoblikuje tak večinski volilni sistem, ki bo zagotavljal doloceno stabilnost, obenem pa bo združeval stranke, ki so se med seboj idejno in programsko blizu. To seveda velja tudi za združevanje znotraj slovenske manjšine, ki je sedaj razdeljena na 7-8 strank.

Zagovornika za NE Spetic in Jevnikar pa sta izpostavila dejstvo, da bi večinski sistem onemogočil posteno reprezentativnost. Podčrtala sta tudi, da zaradi nastalega položaja ni kriv sistem, marveč nekatere stranke, ki so ga vodile in zato je tem strankam težko verjeti, da se bodo odlotile za avtosuspencijo. Večinski sistem, sta dodala, pa pomeni tudi preprečiti manjšini, da bi bila primerno predstavljena v izvoljenih telesih. Posebej je bila poudarjena potreba, da bi naša narodnostna skupnost bila deležna zajamčenega zastopstva, tako na nivoju parlamenta, kot tudi v vseh javnih upravah.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZIT d.d. Založništvo trzasko tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - P.R.A.E. d.d. - Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-779699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZIT, Trst

Tisk: VITA, Videm

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, NIA, Slovenska 54, tel. 061-113121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533723, fax 0481-532958
Ekonomska propaganda: Trst in Gorica: Publist
tel. 040-7796611, fax 040-768697

Italija: podružnice SPI
Slovenija: Studio Vista - Ljubljana
tel. 061-153244 int. 38, fax 061-224943

Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (srina 1 stolpec, visina 42 mm) 80.000 LIT,
800 LIT beseda; osmrtnice, zabvale in sozajali po formatu IVA 19%

Cena: 1.200 LIT - 45 SIT
Naročnina za Italijo: letna 315.000 LIT
za Slovenijo: mesečna 1.300 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373
Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze casopisnih založnikov FIEG

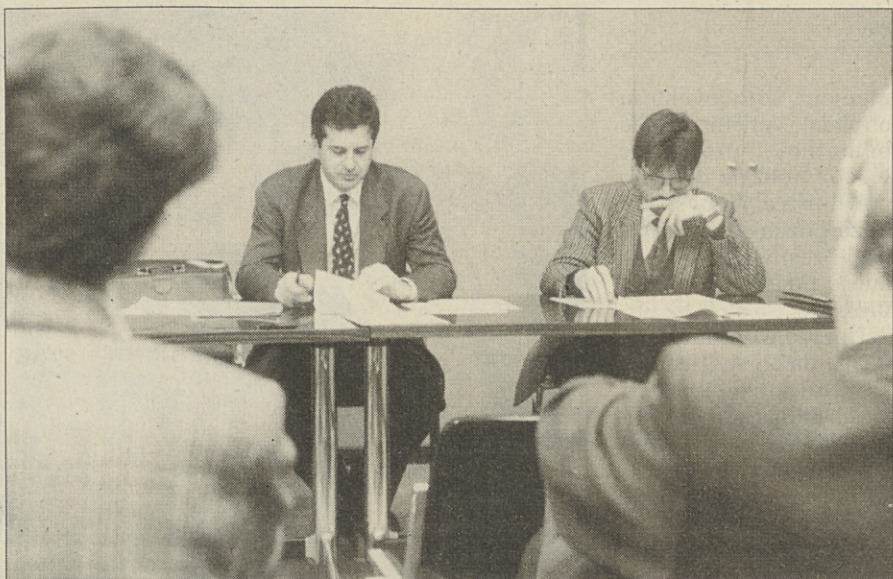
ZASEDANJE POKRAJINSKEGA SVETA SKGZ ZA TRŽAŠKO POKRAJINO

Pomemben korak na poti reorganizacije SKGZ

Za predsednika je bil do občnega zbora potrjen Suadam Kapić

Z zasedanjem pokrajinskega sveta SKGZ za tržaško pokrajino ter izvolitvijo pokrajinskega predsednika in članov pokrajinskega odbora zveze je bil v sredo storjen nov korak na poti reorganizacije, ki je bila sprejemom novega statuta začrtana na lanskem občnem zboru SKGZ. Zborovanje tržaskih članov glavnega odbora pa je bilo obnem priloznost za razpravo o splošnem položaju na Trzaskem, s posebnim oziranjem na razmere znotraj naše skupnosti.

Razpravo je uvedel predsednik Suadam Kapić z analizo političnega in družbenega položaja, ki je na Trzaskem vse prej kot spodbuden. Če za splošno stanje v državi drži ugotovitev, da smo na prelomnem prehodu v nov sistem, ki se dogaja pod težo ogromnih skandlov ter politične in gospodarske korupcije, je za Trst veljavna se dodatna ugotovitev, da je z okorelim, nesposobnim in povrh vsega se nacionalističnim političnim razredom na oblasti zabredel v položaj, kateremu se se najbolj prilaga Rumizova prispodoba o blatni mlaki. Rentniškega položaja, ki ga je mesto skozi vse povojno obdobje izsiljevalo od države, je že zdavnaj ko-

S seje pokrajinskega sveta SKGZ (foto Ferrari/KROMA)

nec, kot je z razsulum biveše Jugoslavije tudi konec vsakršnih iluzij o lahkem zaslužku. Obstajajo ogromne zaposlitvene praznine, ki jih brez dolgoročne odprte gospodarske vizije ne bo mogoče zapolniti.

Kapić je v tem okviru označil tržasko župana kot emblematicnega predstavnika nacionalistične nestrpnosti, s katero se hoče zbrisati vsako sled po slovenski prisotnosti v mestu, ki po zavrnitvi osimskega duha danes proti vsaki razvojni logiki zavrača tudi novo slovensko državo. Ne gre za mesto v celoti, ampak za njegov najbolj zadržni in naj-

glasnejši del, pri čemer je nujno, da si ob napovedanih spremembah utre pot na površje zdravi in razsodnejši del mesta, ki nedvomno tudi obstaja.

Kapićevo izvajanje je naletelo na odziv v razpravi, v kateri so prišlo do izraza stiske in tezaže, ki jih ob takem stanju se bolj občuti naša skupnost. Družbene spremembe in se posebej nova volilna zakonodaja postavljajo Slovence v Italiji pred nove težke preizkušnje, pri katerih ni dobro, da se odnosi med strankarsko različno opredeljenimi Slovenci zaostrejujejo. Novi pokrajinski odbor SKGZ

se bo s pospešenim ritmom soočil z vsemi vprašanji, ki so v tem trenutku za nas skupnost na Trzaskem najbolj aktualna in mnoga so bila nakazana v razpravi na pokrajinskem svetu. Predvsem gre za potrebo po povezavi in koordinaciji dela članic zveze, učinkovito prisot-

nost na teritoriju in zavzemanje, da se na vseh ravneh upoštevajo interesi manjšine. Tako je tudi na tem srečanju med drugim prisla v ospredje zahteva, naj se vloga Kraske gorske skupnosti ne okrne, pristojne oblasti pa obenem naj ne zamujajo s sprejetimi obvezami v zvezi z gradnjo sinhrotrona.

V drugem delu se je bil za predsednika tržasko SKGZ ponovno izvoljen Suadam Kapić, ki bo vodil pokrajinski odbor z nalogo, da se izpelje sklepni del reorganizacije zveze do pokrajinskega občnega zbora, predvidenega za letošnji jesen. V pokrajinski odbor so bili izvoljeni Edi Bukavec, Andrej Cupin, Robi Devetak, Damjana Kralj, Jurij Kuferšin, Milan Pahor, Nevenka Pečar, Suzana Pertot, Sergij Premru, Rado Race, Vojko Slavec, Boris Siega, Edvin Svab, Sandor Tence, Dusan Udovic in Franko Vecchiet.

Srečanje o usodi Lloyd

O usodi tržasko Lloyd bodo odločali prihodnji teden. Na pobudo ministra za trgovsko mornarico Giancarla Tesinija je premier Giuliano Amato sklical za sredo, 14. aprila ob 18. uri srečanje o usodi tržasko plovne družbe, ki je sedaj vključena v koncern Finmare. Poleg Amata in ministra Tesinija bodo prisotni minister za privatizacije Paolo Baratta, voditelj družbe za državne soudeležbe IRI, vodstvo Finmare, predsednik FJK Turello, zupan Staffieri in sindikalni predstavniki.

TRŽAŠKA OBČINA / NA SREDINI SEJI SVETA ZARADI NESKLEPČNOSTI

Odložene sporne ljudske gradnje

Načrti zadevajo Kolonkovec in Sveti Ivan

MARTIN BRECELI

Nove razlastitve za cenene ljudske gradnje na Kolonkovcu in pri Sv. Ivanu v Trstu so za zdaj odložene, ni pa jasno, če za daljši čas (in celo za vselej) ali pa le za nekaj dni. Dejstvo vsekakor je, da zadevnih načrtov tržaski občinski svet niti na svoji zadnji seji v sredo, 7. t. m., ni obravnaval, to pa zato, ker so sile opozicije, ki se z njimi ne strinjajo, z organiziranim odhodom iz seje dvorane preprečile nadaljevanje seje, ki se je tako predčasno zaključila zaradi pomanjkanja legalnega števila svetovalcev. Izkoristile so namreč številne odsotnosti v vrstah večine in desne opozicije. A pojdi mo po vrsti.

Načrte za nove obsežne ljudske gradnje na Kolonkovcu in pri Sv. Ivanu ima tržaski občinski svet že dalj časa na dnevnem redu. Zavlačevanje ni slučajno, saj so se proti njim dvignile mnoge kritike. Med drugimi gre poudariti, da so ti načrti nastali v okviru urbanističnih predvidevanj, po katerih naj bi Trst postal polmilijonsko mesto, kar je sprito vztrajnega demografskega padanja v zadnjih letih postalo povsem ne-realistično. Na osnovi te

Kakšna usoda čaka vrtove na Kolonkovcu? (f. KROMA)

in podobnih ugotovitev so nekateri opozicijski svetovalci že pred obravnavo v občinskem svetu v posameznih svetovalskih komisijah predlagali, naj občinski odbor sporne načrte umakne, in nekaj časa je kazalo, da se bo tako res zgodilo, saj je sama pristojna občinska odbornica Elena De Comelli tudi javno večkrat priznala, da so načrti hudo pomanjkljivi.

Vsemu temu navkljub pa je občinski odbor na sredini seji občinskega sveta na vsak način hotel izsiliti obravnavo in po možnosti tudi odobritve spornih načrtov. Proti njihovi obravnavi je

najprej govoril načelnik svetovalske skupine DSL Roberto Treu, ki je med drugim tudi opozoril, da gre po vsem sodeč za spekulacijo. Podobno se je oglašila svetovalka SKP Bruna Zorzini Spetic, svetovalec SSK Samo Pahor je predložil resolucijo za prekinitev obravnave. Toda večina LpT-KD-PSI -PLI je ob precejšnjem številu vzdržanih Pahorjevo resolucijo zavrnila, tako da je obravnavo naposled stekla, a za zelo kratek čas.

Ko so opozicijski svetovalci DSL, SKP, SSK, zelenih in Severne lige opazili, da so klopi večine dokaj prazne, so nam-

reč organizirano zapustili sejno dvorano, načelnik Severne lige Polidori pa je zahteval, naj predsedujoči preveri sklepčnost skupščine. Izkazalo se je, da v dvorani ni zadostnega števila svetovalcev, in tako se je seja zaključila ze piclo uro po svojem začetku.

Ta klavrnji zaključek se je vzbudil precej slabe krvi v vrstah upravnice večine. Pokrajinski tajnik KD Sergio Tripani je včeraj izdal tiškovno poročilo, v katerem pravi, da se sile opozicije s Severno ligo vred poslužujejo starih in nizkih trikov zato, da bi se izognile obravnavi resnih problemov. Podobno nam je povedala odbornica De Comellieva, ki se sicer strinja, da so načrti pomanjkljivi, a po njenem mnenju bi zaradi tega se ne smeli preprečiti njihove obravnave. Drugačna so seveda stališča opozicijskih svetovalcev, ki so po seji poudarili, da so se s svojim zadržanjem hoteli samo postaviti po robu aroganci, s katero upravna večina skuša voditi zadeve.

Kako se bo zgodba odvijala dalje, je težko reči. Po vsej verjetnosti odbor ne bo umaknil načrtov. Vsem pa je jasno, da so načrti sporni, sama upravna večina pa tudi ni kdove kako trdna.

NOVICE

Velikonočna poslanica škofa Bellomija

Tržaski škof Lorenzo Bellomi je naslovil na katolice, kristjane, vernike drugih veroizpovedi in tržaskim ljudem velikonočno poslanico, v kateri se je letos se posebej zaustavil ob moralnem vprašanju. Zakone je treba izboljšati, očistiti institucije, pretrgati verige hudočije in korupcije. To pa bo mogoče le s spremembo nas samih, z očiščenjem srca, ki naj sprejme odresujoči nauk Odresenika. Njegov velikonočni zgled pomeni upanje za vsakega človeka, saj je spreobrniti usodo človeštva in ga popeljal na pot znanja, pravičnosti in univerzalne ljubezni.

Danes bo tržaško mesno središče odprto

Tržaski občinski odbor je odredil, da bo tržaško mesno središče danes odprto. Ukrep je zacasen in ga je odbor sprejel zaradi bližnjih velikonočnih praznikov in zaradi znižanja stopnje onesnaženosti zraka. Po praznikih bo spet stopil v veljavo doseženi sklep o zaprtju mestnega središča od torkih in petkih, in sicer od 7. do 9. ure in od 16. do 20. ure.

Predlogi združenja pešcev za boljše življenje v Trstu

Odbor za varnost in pravice pešcev Camminatrieste je predložil občinskemu odborniku za javne industrijske službe Perelliju vrsto predlogov za izboljšanje kvalitete življenja v mestu. Pesci zahtevajo potenciranje in racionalizacijo javnih prevozov, ukinitve parkirnih prostorov v ulicah, po katerih vozijo avtobusi, uvedbo enosmernih cest, v katerih naj bi uredili parkirne prostore, obenem pa tudi pripravilo splošnega načrta za prevoze v mestu. Perelli je predstavnik pešcev seznanil z velikimi finančnimi težavami prevoznega konzorcija ACT.

Vzroki policistovega samomora neznani

Včeraj zjutraj so dospeli v Trst starši komaj 23-letnega policijskega pripravnika Donata Genovesija, ki si je predvčerajšnjim v policijski kasarni v Ul. Damiana Chiesia pri Sv. Ivanu vzel življenje z dodeljeno mu pistolo. Pripeljali so se iz Potenze, kamor bi se bil moral nesrečnik vrniti za velikonočne praznike ravno predsinocnjim. Prosti bi bil dva tedna, zatem pa nadaljeval štirimesečni tečaj za policista v Vibiu Valentini, potem ko je del ustreznega urjenja opravil v našem mestu. Polkovnik Francesco Faggiano, ki poveljuje tržaski policijski soli, si ne zna razložiti, čemu tragedija. Isto velja za pokojnikove kolege, ki so označili Donata kot mirnega, molčeca in prijaznega fanta. Ne samo, niti starši, ki so morali uradno prepoznati umrlega sina, ne vedo, zakaj se je odločil za usodni korak.

Izgnali štiri inozemce

Tržaska policija je med redno kontrolno službo zasacila v naši pokrajini dva romunska, enega poljskega in enega senegalskega državljanja, ki so prestopili italijansko mejo brez ustreznega dovoljenja, ter jih nemudoma izgnala z državnega ozemlja.

UMETNOST / V ZNAMENJU ITALIJANSKE KULTURE

Slikar Giammarco Roccagli in pesnik Roberto Didenaro v TKG

Strogo abstraktna likovna dela in pesniški prvenec

BOJANA VATOVEC

Sinocnja otvoritev razstave v TK Galeriji kot tudi literarno okno sta bila v znamenju italijanske kulture. Za likovno umetnost se je predstavil slikar Giammarco Roccagli, ki že dolgo let živi v Poredonenu, po izvoru pa je iz okolice Ancone, medtem ko je pesništvo predstavljala Roberto Didenaro, ki živi in dela v Trstu, kjer se je tudi rodil, kot piše v skopi biografski noti k njegovi pesniški zbirki.

Giammarco Roccagli je studiral v Urbinu, kjer je deloval sloviti Piero della Francesca, katerega je tudi posvečen niz Hommage à Piero, ki pravzaprav predstavlja Krizev pot, kot je v svoji predstavitvi omenil umetnostni kritik Giancarlo Pauletto. Potemtakem se ta razstava stroge abstraktnosti primerno vključuje v te velikonočne praznike, kot je se omenil ravnatelj galerije Franko Vecchiet.

Tudi v poeziji večkrat zasledimo abstraktnost in odsotnost pripovednosti, je v svoji predstavitvi pesniške zbirke Osservazioni sull'abitare (Zapiski o bivanjskih prostorih) Roberta Didenara poudaril Marko Kravos. Knjiga je izšla pred kratkim in je se malo znana celo avtorjevega, italijanskemu okolju. Kot je pesnik sam poudaril, je v njej prisotno iskanje določenih vrednot, obenem pa je tudi obracun s koreninami, tako z jezikovnega kot strukturnega vidika.

Pesniško slikarsko srečanje v TK Galeriji (foto Ferrari/KROMA)

ŠOLSTVO / UGODILO JE ODBORU STARŠEV

Deželno upravno sodišče TAR sprejelo priziv proti popoldanskim povratkom

Odbor tržaskih staršev, ki se je v začetku solskega leta obrnil na deželno upravno sodišče TAR, da bi preprečil popoldanske povratke osnovolcev v solo, je slavil zmago. TAR je ze oktobra suspendiral ukrepe o uvedbi popoldanskih povratkov, sedaj pa je dokončno sprejel priziv staršev. Sodišče bo v prihodnjih dneh objavilo razsodbo z utemeljitvijo sklepa, se samo sprejete priziva pa daje veliko možnosti vsem tistim staršem, ki so se bili izrekli proti popoldanskim povratkom, a so jim jih posamezne sole vsihle.

Popoldanske povratke predvideva zakon o novih načrtih italijanske osnovne sole st. 148 iz leta 1990. Zakon daje solam dve možnosti: šestdnevni tedenski urnik z enim obveznim popoldanskim povratkom, ali pa petdnevni urnik z dvema povratkoma. Obnem omenja tudi možnosti o obdržanju starega dopoldanskega urnika, in sicer v primerih, da sola ne bi razpolagala z vsemi strukturami, ki so potrebne za uvedbo popoldanskega kosila.

Prav na ta člen se je oprl Odbor tržaskih staršev. Večina osnovnih sol

na Trzaskem nima urejenih prostorov za solsko kosilo. Poleg tega bi popoldanski povratki spravili v tezaže starše, ki bi morali opoldne na vrat nos po otroke v solo, pripravi bi jim morali kosilo in jih nato tudi spet pripeljati v solo.

Po ugodni sodbodi TAR Odbor tržaskih staršev sedaj poziva solske organe in oblasti, naj ne silijo drugih staršev k vlaganju novih prizivov na deželno upravno sodišče, pac pa naj sprejmejo take odločitve, ki bodo v korist učencem, staršem in solam.

DOLINA / SEJA SKUPŠČINE

Poštna afera buri tudi občinski svet

Kritične ocene glede terapevtskega centra

DAMIANA OTA

V sredo se je po dolgem času spet sestel dolinski občinski svet: od lanskega novembra do predsinocnjim je bila na vrsti namreč le izredna seja, sklicana na pobudo skupine svetovalcev in posvečena tematski razpravi o terapevtskem središču don Maria Vatte. Sicer je občinska uprava medtem redno nadaljevala svoje delo, svetovalci opozicije pa so vendarle izrazili neodobranje za tako dolge premore.

Presinocna seja dolinskega občinskega sveta je bila zato krepko daljša od običajnih zasedanj, ze obsežen dnevi red pa so "dopolnili" začetni posegi župana in številnih svetovalcev. Tako zupan kot nekateri drugi so posvetili posebno pozornost vprašanju dolinske pošte. V zadnjih dneh je bil problem spet deležen obravnave na časopisnih straneh, ko je deželni svetovalec LpT Gambassini napadel dolinsko upravo, ces da onemogoča delovanje novih poštinih uradov, ker le-ti se niso opremljeni z dvojezičnimi napisi.

Dolinski zupan je v uradnem sporočilu zavrnil obtožbo z brezhibno tehnično utemeljitvijo (se vedno namreč manjka vrsta dovoljenj), Gambassinijevo dejanje pa je tudi v dvorani občinskega sveta ocenil kot predvolilno spletkarjenje tržasko nacionalistične stranke.

Z županovim stališčem so se strinjali načelniki svetovalskih skupin DSL, SSK in PSI: se posebno Svab in svetovalka Geni Kozina (DSL) sta se zavzela za cimprejšno rešitev tega problema, saj ne gre za izsiljevanje krajevne - slovenske - večine, temveč za "upostevanje avtohtone, zgodovinske slovenske prisotnosti", kot je poudaril Svab. Nekoliko bolj zadržano so zahtevo po dvojezičnih napisih v novih poštinih uradih ocenili svetovalci krcsansko demokracije opozicije. Vsekakor v priznavanju pravice do izražanja v materinem jeziku pa so občinsko upravo opozorili, da gre za dve ločeni birokratski poti: po eni strani torej zbiranje potrebnih upravnih do-

voljenj, po drugi pa načelna zahteva slovenske Občine, da se v krajevnem javnem uradu pravico uposteva prisotnost Slovencev. To vprašanje pa je treba - po mnenju dolinske KD - reševati na vsedravnih ravni s sprejetjem pravičnega zasnitega zakona.

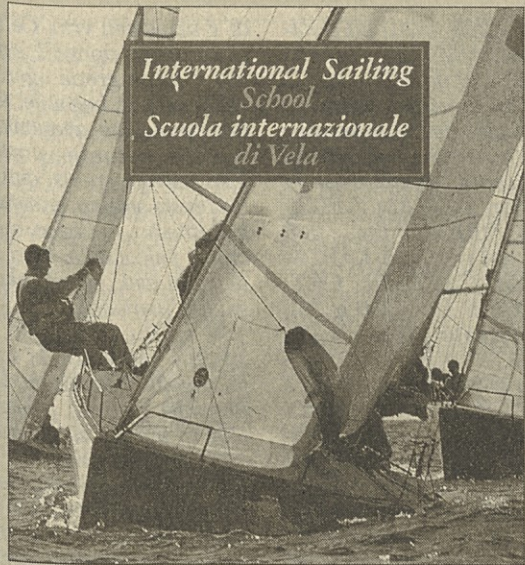
Sporno vprašanje, na katerega so svetovalci KD tudi posebej opozorili, pa je terapevtsko središče, za katerega je duhovnik Mario Vatta v imenu Skupnosti San Martino al Campo uradno prošil za gradbeno dovoljenje se lanskega junija. Občinska gradbeno komisija je sicer pred dobrim mesecem dni prosnjo odbila zaradi neopolne dokumentacije (za gradnjo na kmetijskem zemljišču je potreben naziv neposrednega pridelovalca), problem pa je presegel običajne birokratske meje in sprožil veliko reakcij v javnosti, z zbiranjem podpisov, razburjenimi javnimi srečanji, nazadnje se z izrednim občinskim svetom, ko je v Dolini poleg psihiatrov Pavla Fonde in Cogliattijeve spregovoril tudi sam Vatta. Ob upostevanju vsega tega so svetovalci dolinske KD kritično postavili občinski upravi vprašanje, zakaj se ta problem niti mimogrede ne omenja na dnevnem redu.

Sicer pa se dolinska občina pripravlja na vrsto pomembnih srečanj, ki bodo v bližnji bodočnosti popostrila krajevno dogajanje. Tako bo v soboto, 24. t.m., slovesna izročitev namenu prenovljenega občinskega gledališča France Preseren, ko se bodo v priložnostni prireditvi predstavila občinstvu kulturna društva in druge domače skupine. Ta in se naslednji dan, v nedeljo, 25. t.m., bo tudi tradicionalna odprta meja od Socerba do Vrhpolja. Tudi letos jo bosta obogatili tematski srečanja, prirejeni v sodelovanju s sosednjima občinama Koper in Sezana. Po običajnem polaganju vencev na prvomajski predvečer, ko se v Bregu - med drugim - postavljajo maji, bo v soboto, 8. maja, uradna otvoritev razstave domačih vin, ki jo Občina Dolina prireja v okviru majence.

IZLETI / OBISK JADRALNE ŠOLE

Množično z gliserjem na Mali Lošinj

Izpred Pomorske postaje je danes jutraj ob 9. uri odplul proti Malemu Lošnju gliser »Iris«, ki vozi okrog 300 izletnikov s Trzaska na veliko nočne pocičnice na ta prelepi otok. Izlet, ki ga je organizirala turistična agencija Aurora, je povezan z odprtjem Mednarodne jadrane sole »Pro sailing Academy«, ki bo v soboto, ko bodo tudi nagradili otroke, ki so se uveljavili na raznih jadranih regatah. Izletniki izleta, ki se bodo vrnil v naše mesto v ponedeljek, okrog 19. ure, bodo nastanjeni v lepem hotelu Bellevue

ter bodo imeli priloznost, da si ogledajo zanimivosti otoka in v družbi preživijo velikonočne praznike. Pobudo za Mednarodno jadrano solo sta dala dva naša ze izkusena jadralca, tu ga je organizirala turistična agencija Aurora, je povezan z odprtjem Mednarodne jadrane sole »Pro sailing Academy«, ki bo v soboto, ko bodo tudi nagradili otroke, ki so se uveljavili na raznih jadranih regatah. Izletniki izleta, ki se bodo vrnil v naše mesto v ponedeljek, okrog 19. ure, bodo nastanjeni v lepem hotelu Bellevue

RAZSTAVE / KIPAR MARIO SOSIČ V PROSVETNEM DOMU

Slavospev miru z drobci granat

Ob razstavi nastop zborov Tabor in zbora iz Mačkolj

NEVA LUKES

Na predsinocnjem večeru v Prosvetnem domu na Opcinah, ki ga je pripravilo domače društvo Tabor, smo bili priča občuteni spojiti likovne in pevske ustvarjalnosti po zaslugi kiparja, domaćina z Opcin Maria Sosica z njegovimi zeleznimi skulpturami, in nastopom kar treh zborov - zenskega in moskega zbora Tabor in mesanega zbora Primorsko iz Mačkolj.

To je druga samostojna razstava zeleznih skulptur Maria Sosica, ki je sodeloval sicer ze na osmih bienalnih umetnikov-amaterjev na Opcinah in se na drugih skupinskih razstavah.

Njegove skulpture smo torej v takšni ali drugačni obliki ze videli, toda tokrat so - prav gotovo tudi zaradi izredno lepe predstavitve, za katero je poskrbela Magda Tavcar - učinkovale kot pravo odkritje, kot nekaj, kar povezuje glavno materijo, ki jo kipar oblikuje (gre za sestavke delcev bomb in drugih izstrelkov iz prve in druge svetovne vojne), z umetnikovo željo po miru, prijateljstvu in sožitju (pa čeprav so med njegovimi skulpturami tudi vojskaci in vojskovodje).

V okvir razstave, ki je

Mario Sosič (v sred) med odprtjem razstave (foto Ferrari/KROMA)

odprta do 16. t.m., vsak dan, od 16. do 20. ure, so se posrečeno in doživeto vključili predstavitve Damjane Ota (ki jo je, zaradi njene odsotnosti, prebrala prof. Kostanca Filipovic), pozdravni nastop zenskega in moskega zborov zbora Tabor pod taktirko prof. Sveta Grgica in se nastop (lahko bi zapisali koncert) mesanega pevskega zbora Primorsko iz Mačkolj, ki je zapel deset pesmi - pet iz zakladnice tujih skladateljev in pet skladb nasih avtorjev. Dirigent je bil Tone Baloh.

Pred začetkom prireditve smo se na kratko pogovorili z Mariom So-

sicem, ki je tudi član domačega moskega zbora. »Tokratna razstava mi veliko pomeni. Morda sem bil bolj vznemirjen med pripravami nanjo, kot nocoj. Vse se mi zdi tako lepo, tako prijetno, da ne občutim treme. Upam, da bodo moje skulpture govorile običajcem o miru in prijateljstvu, pa čeprav so izdelane iz kosčkov zeleza, ki so ostali na našem področju po dveh vojnah. Svojim kipom nisem dal imena. Vsakdo, ki jih gleda, si lahko tako ustvari svojo podobo. Meni pomenijo izdelki veliko, saj sem vanje zli svojo ustvarjalnost, pa tudi veliko fan-

tazije. Enako so mi zato pri srcu abstraktni izdelki, kot na primer skulpture ptic, vojskav - oboroženih crnih junakov, ki sem jih zelel posvetiti z vložki, ali postavki iz kraskega kamna. Pri ustvarjanju me vodi le ljubezen do oblikovanja zeleznih odpadkov, pri čemer mi je v oporo fantazija.«

Vse te misli je v svojem predstavitvenem sestavku strnila Damjana Ota, ki meni, da nastaja Sosiceva umetnost iz neizsolene, a zato globoko občutljive umetniske duše, ki se rojeva iz želje, da bi nekdanji smrtonosni delci zaziveli v pozitivni obliki, kar prav gotovo učinkuje kot svojevrstno svarilo pred uničujočo silo vojne in njenimi grozotami.

Vsi trije zbori (domaća dva v združenju) so se s svojim petjem povsem vklopili v ta lep večer in zapeli tako, da so udeležence očarali.

Domača zbora sta uvedla večer s pozdravnimi pesmijo in se eno slovensko skladbo. Po govoru pa je nastopil mačkoljanski mesani zbor, ki je v drugem delu svojega nastopa zapel, poleg skladbe Janeza Mocnika, Frana Venturini, slovenske ljudske in skladbe poljskega avtorja, se skladbo "Vseč so mi jasnne in mrzle noci", ki jo je uglasbil Ignacij Ota, tekst pa napisal Boris Pangerc. Na Opcinah so jo pevci izvedli drugič in pozeli topel in zaslužen aplavz.

Dokler bomo imeli takšne zборе, kot smo jih poslušali v sredo zvečer, ne bo naša pesem zamrla, je bilo mnenje vseh, ki smo se tega večera udeležili in se, skupno z izvajalci, organizatorji prireditve, zaustavili na družabnosti, na kateri je se tja v noč donela slovenska pesem.

PRIREDITVE / V DRUŠTVU UPOKOJENCEV

Prisrčno srečanje z Aljošo Žerjalom

Ob splošnem navdušenju je umetnik prikazal tri svoje uspešne filme

Društvo slovenskih upokojencev je imelo v sredo popoldne v gosteh priznane ustvarjalca dokumentarnih filmov Aljošo Žerjalo. Na srečanju v Gregorčičevi dvorani je prikazal tri svoje filme, ki so pozeli ze lepo stevilo priznanj in sicer: Avignon - evropski teater, Stiri zlata dekleta s Krasa in film o življenju v Tibetu.

Udeleženci so z velikim zanimanjem sledili filmom, ki jih je avtor spremljal s svojo duhovito razlago. Gošta je na začetku pozdravila predsednica društva Nadja Pahor, ki mu je poklonila tudi knjižno darilo. (N.L.)

KINO

ARISTON - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Sommersby«, r. Jon Amiel, i. Jodie Foster in Richard Gere.

EXCELSIOR - 16.45, 18.30, 20.20, 22.15 »Amore per sempre«, i. Mel Gibson.

EXCELSIOR AZZURRA - 18.00, 20.00, 22.00 »La moglie del soldato« r. Neil Jordan, i. Stephen Rea, Miranda Richardson.

NAZIONALE 1 - 15.30, 17.05, 18.45, 20.30, 22.15 »Gli Aristogatti«, Walt Disney.

NAZIONALE 2 - 16.00, 17.30, 19.00, 20.30, 22.15 »Gli sgangheroni«.

NAZIONALE 3 - 15.40, 17.50, 20.00, 22.15 »Gli spietati«, i. Clint Eastwood, Gene Hackman, Morgan Freeman, Richard Harris.

NAZIONALE 4 - 16.00, 19.00, 22.00 »Casa Howard«, r. James Ivory, i. Emma Thompson, Anthony Hopkins, Vanessa Redgrave.

GRATTACIELO - 17.45, 19.50, 22.00 »Eroe per caso«, i. Dustin Hoffman, Geena Davis, Andy Garcia.

MIGNON - 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 »Amore all'ultimo morso«, i. Anne Parillaud.

EDEEN - 15.30, 22.10 »Duro e bagnato«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 17.30, 19.45, 22.00 »Guardia del corpo«, Kevin Costner in Whitney Houston. Zadnji dan.

LUMIERE - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Il grande comero«, r. Francesca Archibugi.

ALCIONE - 17.30, 21.00 »Malcom X«, r. Spike Lee, i. Danzel Washington, Angela Basset, Spike Lee.

RADIO - 15.30, 21.30 »Il miele dell'amante regina«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

FOTO KROZEK TRST 80 sporoča, da odpade običajno petkovno srečanje. Dobiemo se v petek, 16. aprila, ob 20. uri.

SKD TABOR Opcine - Prosvetni dom. Do 16. t.m. je na ogled razstava skulptur MARIA SOSICA ob delavnikih od 16. do 20. ure.

SKD TABOR Opcine - Prosvetni dom. Do 16. t.m. je na ogled razstava skulptur MARIA SOSICA ob delavnikih od 16. do 20. ure.

LUMIERE - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Il grande comero«, r. Francesca Archibugi.

ALCIONE - 17.30, 21.00 »Malcom X«, r. Spike Lee, i. Danzel Washington, Angela Basset, Spike Lee.

RADIO - 15.30, 21.30 »Il miele dell'amante regina«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

FOTO KROZEK TRST 80 sporoča, da odpade običajno petkovno srečanje. Dobiemo se v petek, 16. aprila, ob 20. uri.

SKD TABOR Opcine - Prosvetni dom. Do 16. t.m. je na ogled razstava skulptur MARIA SOSICA ob delavnikih od 16. do 20. ure.

LUMIERE - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Il grande comero«, r. Francesca Archibugi.

ALCIONE - 17.30, 21.00 »Malcom X«, r. Spike Lee, i. Danzel Washington, Angela Basset, Spike Lee.

RADIO - 15.30, 21.30 »Il miele dell'amante regina«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

FOTO KROZEK TRST 80 sporoča, da odpade običajno petkovno srečanje. Dobiemo se v petek, 16. aprila, ob 20. uri.

SKD TABOR Opcine - Prosvetni dom. Do 16. t.m. je na ogled razstava skulptur MARIA SOSICA ob delavnikih od 16. do 20. ure.

LUMIERE - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Il grande comero«, r. Francesca Archibugi.

ALCIONE - 17.30, 21.00 »Malcom X«, r. Spike Lee, i. Danzel Washington, Angela Basset, Spike Lee.

RADIO - 15.30, 21.30 »Il miele dell'amante regina«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

FOTO KROZEK TRST 80 sporoča, da odpade običajno petkovno srečanje. Dobiemo se v petek, 16. aprila, ob 20. uri.

SKD TABOR Opcine - Prosvetni dom. Do 16. t.m. je na ogled razstava skulptur MARIA SOSICA ob delavnikih od 16. do 20. ure.

LUMIERE - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Il grande comero«, r. Francesca Archibugi.

ALCIONE - 17.30, 21.00 »Malcom X«, r. Spike Lee, i. Danzel Washington, Angela Basset, Spike Lee.

RADIO - 15.30, 21.30 »Il miele dell'amante regina«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

FOTO KROZEK TRST 80 sporoča, da odpade običajno petkovno srečanje. Dobiemo se v petek, 16. aprila, ob 20. uri.

SKD TABOR Opcine - Prosvetni dom. Do 16. t.m. je na ogled razstava skulptur MARIA SOSICA ob delavnikih od 16. do 20. ure.

LUMIERE - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Il grande comero«, r. Francesca Archibugi.

ALCIONE - 17.30, 21.00 »Malcom X«, r. Spike Lee, i. Danzel Washington, Angela Basset, Spike Lee.

RADIO - 15.30, 21.30 »Il miele dell'amante regina«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

FOTO KROZEK TRST 80 sporoča, da odpade običajno petkovno srečanje. Dobiemo se v petek, 16. aprila, ob 20. uri.

SKD TABOR Opcine - Prosvetni dom. Do 16. t.m. je na ogled razstava skulptur MARIA SOSICA ob delavnikih od 16. do 20. ure.

LUMIERE - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Il grande comero«, r. Francesca Archibugi.

ALCIONE - 17.30, 21.00 »Malcom X«, r. Spike Lee, i. Danzel Washington, Angela Basset, Spike Lee.

RADIO - 15.30, 21.30 »Il miele dell'amante regina«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

FOTO KROZEK TRST 80 sporoča, da odpade običajno petkovno srečanje. Dobiemo se v petek, 16. aprila, ob 20. uri.

SKD TABOR Opcine - Prosvetni dom. Do 16. t.m. je na ogled razstava skulptur MARIA SOSICA ob delavnikih od 16. do 20. ure.

LUMIERE - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Il grande comero«, r. Francesca Archibugi.

ALCIONE - 17.30, 21.00 »Malcom X«, r. Spike Lee, i. Danzel Washington, Angela Basset, Spike Lee.

RADIO - 15.30, 21.30 »Il miele dell'amante regina«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

FOTO KROZEK TRST 80 sporoča, da odpade običajno petkovno srečanje. Dobiemo se v petek, 16. aprila, ob 20. uri.

SKD TABOR Opcine - Prosvetni dom. Do 16. t.m. je na ogled razstava skulptur MARIA SOSICA ob delavnikih od 16. do 20. ure.

LUMIERE - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Il grande comero«, r. Francesca Archibugi.

ALCIONE - 17.30, 21.00 »Malcom X«, r. Spike Lee, i. Danzel Washington, Angela Basset, Spike Lee.

RADIO - 15.30, 21.30 »Il miele dell'amante regina«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

FOTO KROZEK TRST 80 sporoča, da odpade običajno petkovno srečanje. Dobiemo se v petek, 16. aprila, ob 20. uri.

SKD TABOR Opcine - Prosvetni dom. Do 16. t.m. je na ogled razstava skulptur MARIA SOSICA ob delavnikih od 16. do 20. ure.

LUMIERE - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Il grande comero«, r. Francesca Archibugi.

ALCIONE - 17.30, 21.00 »Malcom X«, r. Spike Lee, i. Danzel Washington, Angela Basset, Spike Lee.

RADIO - 15.30, 21.30 »Il miele dell'amante regina«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

FOTO KROZEK TRST 80 sporoča, da odpade običajno petkovno srečanje. Dobiemo se v petek, 16. aprila, ob 20. uri.

SKD TABOR Opcine - Prosvetni dom. Do 16. t.m. je na ogled razstava skulptur MARIA SOSICA ob delavnikih od 16. do 20. ure.

LUMIERE - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Il grande comero«, r. Francesca Archibugi.

ALCIONE - 17.30, 21.00 »Malcom X«, r. Spike Lee, i. Danzel Washington, Angela Basset, Spike Lee.

RADIO - 15.30, 21.30 »Il miele dell'amante regina«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

FOTO KROZEK TRST 80 sporoča, da odpade običajno petkovno srečanje. Dobiemo se v petek, 16. aprila, ob 20. uri.

SKD TABOR Opcine - Prosvetni dom. Do 16. t.m. je na ogled razstava skulptur MARIA SOSICA ob delavnikih od 16. do 20. ure.

LUMIERE - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Il grande comero«, r. Francesca Archibugi.

ALCIONE - 17.30, 21.00 »Malcom X«, r. Spike Lee, i. Danzel Washington, Angela Basset, Spike Lee.

RADIO - 15.30, 21.30 »Il miele dell'amante regina«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

FOTO KROZEK TRST 80 sporoča, da odpade običajno petkovno srečanje. Dobiemo se v petek, 16. aprila, ob 20. uri.

SKD TABOR Opcine - Prosvetni dom. Do 16. t.m. je na ogled razstava skulptur MARIA SOSICA ob delavnikih od 16. do 20. ure.

LUMIERE - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Il grande comero«, r. Francesca Archibugi.

ALCIONE - 17.30, 21.00 »Malcom X«, r. Spike Lee, i. Danzel Washington, Angela Basset, Spike Lee.

RADIO - 15.30, 21.30 »Il miele dell'amante regina«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

FOTO KROZEK TRST 80 sporoča, da odpade običajno petkovno srečanje. Dobiemo se v petek, 16. aprila, ob 20. uri.

SKD TABOR Opcine - Prosvetni dom. Do 16. t.m. je na ogled razstava skulptur MARIA SOSICA ob delavnikih od 16. do 20. ure.

LUMIERE - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Il grande comero«, r. Francesca Archibugi.

ALCIONE - 17.30, 21.00 »Malcom X«, r. Spike Lee, i. Danzel Washington, Angela Basset, Spike Lee.

RADIO - 15.30, 21.30 »Il miele dell'amante regina«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

FOTO KROZEK TRST 80 sporoča, da odpade običajno petkovno srečanje. Dobiemo se v petek, 16. aprila, ob 20. uri.

SKD TABOR Opcine - Prosvetni dom. Do 16. t.m. je na ogled razstava skulptur MARIA SOSICA ob delavnikih od 16. do 20. ure.

LUMIERE - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Il grande comero«, r. Francesca Archibugi.

ALCIONE - 17.30, 21.00 »Malcom X«, r. Spike Lee, i. Danzel Washington, Angela Basset, Spike Lee.

RADIO - 15.30, 21.30 »Il miele dell'amante regina«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

FOTO KROZEK TRST 80 sporoča, da odpade običajno petkovno srečanje. Dobiemo se v petek, 16. aprila, ob 20. uri.

SKD TABOR Opcine - Prosvetni dom. Do 16. t.m. je na ogled razstava skulptur MARIA SOSICA ob delavnikih od 16. do 20. ure.

LUMIERE - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Il grande comero«, r. Francesca Archibugi.

ALCIONE - 17.30, 21.00 »Malcom X«, r. Spike Lee, i. Danzel Washington, Angela Basset, Spike Lee.

RADIO - 15.30, 21.30 »Il miele dell'amante regina«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

FOTO KROZEK TRST 80 sporoča, da odpade običajno petkovno srečanje. Dobiemo se v petek, 16. aprila, ob 20. uri.

SKD TABOR Opcine - Prosvetni dom. Do 16. t.m. je na ogled razstava skulptur MARIA SOSICA ob delavnikih od 16. do 20. ure.

LUMIERE - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Il grande comero«, r. Francesca Archibugi.

ALCIONE - 17.30, 21.00 »Malcom X«, r. Spike Lee, i. Danzel Washington, Angela Basset, Spike Lee.

RADIO - 15.30, 21.30 »Il miele dell'amante regina«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

FOTO KROZEK TRST 80 sporoča, da odpade običajno petkovno srečanje. Dobiemo se v petek, 16. aprila, ob 20. uri.

SKD TABOR Opcine - Prosvetni dom. Do 16. t.m. je na ogled razstava skulptur MARIA SOSICA ob delavnikih od 16. do 20. ure.

LUMIERE - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Il grande comero«, r. Francesca Archibugi.

ALCIONE - 17.30, 21.00 »Malcom X«, r. Spike Lee, i. Danzel Washington, Angela Basset, Spike Lee.

RADIO - 15.30, 21.30 »Il miele dell'amante regina«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

FOTO KROZEK TRST 80 sporoča, da odpade običajno petkovno srečanje. Dobiemo se v petek, 16. aprila, ob 20. uri.

SKD TABOR Opcine - Prosvetni dom. Do 16. t.m. je na ogled razstava skulptur MARIA SOSICA ob delavnikih od 16. do 20. ure.

LUMIERE - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Il grande comero«, r. Francesca Archibugi.

ALCIONE - 17.30, 21.00 »Malcom X«, r. Spike Lee, i. Danzel Washington, Angela Basset, Spike Lee.

RADIO - 15.30, 21.30 »Il miele dell'amante regina«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

FOTO KROZEK TRST 80 sporoča, da odpade običajno petkovno srečanje. Dobiemo se v petek, 16. aprila, ob 20. uri.

SKD TABOR Opcine - Prosvetni dom. Do 16. t.m. je na ogled razstava skulptur MARIA SOSICA ob delavnikih od 16. do 20. ure.

LUMIERE - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Il grande comero«, r. Francesca Archibugi.

ALCIONE - 17.30, 21.00 »Malcom X«, r. Spike Lee, i. Danzel Washington, Angela Basset, Spike Lee.

RADIO - 15.30, 21.30 »Il miele dell'amante regina«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

FOTO KROZEK TRST 80 sporoča, da odpade običajno petkovno srečanje. Dobiemo se v petek, 16. aprila, ob 20. uri.

SKD TABOR Opcine - Prosvetni dom. Do 16. t.m. je na ogled razstava skulptur MARIA SOSICA ob delavnikih od 16. do 20. ure.

LUMIERE - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Il grande comero«, r. Francesca Archibugi.

ALCIONE - 17.30, 21.00 »Malcom X«, r. Spike Lee, i. Danzel Washington, Angela Basset, Spike Lee.

RADIO - 15.30, 21.30 »Il miele dell'amante regina«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

FOTO KROZEK TRST 80 sporoča, da odpade običajno petkovno srečanje. Dobiemo se v petek, 16. aprila, ob 20. uri.

SKD TABOR Opcine - Prosvetni dom. Do 16. t.m. je na ogled razstava skulptur MARIA SOSICA ob delavnikih od 16. do 20. ure.

LUMIERE - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Il grande comero«, r. Francesca Archibugi.

ALCIONE - 17.30, 21.00 »Malcom X«, r. Spike Lee, i. Danzel Washington, Angela Basset, Spike Lee.

RADIO - 15.30, 21.30 »Il miele dell'amante regina«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

ZALOŠČE / SREČANJE PRIMORSKIH VINARJEV

O novem načinu vinifikacije

Na tradicionalnem srečanju tudi člani KZ

Pretekli petek so se tudi nekateri trzaski vinogradniki, člani Kmečke zveze, udeležili srečanja primorskih vinogradnikov v Zaloščah pri Dornberku. Srečanje vsako leto organizira strokovna služba za vinarstvo pri Kmetijskem zavodu v Novi Gorici oziroma odgovorni za to službo mag. Miran Vodopivec. Letošnjega srečanja so se udeležili tudi vodja te službe za Primorsko inz. Scuka, direktor Kmetijsko-veterinarskega zavoda v Novi Gorici dr. Lipusček in izvedenec za vinogradništvo inz. Kosta. Vinogradnike Kmečke zveze je spremljal izvedenec Stefano Rosati.

Namen teh srečanj, ki je letos potekalo pri kmečko-turističnem podjetju Vizintin, je vsakoletno preverjanje rezultatov uvajanja novega vinifikacijskega postopka in ugotavljanje njegovih prednosti za doseganje višje kvalitete vinskega pridelka. Srečanja imajo torej nekaj spodbujevalni smoter v težnji, da bi se premostili se nekateri zaostali predsodki v zvezi z uvajanjem vinifikacijskih postopkov po novih preizkušnih metodah.

Vinogradniki od briskega do istrskega vinorodnega okolisa so ob tej priložnosti dali na pokusno več kot 50 vzorcev vin, izbranih na predhodni selekciji in seveda pri-

delanih po enakem vinifikacijskem postopku. Pokusnja je potekala po sortah, proizvajalci najboljsh vzorcev pa so nato v razpravi pojasnili značilnosti svojega pridelovalnega ciklusa, od vzgoje trt do vinifikacije v kleti z navedbo obremenitve trt, značilnosti terena, gnojenja, skropljenja, fitosanitarnih posegov, casa trgatve itd.

Nove posvetovalne komisije KZ

Člani novega glavnega sveta Kmečke zveze so na prvi seji po obnem zboru poleg predsednika, dveh podpredsednikov in izvršnega odbora izvolili tudi vrsto posvetovalnih komisij za posamezna kmetijska področja. Danes objavljamo sestavo nekaterih.

VINOGRADNIŠTVO IN SADJARSTVO
Silvano Ferluga (odgovoren), Ivan Antonić, Anton Bole, Edi Kante, Danilo Lupinc, Andrej Milic, Robi Ota, Euro Parovel, Pepi Pernarčič, Joze Radetić, Giuseppe Scheriani, Mario Svab in Miro Zigon.
CVETLICARSTVO
Miran Starc (odgovoren), Alojz Bukavec, Milos Krnji, Srečko Orel, Ladi Pertot, Janko Skrk.
VRTNARSTVO
Marcello Debelis (odgovoren), Alojz Debelis, Edi Glavina, Just Karis, Romano Kobec, Josip Stoper, Remigio Tul.

ZIVINOREJA
Alfonz Gustin (odgovoren), Ivan Antonić, Aleksander Kalc, Alojz Krizmančič, Sergio Kraljic, Emilio Mattiati, Dusan Milic, Andrej Milic, Pepi Pernarčič, Andrej Praselj, Emil Puric, Ivan Racman, Josip Sancin, Roberto Smotlak, Boris Skerk, Dario Zidaric in Miroslav Zigon. Tajnik vseh starih je Mario Gregoric.

DVOLASTNIKI
Alojz Krizmančič (odgovoren), Adriano Kalc, Aleksander Kalc, Lucijan Malalan, Jordan Mihalic, Anton Petaros, Emil Puric, Pepi Sancin, Joze Radetić, Lucijan Volk in tajnik Sergij Majovski.

KGS / DALEČ ČEZ MOŽNOSTI

Zakon o Krasu: prošnje za skoraj šest milijard lir

Prosilci morajo čakati 60 dni

Ze v poročilu o prvem sestanku novoizvoljenega glavnega sveta Kmečke zveze smo poročali o uspešno zaključenem sestavljanju prošnje za prispevke, ki jih bo na osnovi zakona o Krasu podeljevala Kraska gorska skupnost. Tako stvelo prošnji kot skupna vsota za zaprosene prispevke sta presegli vsa predvidevanja, saj se je na koncu izkazalo, da je ta vsota dosegla skoraj šest milijard lir, kar seveda večkrat presega razpoložljiva sredstva. Po drugi strani pa je tudi dokaz, da je kljub splošni gospodarski krizi, ki se posebej pesti kmetijstvo, ta gospodarska panoga pri nas se močno zakoreninjena. Razlogi za to so predvsem v veliki profesionalnosti in specializiranosti našega kmetijstva pri gojenju zlahtnih kultur (vinogradništvo, kletarstvo, cvetlicarstvo, oljkarstvo, vrtnarstvo) in v prepricanju, da imajo prav te kulture na našem trzaskem območju se vedno lepe perspektive. Te pa bo mogoče doseči prav s posodabljanjem kmetijske dejavnosti in z nadaljnjo nenehno rastjo kakovosti proizvodov. Zato je seveda se toliko bolj nerazumljivo, da se z vrsto vinkulativnih ukrepov skusa zavirati razvoj kmetijstva na Krasu.

Kraska gorska skupno-

st mora sedaj po lastnem pravilniku v 60 dneh od prejema prošnje prosilcem sporočiti, ali so bile njihove prošnje sprejete ali ovrzene. Če so bile, bodo imeli prosilci po prejemu obvestila se šest mesecev casa za predložitev vse zahtevane dokumentacije o nameranih investicijah, nakar bodo morali v roku dveh let predvidena dela tudi končati.

Na seji novoizvoljenega glavnega sveta KZ je tekla beseda tudi o usposabljanju uradov Kmečke zveze za nove naloge, ki jih cakajo z majskim izpolnjevanjem davčnih prijav in ki bodo letos se dodatno komplicirane, saj bo vsaka davčna prijava na obrazcu 740 vsebovala dejansko kar stiri specifične prijave. Prav tako se bo administrativna služba Kmečke zveze morala se bolj usposobiti za sestavljanje prošnje za razne kmetijske pobude, ki so vedno bolj zahtevne zaradi norm Evropske gospodarske skupnosti, saj je treba za znatnejše naložbe predstaviti ustrezne razvojne nacerte, kar zahteva se dodatno delo. Prav zaradi povečane obremenitve uradov Kmečke zveze so člani glavnega sveta menili, da bo treba primerno prilagoditi in torej zvisati tudi prispevke za tovrstne storitve. (j.k.)

Pregled kmečkih opravil v dokaj hladnem aprilu

Zaradi nekoliko zapoznele pomladi je v zamudi tudi razvoj rastlin - Največ dela je s škropljenjem proti škodljivcem

Ne bo odvec, ce uvodoma poudarimo, da je letosnja pomlad malo zakasnila. Razvojna faza sadnih rastlin in trte je zato posticipirana, kar je seveda treba upoštevati pri vseh opravilih, se zlasti pri zatiranju bolezni. Istocasno pa ne gre zanemariti dejstva, da so tudi podnebne razlike med posameznimi okolji občutne, kar morajo koristniki teh strokovnih navodil primerno upoštevati.

Trte smo ze okopali, pognojili, obrezali, sadili ali dosadili, zato nam v tem mesecu ponavadi ostane le zatiranje bolezni in boj proti škodljivcem. Proti črni pegavosti (escoriosis) škropimo, ko spodnji poganjki dosežejo dolžino 2-3 cm, in sicer z MANCOZEB (DITHANE M 45, KOR ipd. 200-300 gr na 100 l vode) ali s PROPINEB (ANTRACOL - 150 do 200 gr na 100 l vode). Škropimo samo tam, kjer se bolezen močneje pojavlja.

V lanski pomladi sta se v nekaterih vinogradih pojavili trsna kodravost (akarinoza) in trsna prsica (erinoza), ki lahko povzročita znatno škodo na trsah. V teh vinogradih, kot tudi v tistih, kjer so posledice prvih opazne na poganjkih, zatiramo škodljivca z ENDOSULTANOM (TODAN ali SUTENE 200 gr na 100 l vode). Sredi meseca se lahko pojavita tudi rdeči pajek ali rdeca prsica, proti ka-

terima pa škropimo le izjemoma, ce je veliko zimskih jajcev, in sicer z mešanico TETRADITONA in DICOFOLE (npr. AKARKIL 3 - 200-250 gr/hl) ali z BENZOMATE 20 (npr. AKARMATE L - 150-200 gr/hl.) V primeru močnejših napadov je treba škropljenje ponoviti po 5-6 dneh. Oba pripravka sta učinkovita za zatiranje tako ličink kot prsic.

Znake navedenih bolezni in poškodb je večkrat težko prepoznati, zato vinogradnikom svetujemo, naj se obrnejo na strokovnjaka, ki bo točno določil bolezen oziroma škodljivca in dal ustrezna navodila za zatiranje. Po odprtju oces zatiramo oidid, ki prezimi na ocesju, in sicer z zveplom v prahu ali z močljivim zveplom (UTAZOLFO, COŠAN). Zveplo v znatni meri učinkuje tudi proti črni grozdni gnibli in črni pegavosti.

Cas je ugoden za steklenjenje navadnih namiznih vin. Steklenice morajo po polnjenju ležati, da se vino povsem umiri. Hranimo jih v zravnem, hladnem in temnem prostoru. V sadnem vrtu škropimo proti raznim boleznim in škodljivcem. Jablane po cvetenju škropimo proti škrlupu in plesni, in sicer s FENAMITOM (RUBIGAN 6 PB - 70 gr/hl ali BENOMIL (BENLATE idr. - 60 do 80 gr/hl). Hrusev škrlup zatiramo z MANCOZEB (MANZEB, KOR

idr. - 200 gr/hl) ali z ZIRAM (MENZENE, ZIRAMIT- 150 do 200 gr/hl). Z istimi sredstvi zatiramo tudi belo lisasto pegavost. Ko se breske slecejo, zatiramo luknjicavost in škrlup z ZIRAM (MEZENE, ZIRAMIT idr. - 200 do 300 gr/hl) ali KAPTANOM (CAPTANE, ORTHOCIDE idr. - 250 gr/hl), pepelasto plesen z DINOKAP (KARATHANE - 250 gr/hl), listne uši pa s PIRIMKARB (PIRIMOR - 150 gr/hl). S tem fungicidom zatiramo listne uši na marelicah, slivah in cespljah ter črno cesnjevo us. Proti česnjevi listni sušici, luknjicavosti in listni pegavosti pa škropimo z ZIRAM (MEZENE, ZIRAMIT idr. - 200 gr/hl) ali s KAPTAN (CAPTANO SO, ORTHOCIDE - 150-200 gr/hl), vendar le, ce se bolezni zacenojo pojavljati.

Ce so podnebne razmere posebno ugodne za razvoj bolezni (vlažna pomlad in malo odporne sorte), škropimo proti oljni kozavosti z BORDOJSKO BROZGO ali drugimi bakrovimi pripravki.

V zaprte grede in tople grede sejamo lubenice, baziliko, melancane, melone, papriko in paradiznik. Na prosto sejamo korenček, jedilno peso, cvetaco, zelje, ohrovt, cikorijo, letno endivijo, zeleni radic, fižol, letne solate, letni grah, peteršilj, jesenski por, redkvico, repo, zelene bučke.

Veliko dela nas čaka tudi v okrasnem vrtu. Ce tega se nismo opravili, sejemo v tople grede agerat, veliki odolini, begonije, dalije, plamenice, zvonce, lobelije, petunije, portulake, salvijo, sporis, cinije. Na prosto sejamo: enoletno krizantemo, naprstec, sonce, pajcolanke, letni in dveletni mak, grenik, okrasni lan, marjetice.

V aprilu presajamo iz lončkov enoletnice, ki smo jih vzgojili v toplih gredah (begonije, petunije, pelargonije) in trajnice za obronke (grenike, grobeljnik). Skrajni cas je za presajanje vrtnic spenjajk in drugih spenjajk ter za zasajanje zimzelenih živih mej (cesmin, linguster, lovorikovec idr.). Presajamo se tudi iglavce, toda le, ce imajo dobro koreninsko grudo. Grednega ovoja pri presajanju ne odstranimo.

Grmovnice, ki odcvetijo aprila, porezemo (forsitijo, spirejo idr.). Cas je zelo ugoden za setev novih trat, za kar si moramo priskrbiti ustrezne travne mešanice, ki so sestavljene glede na vrsto tal in lego. Da bo trata dovolj gosta, posejemo 40 do 50 gr na kv. meter. Dokler seme ne vzklji, mora biti posejani prostor zmeraj enakomerno vlažen. Obstoječe trate pa, ce tega nismo storili ze prej, nemudoma pokosimo, temeljito pograbimo in pognojimo. Gnojimo z mešanimi gnojili, ki vsebujejo vec dusika kot fosforja in kalija.

Dr. Mario Gregoric

RIBNIKAR O DENARNI POLITIKI

Naslanjanje na veter

LJUBLJANA - Denarna politika v Republiki Sloveniji je bila tema današnjega razgovora z znanim ekonomistom Ivanom Ribnikarjem; organizirala sta ga Gospodarski forum Socialdemokratske unije in Novi gospodarski forum SDP Slovenije. Ribnikar je posebej orisal pot denarne politike Slovenije od uvajanja lastnega denarja oziroma od oktobra leta 1991 do danes. Odpravljeni so bili vsi selektivni krediti, na samem začetku pa je država prekinila tudi z manjšimi poskusi, da bi ti mehanizmi ponovno oziveli. Položaj centralne banke je povsem drugačen: skrbi za splošno stanje v ekonomiji. Denarna politika je bila od leta 1991 vseskozi restriktivna in večina jo ocenjuje skozi količino denarja v obtoku. BS se je odločila za restriktivno denarno politiko

na priporočilo parlamenta, saj je odgovorna parlamentu in ne vladi, kar je zelo pomembno. Povečanje deviznih rezerv, in to praktično od nicle na eno milijardo DEM, je vsekakor pozitivni cilj. Eden od ciljev je tudi znižanje inflacije. Trije bližnji cilji v denarni politiki Slovenije so: količina denarja v obtoku, devizni tečaj in tržne obrestne mere. BS je izbrala za svoj bližnji cilj količino denarja v obtoku, ostala dva pa sta izvedena. Ribnikar je poudaril, da je presežek tekoče plačilne bilance vse manjši, razmere se spreminjajo in centralna banka bo morala svoj instrumentarij prilagoditi tem spremembam. V tujni temu pravijo, »da se banka naslanja na veter«, pri nas pa se centralna banka naslanja na to krivuljo diagrama in se premika po njej. (STA)

DRUŠTVO MANAGER

Za novo predsednico so izvolili Anico Bergles - Volk

ALENKA L. JAKOMIN

PORTOROŽ - V Avditoriju se je včeraj zacelo dvodnevno srečanje društva poslovnih delavcev Slovenije Manager. Izvolili so tudi novo predsednico društva Anico Bergles Volk, direktorico celjskih Zlatarn in razdelili zahvalna priznanja za podporo in za delo v društvu. Člani društva so bili seznanjeni tudi z delovanjem, vlojo in programskimi usmeritvami društva za naslednje štiriletno obdobje in s predlo-

gom sprememb pravil in kodeksa poslovanja. Danes se srečanje nadaljuje v obliki posveta na temo Management in lastninjenje podjetij, kjer naj bi si udeleženci izmenjavali mnenja, zamisli in izkušnje o lastninjenju. Nekateri direktorji bodo konkretno predstavili primere iz svojega okolja: lastninjenje Iskre Holdinga, LTH Livanne in orodjarne iz Skofje Loke, Ete Cerkno, IBI Kranj in Metropola iz Portorozja.

NALOŽBE

Novi dvojčki Banke Slovenije

LJUBLJANA - Nova serija »dvojčkov« bo dospela v izplačilo 5. oktobra 1993, so sporočili iz Banke Slovenije. Novo in hkrati prvo serijo »dvojčkov« iz druge emisije bo mogoče podobno kot doslej kupiti v pooblaščenih bankah, in sicer od torka, 13. aprila, 1993 dalje. Zaradi spremenjenih pogojev Banke Slovenije z novimi »dvojčki« istočasno zaključuje tudi prodajo »dvojčkov« prejšnje, prve emisije.

To pomeni, da »dvojčki«, ki bodo dospevali v izplačilo 10. junija 1993, od vključno 13. aprila dalje ne bodo več v prodaji. Pri novi emisiji dvodelnih blagajniških zapisov je nekaj sprememb. Datum izdaje je 10. april 1992, nominalna vrednost posameznega apoea je 130.000 oziroma 1.300.000 tolarjev, obrestna mera pri tolaarskem delu znaša R + 9 odstotkov, pri deviznem pa 7 odstotkov. Obrestne mere so znižane skladno s trendom zniževanja obrestnih mer v Sloveniji (upoštevano pri tolaarskem delu) in Nemčiji (upoštevano pri deviznem delu).

Drugi pogoji vplačila in izplačila ostajajo nespremenjeni. (STA)

FINANČNI SEJEM / RAZISKOVALNI PROJEKT UGLED, KVALITETA IN TRŽNI POLOŽAJ SLOVENSKEH BANK

Ljudje najbolj poznajo Ljubljansko banko, ki jo označujejo za državno banko s tradicijo

V zadnjih letih je zelo malo ljudi zamenjalo banko - Pomembna sta varnost in zaupanje

LJUBLJANA - Na prvem finančnem sejmu v Cankarjevem domu je včeraj SPEM - raziskave in marketing pripravil predstavitev raziskovalnega projekta Ugled, kvaliteta in tržna pozicija slovenskih bank. »Na slovenskem bančnem trzisku se je v zadnjih letih zgodila cela vrsta sprememb: nastale so nove banke, pojavile so se tuje, prišlo je do dinamičnega pojavljanja novih bančnih storitev (bankomatov in plačilnih kartic), vzpostavila se je konkurenca med bankami, nenazadnje pa je prišlo tudi do sanacije bank.« je dejal Branko Zmuderl, direktor SPEM - marketing in raziskave.

Ze Philip Kotler je razvoj marketinga v bančnistvu razdelil v vec faz: prva je faza propagiranja in promocije, ki se je zacela v petdesetih letih zaradi povečane konkurence na varčevalskem trgu. V drugi fazi so se banke ze začele zavedati pomena skrbi za kakovost storitev in ugodno pocutje klientov. Sledila je faza inovacij, ko so banke začele izumljati nove bančne storitve in s tem nove potrebe svojih strank, zadnji fazi pa sta fazi diferenciacije in pozicioniranja ter faza integralnega marketinga. V slednji so banke prišle do spoznanja, da prav marketinški pristop podpira celotno razvijanje novih storitev, podpira pa tudi delovanje banke od strateških do operativnih storitev. Banke želijo zdaj v odločanje uvesti nekaksen »feedback« krog in v središče vsega postavljajo uporabnika oziroma zadovoljevanje njegovih potreb.

»Kapitalni temelj uspešnega življenja in razvoja banke je informacija iz okolja, torej sistematično in na-

crtno raziskovanje različnih vidikov poslovanja, ugleda banke in kakovosti storitev. SPEM se je prav zato odločil, da s serijo raziskav raziskovalnega projekta Ugled, kvaliteta in tržna pozicija slovenskih bank. Cilj projekta je bil pravzaprav zagotoviti minimalno infrastrukturo za subjekte v slovenskem bančnem sistemu. Raziskava je zajela 31 bank, 21 hranilnic, vprašanih pa je bilo 3000 anketirancev.

Raziskava je med drugim pokazala, da ljudje se vedno najbolj poznajo Ljubljansko banko, sledita ji Abanka in SKB. Na vprašanje, kaj jim pomeni Ljubljanska banka, je največ ljudi odgovorilo, da je to banka s tradicijo in da gre za državno banko, najmanj anketirancev pa je menilo, da je to banka brez idej in s slabim vodstvom. Kreditna banka Maribor je po mnenju anketirancev dobra banka, najmanj pogosto pa so odgovorili, da je to drugačna banka. Abanka naj bi bila predvsem dobra in monopolna, na tretjem mestu po številu odgovorov pa naj bi bila to banka prijaznih ljudi. Za SKB banko je bil na prvem mestu odgovor, da gre za oderusko banko, naj-

IRENA PIRMAN

Vsebinski sklopi raziskave so zajemali ugled bank, kakovost storitev, tržni položaj bank ter 19 relevantnih skupin storitev. Raziskava prvič vsebuje podatke o socialnem razredu in ekonomskem statusu anketirancev, zajema pa celotno območje Slovenije, torej tudi manjše banke, kar omogoča analizo po posameznih regijah.

Raziskava je med drugim pokazala, da ljudje se vedno najbolj poznajo Ljubljansko banko, sledita ji Abanka in SKB. Na vprašanje, kaj jim pomeni Ljubljanska banka,

je največ ljudi odgovorilo, da je to banka s tradicijo in da gre za državno banko, najmanj anketirancev pa je menilo, da je to banka brez idej in s slabim vodstvom. Kreditna banka Maribor je po mnenju anketirancev dobra banka, najmanj pogosto pa so odgovorili, da je to drugačna banka. Abanka naj bi bila predvsem dobra in monopolna, na tretjem mestu po številu odgovorov pa naj bi bila to banka prijaznih ljudi. Za SKB banko je bil na prvem mestu odgovor, da gre za oderusko banko, naj-

manj odgovorov pa je bilo na vprašanje, da gre za banko preteklosti. Nekaj podobnega so vprašani menili tudi o Banki Austrija.

O bankah dobivajo ljudje največ informacij od bank samih, pa tudi prek televizije, radia in v dnevnih časopisih. Zanimiv je tudi odgovor, da se banke ne razlikujejo po kakovosti, ki se po mnenju anketiranih bank na splošno izboljšuje ali pa vsaj ostaja na isti ravni.

Najboljša banka je po mnenju vprašanih Ljubljanska banka, sledita ji Abanka in Kreditna banka Maribor, na zadnjem mestu pa je Bank Austria. Zelo malo lju-

di je v zadnjih letih zamenjalo banko. Od vseh bančnih uslug naj bi bile najbolj kakovostne ček, hranilna knjižica in bankomat, najmanj pa dolgoročni in stanovanjski krediti. Anketiranci največkrat uporabljajo hranilne knjižice, čeke in pogosto kupujejo devize, najmanj pa uporabljajo sef. Pri oceni faktorjev za izbor stalne banke so na prvem mestu varnost, zaupanje in kakovost, na zadnjem mestu pa je reklamaranje. »Je zaključil Zmuderl.

SPEM bo rezultate raziskav ponudil v zakup podjetjem, cena zakupa pa je 7000 nemških mark.

Finančni sejem v Cankarjevem domu (Foto: Jože Suhadolnik/TRIO)

OBČINA / NEKAJ SE PREMIKA

Tuzzi poizveduje DSL hoče novosti

Cilj je oblikovanje širše upravne koalicije

MARKO MARINIC

Kljub predprazničnemu obdobju se na političnem prizorišču nekaj premika. Po raznih zastojih in odlaskanju je zupan Tuzzi končno začel krog posvetovanj s političnimi in družbenimi silami s ciljem oblikovanja nove mestne uprave. Te dni pa je zasedalo tudi mestno vodstvo DSL, ki pozorno sledi zupanove mu poskusu, a mu ob enem sporoča, da če se iz poizvedovanja ne bo rodila povsem nova, predlomna uprava, obstaja se vedno možnost razpusta občinskega sveta in predčasnih volitev.

V izvajanju poizvedovalnega mandata, ki so mu ga zaupale stranke koalicije s ciljem, da preveri možnost razsiritve večine na druge stranke in družbene sile, s tem da bi v mestno upravo pristopil tudi kak "tehnik", je zupan Tuzzi začel krog pogovorov s predstavniki gospodarskih združenj. Najprej je sprejel predsednika zveze industrijcev Germana, nato predsednika združenja trgovcev Rovisa.

Industriji so zupanu priporočili, naj bi mestna uprava poslej posvečala večjo pozornost gospodarstvu in se posebej proizvodnim dejavnostim.

Industriji se zavzemajo za izvedbo nekaterih javnih del, ki jih je vseboval že dosedanj program. Navedli so prometne povezave, novo bolnišnico, finančarsko solo, pozorno pa gledajo tudi na možnost ureditve "osimske" mešane proste cone na Goriskem. Predsednik German je tudi predlagal, naj bi v novi upravi predstavljali odborniški mandat za gospodarska vprašanja, morebiti pa naj bi v občinskem odboru sedela tudi oseba s specifičnimi pristojnostmi v gospodarstvu. Slo naj bi za ti. tehnika, torej osebo brez strankarske izkaznice, ki naj bi zagotavljala tesnejšo povezavo med občinsko upravo in gospodarskimi dejavnostmi.

O srečanju, ki ga je zupan imel s predstavniki trgovcev, na občini sele napovedujejo tiskovno poročilo. Kot smo lahko izvedeli pa je predsednik Ascom Rovis iznesel zlasti problem novih parkiršč, ki naj bi jih občina uredila v mestu. Zupanovo poizvedovanje se bo nadaljevalo v prihodnjih dneh s pospešenim tempom, saj je mestna uprava dejansko v krizi že od začetka leta in je nov zakon se kako potreben.

Tako ugotavlja tudi mestni tajnik DSL Olivero Furlan, ki v poročilu s seje mestnega odbora stranke poudarja potrebo po cimprenjskih premikih. DSL ocenjuje, da ni več vzdržna sedanja upravna paraliza, ki je izraz po eni strani sibičnosti dosedanje večine in po drugi strani tudi nedavnega sodnega viharja, ki je neposredno zajel nekaterne njene vidne predstavnike. DSL z velikim pričakovanjem gleda na Tuzzijev poizvedovalni mandat in upa, da bo zupan znal preseči dosedanje politične okvire. Pričakuje skratka, da bo iz posvetovanja izšla taka uprava, ki bi pomenila resnični politični preokret v primerjavi s preteklostjo. DSL je torej pripravljena nuditi enakopravni partner v povsem novo upravo s povsem novim politično-upravnim programom, ni pa pripravljena nuditi zgolj oporo dosedanj dejansko že razpadajoči koaliciji. Če bi se Tuzzi zijevo poizvedovanje omejilo le na to, potem so vsekakor boljše predcasne volitve, ki bi po odobritvi novega zakona bile ze z novim sistemom, tj. z neposredno izvolitvijo zupana, meni DSL.

GLASBA / CENTER EMIL KOMEL IN GM GORICA

Koncert za solo in trio sklenil raznoliko sezono

Na zadnjem od šestih programsko in izvajalsko zanimivih srečanj so v sredo nastopili solisti Beloruske Filharmonije

TATJANA GREGORIC

Raznolika, pestra, programsko in izvajalsko zanimiva je bila letosnja koncertna sezona Slovenskega centra za glasbeno vzgojo Emil Komel in Glasbene matice Gorica. Ceturdi je šest večerov na starih prizoriščih animiralo zelo različno število gorških ljubiteljev glasbene muze in so bili vsaj nekateri koncerti v dvorani Katoliškega doma zelo skromno obiskani, zaslužita organizatorja pohvalo in zaslužen počitek pred novimi koraki, ki upamo, da se v jeseni ne bodo zaustavili. Gorisko občinstvo (slovensko in deloma tudi italijansko) se zelo počasi privaja na prebujanje nekdanjih živahnega glasbenega življenja v mestu, najrazličnejši predsodki o pripadnosti prireditelja postopoma le bledijo, vrstijo se koncerti z veliko začetnico, narasča število mednarodnih glasbenih prirediteljev in pričakovati je, da bo Gorica ponovno kulturno zacvetela. Seveda tudi ob nadaljnjem entuziazmu obeh slovenskih organizatorjev koncertov.

Združena prireditelja sta slovensko-italijanske mu soppo interpretov pripela se stiri soliste Beloruske Filharmonije in v

sredo, 7. aprila v dvorani Katoliškega doma povsem dostojno odzvela svoj zaključni spev sezoni.

Junaki večera, 26-letni oboist Jurij Likin, 30-letni violinist Sergej Gro-mov, 31-letni celist Ilia Zukovsky in nekoliko starejši pianist Jurij Gildjuk so se predstavili v dveh različnih zasedbah (trio violina, violoncelo, klavir in trio oboa, violoncelo, klavir), nekoliko manjšo prisotnost oboe v skupnem muziciranju pa so nadomestili z njenim solo nastopom. Solidno uigrana skupina glasbenikov, v kateri ima zagotovo največ poustvarjalnih izkušenj pianist, je v prvem delu večera ostala zvesta domači glasbeni ustvarjalnosti, jo uvodno-

ma napovedala z vsem klavirskim razkosjem Rahmaninovove Tria v g-molu (za violino, celo, klavir), se nato soocala s poskusom kompozicijske meditacije na svetogorske freske Gaine Gorolova in pristala v precej neposrečeni glasbeni studiji minulega in sodobnega, v Triu za oboo, violoncelo in klavir skladatelja Jurija Falika. Ruska glasbena razglednica ni zdržala zvočnih in estetskih harmonij, "veliki" začetki so potonili v pomanjkljivi domisljiji sodobnih ustanov. Zelo podobno bi lahko zapisali tudi za razvoj igre samih nastopajočih. Ob pianistu Juriju Gildjuku je zagotovo izstopal tudi celist Ilia Zukovsky, ceturdi smo v njegovih interpretacijah

zaman iskali izrazno globlje trenutke. Iskriv, prijeten, zvočno blag je oboist Jurij Likin, a ocitno se premlad in nedorasel svojemu poslanstvu, da bi lahko povsem ocaral. Violinist Sergej Gro-mov je tonsko in tehnično discipliniran glasbenik, premalo prodoren, interpret, ki je na svojo mehkočnost lahko opozoril sele v zadnji skladbi večera, v izvedbi Tria v d-molu op. 49 F. Mendelssohna-Barholdyja.

Cetvorka Beloruske državne filharmonije ustanove je solidna, dovolj spretna glasbena družinica, ki sicer nima stalne zasedbe, je zanesljivo koncertno telo, ki pa zal v muzikalnem smislu se ni čisto dozero.

GOSPODARSTVO / ZAVIDLJIVA RAST SLOVENSKE BANKE

Goriška Kmečka banka lani za četrtno povečala uspeh

Kljub krizi občuten porast zaupanih sredstev, naložb in dobička

MARKO WALTRITSC

Tudi v Primorskem dnevniku smo pred dnevi v oglasu prebrali nekaj stevilk o lanskem uspešnem poslovanju goriške Kmečke banke. Do uspeha je prišlo v času, ki za gospodarstvo ob meji ni med najbolj ugodnimi. Prav zaradi tega so te številke se bolj pomembne. Povečati namrec za 35,5 odstotkov zaupana sredstva, za 20,6 odstotkov naložbe, za 25,9 odstotkov premoženje in sklade in za 14,9 odstotkov čisti dobiček ni majhna stvar. Če k temu dodamo še, da so se za dobrih 30 odstotkov povečala kreditna pisma, za katere skrbi banka sama, potem lahko ugotavljamo, da je Kmečka banka lani poslovala zelo v redu. To kljub temu, da se tudi pri nas kaže gospodarska recesija, da je v goriških trgovinah manj dela kot pred leti, saj je manj bodisi domačih kupcev kot tistih iz Slovenije, in kljub temu, da tudi mednarodna trgovina v katero so vpreženi goriški trgovci trpi zaradi dogajanja na Balkanu.

Podrobno se bodo s stevilkami o lanskem poslovanju člani Kmečke banke seznanili na obnem zboru, ki bo konec aprila. Zanimale so nas le nekatere številke (med drugim objavljene v že omenjenem oglasu) in primejava z letom prej. Klienti so lani Kmečki banki zaupali 366,522 milijonov lir, kar je za 35,5 odstotkov več kot v letu 1991, ko je teh sredstev bilo nekaj nad 270 milijard. Naložbe so lani znašale 154 milijard in pol, kar je za 20,6 odstotkov več kot leto prej, ko so le-te znašale 128 mi-

lijard. Lanski čisti dobiček je bil 2,076 milijonov, leto prej 1,806 milijonov, t.j. 14,9 odstotkov več. Premoženje in skladi sedaj znašajo 26,694 milijonov (leto prej 21,202), kar pomeni porast 25,9 odstotkov.

Klienti so tudi v lanskem letu Kmečko banko zaprosili, da jim posreduje nakup državnih vrednostnih papirjev. V tem primeru je banka sama posrednik. Pomembnejše je dejstvo, da je lani prišlo do zelo velikega porasta lastnih hranilnih pisem. Tudi v Kmečki banki deluje služba, ki sestavi paket nakupa raznih delnic in drugih vrednostnih papirjev. Te potem ponuja

klijentu. Zaradi lanskih nihanj obresti so ljudje banki zaupali bolj kot prej in nakupili te vrednostne papirje, ker so ti nudili celo višje obresti od državnih zadolžnic. V primerjavi z letom prej se je za 30 odstotkov povečala prodaja teh hranilnih pisem. Velja zabeležiti, da se je največ, kar za 50 odstotkov, povečala prodaja hranilnih pisem na srednji rok.

Med lanske uspehe Kmečke banke je vsekakor treba zabeležiti njeno podružnico v Krmini. Ceprav za banke velja, da je treba vsaj nekaj let počakati, da dokazese uspeh neke podružnice, je krminska uspehe dosegla kar hitro.

Tam KB deluje komaj poltretje leto, uspeh je torej dosegla lani, t.j. že v praktično drugem letu poslovanja. Pred odprtjem podružnice sta tam bili dolgo let podružnici dveh drugih pomembnih bank. Kasneje sta v Krmini bili odprti se dve drugi bančni podružnici. Brez dvoma sodi KB v zgornjo polovico uspešnosti bank v Krmini. Pred kratkim ji je uspelo postati blagajničar Briske gorske skupnosti, ki ima sedež v Krmini. Vsekakor gre za pomemben uspeh, kajti pridobitev javne ustanove prinese za seboj tudi druge klijente.

Ob koncu lanskega leta so odprli tudi gorisko podružnico pri Rdeči hiši, ki utegne imeti uspeh predvsem z nerezidenčnimi računi.

MLADI / OBRAČUN PRVEGA LETA OD UVEDBE

Uspeh kartice "Goriziagiovane"

Mladim do 26. leta nudi popuste na prireditvah, v trgovinah itd.

Združenje "Goriziagiovane" letos praznuje prvo obletnico od ureditve uspešne zamisli uvedbe "Carta Gorizia Giovane", mladinske kartice, ki omogoča lastnikom popuste v številnih goriških trgovinah, kinematografih, gledališčih in kavarnah.

Doslej je lahko vsakdo, ki ni dopolnil 26 let starosti, zaprosil zanjo v Uradu za mlade na Trgu sv. Franciska 6 in jo dobil proti plačilu 7000 lir. Nasledje tri sobote (10., 17. in 24. aprila) pa bo kartica na prodaj tudi na Korzu, v pasazi pri Go-

riskih hranilnici. Ob tej prilležitosti se želijo predstavniki združenja "Goriziagiovane" neposredno soočiti z uporabniki kartice, jih povprašati za njihovo mnenje in morebitne nasvete.

Kartica "Gorizia Giovane" se je v tem letu dobro uveljavila tako pri mladih kot pri goriskih kulturnih in družbenih ustanovah, ki so v tem letu zabeležile večjo mladinsko prisotnost na raznovrstnih prireditvah. In prav to je bil eden izmed ciljev združenja, ki s svojim

delovanjem ni hotelo samo pomagati mladim v finančnem smislu (cene abonmajev, oblek, pa tudi jutranje kave so s kartico znatno nižje) ampak ustvariti aktivnejšo povezavo med kulturno-politično in mladinsko sfero mestnega življenja. V ta namen gre tudi denar, ki ga združenje dobi s prodajo kartic in od družbenih ustanov.

Tako je nastal tudi skupni sklad, s katerim združenje organizira marsikaj, od športnih srečanj pa do gledaliških predstav.

ELIZABETA TOMSIC

DOBERDOB / PROMETNA NESREČA

Odvetnik Agostino Majo se je živ in zdrav izmazal iz povsem razbitega avta

Izredno srečo v nesreči je včeraj zgodaj popoldne imel znani goriški odvetnik in deželni tajnik PLI Agostino Majo, ki se je po silikovitih nesreči nepoškodovan skobacal iz razbitih svoje nove luksuzne honde. Nekaj po 13. uri je odvetnik v ovinku na cesti med Doberdobom in Devetaki izgubil oblast nad vozilom, zavozil s ceste in nato spet na asfalt, kjer se je avto večkrat obrnil in končno pristal na strehi. Avto je bil uničen, odvetnik pa živ in zdrav. (Foto Studio Reportage)

Pozor na vabe s cepivom proti steklini med lisicami

Na Goriskem se je v teh dneh začela nova akcija cepljenja lisic proti gozdni steklini. Tako kot že lani poteka akcija z nameščanjem posebnih vab s cepivom. Kakor sporoča veterinarska služba pri goriski KZE so vabe namestili oz. jih se nameščajo po celotnem območju pokrajine z izjemo občine Gračež in deloma občine Skočjan ob Soči (območje na desnem bregu Soce, kjer zaenkrat se ni neposredne nevarnosti sirjenja stekline). Vabe nameščajo tudi v sosednjih pokrajinah vzdolž mejnega pasu.

Cepivo je v posebnih kapsulah, ki so vgnete v ribjo moko, ki služi kot vaba za lisice. Mesta, kamor so položili vabe, so primerno označili. Ker pa utegnejo živali vabe raznesti precej stran od mesta, kamor so bile polože-

ne, KZE opozarja na previdnost. Vabe so podobne čokoladnim ploščicam temno rjavkaste barve dimenzije približno 5 x 5 centimetrov in debeline okrog 1 centimetra. Imajo izrazit vonj po ribah.

Najbolje bo, da se vab sploh ne dotikamo. V primeru, da nehoti pride v dotik z vabo, je priporočljivo, da si takoj umijemo roke. Vaba oziroma razlito cepivo v njej, ce je žival že predrla kapsulo, utegne biti nevarno, ce pride v dotik s sluznico v nosu ali očeh.

V obodju, ko bodo izvajali preventivno akcijo cepljenja, bo treba omejiti tudi prosto gibanje domačih živali in sicer za čas enega meseca. Za izdajo prepovedi bodo poskrbeli zupani na območju posameznih obcin.

NOVICE

Zamenjava na prefekturi

Le dobre stiri mesece po prevzemu funkcije bo viceprefekt dr. Natale Labia v začetku prihodnjega tedna zapustil Gorico in odšel na novo službeno mesto v Videm. Dr. Labia je bil včerja na poslovilnem obisku pri predsedniku pokrajine Saccaviniju. Funkcijo namestnika prefekta bo v Gorici prevzel dr. Lorenzo de Luca di Pietralata. Doma je iz Genove, kjer je začel službovanje v upravi za notranje zadeve, nakar je bil zaposlen na prefekturi v Piacenzi, v zadnjem času pa je bil med člani Dezelnega nadzornega odbora Ligurije.

Podaljšal rok natečaja za novinarke "Ženske ob meji"

Goriski pokrajinski odbor je na seji 29. marca podaljšal rok za novinarski natečaj "Ženske ob meji" ter tudi nekoliko spremenil pravilnik. Zadnji rok za predložitve prispevkov je 24. april. Novinarke in publicistke za natečaj lahko predložijo članke, ki so bili objavljeni v obdobju od 1. januarja 1990 do 31. decembra 1992 v časopisih in revijah tudi izven območja Furlanije Julijske krajine. Lahko se predložijo tudi članki v tujih jezikih, vendar morajo biti opremljeni s prevodom. Znesek nagrade ostane nespremenjen: milijon lir. Nagrado bodo izročili 22. maja letos. Pravilnik natečaja je razgrnjen v uradu za komisije pokrajinskega sveta, kjer nudijo tudi podrobnejše informacije.

Žepar v tržiški stolnici ni ukanil pobožne ženice

Nespretni žepar iz Benetk se najbrž lep čas ne bo več vrnil v Trzic. Včeraj zjutraj je v stolnici skušal priletni ženi, ki je sodelovala pri predvelikonočnih molitvah, skušal izmakniti torbico. Kljub pobožnosti pa je bila ženska dovolj pozorna na tobico in je znikavta spravila v beg. Ne samo: podala se je do bližnjega komisarjata in prijavila zadevo, tako da so agenti 20 minut kasneje, ko se je tat pripravil na nov podvig, mozarakarja prijeli. Ugotovili so, da gre za 46-letnega C. A. iz Benetk. Nekaj časa sodo ga zadržali, potem pa ga spravili na vlak proti Benetkam.

Ukradli torbico iz avtomobila

V parkiranih avtomobilih, ceturdi so skrbno zaklenjeni, ne gre puscati torbic, denarja ali drugih kolicaj vrednih predmetov. V zadnjem času so v Gorici na dnevnem redu prijave kraj iz avtomobilov. Zadnjo so prejeli včeraj na kvesturi. Gabrielli Giusto iz Ul. Ponte del Torrione so neznanci, ki so razbili stransko sipo, iz avtomobila odnesli torbico z dokumenti in približno 80 tisoč liri. Dokumenti bodo najbrž kmalu pristi na dan, denar zanesljivo ne.

PRIREDITVE

CERKVENI SVET VRH vabi na velikonočno, ki bo na Vrhu v nedeljo takoj po masi. Na sporedu je barvanje pirhov z nagrajevanjem najboljših, recital vrhovskih deklic, otrokom pa bodo darovali velikonočne čokoladne prihe.

OBVESTILA

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO vabi člane in prijatelje na tradicionalni pomladanski pohod na velikonočni ponedeljek. Zbirališče pripevskem mostu, na goriski strani, ob 9.30. Pohod bo preko Kalvarije, po briskih gricah, do Valersca. Družabnost bo v osmici pri Darinku, od 13. ure dalje, tudi v slučaju kislega vremena. Društvo obvesca, da bo 18. aprila planinsko-kulturni izlet v Brda z ogle-dom zanimivosti Kozbanske, v popoldanskem času pa voden ogled razstav v gradu Dobrovo. Podroben program bodo sporočili v prihodnjih dneh.

DRUŠTVO PROSTOVOLJNIH KRVODAJALCEV IZ DOBERDOBA prireja izlet v Spanjo od 26. junija do 2. julija letos. Za pojasnila in prijave, ki jih sprejemajo samo do 20. aprila, se interese lahko javijo v gostilni Pri pericu v Doberdobu.

DRUŠTVO SLOVENSKEH UPOKOJENCEV sporoča, da bo avtobus za velikonočni izlet v Kobarid in Fojo v ponedeljek, 12. aprila, odšel ob 8. uri izpred gostilne Primožic v drev. XX. septembra v Gorici skozi Podgoro, Stanzelj in Sovodnje.

PATRONAT INCACGLI sporoča, da je začasno prekinil patronatno službo ob torkih na zupanstvu v Sovodnjah. Obnovili jo bodo predvidoma junija za izpolnjevanju prošnji za oprostitvev ticketov.

RAZSTAVE

V KATOLISKI KNJIGARNI V GORICI je do konca aprila odprta skupinska razstava goriskih likovnikov. Ogled v dneh ko je knjigarna odprta.

KINO

GORICA VITTORIA 16.00-17.30-19.00-20.30-22.00 »Gli aristogatti«. Risani film Walt Disneya. CORSO 18.00-20.00-22.00 »Ricomincio da capo«. Billy Murray. VERDI 18.00-20.00-22.00 »Amore per sempre«. Mel Gibson. TRZIC COMUNALE 18.00-20.00-22.00 »La moglie del soldato«. Rez. N. Jordan. Prepovedan mladini pod 14. letom. EXCELSIOR Danes zaprto. Jutri: 17.30-22.00 »Sommersby«. Richard Gere.

LEKARNE

DEZURNA LEKARNA V GORICI OBCINSKA 1, Stanzelj, Ul. sv. Mihaela, tel. 21074 DEZURNA LEKARNA V TRZICU OBCINSKA 2, Ul. A. Manlio 14/B, tel. 480405

ZAHVALA

Ob izgubi našega draga

Jordana Zavadlava

se iskreno zahvaljuje mo vsem, ki so nam bili ob strani v teh težkih trenutkih in ki so ga pospremili na zadnji poti

Družina

Standrez, 9. 4. 1993

NOVICE

Armenija se boji azerbajdžanskega napada

ZENEVA - Po besedah predstavnika karabaskega parlamenta Zorija Balayana je Armenija napadla Azerbajdžan, ker se je bala njihovega napada. »Nase sile so morale napasti, ker se je Azerbajdžan pripravljal, da Karabah odreže od Armenije,« je dejal Balayan. »Vojna nam je bila vsiljena zaradi njihove odločitve, da problem rešujejo z orožjem,« je izjavil na tiskovni konferenci, ki jo je imel v Bernu, kjer je tudi zanikal trditve Visokega komisariata za begunce, da je po zadnjih napadih pobegnilo na desettisoce azerbajdžanskih civilistov, češ ta v tej regiji ni več kot 15 tisoč ljudi, pa se od teh je večina pobegnila že prej. Turčija pa je včeraj sporocila, da je v Armenijo poslala 10, 5 ton človekoljubne pomoči v hrani in zdravilih. Kot je sporočil turški Rdeči polmeseč, je to sele prva pošiljka, kmalu pa bodo sledile še druge. (Reuters)

V Kambodži še vedno ni miru

PHNOM PENH - Včeraj so v Kambodži ustrelili japonskega opazovalca ZN, ki nadzorujejo volitve. Gre za prvo japonsko žrtev vala nasilja, v katerem je bilo v zadnjih desetih dneh ubitih deset predstavnikov ZN.

Na obisku v Phnom Penhu pa se je mudil tudi generalni sekretar ZN Butrus Gali, ki je izjavil, da so kamboske volitve od 23. do 27. maja »edina in zadnja priložnost« te dežele, da konča dvajsetletno vojno in masacre. (STA, AFP)

Francija zahteva poostreitev sankcij proti Libiji

PARIZ - Francoski zunanji ministri Alain Juppé je sporočil, da bo Francija zahtevala poostreitev sankcij, ki vključujejo tudi naftni embargo. »Zahtevamo, da Libija spousti resolucije Varnostnega sveta,« je dejal Juppé. Tudi Velika Britanija ne izključuje ostrejših sankcij, ki jih je Varnostni svet uveljavljal, ker Libija noče predati dveh svojih državljanov, obtoženih za letalsko nesrečo pri Lockerbieju. (Reuters)

IRAN / NA ZATOŽNI KLOPI

Teroristi za 50 dolarjev

V Bagdadu trlijo, da ima Iran že rusko jedrsko orožje

PARIZ, TEHERAN, BAGDAD - Egiptovski predsednik Hosni Mubarak, ki se je z obiska v ZDA med potjo domov ustavil v Parizu, je Iran ponovno obtožil, da spodbuja nasilje na Blaznem vzhodu in izdatno plačuje teroriste, ki izvajajo različne akcije na tem območju.

»Franci nočejo destabilizirati samo Egipta, ampak tudi ves Blazni vzhod, tako da kupujejo nedolžne ljudi, ki so za majhen denar pripravljeni storiti vse. Iran jim plača od 50 do 250 ameriških dolarjev, da kjé podtaknejo kakšno bombo,« je povedal Mubarak v intervjuju za francosko televizijsko mrežo France 3. Egiptovski predsednik trdi, da hoče Iran zavladati na območju Perzijskega zaliva in da je Sudan, ki ima s Teheranom tesne vezi, postal pravi poligon za teroriste. Podobne obtožbe je izrekel tudi ameriški predsednik Bill Clinton na skupni tiskovni konferenci z Mubarakom v torek, ko je ta bil se na obisku v Washingtonu. Clinton je dejal, da bodo ZDA ukrepale proti Iranu, ker je ta vse bolj vpleten v mednarodni terorizem in ker nasprotuje nadaljevanju blazinjezhodnega mirovnega procesa. Združene države v zadnjem času vse bolj ostro napadajo Iran, ker naj bi ta bil soodgovoren za napad na

Svetovno trgovsko središče v New Yorku, ko je bilo ubitih 6 ljudi in je bila povzročena ogromna gmotna škoda.

Iranski zunanji minister Velajati pa je te obtožbe že zavrnil in dejal, da hočejo ZDA s tem prikriti zmedo ameriske zunanje politike na Blaznem vzhodu. »V svetu, kjer vlada nova ureditev, ki temelji na demokraciji in svobodi mišljenja, samozvani branitelji take demokracije ne bi smeli imeti tako diktatorskega pristopa do tistih, ki imajo drugacno mnenje,« je povedal Velajati v izjavi za radio Teheran.

Precej hujše obtožbe na račun Irana pa so izrekli v Iraku. Iraško obrambno ministrstvo je namreč v nekem casniku zapisalo, da bo Iran po zaslugi sodelovanja z Rusijo kmalu imel jedrsko orožje, na kar pa se Zahod, zlasti pa ZDA, odziva z molkom in brezbriznostjo. Ruski zunanji minister Andrej Kozirjev, ki je konec marca obiskal Teheran, je izjavil, da potekajo pogajanja o prodaji ruskih jedrskih central Iranu. Vztrajal pa je, da gre za sodelovanje na civilnem področju. Že novembra lani je predsednik iranske jedrske organizacije Amrolahi dejal, da Iran pogaja z Moskvo o nakupu dveh jedrskih reaktorjev za civilne namene.

(Agencije)

PARIZ / NAPOVEDI NOVEGA FRANCOŠKEGA PREMIERA

Balladur: V prihodnje bo težje postati Francoz

Revne predmestne četrti odpraviti s kapitalom in vzgojo

PARIZ - Francoski ministri predsednik Edouard Balladur je včeraj napovedal revizijo Zakona o državljanstvu. Balladur želi omejiti priliv tujcev s strožimi zakoni že pri samem vstopu v državo. Zahteva tudi »strožjo in hkrati velikodušno politiko integracije«, ki bo predvsem v predmestjih, kjer živi večina tujcev, pomenila »reintegracijo v nacionalno skupnost«. V napovedi svoje globalne politike je Balladur poudaril, da bo »imigracijska politika jasna, koherentna, pogumna, hkrati pa

bo spoštovala človekove pravice«. Revizijo Zakona o državljanstvu so v političnih krogih sicer pričakovali, vendar so bili presenečeni, da se Balladurove spremembe nanašajo na predloge komisije, ki ji je predsedoval Marceau Long in ki jih je že leta 1987 sprejel francoski parlament. Tisti, ki hočejo biti Francozi, in otroci imigrantov, ki so rojeni v Franciji, po Balladurovih besedah državljanstva ne bodo dobili avtomatično, ampak bodo morali zanj prositi. Ministrski pred-

sednik hoče hkrati narediti konec neregularnim situacijam in »izvajati odločitve o izgonu in prepovedi vstopa na meji«. Po podatkih vlade uresnicijo samo 9 tisoč od 25 tisoč izgonov.

V istem duhu je Balladur priporočil »poostren nadzor« na mejah, »ostrejšo« represijo v primeru dela na crno in »strožjo« redefinicijo vstopnih bivalnih razmer za tujece.

Balladur je v svojem govoru večkrat poudaril, da se zavzema za Francijo, ki »bo ohranila svojo identiteto in hkrati ostala gostoljubna«.

Francozi so v anketi, ki jo je včeraj objavil francoski dnevnik Le Figaro, izrazili veliko zaupanje novemu ministrskemu predsedniku Edouardu Balladurju. Na vprašanje, ali zaupajo, da je Edouard Balladur sposoben rešiti probleme, ki trenutno pestijo Francijo, je kar 73 odstotkov anketirancev odgovorilo z da. Le 17 odstotkov jih novemu premieru ne zaupa, 10 odstotkov pa nima svojega mnenja. S tem je Balladur krepko prekosil François Mitterranda. V anketi dobil se je izkazalo, da mu zaupa le 39 odstotkov anketirancev, kar 58 odstotkov pa ne. Zanimivo nizek je odstotek anketirancev, ki se niso opredelili: le 3 od-

stotke.

Tako visokega odstotka zaupanja v Francijo niso zabeležili od leta 1981; Balladur je premagal tako socialista Pierra Mauroya, ki je leta 1981 dobil 71 odstotkov, Michela Rocard, ki je leta 1988 dobil 66 odstotkov, kot neogolista Jacquesa Chiraca s 57 odstotki iz leta 1986.

Po isti anketi se je Balladuru v primerjavi s prejšnjim mesecem popularnost dvignila za 36 točk (75 odstotkov). Na levi ni bistvenih sprememb: Jacques Delors si ni pridobil nobene točke (54 odstotkov), Georges Marchais pa stiri (14 odstotkov).

Med političnimi strankami je najbolj priljubljen liberalna desnica (-UDF), ki je dobila 61 odstotkov, sledijo pa ji desni neogolisti (RPR) s 57 ostopki. Najslabše se je odrezala Nacionalna fronta, ki je pri kar 80 odstotkih anketirancev slabo zapisana.

Anketo so izpeljali 31. marca in 1. aprila med tisoč Francozi, starejšimi od 18 let, ki so jih obiskali na domu. (Reuters)

»Francozi smo star narod, ki hoče ohraniti svojo identiteto. Hkrati mora biti spostljiv do tistih, ki jih zene iskrena želja po mirnem in zakonitem sožitju v skladu z našimi zakoni in naceli,« je de-

jal Balladur. Ministrski predsednik je poudaril tudi probleme mest in predmestij, ki so po njegovem mnenju »pomembno vprašanje nase dežele«. Govoril je o velikem projektu »solidarnosti v širšem smislu«, ki vključuje socialno varnost, vzgojo in izobraževanje, kulturo in prostorsko urejanje.

»Grobi in nasilni napadi, ki pričajo o krizi z različnimi vzroki, se mesajo in stapljajo v eksploziv: prenaseljenost, nenaseljena in zapuščena področja, sobivanje skupnosti, katerih razlike so zakoreninjene že v njihovi tradiciji, solski neuspeh, brezposelnost, negotovost,« je poudaril Balladur in ocenil, da so »določene četrti postale območja brez pravice«.

Med rešitvami problemov, kot jih vidi Balladur, je predvsem »modernizacija naselij in razvoj socialnih stanovanj«, ki jih bodo gradili iz sredstev, pridobljenih iz privatizacije.

Po besedah francoskega ministrskega predsednika Edouarda Balladurja je potrebno tudi »ponovno vzpostaviti varnost« v predmestjih, uvesti »strogo in hkrati velikodušno integracijsko politiko« in »razprušenim mladostnikom ponuditi prilagojen solski program«. (AFP)

KALININGRAD / SOSEDE SE ZANIMAJO ZA BALTSKO PRISTANIŠČE

Ruski Hong Kong

Oblasti v Moskvi načrtujejo prostocarinsko območje -V mesto, kjer se je rodil nemški filozof Immanuel Kant, se sramežljivo vrača tudi Nemčija

MAURICE LUBATTI / AFP

KALININGRAD - Velika, zelo elegantna hiša iz rdece opeke, z belimi okenskimi okviri, ki stoji v samem središču mesta Kaliningrada, nekdanjega Königsberga, simbolizira plašno uradno vrnitev Nemčije v to baltško pristanišče, nekdanjo prestolnico vzhodne Prusije. Nemško-ruski kulturni center, ki ga je v celoti placal Bonn, je odprl svoja vrata 12. marca in je zadnji med kulturnimi centri, ki jih je v Rusiji postavila Nemčija v tistih predelih, kjer živijo nemške manjšine v skladu s sporazumom med obema vladama.

Po razpadu nekdanje Sovjetske zveze je postal Kaliningrad enklava, ki meri približno 15.000 kvadratnih kilometrov in je odrezana od Rusije ter obdana s Poljsko in Litvo. Rusi načrtujejo, da bi Kaliningrad postopoma spremenili v prostocarinsko pristanišče, v nekaksen baltiski Hong Kong. A zaenkrat bo status mesta ostal nespremenjen, kot je Moskva večkrat vztrajno poudarila. Tudi Varšava se spogleduje s to stratesko pomembno enklavo. Po djetja in poljski kmetje množično zakupujejo zemljišča za 99 let na območjih, ki so nekod predstavljala zitnico Prusije.

Prav nasprotno pa se skusa Bonn izogniti karkršnioli dejavnosti, ki bi jo kdorkoli utegnili razumeti kot željo, da bi si Nemčija znova priključila

la mesto, v katerem je rojen filozof Immanuel Kant, kot je poudaril Nikolaus Ehlert, ki vodi nemški kulturni center. Ta zadržanost je nepopustljiva kljub številnim prizadevanjem krajevnih oblasti, ki bi si po vsej verjetnosti želele uravnovežati nemski in poljski vpliv.

Telefonsko omrežje, ki je bilo narejeno še pred vojno, bo moderniziral Telecom France kljub željam kaliningrajskih oblasti, da bi ta dela opravljal nemški Telekom. Francozi so ponujali ugodnejše pogoje, »nemški Telekom pa se po prvih objavah ni odzval na javni razpis«, je izjavil Ehlert.

Kljub temu »so Rusi, ki se se zelo dobro spominjajo nemško-sovjetskega sporazuma, prepričani, da si bo Nemčija znova pridobila te upokojeni diplomati.

Zaradi težav pri vključevanju vzhodne Nemčije si Bonn predvsem želi, da bi v kaliningrajsko trdnjavo naselil dva milijona ruskih Nemcev, ki bi v skladu z nemskim zakonom utegnili zaprositi za nemško državljanstvo in zahtevati vse prednosti, ki iz tega statusa izhajajo. Nemške oblasti pa bi to vlogo raje zaupale zasebni oziroma poljanski pobudi, ki jo omogočajo donacije nemških zveznih dežel.

Večina Nemcev iz ruske federacije je potomcev nemških prebivalcev Ukrajine ali nekdanjih

Kolonov, ki jih je pripeljala na bregove Volge Katarina Velika in po porazu Hitlerjeve vojske leta 1942 razslel Stalin. Stiriintriidesetletni Vladimir Frei, cigar stariš izhajajo iz Ukrajine in so bili pregnani v Kazahstan, ali triintriidesetletna Valentina Metlewsky, sta nasla zaposlitev pri Viktorju Hofmannu, ki vodi družbo Eintracht (Sloga), ki po Nemčiji zbira darove. Kar tri do brodelne organizacije za medsebojno pomoč Nemcem so namreč nasle svoj sedež v Kaliningradu. Ker ni nobenega

nemškega konzulata v Kaliningradu, »ne more nihče povedati, koliko prebivalcev steje nemška skupnost«, izjavlja Ehlert. Ocenjujejo, da jih je med pet in dvanajst tisoč. Pri Eintrachtu potrjujejo, da so pomagali med »10 in 15.000« nemskim družinam, ki so se naselile v kaliningrajski enklavi leta 1923. Tako zdaj živi v nekdanjem Königsbergu in okolici približno 900.000 prebivalcev 80 narodnosti, ceprav jih je 77 odstotkov med njimi po uradnih podatkih ruskega izvora. Prav tako

je neznanka število ruskih vojakov v tem strateško pomembnem ruskem pristanišču, kjer morje vse leto ne zamrzne. Po neuradnih virih se njihovo število neprestano povečuje zaradi postopnega umika ruske vojske iz vzhodne Nemčije in naceloma tudi iz baltških držav.

Stevilni turisti in poslovnosti na veliko izražajo prednosti, ki jih ponuja ta brezposelna vojska, ki rada daje na voljo svoje transportne storitve, zlasti z letali, in prav tako rada zanje prejema denar.

HRVAŠKA / SPORAZUM S SRBI IZ KNINA

Če mirovne sile ne izpolnijo obljub, bo spet vojna

Vse nared za umik vojske - Priprave na sezono in obnovo

DINKA MARTINOVIĆ / ZAGREB

V Zenevi so podpisali sporazum med hrvaško vlado in uporniki iz takoko imenovane Krajine. V skladu z njim in v skladu z resolucijo 802 VS se bodo morale hrvaške sile z vojsko in policijo umakniti s teh območij, ki so jih osvobodili v januarski masleniški akciji. Reakcije, ki jih je mogoče zaznati pri državljanih ob različnih anketah in pogovorih, bi lahko razvrstili v tri vrste: nekateri to opredeljujejo kot zmago hrvaške demokracije in miroljubne politike, drugi kot poraz hrvaške strategije, tretji (opozicija) pa položaj opredeljuje nejasno kot »zelo kočljiv«. Kaj je Hrvaška pridobila s tem sporazumom? V naslednjih tednih, za kolikor je podaljšan mandat Unproforje, bi morali njegovi strokovnjaki vzpostaviti policijsko

oblast v razmerju 9 Hrvatov proti 1 Srbu, kakršno je bilo tudi razmerje med prebivalstvom pred vojno. Ta policija bi bila do konca junija pod poveljstvom Unproforja, medtem pa naj bi se postopoma začeli vračati pregnanci, obnovili naj bi Masleniški most, ki povezuje Dalmacijo z drugimi predeli Hrvaske, saj je ključna točka za obnovo turizma na srednjem in južnem Jadranu. V dveh mesecih naj bi stekel tudi promet čez zacasni pontonski most, delovati pa naj bi začelo tudi zadrsko letališče Zemunik, ki so mu med vojno uničili vzletno stezo za civilna letala, objekte za kontrolo letov in odnesli vse navigacijske naprave. Sledila naj bi obnova jezua Peruce, ki je

ključen elektroenergetski objekt za celotno Dalmacijo, do takrat pa načrtujejo tudi vzpostavitev trajektnih linij, ki naj bi pred turistično sezono povezale Dalmacijo z Italijo čez Ancono in Pesaro. Vse to bo seveda mogoče, če bodo predstavniki krajevnih Srbov kot sopodpisniki sporazuma spoštovali mir. A že zdaj trjujejo, da je omejen sporazum samo »parafiran«, ne pa tudi podpisan, o njegovi veljavnosti pa bo v soboto, 10. aprila, odločala skupščina Krajine.

General zbora Ivan Janko Bobetko je v pogovoru s poveljnikom mirovnih sil za nekdanjo Jugoslavijo Wahlgrenom trjujejo, da so za umik hrvaških sil opravljena vsa pripravljala dela, pri

cemer ne prikriva, da umik »vseeno ne bo lahek«.

Neuradne ocene trjujejo, da gre po vsej verjetnosti za eno zadnjih »popuscanj« Hrvaske do Zahoda in da bo po treh mesecih, ko bo potekel podaljšani mandat mirovnim silam, četudi se jim ne bi posrečilo uresniti, kar je bilo obljubljeno, hrvaška oblast imela vse možnosti, da sama reši položaj. Potrditev za to naj bi bilo vztrajanje predsednika Tudmana pri ameriških odposlancih, ki so v teh dneh obiskali Hrvaško na celu s senatorjem Josephom Bindnom, naj ZDA sprožijo pobudo za odpravo embarga na uvoz orožja za Hrvaško in BiH. Letosnja pomlad bo v marsičem opredelila tudi prihodnost Hrvaske, prav tako pa tudi odnose na območju nekdanje Jugoslavije.

VELIKA BRITANIJA / KRČENJE VOJAŠKEGA PRORAČUNA

Vlada je sklenila zmanjšati število ljudi tudi v momarici Opozicija opozarja, da ni jasne obrambne politike

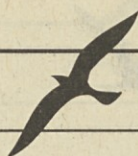
ALJA KOSAK / LONDON

prostovoljno, toda v castniških vrstah bodo potrebne tudi odpovedi. To zmanjševanje sil britanske vojske morarice pa je dodatek k že napovedanemu zmanjšanju julija 1990, ko so načrtovali, da bodo do aprila 1995 omejili delovna mesta od 63.000 na 55.000. Zdaj pa pričakujejo, da bo število osebja v britanski vojni momarici do konca stoletja znašalo le 50.000. Razlog za to je čisti finančni račun in pritiski za zmanjševanje javnih izdatkov. Opozicija je ogorčena in obrambni minister v senci

David Clark grmi: »Sramotno je, kako se je vlada s temi podatki izmuznila ob zaključku zasedanja parlamenta. Takšno krizno vodenje dejansko ogroža naše obrambne sposobnosti. Zdaj je nujno potrebna popolna revizija obrambne politike, ne pa takšno rezanje po kosčkih, kajti vedeti moramo, kaj potrebujemo za varstvo naših interesov, in na podlagi tega moramo ukrepati.«

Poznavalci dodajajo, da bo vlada verjetno še letos tudi zmanjšala opremo momarice in tako naj bi po mnenju

nekaterih zmanjšali floto regat in rusilcev od 38 na 35 ter prodali ali pa obdržali v rezervi štiri nove podmornice. Tudi britansko vojno letalstvo je pod podobnimi pritiski. Planirali so sicer zmanjšanje od 89.000 na 75.000 delovnih mest, zdaj pa predvidevajo, da bo to število padlo na 70.000 mest. Toda medtem je britanska vlada tudi sporočila, da je naceloma pripravljena sodelovati pri izvajanju resolucije Varnostnega sveta ZN o prepovedi letenja nad BiH. In zato bodo Britanci po vsej verjetnosti prispevali eskadrilo bombnikov tipa tornado F-3.

KOMENTAR

Vloga Slovenije na Balkanu

BARBARA KRAMZAR

S predlogom zunanjega ministrstva, ki govori o uresničevanju mirovnega načrta Vancea in Owana v Bosni in Hercegovini, je, upajmo, konec dolge sramežljivosti slovenske zunanje politike ob vsem, kar se dogaja v nekdanji Jugoslaviji. Najvišji predstavniki ljudstva so očitno spoznali, da balkanska dogajanja niso več slovensko notranjepolitično vprašanje - pa čeprav je bilo v domačih političnih sporih tako pripravno obtoževati tega ali onega političnega nasprotnika srčne navezanosti na južne bratrance in prikrita naspotovanja slovenski samostojnosti.

Dogajanja na Balkanu so za Slovenijo prevec pomembna, da bi si lahko pred njo zatiskali oči. Slovenska diplomacija in politika se morata otestiti vprašljivega užitka ob dopovedovanju tujim predstavnikom, da smo - dovolimo si malo pretiravanja - lepsi in pametnejši od Srbov ter poleg tega pojemo manj česna. Za državo, ki hoče sama (so) odločiti o svoji usodi, ni ob vojni v njeni sosseščini nič boljšega od sodelovanja z najmočnejšimi državami sveta, ki bodo - spet končno - zaele v začetku prihodnjega tedna uresničevati resolucijo Varnostnega sveta o prepovedi vojskajskih preletov nad Bosno in Hercegovino.

Pobuda zunanjega ministrstva tudi ne sme biti samo papir, ki ga bomo potegnili iz predala, če nas bodo z Zahoda vprašali, ali smo kaj naredili za rešitev balkanske krize. Ne sme nas motiti, če jih bo najverjetneje zanimalo predvsem to, saj Sloveniji marsikje se niso odpustili premišljenega in srečnega poba iz balkanskega kotla. Vseeno smo dobili prilikost, da soustvarjamo mednarodni odgovor od krivcev vojne v naši blizini, da opozarjamo na morebitne pomanjkljivosti mednarodnega kaznovanja in hkrati tudi na svoje interese. Pobuda zunanjega ministra zato obljublja aktivnejši pristop na Balkanu v pozitivnem smislu te besede.

PISMA IZ PEKLA

Ljudje še niso izgubili poguma

KEMAL KURSPAHIC

SARAJEVO - Bosna in Hercegovina živi te dni v znamenju se enega lažnega premirja, ker se sovražnost na dele te države se vedno nadaljuje. Na Srebrenico, Gradacac in druga mesta. Živi pa tudi v znamenju pričakovanj, da bodo morda le vsi izpolnili prevzete obveznosti.

Odkar je delegacija Bosne in Hercegovine v New Yorku podpisala Vance-Owno nact, so pogledi tukajšnjih ljudi, že zdavnaj sitih vojne, uprti v svetovno javnost. Med drugim so prvi trije ljudje ZDA, predsednik Clinton, podpredsednik Al Gore in državni sekretar Christopher pod podpis v New Yorku sprejeli bosansko-hercegovaškega predsednika Alijo Izetbegovića in ministra za zunanje zadeve Silajdžića ter jima obljubili, da bo tokrat prav Amerika vodila mednarodna prizadevanja, da bi v tej državi zavlada mir.

Izetbegoviću so napovedali, da bo prišlo do miru, pa naj agresorji podpisajo mirovni nact ali ne. Če ga bodo podpisali, bodo v Bosno prišle avtoritativnejše mednarodne sile, in sicer ne več samo vojaki pod zastavo Združenih narodov, temveč tudi petdeset ali več tisoč vojakov Nata, ki naj bi skrbeli, da se podpisano tudi izpolni. Če sporazuma ne bodo podpisali, bo Srbija kot najodgovornejša za agresijo na BiH popolnoma izolirana od sveta. V tem primeru bo Amerika prepričala svoje zaveznike, da odpravijo embargo na uvoz orožja v BiH in tej državi omogočijo legitimno pravico do obrambe.

Radovan Karadžić je minulo nedeljo na tako imenovani skupščini srbskega naroda mirovni nact zavrnil. Zda. Mnogi pričakujejo, da bodo se naprej izpostavljeni pritiskom svojih prijateljev - Moskve in Beograda - in da se bodo morali vsaj pretvarjati, da so za mir. V nasprotnem primeru jih tisti, ki so jih porinili v avanturo, ne bodo mogli več podpirati.

V Bosni in Hercegovini zda pričakujejo od Behe, ki je dala največja jamstva, da bodo ZDA izpolnile prevzete obveznosti.

Izvajanje Vance-Ownovega nacta za Bosno in Hercegovino ni idealna rešitev, ima pa tudi dobre strani: država ostaja mednarodno priznana in svojih predvojnih mejah, agresorska vojska začasno, do demilitarizacije BiH, lahko ostane v samo treh od skupno desetih provinc, kar pomeni, da mora zasedenih občin; z osvobajanjem mest, v katerih so zagrešili strahotne zločine v okviru genocidne kampanje »etničnega čiščenja«, kot so Prijedor, Brčko, Doboj, Foče, Sanski most in še nekatera, se ustvarjajo možnosti za vrnite več kot osemdesetih odstotkov nasilno pregnanih. To pa bo veliko huje, ker se mnogi ne želijo vrniti v kraje svojih največjih življenjskih tragedij. In nazadnje, prehodno obdobje od uresničevanja mirovne nacta do sprejetja nove ustave ponuja prilikost, da se okrepijo tudi kohezivne sile, ki bi lahko storile naslednji, odločilnejši korak za trajnejši mir v BiH.

Nact pa ima tudi negativne plati. Prevec poudarja oblast države, v kateri se funkcije predsednika in predsedstva zreducirajo samo na ceremoniale. Hkrati predvideva, da država ne bi imela vojske in policije, kar pušča prevec prostora lokalnim silam in pod njihovim varstvom skrivanje tudi najhujših vojnih zločincev, ki jih ne bo imel kdo zapreti.

To je kritika Vance-Ownovega nacta s formalnega stališča. Vse to je zapisano v besedilu, ki ga je podpisal Izetbegović - na papirju. V življenju pa bi lahko povzročil še mnogo huje težave, napetosti in nasilje. Nekatere province bi lahko spremenil v področja totalitarne oblasti. Do takega primera je te dni prišlo na področju samostojne Herceg-Bosne v bodoci mostarski provinci: tam so razglasili, da razpuščajo bosansko-hercegovaško policijo, da so tamkajšnje sile pod nadzorom HVO in da se bo v novem solskem letu na vseh solah uporabljal samo hrvaški jezik in učeniki. In vse to na področjih, kjer je v največjih mestih, kot so Mostar, Bugojno, Travnik, Konjic in druga, po popisu prebivalstva iz 1991. leta več Muslimanov kot Hrvatov.

Kakršenkoli ze pa je mirovni nact, je za tukajšnje ljudi po letu muncnega ubijanja boljši kot nadaljevanje strasne vojne. Če pa se mora nadaljevati oborožen boj za osvoboditev, bi bilo dobro, ko bi izpolnili enega od namigov iz Behe: se odprava embarga na orožje, da bi se imela ta država s cim bratiti.

ISTRA / KAKO ODPRAVITI »DIVJI ZAHOD«?

Novi ljudje na čelu istrske policije naj bi uvedli red

Samo v naseljih Mareda in Červar vlomili v 1000 vikendov

GORAN MORAVCEK / REKA

nenavadno pomemben, saj na polotoku, ko gre za ropanje in vlome v vikende, prednjacijo vojni veterani, zlasti begunci iz zasedenega Vukovarja. Prepričani so, in policija jim pri tem gleda skozi prste, da imajo pravico »poplcati svoje terjate« z ropanjem oziroma uničevanjem srbskega premoženja. Tovrstna dejanja so v Istri dobila razsežnosti epidemije, zlasti v naseljih Červar, Porat in Mareda. Novi naciniki policijskih postaj v Pulju, Poreču in Umagu skupaj z Josipom Kukuljanom, ki je odgovoren za varnost v celotni Istri in Kvarnerju, ne bodo imeli lahke naloge. Begunci iz nekaterih istrskih mest se nočejo preseliti v begunska naselja, ki so jih zanje zgradili v notranjosti države, tako da prihaja do vse pogostejših sporov.

Policijski minister Jarnjak je zelo odločen pri uvažanju reda, ker so nekateri že zahtevali njegov odstop zaradi nezakonitosti v državi.

»Pri vstopih v turistično naselje Maredo, Červar in Porat bodo postavljene policijske postaje, patrolje pa bodo nadzorovale vikende podnevi in ponoči. Policija preiskuje 65 oseb za 165 kaznivih dejanj vloma. Zagotovo je

vlomov več, vendar policija zanje pogosto tudi ne izve, ker so lastniki neznan oziroma nedostopni,« pravi minister Ivan Jarnjak.

Poleg Slovencev, ki imajo veliko število počitniških hiš v teh dveh istrskih naseljih, so imeli tu svoje premoženje tudi Srbi. Po hrvaških predpisih je njihovo premoženje »pod embargom«. Ocenjujemo, da je v veliki večini v Maredi in Červaru to premoženje izpropano,

oziroma, da so se v vikende vselili begunci. Neuradno govorijo, da so v teh dveh naseljih vlomili v najmanj 1000 vikendov, medtem ko policija zatrjuje, da gre za približno 580 izropanih ali nasilno vseljenih počitniških domov.

Velika čistka v istrski policiji je, kot pojasnjuje minister Ivan Jarnjak, samo del načrta za temeljito izboljšanje varnosti na Hrvaškem. Po pravem »divjem zahodu« na uli-

So pred tatovi varni le še kažuni? (FOTO: Zvezda Dolenc - Stražar TRIO)

MAKEDONIJA / ZADRŽANOST OB SPREJEMU V OZN

Ali se bo nekdanja jugoslovanska republika izognila balkanskemu vojnemu peklu?

Opozicijska VMRO-DPMNE meni, da makedonsko vodstvo ne bi smelo pristati na ponižanje

MARIJAN KOS / SKOPJE

jo se naprej glodala. V trenutku, ko je prišla iz New Yorka vroča novica, je parlament ze zaključeval svoje maratonsko zasedanje, posvečeno tej temi, ne da bi dosegel konsenz. Opozicijska VMRO-DPMNE je vztrajala pri svojem stališču, da makedonsko državno vodstvo nikakor ne bi smelo privoliti v časno ime, saj je s tem omogočilo potencialno aneksijo makedonskega ozemlja s strani Srbije.

Kakšna prihodnost caka Makedonijo po sprejemu v OZN in ali se bo lahko izognila balkanskemu vojnemu peklu, je se vedno negotovo. Opozorilo je prišlo pravzaprav

iz Beograda dan pred sejo Varnostnega sveta, na kateri so sprejeli priporočilo, naj Generalna skupščina sprejme Makedonijo v OZN. Besede srbskega predsednika Slobodana Miloševića, ki je imel skupaj z grškim premierom Konstantinom Mico-takisom po pogovorih v Beogradu tiskovno konferenco, so namrec zvene le grozice.

Na vprašanje novinarjev, kako komentira izjavo makedonskega predsednika Gligorova, da bodo sprejemom njegove države v OZN anulirane dolocbe bukreštanske mirovne pogodbe, je Milošević odgovoril, da je to »nesprejemljivo, v politi-

cnem smislu nevarno za mir in stabilnost v celotni regiji«. Gre za dokument, ki je bil podpisan leta 1913 po balkanskih vojnah in s katerim je bila sankcionirana delitev Makedonije med Grčijo (51 odstotkov ozemlja), Bolgarijo (18 odstotkov - Pirinska Makedonija) in Srbijo (31 odstotkov - današnje ozemlje Republike Makedonije).

Makedonija nikakor ne bi mogla ogroziti ozemeljske celovitosti Grčije, pač pa bi lahko njen obstoj izkoristil kot sredstvo kdo drug - morda Turčija, da bi ogrozil Grčijo. Tako vsaj menijo v grških in beograških krogih.

Realisti trdijo, da za Makedonijo vse dotlej ni nevarnosti, dokler Srbija ne dokonca ze zacete ga

»opravila« v BiH in na Hrvaškem. V tem trenutku bi bilo pac prevec odpirati se eno fronto. Sicer pa so Američani zelo resno zagrozili, da bo v primeru, če se vojna razširi na območje Kosova in Makedonije, sledila vojska intervencija mednarodne skupnosti. Analitiki trdijo, da je ta grožnja zelo realna, ker bi tedaj nastala nevarnost, da seze vojna cez meje nekdanje Jugoslavije in zajame celoten Balkan. V tem primeru bi se na nasprotnih straneh znasli tudi dve članici Nata, Grčija in Turčija. Menijo tudi, da svet vsekakor ne bi mogel prenesti vojne na Balkanu, čeprav se je sprijaznil z vojno v nekdanji Jugoslaviji. Ali je temu res tako?

ZRJ / VOJSKA SE NE BOJI ELITNIH ENOT ZAHODA

»Če ladje Nata zaplujejo v naše ozemelske vode, nam ne bo preostalo drugega, kot da se branimo«

ŽARKO RAKKOVIĆ / BEOGRAD

BEOGRAD - Jugoslovanski politični in vojaški vrh računa, da do novih sankcij ne bo prišlo, vsaj ne do konca meseca, če pa ze, je Vojska Jugoslavije pripravljena na spopad s silami zveze Nato v Jadranu, je izjavil D. Jekić, poveljnik podmorniških sil Vojske Jugoslavije. Poveljniki sil Nata v Jadranu se zavedajo, da je njihova blokada neuspešna. Ameriška administracija je zahtevala, naj ze v tem tednu hermetično zaprejo Jadran. Odločitev je bila prelozena na konec meseca. Če bi hoteli nadzorovati vse ladje, ki plujejo proti Baru, bi moralo ladje Nata zapluti

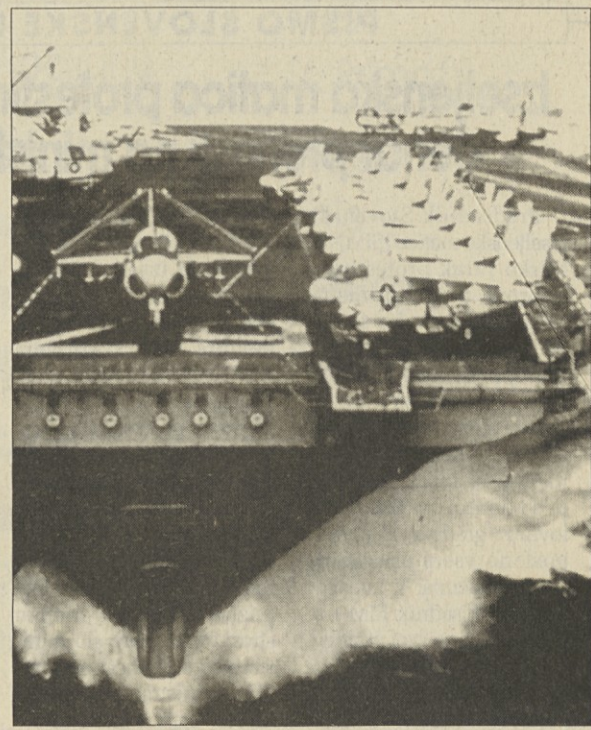
v jugoslovanske ozemelske vode. Tega ne morejo storiti drugega kot na silo, to pa bi lahko prineslo morebiten velik vojaški spopad.

»Če ladje Nata zaplujejo v naše vode, nam ne preostane nič drugega, kot da se branimo!« Ta izjava J. Grabavca, poveljnika raketne fregate Kotor, je samo začetek obsežnejše analize o tem, kakšen je vojaški položaj na Jadranu. Ameriška 6. flota ima 10 ladij, med katerimi je tudi letalonosilka Kennedy. Francozi so poslali eno letalonosilko in pet

ladij, Italijani 4, Angleži 2. Poveljstvu tukajšnjih pomorskih sil udarna moc ladij Nata ni nagnala strahu v kosti. Z njihovih letalonosilk lahko vzleti 117 letal in 50 helikopterjev. Za tukajšnje vojaške strokovnjake je to »sila, ki jo je mogoče nevtalzirati«.

»Obstoječa protiletalska obramba nam omogoča mirno spanje, saj bi sel poglavitni udarec tako raket kot letalske moči cez ta del ozemlja, tu pa smo najmočnejši. Tudi razmišljanja D. Jekića, poveljnika podmorni-

skih sil, prica, da tu povsem resno razmišljajo o možnostih spopada na Jadranu. Vojska Jugoslavije ima podatke o tem, kje so tuje vojske ladje. Budno spremljajo sleherni njihov premik. Menda z lahkoto odkrivajo podmornice Nata, zlasti tiste na jedrski pogon. Jugoslovanska vojska mornarica naj bi bila tako sposobna enakopravnega spopada z elitnimi enotami Zahoda. Seveda je treba biti nekoliko stvarnejši. Celotno vojaško napipovanje jugoslovanskega vrha velja razumeti kot informativni balon, namenjen pomirjanju tukajšnjega prebivalstva.

Z letalonosilk Nata v Jadranu lahko poleti 117 letal

NOVICE

Na Hrvaškem ubita nigerijska vojaka

ZAGREB - Včeraj so na kontrolno točko mirovnih sil pri Bojni v Kninski krajini vdrl oboroženi Srbi in zahtevali denar. Ker ga niso dobili, so dva nigerijska vojaka ubili, tretjega pa ranili. General brigadir Hesselberg je dejal, da gre za kriminalno dejanje, ki nima nobene zveze z vojno. Srbske sile pa so izjavile, da so nigerijska vojaka ustrelili Muslimani, ki so napadali iz Bosne. Hesselberg je dejal, da se je nigerijski vojak pretvarjal, da je mrtev in bo storilce lahko identificiral. (Reuter)

Karadžić ne popusti

BEOGRAD - Namestnik ruskega zunanjega ministra in posebni odposlanec za Jugoslavijo Vitalij Curkin se je včeraj pogajal z vodjem bosanskih Srbov Radovanom Karadžićem. Karadžić je po sestanku izjavil, da so mednarodni mediji napacno razložili srbski položaj. »Pripravljeni smo nadaljevati zenevsko pogajanja in danes bom sopsredsedujočim poslal pismo o nadaljevanju pogovorov,« je novinarjem dejal Karadžić in dodal, da je predlagal srečanje z vodjem bosanskih Hrvatov Matejem Bobanom in bosanskim predsednikom Izetbegovićem. Na vprašanje, če je prinesel kakšne nove predloge, je Curkin odgovoril: »Imam veliko dobre volje za vse strani, zapletene v konflikt, in močno željo, da preprečim najhujše in dogajanja preusmerim v politični okvir.« (Reuter)

Normalne zaporniške razmere za francoska državljana na Kosovu

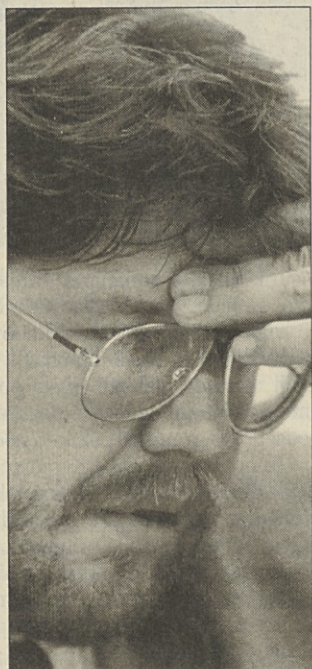
LYON - Na Kosovu so na 15 dni zapore obsodili dva francoska državljana, člana človekoljubnega združenja Equilibre, ki sta v svojo lyonsko centralo sporočila, da so razmere v zaporu normalne. Pristinsko sodišče je Nathalie Cornuez in Pascala Grelleta, oba stara 22 let, obsodilo, ker nista imela dovoljenja za bivanje, ker se nista oblastem prijavila 24 ur po vstopu v Jugoslavijo in ker sta s svojim radijskim sprejemnikom, s katerim sta bila v stikih z lyonsko centralo, motila policijske radijske frekvence. Grellet prestaja zaporno kazeno v Pristini, Cornuezova pa v Mitrovici. Equilibre je doslej organizirala že dva konvoja pomoči za Kosovo, kjer je tudi odprla svoj stalni urad. (Reuter)

IGRALNIŠTVO IN POLITIKA

HIT pred volitvami ni financiral političnih strank?

Janez Sirše ni bil član upravnega odbora igralnice - Služba družbenega knjigovodstva še vedno preračunava, koliko je Hit dolžan državi

Igor Bavčar: Sprožili smo obsežno preiskavo

LJUBLJANA - V poskusu odkrivanja ozadja afere Hit in njegovega financiranja političnih strank so številni namigili leteli tudi na Demokrasko stranko. Njen prvak Igor Bavčar pojasnjuje, da so ta namigovanja zlonamerna, ob tem pa delno razkriva, kako se je policija lotila Hita.

»Točen je podatek, da je Hit sponzoriral nasostavno stranko s 300 tisoč dolarji. To je resnično prislo na nas račun, vendar po legalni poti. Denar smo januarja lani dobili v treh obrokih. Ta zadeva vsekakor sodi v zakonsko dovoljenje

načinov financiranja strank, moram pa reči, da mi takrat pravi razlog tega sponzoriranja ni bil znan. Do njega smo se dokopali pozneje, ko je bil izdelan zapisnik SDK. Vendar je to manj pomembna zgodba o Hitu. Pomembnejša je tista o zelo obsežni preiskavi, ki jo je začelo notranje ministrstvo in je trajala leto in pol. SDK se je vključila v to preiskavo oktobra, in sicer s posebno ekipo, v kateri so bili revizorji iz vse Slovenije. Vanjo niso bili vključeni le ljudje iz Primorske. Preiskava je bila direktno vodena z ministrstva za notranje zadeve. Koordinirali smo jo v sodelovanju s kriminalistično službo in VIS. Pri tej zadevi je posebno sodeloval Miha Brejč,« je povedal Bavčar.

Zakaj ste se sploh lotili te preiskave?

V začetku svojega mandata sem dobil poslansko vprašanje Franca Jurija o domnevnih povezavah in financiranju Službe državne varnosti z igralniškim denarjem. To je bil neposreden povod.

Kakšni so bili izsledki?

Težko bi zdaj govoril o drugih izsledkih. Poročilo je SDK korektno pripravila, menim pa, da bi bilo treba v zvezi s tem postaviti tudi kakšno vprašanje pristojnim službam na ministrstvu za finance.

Ali ste odkrili kaj v zvezi s Službo državne varnosti?

V tem trenutku o tem ne morem veliko povedati. Vse stvari, ki so bile pomembne za vodenje kazenskega postopka, smo odstopili kriminalistični službi.

Ali to se vedno poteka?

Ne vem, saj sem danes le poslanec državnega zbora. Ob vsem tem bi rad povedal le to, da se zdaj poskusa naši stranki nekoliko inputirati povezanost z vodstvenimi kadri Hita, čeprav je to povsem nelegitimno. Kot takratni policijski minister sem s Igorjem Omerzo, takratnim direktorjem SDK, ki je osebo imenoval ekipo za pregled poslovanja Hita, vendarle globoko posegal v poslovanje podjetja. Zakaj bi to storila, če bi slednje financiralo našo stranko? Logika bi bila kvečjemu nasprotna. Verjetno bi jo v tem primeru zascitili.

Res je, da stranke govorijo o virih financiranja njihovega delovanja in vloge Hita v tem. Res pa je tudi, da se večina sprašuje, od kod denar ravno demokratom? Kdo vas je torej financiral v celoti, posebno vašo volilno kampanjo?

Na to vprašanje smo že večkrat odgovorili. Financirali so nas pokrovitelji, naši člani in državni proračun.

Kot poslanec državnega zbora ste nedavno postavili vprašanje glede imenovanja Janeza Siršeta za novega direktorja VIS. Med drugim ste spraševali, ali drži, da je Sirše član upravnega odbora igralnice. Odgovora ni bilo...

Točno. In jaz bi se vedno rad slišal ta odgovor.

Ali je to vprašanje kakorkoli povezano z zgodbo o igralništvu in sumljivimi povezavami z VIS, natančneje z imenovanjem Siršeta za vodjo te službe?

Lahko rečem le, da sem pričakoval jasen odgovor na poslansko vprašanje in da tega odgovora ni bilo. Zato je treba to vprašanje nasloviti na Siršeta. On je tisti, ki je tu neposredno vpleten.

Ivanka Mihelič

TANIA STARIC

LJUBLJANA - Po razkritju poročila o dogajanju v Hitu se v javnosti nadaljujejo ugibanja o tem, s katerimi političnimi centri naj bi bilo povezano vodstvo podjetja. Podatkov o tem, katere stranke naj bi Hit financiral pred volitvami, praktično ni mogoče preveriti. Stranke trdijo, da (razen že objavljenih nepomembno nizkih vsot) takšne pomoči niso dobivale, čeprav je bil sicer Hit sila radodaren sponzor številnih organizacij in prirediteljev.

Številni viri trdijo, da vodstvo igralnice pred volitvami ni podpiralo Demokratske stranke, kar naj bi dokazovali tudi »nesporazumi« ob dogovorih levih in sredinskih strank o skupnem kandidatu za državni svet. DS takrat ni podprla kandidature Danila Kovčiča, direktorja Hita, in je celo predlagala svojega protikandidata. »Nesporazumi« naj bi bili sicer v tesni zvezi s preiskavami kriminalistov, varnostno-informativne službe in SDK v podjetju.

Tudi največja Liberalno-demokratska stranka zavrača govorice o Hitovih predvolilnih finančnih prispevkih. V

strankini republiški centrali trdijo, da niso dobili za predvolilno kampanjo »niti tolarja«, pa tudi iz občinske organizacije LDS iz Nove Gorice so sporočili, da Hit stranke pred volitvami ni sponzoriral. Liberalni demokrati so tudi »zanesljivo preverili«, da sedanji direktor varnostno-informativne službe Janez Sirše ni bil nikoli član upravnega odbora novogoriškega Hita.

Član LDS, ekonomist Bogomir Kovac, je v Las Vegas odpotoval zato, ker »pripravlja scenarij za TV nadaljevanje o igrar na srečo«. Potovanja je plačal Hit, in to zato, ker »podpira poanto scenarija, da je igralništvo komparativna prednost Slovenije«. Govorice, da je Kovac svetovalec v podjetju, so povsem neresnične, trdijo v Liberalno-demokratski stranki. Tudi to, da je predsednik novogoriške LDS imenovan za direktorja bodočega Hita, ni sicer v tesni zvezi s preiskavami kriminalistov, niti s predvolilnimi dejstvi. Po naših informacijah naj bi SDK omenjeni »primanjkljaj« se vedno preračunavala.

Preiskava naj bi se usmerila tudi v sumljive povezave podjetja v tujini, pri čemer se pogosto omenja predvsem družba iz Trsta, v kateri ima delež tudi kapital iz Slovenije.

zave s spornim podjetjem. Politika javno zahteva, naj se afera razčisti (pri čemer ni izključena parlamentarna preiskava), vendar pa nekateri menijo, da Marjan Podobnik ne bi smel javnosti posredovati dokumenta, ki nosi oznako poslovna tajnost, ker se po 131. členu kazenskega zakona tistega, ki »neupravičeno sporoči ali izroči podatke, ki so po zakonu poslovna tajnost, kaznuje z zaporom od treh mesecev do petih let«. Seveda pa poslanca štiti imuniteta in tudi sicer je malo verjetno, da bi bil ob nepredvidljivih razsežnostih afere kaznovan tisti, ki je dejstva posredoval javnosti.

Se vedno ni znana natančna vsota denarja, ki naj bi jo Hit dolgoval državi, ker v minulih stih letih ni plačeval prometnega davka in davka na igre na srečo v celoti. Po naših informacijah naj bi SDK omenjeni »primanjkljaj« se vedno preračunavala.

Ludvik Krcmar, direktor hotela Park na Bledu: »Spostovali smo tedaj veljavno zakonodajo, posebno 145. člen, pri tem pa ni slo za nikakršno privatizacijo hotela. Dogovor, ki smo ga podpisali s Hitom, nam je omogočil, da smo v teh dveh letih sploh lahko kolikor toliko normalno preživeli.«

Vinko Marolt, direktor hotela Kompas na Bledu: »Prenos ni bil, kot sem včeraj prebral v časopisu,

S Hitom noče imeti nihče več opravka (Foto: TRIO)

Hit nam je v največji krizi edini pomagal, pravijo gorenjski direktorji

Zacudenje je beseda, s katero bi najraje označili odziv vodilnih moz gorenjskih podjetij, ko smo jih včeraj spraševali o njihovem sodelovanju s Hitom oziroma medijsko predstavitev njegovega poslovanja.

Matevž Kavcic, generalni direktor G & P, Hoteli Bled: »Po vojni v Sloveniji smo se znašli v izredno težavnem položaju. Hit je bil edini, ki nam je resnično priskobil na pomoč. Nanj smo prenesli tretjino poslovnega sklada, ki je danes spet pri nas, in trenutno nas s Hitom povezuje samo kreditni odnos. Nas formalni status ni spremenjen, zelo jasno pa je treba povedati, da družbeno premoženje ni bilo oskudovano niti za tolar.«

Stefan Prskalo, direktor hotela Golf na Bledu: »Kar se nas tiče, je položaj povsem čist. Hit je bil edini, ki nam je resnično ponudil roko. Sodelovanje je bilo vedno zgledno.«

Ludvik Krcmar, direktor hotela Park na Bledu: »Spostovali smo tedaj veljavno zakonodajo, posebno 145. člen, pri tem pa ni slo za nikakršno privatizacijo hotela. Dogovor, ki smo ga podpisali s Hitom, nam je omogočil, da smo v teh dveh letih sploh lahko kolikor toliko normalno preživeli.«

Vinko Marolt, direktor hotela Kompas na Bledu: »Prenos ni bil, kot sem včeraj prebral v časopisu,

izveden neodplačno, pač pa ravno nasprotno. Potrebno smo svez kapital, ki smo ga pri Hitu dobili po ugodni obrestni meri, in nam zanj ni bilo treba vpisati hipoteke. Vzeli smo kredit v višini 12 odstotkov našega premoženja in v pogodbi podpisali, da ce denarja ne bomo vrnili, Hit dobi pri nas ustrezen delež.«

Uros Novak, vodja tehnično-razvojnne službe Alpinum Bohinj: »V zvezi s tem je veliko nesporazumov in nepoznavanja problematike. Zakaj zdaj takšen truse? Od Agencije smo dobili zeleno luc in se preoblikovali v delniško družbo. Smo podjetje s svojo strategijo, zadeva pa je prišla v javnost, kot kaže, iz povsem drugačnih razlogov. Očitno ta država noče privatizacije, čeprav o njej stalno govori.«

Luka Pretnar, direktor hotela Grad Podvin: »Skladno s takrat veljavno zakonodajo smo na Hit prenesli dve tretjini poslovnega sklada. Ko je ustanovni sodišče zakon zamrznilo, smo poteze zamrzili tudi mi in se kasneje vrnili v prvotno stanje. Pri tem smo stalno upoštevali predvsem to, da kapital ostane v slovenskih rokah. Formalno smo družba z omejeno odgovornostjo, vendar smo to storili, se preden smo spoznali Novogorčane. Zakaj niso politiki takoj po osamosvojitvi zamrzili spornega Markovičevega zakona?« (V. B.)

VLADA / TISKOVNA KONFERENCA

Le rutinska seja

Kljub temu je ne bodo veseli poštarji, saj vlada ni odobrila zvišanja cen ptt storitev, zato pa so dražje cigarete - Novi državni sekretarji

Mile Setinc: Nekaj podražili, nekaj pa ne (Foto: J.S.TRIO)

LJUBLJANA - Včerajšnja seja slovenske vlade je bila po besedah Mileta Setinca, njenega predstavnika za tisk, »rutinska«, vendar je vsaj vodstvo PTT, pa verjetno se kdo, ne bo vesel. Vlada je namreč zavrnila predlog za 50- do 80-odstotno povišanje cen osnovnih PTT storitev, češ da gre pri utemeljevanju za enostransko prikazovanje podatkov. Zato bodo Tovarni dušika Ruse in Tovarni aluminija Talum Kidricevo, ki sta kronični dolžnici Elektrogospodarstva Slovenije, po novem obračunavali znatno nižjo ceno električne energije (za 22, 4 oziroma 37, 7 odstotka), saj bi sicer tovarni propadli. Vlada je presodila, da so v tem primeru pomembnejši narodnogospodarski interesi. Podobno je tudi v primeru Zelenarne Ravne in podjetja

BOSTJAN LAJOVIC

Primex iz Nove Gorice, ki dolgujeta velike zneske zaradi neporavnanih carinskih obveznosti in drugih uvoznih davcin. Slovenska podjetja skupno dolgujejo od 600 do 700 milijonov tolarjev, kar se zdalec ni blizu vsoti 150 milijonov ameriških dolarjev, ki jih je javno omenjal obrambni minister Jansa. Menda je bilo okrog te »neusklajenosti« na vladi izrečenih nekaj pikrih besed. Omenjeni podjetji morata dolg poravnati v šestih mesecih, sicer jima bodo zasegli uvožene stvari. Zacenajo se tudi pogajanja s sindikati o novi kolektivni pogodbi za negospodarstvo, saj je vlada imenovala svojo pogajalsko skupino. Vlada je včeraj obravnavala tudi odločbo

ustavnega sodišča, s katero so iz zakona o denacionalizaciji izločili razlikovanje med fizičnimi in pravnimi osebami. Po mnenju vlade bo to imelo »nepredvidljive posledice in pravzaprav novo kreacijo zakona«, omogočeno pa bo odlikvanje kapitala in premoženja v korist tujih pravnih oseb. Imenovali so tudi nekaj novih ljudi v državni upravi: namesto dr. Jozeta Vugrinca bo novi direktor republike uprave za telekomunikacije Zvonko Bajec, Marjan Jakic je novi državni sekretar za turizem, zavrnili pa so imenovanje Tomaza Pavšica za generalnega konzula v Trstu. Poleg drugega je včeraj vlada povišala obdavčenje cigaret, tako da bodo kadilci po novem odsteli deset, pet ali tri tolarje več, odvisno od tega, katere cigarete kupujejo.

PISMO SLOVENSKE IZSELJENSKE MATICE

Izseljenska matica protestira, ker so »njen« proračunski denar prenesli na ministrstvo za zunanje zadeve

Predsednik Slovenske izseljenske matice (SIM) dr. Mirko Jurak protestira v odprtem pismu ministru Mitju Gaspariju, ker je vlada sredstva, ki jih je SIM doslej prejela iz proračuna, prenesla na ministrstvo za zunanje zadeve. Kot trdi dr. Jurak, SIM o tem ukrepu ni bila obveščena in so o njem zvedeli iz delovnega gradiva, ki je bilo poslano vsem uporabnikom proračuna. V nadaljevanju predsednik SIM navaja razloge za svoj protest.

Slovenska izseljenska matica je bila leta 1951 na pobudo izseljencev v ZDA

ustanovljena kot društvo za stike med Slovenijo in slovenskimi izseljenci in je prejela od države sredstva za svojo dejavnost. Decembra 1991 je sprejela nov statut, v katerem je zapisala, da sodeluje z vsemi Slovenci po svetu, ne glede na njihovo politično, religiozno ali idejno pripadnost, in ne glede na čas ali razloge izselitve.

V preteklih letih se je financiranje SIM delilo približno takole: eno tretjino stroškov je pokrivalo ministrstvo za finance, eno tretjino ministrstvo za kulturo, eno tretjino pa so znasa-

la lastna sredstva. Sredstva ministrstva za kulturo so se v zadnjem času zmanjševala, deloma so se povečevala sredstva iz proračuna, lastna sredstva pa so ostajala približno na enaki ravni. Dr. Jurak poudarja, da je SIM v zadnjih dveh letih pričela opravljati se nove naloge, saj je vključila v program dela tudi skrb za slovenska izseljenska društva po Evropi, prav tako pa je Matica v lanskem letu skrbela za slovenska društva po drugih republikah nekdanje Jugoslavije, to je na Hrvaškem in v BiH.

Glede na vse nasteto dr.

Jurak v pismu Gaspariju meni, da ministrstvo za zunanje zadeve vsekakor ni edini sogovornik Matice za stike s Slovenci po svetu in da bi preusmeritev sredstev za delo Matice na to ministrstvo lahko imela daljnosežne in nepopravljive posledice.

»Zato predlagamo, da vlada preklicke sklep o prenosu sredstev za delo Slovenske izseljenske matice na ministrstvo za zunanje zadeve. Hkrati prosimo ministrstvo za finance, naj zadriži izvajanje tega sklepa,« zaključuje svoj protest dr. Jurak. (T. U.)

ČLOVEKOVE PRAVICE / EVROPSKA KONVENCIJA

Slovenija bo morala uskladiti 27 zakonov z akti Evropske konvencije

LJUBLJANA - Predstavniški svet za varstvo človekovih pravic in temeljnih svobod, ki so predstavljeni v zborniku z naslovom Slovenija in Evropska konvencija o človekovih pravicah, ki poleg prevoda konvencije vsebuje še referate strokovnjakov Sveta Evrope in slovenskih predstavnikov na mednarodnem kolokviju v Ljubljani junija lani.

Omenjeni zbornik sta sofinancirala Svet za varstvo človekovih pravic in Direktorat za človekove pravice Sveta Evrope, poimenovala izdane zbornika pa najbolje ponazarja

predvideni sprejem Slovenije v Svet Evrope in vseh obveznosti, ki jih država prevzame s tem članstvom. Vsi domači in tuji avtorji so svoje tekste za zbornik prispevali brezplačno, dobicek od prodaje knjige, ki stane 2500 tolarjev, pa bo namenjen za natis zbornika o drugem lanskem mednarodnem kolokviju o Evropski socialni listini, je povedal predsednik Sveta za varstvo človekovih pravic Ljubo Bavcon.

Uvod je napisal vodja Direktorata za človekove pravice Sveta Evrope Peter Leuprecht, ki ugotavlja, da v srednji in vzhodni Evropi

katastrofalen ekonomski in socialni položaj ne ustvarja ugodnih razmer za uveljavljanje človekovih pravic. Čeprav je v teh državah prav varstvo ekonomskih in socialnih pravic dobesečno življenjskega pomena, nekateri krogi, kot kaže, zavračajo že sam koncept takšnih pravic, in to hkrati z zavracanjem starega režima.

Videti je, da včasih dokaj naivno navdušenje tistih, ki so se na novo spreobrili v tržno gospodarstvo, ustvarja nekakšno marksistično doktrino v nasprotnem smislu, je zapisal Leuprecht. (STA)

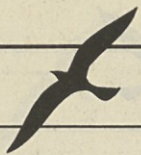
ŽALNA SEJA / VIKTOR AVBELJ - RUDI

»Vsaka beseda je preveč mlačna za to resnico«

»Verjeli smo mu in zaupali. Bil je heroj nase borbe, naših idealov in naših časov. Ne njemu in ne nam, njegovim soborcem, tega spoznanja ne more nihče odvzeti ali spremeniti,« je povedal predsednik ZZB Ivan Dolinčar na včerajšnji žalni seji izvršnega odbora skupščine Zveze bojev in udeležencev NOB ob smrti Viktorja Avblja - Rudija, narodnega heroja, politika, legendarnega partizanskega voditelja, nekdanjega poslanca republike skupščine, predsednika IS skupščine Republike Slovenije in

predsednika predsedstva SRS. Žalne seje v veliki dvorani predsedniške palače so se udeležili predsednik republike Milan Kučan, predsednik vlade dr. Janez Drnovšek in drugi predstavniki najvišjih državnih organov.

Ze pred vojno se je Viktor Avbelj-Rudi postavil na stran tistih, ki so verjeli v boljšo prihodnost, leta 1941 pa je odšel v partizane, kjer je postal komisar. Po vojni je delal na mnogih odgovalnih mestih, vendar, kot je poudaril Ivan Dolinčar, je ostal razumen in posten. (T. U.)

AVSTRIJA / BREZPOSELNOST

Spor v koaliciji

Spopad Cap - Korosec

IVAN LUKAN

DUNAJ - V avstrijski koalicijski zvezni vladi je prišlo do ostrega spora zaradi domnevne zlorabe sredstev iz zavarovalnice za brezposelne. Generalna sekretarka koalicijskega partnerja socialdemokratov v vladi, Ingrid Korosec, je namreč ministru za socialne zadeve Josefu Hesounu očitala, da nič ne stori proti taki zlorabi ter da morajo za to avstrijski davkoplacevalci placati več kot milijardo avstrijskih silingov.

Hesoun je na to odgovoril, da tak račun niti ne bi bil v cast osnovnosolk, ji raznaša mleko, ter da je za takimi očitki lahko samo naivna domneva, da socialno ministrstvo nič ne stori proti zlorabi sistema zavarovanja brezposelnih.

Socialni minister Hesoun je s tem v zvezi informiral, da je uprava delovnega trga letno kaznuje skoraj 20.000 brezposelnih prav zaradi prekrskov, nesprejemljive pa da so predlogi generalne tajnice OVP, po katerih bi se morali predpisi bistveno zaostri.

Vse bolj globok pa je spor med koalicijskimi partnerji tudi v ostalih vprašanih sanacije av-

strijskega gospodarstva. Generalni tajnik SPÖ Josef Cap je s tem v zvezi menil, da bi predlogi ljudske stranke "pozrl" med 22 in 27 milijard silingov, kar bi zagotovo imelo za posledico, da bi prišel državni proračun iz svojega ravnotežja. Poleg tega pa pomenijo nekateri predlogi, kot na primer tudi predlog Korosece, "hladno socialno demotazo", v katero socialdemokratska stranke po nobenimi pogoji ne bi privolila.

Na podlagi sedanjih gospodarske situacije v Avstriji bo sicer potrebno zvišati prispevek delojemalcev za sklad za brezposelne, potrebno pa bo tudi, da bodo podjetniki vplacali v sklad za insolvence. Ljudska stranka je doslej namreč bila tista, ki je kategorično odklonila vsak prispevek, ki bi ga moral dobiti priletni delodajalec, je poudaril centralni tajnik socialdemokratske stranke Avstrije.

Za "redukcije" na socialnem področju se je izrekel tudi predsednik Zvezne gospodarske zbornice Maderthner in menil, da avstrijsko gospodarstvo trenutno ne bi preneslo dodatne obremenitve.

DUNAJ / POLITIKA

Vranitzkyjev obisk Kitajske postal sporen

Očitki Zelenih in mladine

DUNAJ - Desetdnevno potovanje avstrijskega zveznega kanclerja Franza Vranitzkega z močno gospodarsko delegacijo v Hongkong in na Kitajsko je po njegovi vrnitvi na Dunaj postal sporno in ni naletelo samo na pozitiven odmev. Predvsem dejstvo, da se je avstrijski kancler kot predstavnik zahodne demokratične države sestal z najvišjimi predstavniki komunističnega sistema, ki nosijo odgovornost tudi za pokol na glavnem trgu v Pekingu pred tremi leti, je izzvalo mnogo kritike tako s strani avstrijskih medijev kot tudi politikov, predvsem Zelenih in dela kanclerjeve socialdemokratske stranke, predvsem strankine mladinske organizacije.

Vranitzky po vrnitvi na izrečene očitke: "Avstrija nima koristi od tega, če se v tem vprašanju obnaša "plemenita", drugi pa hkrati sklenejo velike posle.

H kritiki mladinske organizacije avstrijske socialdemokratske stranke, da se je pustil pozdravit prav na trgu Tianamen, kjer se je zgodil krvavi pokol

demonstrantov proti komunističnemu režimu, pa je predsednik avstrijske SPÖ dejal, da je to "dokaz, da tudi znotraj SPÖ ni samo pametnih ljudi".

Glede gospodarskega aspekta svojega potovanja v Hongkong in na Kitajsko pa je avstrijski zvezni kancler dejal, da je bilo uspešno. Njegova bilanca: naročila za skoraj osem milijard avstrijskih silingov v naslednjih dveh letih, pričakovati pa je, da se bo obseg naročil v roku petih let zvišal na celo 20 milijard avstrijskih silingov.

Avstrijski zvezni kancler Franz Vranitzky kancler je v zvezi z razvojem na vzhodu dalje poudaril, da gre za "veliko odpiranje" zahodnih industrijskih držav napram azijskemu trgu s skoraj 3 milijoni ljudi.

Kdo ta izziv in te možnosti zamudi, ta bo to tudi boleče cutil, je menil Vranitzky in s tem v zvezi opozoril na najnovejšo prognozo mednarodnih gospodarskih strokovnjakov, po katerih se Evropa glede gospodarske recesije ne bo tako hitro opmogla.

DUNAJ / SPOJITEV ALI KOOPERACIJA?

Bodo letala AUA izginila z neba?

Sodelavci grozijo s stavko

IVAN LUKAN

DUNAJ - Sodelavci avstrijske letalske družbe AUA so odločeni, da bodo s strajkom in drugimi protestnimi akcijami preprečili spojitve nacionalne letalske družbe s švicarsko Swissair, nizozemsko KLM in skandinavsko SAS. Po spojitvi teh starih letalskih družb, v kateri bi bila Austrian Airlines najmanjša, naj bi po doslej znanih nactih nastala megadružba Euro-Air.

Predsednik obratnega sveta avstrijske nacionalne letalske družbe Schwarz je na tiskovni konferenci na

Dunaju poudaril, da se sodelavci avstrijske letalske družbe AUA utemeljeno boje, da bo AUA kot samostojno podjetje izginilo in s tem tudi Dunaj izgubil svojo pomembno pozicijo v mednarodnem zračnem prometu. Schwarz je pri tem poudaril, da sodelavci AUA se ne zapirajo trendom in potrebam danasnega časa ter razvoju na področju mednarodnega zračnega prometa, da pa bi bila na mestu kooperacija med omenjenimi družbami, ne pa spojitve. Predsednik predstoj-

nstva Austrian Airlines Bammer je medtem zagotovil, da bo AUA ostalo samostojno podjetje. V nactru da ni popolna spojitve, marveč ustanovitev holding. Prvi korak v to smer naj bi bil skupen menedžment Austrian Airlines, Swissair, nizozemske letalske družbe KLM ter skandinavski SAS od 1. januarja leta 1994 dalje. Prav taka nactrovana kooperacija pa bi tako predsednik predstojništva AUA Bammer v reakciji na napovedan protest sodelavcev - za Dunaj pomenil močno krepitev.

Letala z daleč vidno oznako Austrian

PRIREDITVE

Sobota, 10.4.1993

RADISE

V spodnjih Rutah, 21.00 - "Velikonocna baklada", zbirališče pri Podersniku, prireditelj: SPD Radise;

Nedelja, 11.4.1993

GLOBASNICA

Pri Sostarju, 20.00 - "Velikonocni ples", igra vrhunski ansambel "Veseli Zaslavci" iz Slovenije, Showtime z "Alenka Godce", najbolj uspešna pevka Slovenije;

Ponedeljek, 12.4.1993

NA OBIRSKEM

Gostilna Kovac, 20.00 - "Velikonocni ples", igra: Ansambel Trio Pavlic, zapel bo moski pevski zbor SPD V. Polansek; SELE

Farni dom, 15.00 - "Komedijski od zabljenega sina", režija: Franci Koncan, prireditelj: SPD Planina;

Torek, 13.4.1993

TINJE

Dom prosvete, 9.00 do 17.4.93, ob 17.00 uri - In-tezivni jezikovni tečaj: Nemščina za Slovence.

AVSTRIJA / PONOVA RAZPRAVA

Kmalu šolnina na univerzah?

IVAN LUKAN

DUNAJ - Državni sekretar za finance Dietz je s svojo zahtevo po uvedbi obveznega študijskega prispevka na avstrijskih univerzah sprožil vročo diskusijo. Na Ditzovo stran se je postavil generalni tajnik gospodarske zveze avstrijske ljudske stranke, kateri pa je menil, da bi moral biti prispevek razporejen po socialnih kriterijih. Dejal je tudi, da v tekoči legislaturni dobi (traja do jeseni leta 1994 - op. ured.) avstrijski parlament ne bo več sprejel. Odločno proti uvedbi "socialnega numerus claususa" se je izrekel generalni tajnik

avstrijske socialdemokratske stranke, državni poslanec Josef Cap. Taka razprava da je sploh mogla samo v korakuspoglobljeno reformo pospeševanja študija na avstrijskih univerzah, je dejal Cap in menil, da bi morali biti deležni večje podpore predvsem študenti in študentke iz socialno sibičnih družin.

Predsednik koroskih socialdemokratov in namestnik deželne glavarja Peter Ambroz je predlog po uvedbi študijskega prispevka prav tako zavrnil in ga označil kot "vrnitev v šestdeseta leta". Menil je tudi, da bi tak ukrep

za gospodarsko pomenil hud udarec.

Ambroz je s tem v zvezi ponovno in ostro kritiziral prvotne nactre ministra za znanost Buska v zvezi s celovsko univerzo, kateri je grozila popolno demontaza. "Na področju izobrazbe in raziskave ni mogoče postavljati računa, koliko kaj stane in koliko imas od tega koristi", je dejal predsednik koroske SPÖ.

Tudi govornik Zelenih alternativne v parlamentu, Renolder, se je odločno distanciral od Dietzovega predloga in menil, da bi bila uvedba študijskega prispevkah "napačna pot".

In koncertu bo nastopil tudi dunajski Schubert-Trio

BELJAK / 22. APRILA 1993

Gala-koncert za begunce v Sloveniji in na Hrvaškem

BELJAK - Pod pokroviteljstvom visokih osebosti iz avstrijskega, slovenskega in hrvaškega političnega in kulturnega življenja (avstrijski minister za pouk Rudolf Scholten, dunajski zupan Helmut Zilk, slovenski minister za kulturo Sergej Pelhan, hrvaški kulturni minister, predsednik hrvaškega Sabora Ivan Parnac in drugi), bo v četrtek, 22. aprila 1993 ob 20. uri v kongresni hiši v Beljaku velika mednarodna gala pod geslom "Zato so prijatelji".

V okviru te dobrodelne prireditve za begunce v

Sloveniji in na Hrvaškem bodo nastopili znani umetniki, pevci zbori, orkestri iz Avstrije, Slovenije in Hrvaške. Tako je med drugim napovedan nastop Big band radia Slovenija, komornega orkestra "Pro Arte", dunajskega Schubert Trio, itd.

Organizatorja mednarodne gale (Meta in Zoran Brajša) so za pomoč beguncem v Sloveniji in Hrvaški odprli tudi konto pri Bank Austria AG oz. Zentralsparkasse und Kommerzbank AG - Wien. Številka ziro-racuna je 422-502-807.

POPULARNA GLASBA / JAN GARBAREK V VIDMU

Lagodna zvočna odeja

Petkov nastop Jana Garbareka in njegove skupine v videmski sportni palaci, s katerim se je začela letosnja revija Udine Jazz '93, je bil vse prej kot tipični jazzovski koncert. Norveški saksofonist je sicer mednarodno priznan jazzist, afroameriška glasba predstavlja se vedno podlago njegovega izvajanja, v teku let pa se je njegovo ustvarjanje toliko razpredlo na različna druga glasbena področja, da je oznaka »jazz koncert« za njegove zadnje predstave v živo pretesna, preozka in preveč omejevalna. Prevec je v njih primesi *new age* glasbe, »*world music*« in tudi takoiimenovane minimalne glasbe, da bi ga lahko imeli izključno za jazzista klasičnega tipa.

Resnici na ljubo Garbarek ni bil nikoli jazzist v klasičnem pomenu besede. Soliranje predstavlja eno od značilnosti jazzu, pri njemu pa težko najdemo solistično izzivanje, denimo *parkerjevskega* ali *rollinsovega* prizvoka. Kvečjemu se mestoma zazna Coltraneov melodični prizvok (pri sedemnajstih je odšel v Oslo na koncert Johna Coltranea, in tista glasba ga je - tako tudi sam pravi - močno zaznamovala). V mladih letih je Garbarek poslušal tudi mnogo *free jazz*a

(Archie Shepp, Albert Ayler); tudi ta izkusnja je pustila na njem vidne sledove: po eni strani je skoraj popolnoma opustil vse »kaotične« primesi *freeja*, po drugi pa se je poglobil v zvočnost, v iskanje zvoka.

Na takih premisah - melodiji in zvoku - je slonel Garbarekov petkov koncert v Vidmu. Norvezan je s svojimi glasbeniki - pianistom Jarrettovega kova Rainerjem Bruninghausom, električnim kontrabasistom Eberhardom Webrom in tolkacico »a la Dom Um Romao« Marilyn Mazur - že od druge skladbe (*Brother wind march* s plošče *Legend of the seven dreams*) ustvaril v sportni dvorani ozračje polno sugestivne atmosfere, z melodijami, ki so spominjale na etnično glasbo (zadnja leta se Norvežan mnogo posveča iskanju ljudske glasbe). Svojo glasbo je zabelil z uporabo elektronskih zvočnih pripomočkov (isto velja tudi za kontrabasista Webra), z dokaj nenavadnimi instrumenti (saksofonsko ukrivljeni sopran saksofon in prečno pisčalko), se posebej pa z doprinosom vsakovrstnih zvonov, zvončkov, bobnov, bobenčkov in drugih zvonkljajocih pritihih je Garbarek poslušal tudi mnogo *free jazz*a

MARJAN KEMPERLE

Jan Garbarek med koncertom (Foto: Marjan Kemperle)

oedo. V drugem delu je z Garbarekom in tovarisi nastopila laponska pevk Mari Boine Persen. Zapela je nekaj lastnih narodno obarvanih skladb, polnih melanholije in - s časom - tudi

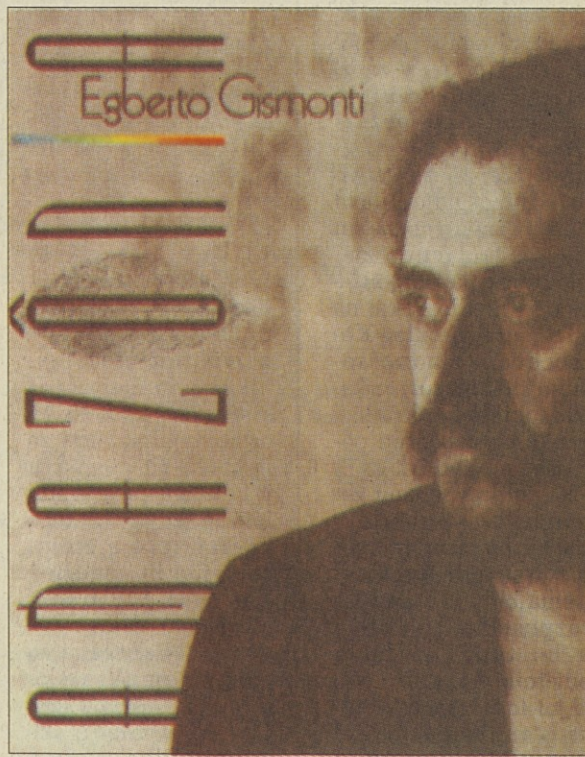
monotonije. Pevki je uspelo po dveh, treh pesmih ohladiti ozračje, ki ga je nato Garbarek ob koncu le s težavo spet ogrel. Koncert je bil vsekakor kvaliteten, kot se za zrelega ustvarjalca in izvajalca spodobi.

JAZZ / ZALOŽNIKI IN USTVARJALCI

Beg od kalupov industrije množične kulture

Ob izidu CD plošče Amazonia Egberta Gismontija, ki jo je izdala založba EMI Odeon leta 1991

MARKO JENSTERLE

Med glasbeniki, ki jih promovira znana nemška gramofonska družba ECM, govori o posebnem razpoznavnem zvoku te založbe, posledici producentstva Manfreda Eicherja, je bilo predvsem pri Gismontiju opaziti, da je bil eden tistih, ki mu je uspelo pobegniti natančnemu in perfekcionističnemu nemškemu dodatku njegovemu glasbenemu ustvarjanju.

Založniški koncept ECM je resda temeljil na razbijanju administrativnih meja med narodi, kar se je kazalo v vsesplošnem sodelovanju glasbenikov, ki so se iz različnih koncev sveta znsli pri skupnih projektih, vendar je bil končni rezultat vendarle ta, da je poslušalec po zvoku takoj ugotovil, da plošča prihaja iz studija nemške založbe ECM.

Nevarnosti, ki prežijo na glasbenike pri takšnih zalozbah je precej. Ena glavnih je, da se s svojo avtohtonostjo prehitro utopijo v nekakšni »svetovni glasbi«, ki na koncu koncev vendarle ostane kolaz različnih etničnih kultur, z naj-

hujšo *varianto*, da se ga »zabeli« s kaksno severnoameriško ali evropsko popularno domisljico. Evropa in Severna Amerika sta v zgodovini uspeli unčiti ali vsaj skomercializirati kar lepo vrsto odličnih glasbenikov, ki so svoje korenine vnesli v standardne kalupe množične popularne glasbe.

Kot že omenjeno, je morda ravno Egberto Gismonti eden od tistih, ki

se se danes upira tem modnim trendom. Navsezadnje tudi s ploščo *Amazonia*, ki jo je navkljub svojim mednarodnim stikom vendarle izdal tam, odkoder prihaja njegova inspiracija. To je sredi amazonskega pragozda, konkretno v mestu Manaus, ljudem verjetno bolj znanem zaradi svoje opere, po kateri je bil posnet tudi Herzegov film Fitzgéraldo, Brazilcem pa pri-

ljubljeno predvsem zato, ker je to prostocarinska cona in s tem nakupovalno središče za vso tehnično blago.

Manaos je torej mesto, ki ze samo po sebi združuje največji absurd, kar si ga lahko zamislimo - opero in prostocarinsko cono na področju, kjer kraljujejo Indijanci.

Toda navkljub vsem omenjenim stvarim se Gismonti na plošči *Amazonia* z glasbo niti slučajno ni spustil v svet etnične glasbe, ampak je ostal pri tistem komponiranju, katerega zacetek je mogoče najti ze pri plošči *Kuarup* (1989), katere distribucijo je v Evropi opravila ECM.

Na plošči *Amazonia* njegovo glasbo izvajajo brazilska skupina Orquestra Transamazonica d'Amla d'Omarac, ki je sodelovala ze na plošči *Kuarup*, katere nastanek je prav tako inspirirala kultura brazilskih Indijancev, s katero se je Gismonti srečal v času svojega življenja med njimi.

Ravno ta življenjska izkusnja pa je tista, ki mu daje pravico, da to kulturo danes s svojo avtorsko glasbo prenese med nas, ne pa, da bi se zatekel v precej lažjo, vendar lažno, pozicijo njenega cimbolj verodostojnega interpretiranja.

SLIKARSTVO / GLEDALIŠČE / PLES / GLASBA

EVROAGENDA

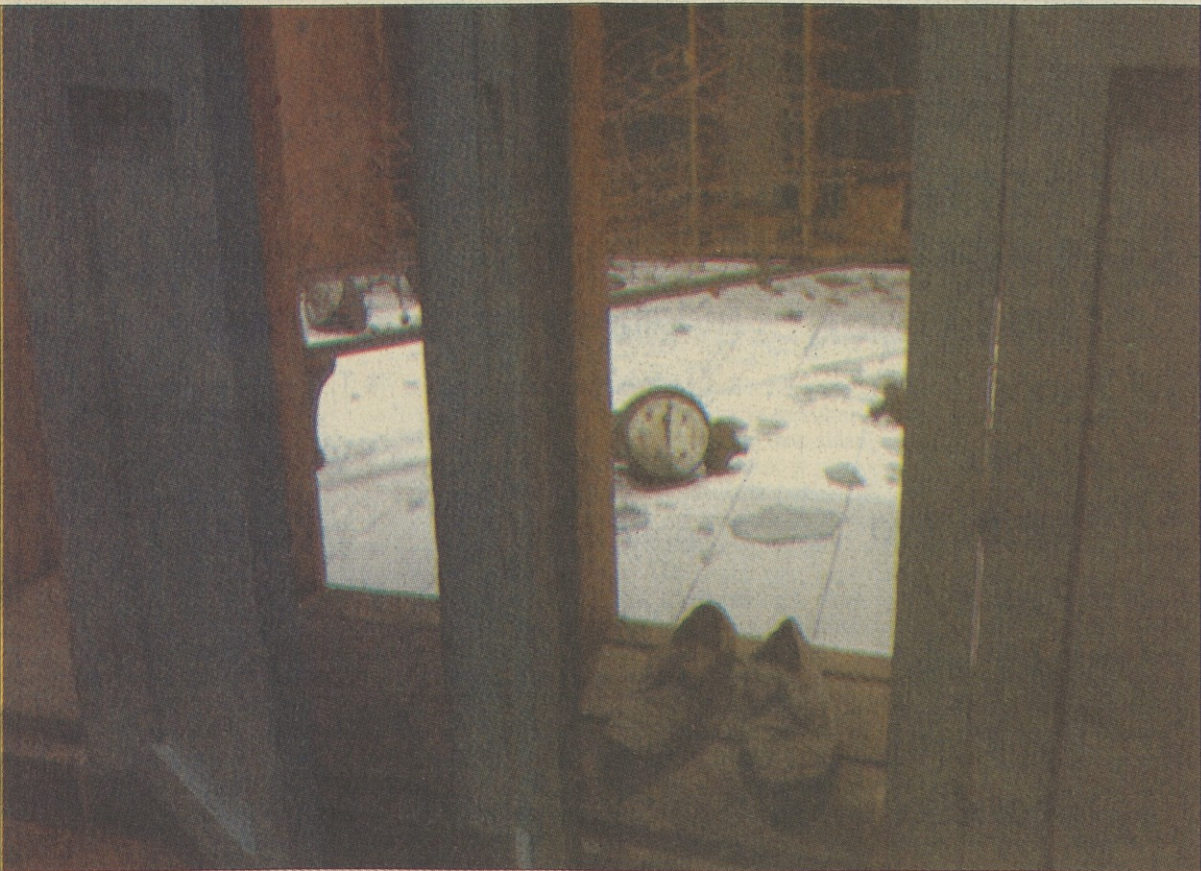
FILM / KIPARSTVO / ARHITEKTURA / FOTO

LONDON

V središču časa in prostora

National Maritime Museum, The Royal Observatory Greenwich Park, Greenwich, odprto od 25. marca vsak dan, razen ponedeljka, od 9. do 18. ure

Stari kraljevi observatorij, po katerem se doloca »greenwiski čas«, je po petnajstih mesecih dela in dveh milijonih funtov stroškov spet v polni formi. Prenovljeni observatorij, ki je najpomembnejši svoje vrste, v dvanajstih razstavnih prostorih razkriva nenavadni fenomen časa, prostora in astronomije. Izvrstno opravljeno delo kraljevih astronomov v njem osvetljujejo v drugačni luči, poleg tega pa hranijo eno najlepših zbirk najrazličnejših vrst ur, teleskopov in znanstvenih instrumentov. Zdaj so pripravili novo predstavitev meridijske črte, restavrirali oktagonsko sobo, postavili znanstvene laboratorije-igralnice za otroke, v teleskopski »katedrali«, kjer je shranjen največji teleskop v Evropi, so pripravili zvočno in vizualno predstavo, montirali pa so tudi novo digitalno uro, ki kaže čas po Greenwichu do stotinke sekunde natančno. Prenovljene prostore bodo odprli na 300. obletnico rojstva Johna Harrisona, s posebno razstavo pa bodo pocastili spomin na tega neizpetelega genija, ki je pred 250 leti oblikoval in izdelal serijo revolucionarnih mornarskih kronometrov. Zdaj so shranjeni v observatoriju, najbolj presenetljivo pa je to, da se vedno delujejo. (A. K.)

Dorothy Cross: Parthenon, 1991(detail, Foto: arhiv)

LONDON

Dramatična konstrukcija Crossove

Camden Arts Centre, Arkwright Road: Dorothy Cross: Parthenon, do 16. maja, ob torkih, sredah in četrkih od 12. do 20. ure, ob petkih, sobotah in nedeljah od 12. do 18. ure

Dorothy Cross, irska umetnica, ki je veliko razstavljala po Irski, se na svoji prvi samostojni razstavi v Veliki Britaniji predstavlja z delom *Parthenon*, ki ga je postavila posebej za svojo lansko razstavo v philadelphijski ICA. Crossova, ki bo z Willie Doherty na letošnjem beneskem Bienalu predstavljala Irsko, je postavila dramatično konstrukcijo, ki združuje objekte in fabricirane elemente. Stavljena je iz delavskih lockerjev, ki jih je nasla v zapušeni dublinski elektrani. Vrsta kock je impozantno postavljena v stopnicasto strukturo, značilno za grške templeje. Po stenah so luknjice, vrata s ključavnico so natezaj odprta. Bezen pogled v notranjost odkriva predmete, ki so jih zapustili prejšnji prebivalci: izrezke iz časopisov, religiozne in vojaške slike, lončke in copate. Med te predmete pa je Crossova vpletla lastne intervencije, ki jih odlikujeta humor in domiselnost, hkrati pa so skrivnostne. (A. K.)

LONDON

Kolesarjenje v Muzeju znanosti

Science Museum, Exhibition Road: Superbike - oblikovan za uspeh, odprto do 20. junija od ponedeljka do sobote od 10. do 18. ure, ob nedeljah in praznikih od 11. do 18. ure

Londonski Science Museum je v sklopu razstave o najhitrejšem kolesu na svetu pripravil tudi vrsto zanimivih predavanj in delavnic. Ponedeljek, 12. aprila, in torek, 13. aprila ob 12., 14., 15. in 16. uri: delavnica Kolesarjenje z monociklom. Katie Norbury, članica angleškega cirksa Circus Space, bo deset otrok, starih med sedem in enajst let, učila akrobatskega kolesarjenja na monociklu.

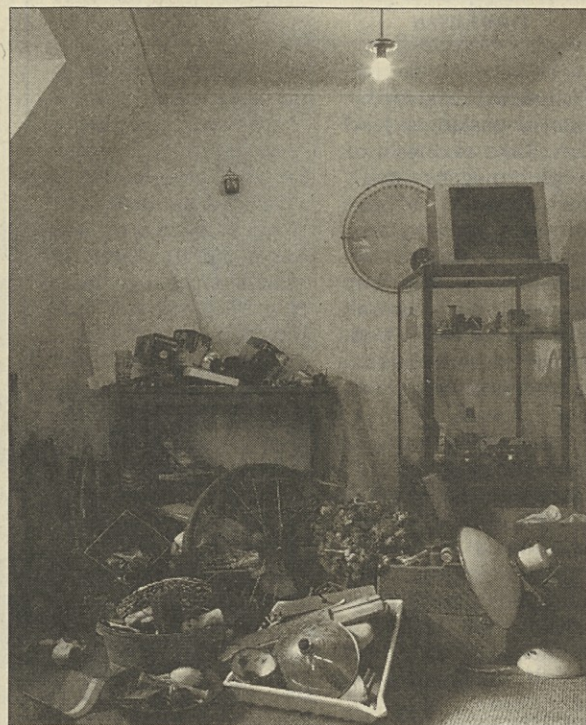
Ponedeljek, 12. aprila, in torek, 13. aprila ob 12.30, 13.30, 14.30 in 15.30 uri: Ravnotezne igrice. Delavnica za otroke, ki so starejši od sedmih let. Izdelovali bodo igrice, ki temeljijo na zakonu ravnotežja in tako odkrivajo osnovne zakonitosti fizike.

Sreda, 14. aprila, do petka, 16. aprila ob 12., 14.30 in 16. uri: Gibljivi deli. Delavnica za odrasle in otroke od sedmih do enajstih let, na kateri bodo odkrivali zakonitosti posameznih sestavnih delov koles: zavor, prestav in koles, in izdelali prototipe posameznih delov.

Torek, 15. aprila, ob 13. in 15.30 uri: Znanost olimpijskega kolesarjenja. Mednarodni kolesarski trener Peter Keen bo otrokom, starejšim od enajst let, odkrival skrivnosti in ucinke kolesarske predstave: od znanstvenih dejavnikov do človeških. Pripovedoval bo tudi o doživetjih in izkusnjah, ki si jih je pridobil na olimpijskih igrah v Barceloni. (A. K.)

PARIZ

Po sledi sanjajočih psov

Galerie Michèle Chomette, 24 rue Beaubourg, Otmar Thormann: Zbiratelj, fotografije 1991-1992, odprto do 24. aprila od ponedeljka do sobote od 14. do 19. ure

Na prvi pogled se zdi, je zapisal Serge Tisseron, da fotografije Otmarja Thormanna ne povedo ničesar. Ko pa se malo poglobimo, vidimo, da je v njih polno ključev: delci fotografij pripovedujejo delcke zgodovine. Nelagodje, ki gledalca objame ob gledanju Thormannovih fotografij je daleč od gnusa, ki bi ga povzročili umazani predmeti ali kosi starega mesa, ki Thormanna povezujejo s trenutnimi teznjami sodobne umetnosti, ko sta glavna fascinacija onesnaženost in transfiguracija odpadkov. Otmar Thormann pa nas spreminja v neprostovoljnega voverja, pravi Tisseron.

Pri projektu Sanjajoči psi je Thormann razstavil serijo nekoherentnih podob, ki na prvi pogled med seboj nimajo nobene zveze razen ozadja, ki je zemlja, in sanj, ki ji vlivajo pomen.

Na razstavi v pariski galeriji pa se zdi, da se je Thormann povsem posvetil trajanju, da si je resnično vzel čas in ga dal svojim fotografijam. Nekateri predmeti izginjajo (ali se pojavljajo?), njihove sence so se že zabrisale (ali nakazujejo njihov prihod?), slika vsakega predmeta se zdi zamegljena, kot da se bo izgubila kot stopinje v pesku. Thormannovo delo zahteva intimen odnos umetnika fotografa do predmetov, ki jih slika. Razstava v galeriji Michèle Chomette pa dokazuje, da mora biti tak tudi odnos gledalca do fotografij. (A.K.)

VERONA

Bruce Springsteen

Nedelja, 11. aprila v Veroni, nogometni stadion Bentagodi, ob 20. uri. Cena vstopnice: 50.000 lir, predprodaja v Trstu (Utat), Gorici (Disco Club), Trzicu - Monfalcone (La luna), Vidmu (Natural sound)

Kaknega Bruca Sprignsteena bomo lahko poslušali v Veroni? S tem dvomom se bo preko štiridesetstisoč oboževalcev Bossa zbralo na velikonočno nedeljo na nogometnem stadionu v Veroni. Po uspehih zimske turneje v ZDA je Bruce minul teden v Glasgowu na Skotskem z dvolici nastopom zacer evropsko turnejo, v okviru katere bo nastopil tudi v Münchnu (16. maja) in Rimu (25. maja). Springsteen, vsesplošno najboljši rocker osemdesetih let, je lani, po petletnem premoru, izdal dve plošči, *Human Touch* in *Lucky Town*, s katerimi je precej razočaral svoje fanne. Razpusil je skupino E Street Band, s katero je navdušil publiko vseh petih celin, opustil lik preprostega fanta, privrzenca ameriškega proletariata, cigar problemi, jeze in upanja so bila vezna nit skoraj vseh njegovih skladb. Preprosti fant, poln sanj in upanj, ki je hotel zapustiti mesto brezimnih ljudi, ki ga je za celih petnajst let Bruce opeval, je zrasel v zrelega človeka, ki se vrača vsaki dan v mirno družinsko okolje.

Springsteen v novi obleki, torej? Da, saj na ploščah in v življenju, v živo pa je hvala Bogu, povezava s preteklostjo se posebej prisotna. Od starih znancev je z njim ostal le klavirist Roy Bittan, ostali glasbeniki pa so Zachary Alford (glas, kitara), Michael Barakan (kitara), Tommy Sims (bas), Crystal Taliefero (tolkala), pet vokalistov in seveda žena Patty Scialfa. (A.W.)

NOVA PARADIGMA

Proces prilagajanja primarni anomaliji

BOJAN RAUTER KOSIC

nju, merijo sibe tokove, ki spremljajo miselne procese, spremembo srčnega utripa in tlaka, povečevanje ali zmanjševanje izločanja zlez in se veliko drugih, subtilnejših telesnih pojavov, ki se pojavljajo ob posameznikovih specifičnih emocijah, mislih in vzgibih.

Dognanja o tovrstnih sopojavih so zazvala v tako imenovani psihosomatski medicini, ki sloni na domnevi, da je človeško telesno zdravje v bistveni meri odvisno od kvalitativnega stanja njegovega duha. Kar velika večina tako imenovanih telesnih bolezni je dejansko psihogene narave, kajti povzročajo jih negativna psihična stanja, kot so kronični strah, pretirane skrbi, dolgotrajna žalost ali živčna bogastvo. Tovrstni psihični procesi namreč povzročajo kronične misične napetosti, zmanjšujejo izločanje določenih hormonov in encimov in povečujejo izločanje drugih, utesnjujejo vitalne kanale in zmanjšujejo celicni metabolizem, zavirajo izločanje strupe-

ljavljajo in so povsem potrdila njuno tesno zvezo, se na teoretičnem polju se zmeraj ni nič premaknilo. Teoretiki se zmeraj nihajo od enega pola k drugemu in zaman iščejo njune konkretne vezi. Nevrofiziologom, ki so postavili človeka pod mikroskop, se v možganih ni posrečilo najti niti duše niti skrivnostne zleze, ki naj bi jo povezovala s telesom in prek katere bi duša usmerjala telo. Videli so, kar se je videti dalo, a kar so videli, je bilo mogoče brez zadržkov pojmovati kot fizis, telo. Zato se morajo njihove teorije, s katerimi skušajo osmisliti več kot očitne korelacije med tako imenovanim psihičnim in tako imenovanim fizičnim ali pa ta problem vsaj potisniti na stran, se naprej opirati na takšno ali drugačno filozofsko domnevo: bodisi na interakcionizem (telo vpliva na dušo, duša pa na telo), paralelizem (duševni in telesni procesi potekajo drug ob drugem, ne da bi vplivali drug na drugega), teorijo dvojnega aspekta (duša je z določen-

ben način pa teh dveh specifičnih pojavov ne vidijo kot dva aspekta enovite realnosti, ampak jih obravnavajo kvečjemu kot paralelne, na se neznan način soucinkujejo ali paralelno obstoječe pojave dveh bistveno različnih delov bitja: telesa in duše (razen seveda strogih materialistov, ki priznavajo samo telo in zanikujejo dušo, in strogih idealistov, ki pojmujejo telo kot specifično manifestacijo duše). O enotni teoriji, ki bi videla oboje kot zgolj dva specifična aspekta enovite realnosti, pa v znanosti se ni sledi.

Dejstvo, da se evropska znanost ne more uspešno kosati s problemom temeljnega dualizma niti ponuditi dovolj zanimive hipoteze, ljudem pa se vse bolj zdi, da je skrajni čas za preseženje te stoletne zadrege, pomeni več kot plodna tla za sprejem in razrščanje resitev, ki nam jih v ta namen ponujajo misleci vzhoda. Leti namreč človeka ne obravnavajo dualistično, vsaj ne tako togo in antagonistično. Pojmujejo ga bodisi kot enoto bodisi kot harmonično celoto več specifičnih komponent. Ampak pojmi, s katerimi pojasnjujejo tovrstno enovitost, so za nas, k natančnosti in izkustveni razvidnosti naravnane racionaliste, nesprejemljivi - prevec so ohlapni in metaforični, zlasti pa izkustveno nepreverljivi: prepričljivi so zgolj na nekakšni poetični, mistični ravni. Ne morejo izriniti in nadomestiti naših dualističnih pojmov, ki se ponasajo vsaj z logično doslednostjo in praktično uporabnostjo.

Problem dualizma telo-duša ali materijalizma, vsaj takega, kot si ga predstavljamo Evropejci, je brez dvoma problem teorije, problema pojmovnega, miselnega predstavljanja realnosti. Realnost (tudi realnost človeškega bitja) gotovo ni tako drastično razcepljena in med njihovimi specifičnimi komponentami gotovo ni tako velikih razlik, kot jih prikazuje fizika in psihologija oziroma njuni veljavni paradigmi. Miselni model, izpeljan iz univerzalne matrice, ne bolega za dualizmom. Temelji na priznavanju in poznavanju temeljnega dejstva stvarnosti, kakršno je posamezniku (ki je edini avtentičen izvor, nosilec in merilo znanja) dano v njegovi neposredni izkustveni evidenci; to dejstvo ni enovito, ampak raznoliko: človek je konglomerat specifičnih, dinamičnih, cutnih kvalitete, med katerimi posebej izstopa vizualna cutna kvaliteta. Tisto, kar imamo za materialno, je pravzaprav vizualna cutna kvaliteta; kar imamo za psihično, so nevizualne cutne kvalitete. Vizualni aspekt izstopa in se nam zdi kot nekaj posebnega zgolj zaradi svoje specifične vloge v procesu prilagajanja na primarno anomalijo; ko svojo vlogo odigra, njegova prevlada premine; tedaj postanemo »eno« tudi izkustveno.

ga zornega kota telo, telo pa z določenega zornega kota duša), teorijo organizmične reakcije (duševni procesi so določena vrsta odgovorov, ki jih izvaja organizem v interakciji z okoljem), teorijo dvojnega jezika (pojmi o duši in pojmi o telesu sta samo dva različna »jezika«, s katerimi opisujemo iste pojave) ali na epifenomenalizem (duševni procesi so stranski produkt telesnih aktivnosti in nimajo nikakršnega vzročnega ali drugačnega vpliva in vloge) ipd.

Skratka, teorije, s katerimi misleci skušajo rešiti problem »mensbody«, so zgolj filozofska prepričanja in nimajo nikakršne znanstvene podlage. Na no-

nih odpadkov in nasploh zmanjšujejo naravno obrambno sposobnost organizma - s čimer se povečuje dojemljivost za sicer nedolžne viruse in bakterije ter podaljšuje proces zdravljenja. Zato v novem času v proces zdravljenja vse bolj množično vključujejo tudi razne duhovne tehnike (kot so na primer razne sprostitvene tehnike, meditacija, vizualizacija, hipnoza...), za preventivo pa svetujejo mirnejši način življenja, manj skrbi, več počitka in sprostitve in večji poudarek na duhovne vrednote življenja.

A medtem ko se spoznavanja o »blizini« med telesnim in duševnim v praksi uspešno uve-

SOCIOLOGIJA / OB IZIDU KNJIGE PREDOR, KI JO JE CLAUS OFFE IZROČIL JAVNOSTI

»Male domovine« kot čas postkomunizma

MIRO KOCJAN

V svetu, zlasti pa seveda v Evropi, se širi pahljaca mnenj o tem, kaj vse se poraja v tako imenovani postkomunistični dobi; pogledov je zmeraj več, stališča se krešejo. Med vidnejšimi osebnostmi, ki si prizadevajo znanstveno pojasniti postkomunistične tokove, je sloviti sociolog Claus Offe, ki zadnje case veliko predava na raznih evropskih vseučiliščih, napisal pa je tudi knjigo z naslovom »Predor« (Tunel). Delo prevajajo v številne jezike; v Italiji ga je pred nedavnim natisnila založba Donzelli.

Razsulo realsocializma je v Evropi ustvarilo pojav nacionalizmov in partikularizmov; zmeraj več je mednacionalnih sporov, številni med njimi so že presli v prave konflikte. Offe priznava, da za zdaj se ni mogoče zadržati na takšno ali drugačno filozofsko domnevo: bodisi na interakcionizem (telo vpliva na dušo, duša pa na telo), paralelizem (duševni in telesni procesi potekajo drug ob drugem, ne da bi vplivali drug na drugega), teorijo dvojnega aspekta (duša je z določen-

ben način pa teh dveh specifičnih pojavov ne vidijo kot dva aspekta enovite realnosti, ampak jih obravnavajo kvečjemu kot paralelne, na se neznan način soucinkujejo ali paralelno obstoječe pojave dveh bistveno različnih delov bitja: telesa in duše (razen seveda strogih materialistov, ki priznavajo samo telo in zanikujejo dušo, in strogih idealistov, ki pojmujejo telo kot specifično manifestacijo duše). O enotni teoriji, ki bi videla oboje kot zgolj dva specifična aspekta enovite realnosti, pa v znanosti se ni sledi.

Tako imenovana »materialna« vprašanja so tako huda, pojasnjuje Offe, da so se ljudje začeli zatekati v svojo »etnično« sfero, v dobri veri, da jim je preostala samo se ta; niso sicer prepričani v to smer, očitno pa je, da ne vedo za drugo pot. Večina ljudi je danes brezposelna, mnogi nimajo niti skromnega, »socialnega« dohodka. Ob tem, ko isčejo pomoč pri svoji etnični skupnosti, so nekako samoumevno prepričani, da si bodo opomogli in ustvarili novo življenje.

Skratka, živimo čas, ki pomeni prehod iz »popolne socialne varnosti« komunističnega despotizma v »socialno majavost« demokracije. Vmes je »etnična« resitev, sicer zacasna, negotova, megljena, pa vendar je. Tavamo potemtakem v »predorih«, zal pa izhoda ne vidimo in je nemara se daleč; do svetlobne spranje, ugotavlja Offe, je brzčas se veliko ovinkov in nerazsvetljenih krizisc. Njegova knjiga, ki jo je v

Nemčiji natisnila založba »Suhrkamp«, je danes predmet preučevanj v številnih socioloških krogih.

Claus Offe poudarja, da obstaja samo ena možnost za prepričitev nasilja in secesije: treba je najprej spoznati razloge za tako imenovano »etniifikacijo«. Dolejš smo napacno vse tolmačili preprosto črno-

Komunizem je preprosto zadušil »nacionalno presojanje« in kajpak čustva in nacionalizem je zdaj privrel na dan. Z drugimi besedami: v stvarnih okoliščinah, ko so možnosti za hitro ureditev gospodarskih razmer in za vsaj

na državo se nihče več ne sklicuje, ker ni uspela rešiti človekovih življenjskih problemov; danes se ljudje na Vzhodu, pa tudi na Balkanu (ne glede na srbski nacionalistični tok) ne sklicujejo več na državo, pac pa na nacijo ter na etnično skupnost. Ta jim je bližja, neposrednejša.

Kot rezultat dosedan-

belo, ne da bi se potrudili ugotoviti, za kaj pravzaprav gre. Zdal pa pri teh razlagah vladata dve struji: predstavniki prve trdijo, da je etnifikacija dokaz vračanja v preteklost (v preteklost, ki ni bila prav nič postlana z rozami) ali vsaj dokaz zaostajanja, pri čemer pojav neusmiljeno grajojo in obsojajo. Drugi pa »dialektično« razlagajo, da je etnifikacija predpogoj »sodobnega časa«, razvoja, dosežek narodne identitete.

skromno blagostanje dokaj picle, se ljudje danes bolj usmerjajo v to, da se »zaščitijo«, kot pa v to, da bi bolj in bolj »proizvajali«. Spopad z gospodarsko krizjo, ki razsaja marsikje, doživljamo tako, da preprosto »branimo«, kar že imamo.

Prihodnost ni »realen« pojem; do nedavnega je obstajala »država«, ki pa je propadla tudi zategadelj, ker je bila »trda«, ker je preganjala; pojem država je danes kompromitiran;

ga avtoritarnega režima in pomanjkanja perspektive za prihodnost se je porodila nekakšna nova »družbena dinamika« (na pol divja, ugotavlja Offe); v etnično problematiko pa se vpleta se vprašanje manjšin, oziroma način, kako na manjšino gleda država večinskega naroda; pri tem prihaja do skoraj apriornih »politične racunice«, in to v smislu, da imajo v številnih deželah »notranje manjšine« za »zunanje manjšine« sosednje drža-

ve, ki svoje manjšine kajpak scitijo in utrjujejo; ergo, manjšine začenejo biti nevarne; nanje je treba gledati kot na sredstvo, ki se ga lahko posluži sosed, da bi omajal določeno državo.

Tako naj bi igrala vlogo zascitnika, oziroma »infiltriranca« Turcija v zvezi z Bolgarijo, Madžarska v zvezi z Romunijo (pa tudi Slovasko), Poljska v zvezi z Litvo, Albanija pa v obeh Srbiji; seveda igra Srbija podobno vlogo v odnosu do drugih držav in pokrajin. Balkan je zanesljivo najnevarnejše področje v Evropi. Tu je največ narodov, narodnosti in manjšin, zelo različnih med seboj. »Spomini«, opozarja Claus Offe, pa seveda zaostrejujejo napetosti; posamezni deli družbe spet odkrivajo svojo zgodovino, pri čemer jih navadno najbolj zamikajo »najtemnejše« strani, tiste, ki govorijo o vojnah, spopadih, trenjih. Zlasti se zadržujejo (pac v duhu poudarjanja etničnih skupnosti) na poglavjih o državljanskih in drugih vojnah. Mnogijo se priložnosti za poudarjanje veličine nacije, posredno pa seveda za krepitev medetničnih trenj.

Narodi, manjšine in večine ubirajo danes pot »razbijanja večjih skupnosti«, obenem pa utrjevanja »etnične čistosti« v prepričanju, da bodo s tem najbolj zavarovali svoje interese; kakršnakoli »liberalna« ali bolj prosvetljena stališča so danes v življenjski nevarnosti: ne samo, da jih ne bodo upoštevali, utegnejo jih poteptati, tako da od njih ne bo ostalo nič. To ni njihov »zgodovinski« trenutek, saj je humanizma bore malo; če se ne bi kazalci zgodovine dejansko vrteli naprej, bi lahko upravičeno rekli, da se vračamo za nekaj stoletij nazaj.

Offe sklepa, da obstaja zlasti v Evropi resna nevarnost, da bo prihajalo do vse večjih neredov in da se bodo sirila vojna prizorica; kot na dlani je, da utegnejo na današnji stopnji razvoja, ki je neprijetna stran v knjigi svetovne zgodovine, nastajati novi totalitarizmi, vendar hkrati lahko pričakujemo, da ne bodo imeli dolgega življenja. Čas, ki ga živimo, je prehodni; z druge strani postaja svet čedalje »manjši«, zmeraj tesnejši in preprosto ne bo več dopuščal stalnih medsebojnih konfliktov. Vprašanje časa pa je, kdaj bomo lahko dokončno izrazili to spoznanje. Smo torej v obdobju, ko smo opustili komunizem in se usmerjamo v ustvarjanje »malih domovin«.

PORODNIČARSTVO / NARAVNI MEHANIZMI SO BOLJ PREUDARNI KOT ČLOVEŠKE ŽELJE

Implantacija in Janko ali Metka

MILAN KOTNIK JR.

Edino zagotovilo za rojstvo otroka zazelelega spola je uničenje plodu nezazelelega spola. To je mogoče z izbiro ustreznega embria pred implantacijo v primeru in vitro fertilizacije ali z aboriranjem plodu, pri katerem je bil z biopsijo hormonskih resic, z amniocentezo ali ultrazvočno ugotovljen nezazeleli spol. Takšne metode so na splošno sprejemljive v primerih, ko gre za moski zarodek, katerega mati je nosilka genov za resne bolezni, ki se prenasajo na kromosomu X. Takšnih bolezni ni veliko; mednje štejeta tudi hemofilija in Duchenneova distrofija. Več tehnik je obljubljalo, da lahko poveča-

jo verjetnost, da bo jajcece oplojeno s semencico, ki nosi kromosom X ali Y. Spreminjanje vaginalnega pH ali oploditev v določenem obdobju cikla sta neučinkoviti metodi. Priprava semenčic v albuminskih raztopinah različnih koncentracij naj bi ločevala moske in ženske semence in tako povečevala verjetnost rojstva otroka zazelelega spola. Gametrics Ltd. je družba, ki se v ZDA ukvarja z določanjem spola pri potomcih in ima na tem področju tudi svoj patent. Njihovih uslug se poslužuje 75 ameriških klinik, podatki pa so na voljo za 65 klinik. Iz podatkov je razvidno, da si je veliko več pa-

rov zelelo dečka (1034) kot deklico (193). Od tistih, ki so zeleli dečka, ga je res dobilo 72 odstotkov, od tistih, ki so zeleli deklico, pa je deklice dobilo 69 odstotkov. V obeh primerih so bile ženske inseminirane s poprej obdelanim semenom njihovih partnerjev, tiste, ki so zelele deklico, pa so ob tem prejemale se klomifen citrat; obstajajo namreč podatki, da ženske, ki prejmejo sredstva za stimulacijo ovulacije, rodijo več deklic. Posledica tega pojava so tudi ovulacije z več jajčeci. 8, 5 odstotka žensk, ki so prejemale klo-

mifen citrat, je rodilo dvojčke. Porocilo ne omenja zdravstvenega stanja otrok ob porodu, prav tako pa tudi ne njihovega napredovanja in rasti. To področje pa odpira številna vprašanja, ki presegajo okvire medicine in so povezana s sociološkimi, kulturnimi, etničnimi in religioznimi vrednotami. Čeprav je večina nosečnosti nenactovanih, obstaja verjetnost, če je verjeti Gametric-sovim podatkom, da bi več parov zelelo dečka kot deklico. Pojavijo se vprašanja o osebni sreči matere, ki dobi potomca zazelelega spola, in o posledicah takšnega gledanja za vso družbo. Metoda bi bila morda zelo dobrodo-

šla v tistih predelih, kjer so ženske, ki ne rodijo moskega potomca, iz različnih razlogov zelo zapostavljene. Morda bi prispevala, da bi bilo več otrok že ob rojstvu zazelelih. Vsekakor pa skriva v sebi se veliko nejasnosti, zato bo treba vse se dobro premisliti. Narava ima številne mehanizme, ki delujejo predudarmejo od človeka; če bi se porušilo razmerje med dečki in deklicami, bi deklice postale bolj iskane partnerice za poroko, kar bi zvišalo njihovo socialno vrednost. Dolgoročni rezultat bi bil potem povečano rojevanje deklic, da bi se razmerje dečki-deklice spet vrnilo na normalno stopnjo.

Pogovor z Laslom Veglom

Pred kratkim ste se znasli na seznamu tistih, ki so nezazele ni na Televiziji Srbije. Ste med svojim delom morda spoznali »pravila igre«, ki dovoljujejo ostati na televiziji?

Mislím, da v nasprotju s casi enopartijskega sistema ni več jasno definiranih norm. Zato morajo biti uredniki samoiniciativni, pa tudi z nekaj domišljije. Vseeno pa je to precej preprosto. Biti zazelen, danes pomeni naglasiti nacionalne interese na izključujoč način; potrebna je visoka stopnja kseno- in evrofobije, hkrati pa tudi ostra distanca do nacionalnih manjšin in do kozmopolitskih srbskih intelektualcev.

Torej mora predstavniki manjšine, kot ste bili tudi vi, obrniti hrbet svoji manjšini?

Da, moral bi govoriti proti manjšini. Pravzaprav mi sploh ne bi bilo težko na hitro sestaviti nekaj fraz o tem, kako je Srbom bolje kot v Evropi in da manjšine nimajo nikakršnih tezav. Če te preproste stavke ponovite dvakrat ali trikrat, lahko postane te tudi minister.

Vojvodina je prostor za veliko manjšin, ki bi morale po logiki med seboj sodelovati. Kako ocenjujete njihovo sodelovanje?

Nisem član nobene izmed manjšinskih strank ali organizacij, vidim pa, da med temi organizacijami ostaja le blaga koordinacija. Gre bolj za koordinacijo v defenzivi, saj nimajo skupnih političnih ciljev,

ampak se preprosto povezujejo posamezni ljudje. Tako je usklajenost v navadnem življenju veliko boljša, na primer sožitje v nekem stanovanjskem bloku v trenutku, ko ljudje začutijo, da so izolirani, da jih nekdo opazuje, kot da so sumljivi. To stopnjo suma iz dneva v dan zagotavlja ravno televizija, ki se že leta ni lotila manjšinske problematike z analitičnim, cloveskim odnosom do manjšine. Zato je normalno, da navaden državlján, ki take stvari posluša dan na dan, postane sumničav. S tem pa nastaja tudi nekakšna medsebojna simpatija osumljenih, neke vrste solidarnost, državljska zavest. Sicer ne gre za simpatičen način porajanja državljske zavesti, vendar je pojav vsekakor pozitiven. Ljudje to delajo mimo strank, med manjšinami se je preprosto razvila veliko večja solidarnost, kakršna je bila v navadi pred desetimi leti.

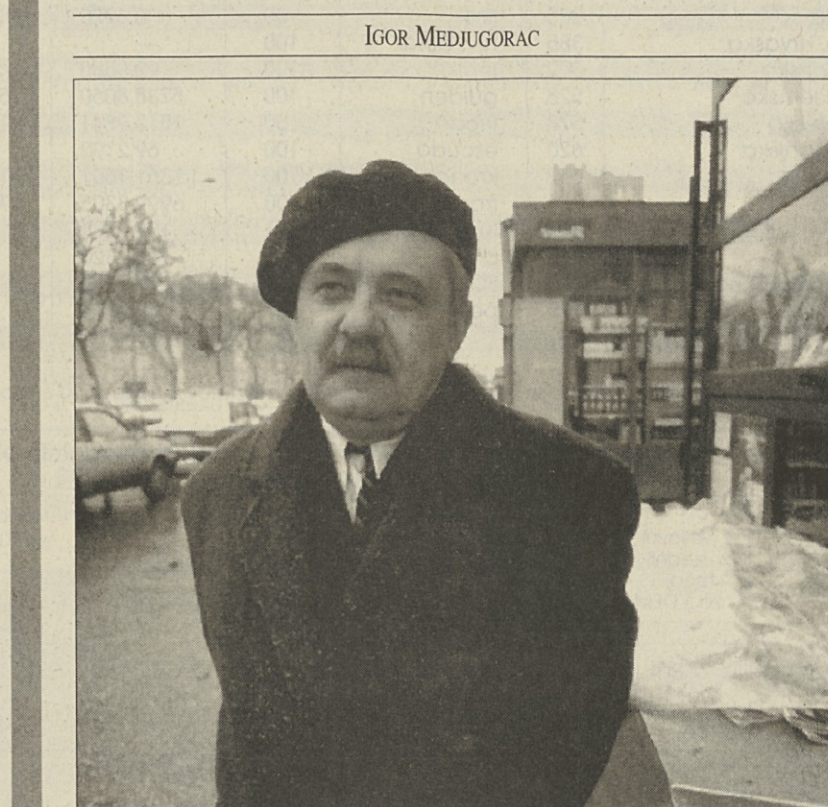
Kakšno pa je vaše osebno občutje, ko ste v tujini skupaj s svojimi knjigami cenjeni, medtem ko doma stojite ob strani?

Take situacije je med intelektualci laze premostiti. Navsezadnje je pri srbskih intelektualcih (ki so morda v podobnem položaju, kot je moj) velik del takšnih, s katerimi lahko najdemo skupni jezik. Obstaja tudi možnost solidarnosti. Intelektualec ima večji radij premikanja in tako laze najde nekoga, s katerim se po pogovarjal. Veliko teže je ljudem, ki živijo v majhnem prostoru, v lokalnih skupnostih - ti bodo tudi cutili velike psihološke karakterne posledice, neke vrste klavstrofobi-

jo. Pomislite, kako se pocuti Madzar med gledanjem srbske televizije, ki že leta noče povedati nič objektivnega o njem. On na televiziji vidi nekaj, kar mu grozi, ni mu treba niti oditi na ulico, da bi se v njem naselil strah. Danes je čas strahu. To lahko se najbolje vidimo prav pri Madzarih: že več kot 25.000 jih je odšlo na Madzarsko. To je ogromno, saj jih je bilo po uradni statistiki prej blizu 340.000, zdaj pa jih je v kratkem času odšlo tako veliko stevalo, hkrati pa val odhodov ne ponehuje. Zato bi morala ta država vse skupaj dobro pretehtati in ne bi smela nikoli več izgovoriti trditve, da se manjšine tukaj počutijo kot v raj.

Postali ste pomemben sogovornik za tuje organizacije, ki prihajajo v Jugoslavijo. Se vam zdi, da vedo, kam so prisli?

Tu je treba narediti razliko med tujimi novinarji in tujimi ustanovami, ker so njihove funkcije različne. Mislím, da so evropske ustanove, ki prihajajo sem, dokaj neobvescene, prihajajo s črno-belo sliko. V Evropi se počasi oblikuje nov sloj ljudi, imenovan bi jih »evrobirokrati«. Ne dvomim o njihovih dobrih namenih, mislim pa, da so bili vse svoje življenje politični uslužbenci in kot taki tudi prihajajo sem. Verjetno imajo nekaj simpatij, nimajo pa kreativnega pristopa, ki bi na podlagi njihovih izkušenj in ugotovitev učinkoviteje reševal tukajšnji položaj. Zaradi teh ljudi Evropa vselej zaostaja pri reševanju jugoslovanskega vrasanja, in to vsaj za šest mesecev, če ne za leto dni. Obstaja jajo dobri predlogi, a so

IGOR MEDJUGORAC

Z Laslom Veglom smo se spoznali v nekem zakotnem hotelu v Novem Sadu, polnem lokalnih prenapetih. Na naš pogovor je dobesedno pridrl iz nekega drugega kraja, kjer se je dogovarjal o ustanavljanju vojvodinske podružnice fondacije Soros. Zunaj meja Srbije ga berejo zaradi njegovih knjig, doma pa je skupaj z drugimi 1500 televizijci na prisilnem dopustu. Je med tistimi, ki imajo možnost oditi, pa tega ne bodo storili. Ob tem je Vegel za časa jugoslovanske krize postal se neizogibna referenca tujim organizacijam, ki prihajajo v Jugoslavijo. (Foto: Bojan Breclj)

vselej v zamiku. Prav zaradi te nemoči spoznanja Evropa nima angaziranih in sposobnih ljudi, ki bi poznali Vzhodno Evropo. Pogledajte, recimo, rušenje berlinskega zidu, ki je presenetilo srednjeevropsko kritično inteligenco in opozicijo, kot bi jim padlo z neba. Zahodni Evropi je to prišlo kot nekakšen božji dar, zdaj pa ne vedo, kaj naj s tem darilom naredijo. Držijo ga v rokah in gledajo, kaj je to: ali ga bo jutri razneslo, ali naj ga dajo nekam na stran ali naj ga odprejo. Morda ga

celo dozivljajo kot odvečno. Morda se nekatere med njimi toži po bipolarnem sistemu. Bojim se, da je ta nostalgija že tu, da bo jutri se večja. Mi pa smo zrtve.

To naj bi bila posledica dejstva, da je tudi sama Evropa ostala brez koncepta (kot pravijo nekateri), medtem ko je tukaj, v Srbiji, mogoče slišati predvsem teorije o »tujih interesih«?

Ne, ti interesi so bolj del mitologije vladajočega sloja. Problem je v tem, da Zahod nima interesov, saj jih niso spo-

sobni niti oblikovati. Če bi bili zainteresirani, bi imeli tudi racionalne koncepte. Spremembe za države zahodne Evrope in za njihovo javnost so prišle prehitro, da bi lahko formulirali svoje interese. Vzdolna Evropa je danes v ogromni praznini, ljudje, ki se z njo ukvarjajo, pa so po svoje sokirani, ker ne vedo, kaj narediti. Tukaj ni nafte, od konca blokadske razdelitve pa Jugoslavija ni več zanimiva kot enoten prostor. Obstajajo le dolгови, reveži, potencialna socialna bomba, pomanjkanje de-

narja in nizka tehnološka raven. Tezava je v tem, da nas ne potrebujejo.

Kot sem videl, kršenje sankcij na gospodarskem področju celo za evropska podjetja ni problem. Nasprotno pa je na področju kulture kritična javnost hermetično zaprta. Zakaj?

Tudi njihove sankcije so dokaz nedefiniranih področij vrednot. Pri njih in pri nas vlada bratska anarhija. Prav v Budimpešti sem dobil podatek, da je dvanajst največjih holandskih družb kršilo sankcije proti Jugoslaviji in da bo holandska vlada raziskala odgovornost. O domnevni raziskavi nisem slišal nič, prav tako pa tudi ne o morebitnih rezultatih. Sicer pa greste lahko v Jugoslavijo polni predmetov z Zahoda, pri nas lahko kupite vse, kar si želite. In kdo v takem položaju drži stik z Evropo? Vojni dobickarji, ki lahko sankcije kršijo kadarkoli. Oni so si s sankcijami pridobili celo nekakšen monopolni, privilegiran položaj. Tisti, ki lahko ribari v kalnem, mu takšne sankcije ustrezajo. Očitno pa je Zahod veliko revnejši, ko govorimo o kulturi, o duhovni sferi. Kdo je po sankcijah dobil prve udarce? Liberalna opozicija, ki zaradi svojih naceri ne more sodelovati z vojnimi dobickarji in prekupevalci. Ne verjamem, da je bil to cilj sankcij, vsekakor pa je to njihov rezultat.

Menite, da bo tako imenovana inteligenca zaradi tega še manj učinkovita?

Če Zahod ne bo začel bolj diferencirano gledati na srbske intelektualne kroge, bo velik del srbskih intelektualcev razočaranih. Verjetno bodo padli v nekakšno stanje latentne resignacije. Zelo pomembno je osvoboditi nekatere poti za kulturno izmenjavo. Pri tem naj imajo države selektiven pristop in naj vzamejo tisto, kar jim ustreza. Zelo je pomembno, da k nam pridejo časopisi, intelektualci in da organiziramo javne razprave. Prav zaradi sankcij na drugih področjih bi se povečala raven kulturnih komunikacij, to pa je zelo pomembno. Nikomur ne bi smel biti cilj, da se Srbija vrne v barbarstvo. To je moje mnenje, vem pa, da sem v tem precej osamljen.

Ali lahko Madzarska v tem položaju kakorkoli vpliva na jugoslovansko politiko ali je obsojena zgolj na sprejemanje beguncev, ki prihajajo od tam?

Pravzaprav lahko pomaga samo takrat, ko ljudje že pobegejo. Velik del intelektualcev je že odšel in namerava na Madzarskem tudi ostati, s tem pa madzarska manjšina v Vojvodini ostaja brez svoje intelektualne elite. Ne vem, če je to dobra politika Madzarske, saj s tem nastajata dve vrsti manjšine. Tisti, ki imajo denar, so odšli, tisti, ki ga nimajo, so ostali. Tako je manjšina razdeljena na bogate in revne.

Madzarska bi morala voditi realnejšo politiko in se usmeriti na realne interese. Madzarska Srbije ne bo spremenila, zato se mora (če hoče varovati svojo manjšino) pogovarjati s Srbijo, ne glede na to, kakšna je. Tudi Srbija ima v prihodnosti interes v zvezi z Madzarsko: srbskemu politiku, ki ima visoko stopnjo nacionalnega interesa (če se lepo izrazim), mora biti jasno, da po spopadih s Hrva-

sko pot do Evrope za Srbijo pelje čez Madzarsko. Zato se Srbiji in tudi trenutnemu nacionalnemu voditelju ne splača trajno rusiti odnosov z njo. Gre torej za obojestranske interese, ki niso etični, vendar države nikoli niso komunicirale na nivoju etike. Če so interesi jasni, je lahko formulirati pravila igre.

Se vam zdi, da se v Vojvodini spet ponavlja zgodovina? Mislím na izseljevanje enega naroda in na priseljevanje drugega, med katerimi se zdaj že drugi po drugi svetovni vojni spreminja etnični zemljevid tega prostora.

Etnični zemljevid Vojvodine se je vselej spreminjal, se posebej izrazilo med enopartijskim režimom. Komunisti so tukaj delovali z veliko entuziazma in takoj po 1945. letu se je začela sovražnost proti Madzarom. Potem je prišlo do izгона Nemcev, kar je absolutno spremenilo etnično ravnovesje in pripeljalo do civilizacijskih prelomov. Začela se je druga kolonizacija, ki je trajala vse do leta 1990; ljudje so prihajali predvsem iz Bosne in južne Srbije. Z začetkom vojne so v Vojvodino začeli prihajati begunci, ki so prav tako vplivali na etnični zemljevid, tako da ne moremo več govoriti o etnično enaki Vojvodini, kakršna je bila tukaj pred sto leti. Hkrati tudi ne vidim več možnosti, da bi se ohranila takšna vrsta multikulturalnosti in multikonfesionalnosti, kakršni smo bili prica v času po letu 1700.

VEČ PAMETI IN DELA

Kako lep je bil kapitalizem pod socializmom

DZEMAL SOKOLOVIĆ

Celo tiste, ki jim je ta naslov všeč, moram razočarati. To ni samo parafraza, temveč je parafraza parafraze. Torej nobene izvirnosti! Razočaran nad tistim, česar sem se tudi jaz nadejal, je Krleža parafraziral Maupassantove besede "Comme la République était belle sous l'Empire!", z vzklikom "Kako lep je bil socializem pod kapitalizmom!" Jaz sicer ne bom zaklical, "Heureka!", vendar je v mojem naslovu le nekaj novega. Tako Maupassantovo razočaranje nad republiko (izjema je vsekakor Kovačeva in Medenova Republika, ki bi jo - se zlasti rubriko Tribuna - bral tudi veliki pisec) kot Krležovo nad socializmom je bilo razočaranje nad prihodnostjo. Doživeti vračanje poti nazaj - iz socializma v kapitalizem - kot razočaranje pomeni tudi razočaranje nad preteklostjo.

Tisti, ki jih je razočar-

rala prihodnost, o kateri so tako vznemeno sanjali, so ostali brez upanja. Biti brez prihodnosti je živeti v brezupju. Biti brez preteklosti je ostati brez smisla. Tisti, ki so bili razočarani, ko so se vrnili v preteklost, so ugotovili, da niti začetek ni imel smisla. Če ima zgodovina konec, kot dandanes nekateri slutijo, potem je bolje, da se ne bi nikdar niti začela. Ta dilema zares odpira vprašanje o smislu t.i. "napredka", evolucije. Če nam ni bilo dobro v tistem, kar je zgodovinsko na "višji" stopnji, potem nam ni dobro niti zdaj, ko smo se spustili stopnjo "nižje"; tako kratko malo pridemo do rezultata, da tisto, kar je "dobro", za nas ni dobro, se več, da ni dobro, da bi nam bilo bolje. Ali pa je to razočaranje nad kapitalizmom, na katerega ne naletimo samo v Rusiji ali Hrvaski, nima zgolj psihološko, podobno tistemu, ki nas

doleti, kadar se po mnogih letih kot odrasli vrnemo v rojstni kraj in ne najdemo nič izmed tistega, zaradi česar smo bili srečni, ne prvo ljubezen, ne čisto reko, v kateri smo se naučili plavati, ne marelico, pod katero smo napisali prve pesmi...

Vendar je malo ljudi, ki so zapustili svoj rojstni kraj, se manj pa je tistih, ki se vanj vračajo. V kapitalizmu so se vrnili vsi. Že zaradi tega je vprašanje veliko resnejše. Celó ob podmeni, da kapitalizem ni vseh razočaral.

Transformacija premoženja, ki je v bistvu brez lastnika, v namisljene slamnjače in pernice za dvesto družin, kot nam sporocajo iz Croatie, zaskrbnjujoča stopnja brezposelnosti v skoraj vseh nekdanjih socialističnih državah in ponizujoče afro-azijsko-latinskoameriške najemnine doverajšnjih vladajočih razredov in "nosilcev

družbene reprodukcije" so osnovne značilnosti na novo nastale družbenogospodarske formacije - balkanskega kapitalizma. Po vsem sodeč, ne glede na to, ali sklep opreti na prakso ali teorijo, to niti ni podobno kapitalizmu. Prej bi mogli reči, da je to, kar je doletelo t.i. posocialistični svet (tudi "socialistični" v pomenu "tako imenovanega socialističnega"), neke vrste prvobitna akumulacija. Niti ni gotovo, ali gre za akumulacijo kapitala. To moramo se videti. Toda tudi če tistih dvesto družin, ki so prav zdaj vključene v proces, v katerem postajajo lastnice nekega celotnega nacionalnega gospodarstva, nekega dne postane kapitalističnih in začne poslovati po načelih kapitala in svobodnega trga, vendar tudi skladno s protestantsko etiko, to danes se niso. In to, čemur pravimo transformacija v kapitalizem, ni

kapitalizem, prav tako kot ni transformacija iz socializma. Če to ni kapitalizem, temveč sele njegova potencialno prvobitna akumulacija, to da niti prvobitna akumulacija kapitala ni kapitalistična, potem niti tisto, kar je bilo prej, ni bil socializem. Tako kot so nekateri angleški lordi začeli kot konjski tatovi - in medtem ko so s krajo konj bogateli, si niso mogli zamisljati, da bodo prav zaradi tega bogastva postali lordi - tako tudi današnji prvobitni akumulatorji "posocialističnega" trga ne morejo vedeti, kaj bo se iz njih: kapitalistične družine protestantske provenience ali oligarhične družine latinskoameriškega tipa.

V nasprotnem primeru, če je tisto, kar smo imeli do včeraj, vendarle bil socializem, potem je tudi to - kapitalizem. Dejstvo, da smo bili razočarani nad tistim, danes pa smo razočarani

nad tem, dokazuje, da niso ne za eno, ne za drugo. Se več, mar to nenehno razočaranje ne nakazuje, da je imel naš socializem nekaj skupnega z našim kapitalizmom? Moj bog, kaj bi to moglo biti?

Nasa usoda, kakršna pac je, izvira iz nase hibridne socialno-politične zgodovine. Vse kaže, da je bilo ustvarjanje socializma na teh tleh v bistvu podobno vpreganju konja pred oje, in to je edino opravilo za njegovo neuspeh. Toda bomo nasli opravilo tudi tedaj, če se nam ne bo posrečilo ujeti korak z zgodovino kapitala? Sodeč po profitih, ne glede na njihov atribut "vojnih", ki nastajajo na račun vojne v Bosni, kopici pa jih po besedah visokega funkcionarja bosanskega ministrstva za notranje zadeve srbsko-hrvasko-muslimanska mafija, in sicer tako uspešno, da bi ji mogel zavidati sam mister

Tramp, tudi s kapitalizmom se dolgo ne bo nič. Kaže, da je kapital veliko resnejša stvar, kot so menili tisti, ki tudi s socializmom niso uspeli. Morda tudi veliko bolj zapletena stvar. Svobodni trg zahteva veliko več pameti in kajpada veliko več dela, kot smo si mislili in kot smo ju imeli. Tako kot se ni posrečila improvizacija s socializmom, tako se ne bo obnesla niti imitacija kapitalizma. Svobodni trg je premalo, da bi se razvila proizvodnja in gospodarstvo v celoti. Nasprotno, tisti, ki danes res imajo trg, se morajo zanj zahvaliti proizvodnji. Svoboden pa je samo toliko, kolikor je to potrebno za proizvodnjo. To je zelo veliko, ni pa absolutno. Kajti absolutno svoboden trg vidite samo med vojno - kot tistega v Sarajevu, kjer blago na razdalji vsega nekaj deset kilometrov prodajajo tudi petdesetkrat dražje. To

da v Sarajevu ni tako rekoc nobene proizvodnje. Clintonove reforme, tako nujne za amerisko družbo, vendar tudi logično spodbijane, spominjajo na več kot dve desetletji staro teorijo konvergence Daniela Bella, in to celo danes, ko se kapitalizem lahko približuje samo se samemu sebi. Zdaj, ko nam je ostal samo kapitalizem, se Bellova teorija izkaže popolnoma opravičena in smiselna, in naj se to komu zdi se tako čudno. Kapitalizem se namrec lahko približa samo se samemu sebi - vendar drugacemu, takšnemu, ki se razlikuje od thatchersko-reaganskega. Da bi takšen postal - bolj socialen, pravičnejši in bolj etičen - ne sme zaradi teh ciljev celo v Clintonovih rokah izgubiti niti trohice svoje racionalnosti. V nasprotnem primeru, če pravica in racionalnost, kot nekateri mislijo, zares nista združljivi, s tem pa

se sam nikakor ne stri-njam, smemo po Clintonovem obdobju "neznega" kapitalizma pričakovati neucinkovitost in neracionalnost taistega kapitala, potem pa tudi družbeni punt ali nemara spet kako "revolucijo". In tako spet vse od začetka, v krogu. Fukujama bi tako potrdil svojo tezo o koncu zgodovine.

Če kapitalizem niti pod Clintonom ne bo izprical, da je lahko tudi drugacen, potem bo to zares pomenilo konec zgodovine. Pa tudi sklep: da je ta konec sam kapital. Tedaj se res ni splačalo sploh zacenjati.

Konci, ki se ne iztečejo, dolgo trajajo. Potem bo spet nekdo moral postaviti vprašanje: ali bodo suznji nazadnje le zapeli ali pa bodo se kar svobodno molčali? Toda nikogar ne bo, da bi na to vprašanje odgovoril. Ne Heineja ne Miljkovića.

MENJALNIŠKI TEČAJI

8. aprila 1993

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 ITL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A Banka	66,20	67,40	9,35	9,52	6,52	6,80
AMTK Plus	66,95	67,50	9,40	9,50	6,40	6,80
Avtohisa Ljubljana*	66,80	67,30	9,30	9,50	6,20	6,75
Banka Vipra, Nova Gorica	66,61	67,27	9,41	9,50	6,59	6,67
Bobr Fužine	67,00	67,30	9,45	9,55	6,60	6,80
Bobr Trzin	67,00	67,30	9,45	9,50	6,60	6,80
BTC Terminal Sezana	66,60	67,30	9,35	9,55	6,50	6,70
BTC Ljubljana*	66,40	67,50	9,30	9,60	6,50	6,90
Come 2 Us*	66,70	67,50	9,35	9,45	6,45	6,80
Dom na trgu	67,16	67,35	9,48	9,56	6,50	6,73
Dom Kaffe	66,90	67,30	9,47	9,55	6,67	6,80
Emona Globtour*	66,35	67,10	9,35	9,39	6,52	6,79
Eros Ljubljana*	67,00	67,40	9,50	9,60	6,60	6,75
Eros Kranj*	67,00	67,40	9,45	9,60	6,50	6,80
Eurotours international*	66,80	67,40	9,45	9,55	6,50	6,80
Feniks Koper*	67,00	67,50	9,40	9,60	6,60	6,80
Feniks Markovec Koper*	67,00	67,50	9,40	9,60	6,58	6,78
Feniks Portoroz*	67,00	67,50	9,38	9,58	6,62	6,78
Fiba d.o.o. Koper	66,00	67,00	9,18	9,42	6,40	6,65
Firadas	66,60	67,80	9,30	9,50	6,40	6,75
Galileo Kozina	66,40	67,00	9,00	9,30	6,60	6,70
Golfurist Domžale	66,90	67,35	9,20	9,45	6,40	6,80
Hida*	67,15	67,25	9,48	9,53	6,65	6,70
Hipotekarna banka Koper	66,40	67,40	9,20	9,55	6,40	6,80
Hram Rožice Menges	67,00	67,30	9,40	9,50	6,65	6,75
Hranilno kreditna služba	67,00	67,70	9,35	9,54	6,42	6,79
Idila Sečovlje	66,55	67,25	9,35	9,60	6,47	6,75
Ilirika Ilirska Bistrica	66,65	67,20	9,20	9,48	6,53	6,75
Ilirika Slovenj Gradec	67,00	67,30	9,44	9,50	6,53	6,74
Ilirika Postojna	66,65	67,20	9,27	9,48	6,58	6,75
Ilirika Sezana	66,95	67,20	9,35	9,51	6,64	6,75
Italdesign Nova Gorica*	66,70	67,35	9,36	9,55	6,65	6,77
Klub Slovenijales	66,60	67,30	9,35	9,55	6,59	6,79
Komericalna banka Triglav d.d.	66,45	67,55	9,35	9,55	6,42	6,78
Kompas Hertz Celje*	66,80	67,30	9,35	9,45	6,45	6,80
Kompas Hertz Velenje*	66,60	67,10	9,35	9,45	6,45	6,80
Kompas Hertz Idrija*	66,60	67,10	9,35	9,45	6,45	6,80
Kompas Hertz Tolmin*	66,60	67,10	9,35	9,45	6,45	6,80
Kompas Hertz Novo Mesto*	66,60	67,10	9,35	9,45	6,45	6,80
Kompas Hertz Krško*	66,60	67,10	9,35	9,45	6,45	6,80
Kompas Hertz Bled*	66,60	67,10	9,35	9,45	6,45	6,80
Kompas Holidays	67,00	67,40	9,45	9,55	6,55	6,75
Libertas Koper*	66,60	67,30	9,28	9,44	6,49	6,71
Ljubljanska banka d.d.	65,90	67,30	9,31	9,60	6,52	6,84
LB Banka Zasavje Trbovlje	65,90	67,50	9,36	9,59	6,45	6,83
LB Dolenjska banka NM	66,50	67,50	9,30	9,60	6,55	6,80
LB Komericalna banka NG*	65,30	67,50	9,11	9,57	6,35	6,76
LB Kreditna banka MB d.d.*	66,00	67,55	9,33	9,57	6,30	6,86
LB Splošna banka Celje	66,30	67,60	9,30	9,61	6,54	6,84
LB Splošna banka Koper*	65,41	67,63	9,06	9,51	6,29	6,78
MA - Vir	67,00	67,40	9,25	9,55	6,60	6,85
MAPO Portoroz	66,60	67,50	9,30	9,48	6,50	6,70
Madai Sempeter pri NG*	66,70	67,20	9,35	9,50	6,70	6,80
Media*	67,10	67,50	9,38	9,50	6,55	6,75
Niprom I*	66,80	67,40	9,46	9,56	6,55	6,80
Niprom II*	66,80	67,40	9,46	9,56	6,55	6,80
Otok Bled	66,55	67,20	9,44	9,53	6,68	6,89
Optimizem Atelje 92 Idrija*	66,65	67,30	9,35	9,55	6,52	6,74
Optimizem Loz*	66,10	67,30	9,33	9,55	6,55	6,80
Petrol*	67,10	67,35	9,40	9,55	6,55	6,75
Pigal Solkan*	66,50	67,40	9,45	9,55	6,70	6,80
Pigal Kobarič*	66,50	67,40	9,45	9,55	6,70	6,80
Pigal Obutek*	66,50	67,40	9,45	9,55	6,70	6,80
Pigal Diskont*	66,50	67,40	9,45	9,55	6,70	6,80
Poštna banka Slovenije	66,10	67,29	9,15	9,51	5,90	6,69
Probanka Maribor	66,20	67,50	9,33	9,50	6,50	6,90
Publikum Ljubljana	67,15	67,29	9,50	9,65	6,55	6,75
Publikum Celje	66,95	67,19	9,42	9,50	6,55	6,75
Publikum Dobova	66,70	67,40	9,34	9,56	6,40	6,70
Publikum Kostanjevica	66,70	67,40	9,34	9,56	6,40	6,70
Publikum Krško	66,70	67,40	9,34	9,56	6,40	6,70
Publikum Maribor	66,95	67,39	9,45	9,49	6,30	6,79
Publikum Metlika	66,50	67,30	9,35	9,48	6,55	6,80
Publikum Mozirje	66,75	67,38	9,42	9,55	6,50	6,85
Publikum Novo Mesto	66,50	67,30	9,35	9,48	6,55	6,80
Publikum Piran	66,00	67,30	9,34	9,48	6,41	6,67
Publikum Tolmin	66,77	67,14	9,42	9,50	6,62	6,70
Publikum Sevnica	66,85	67,25	9,35	9,50	6,45	6,79
Publikum Sentilj	66,85	67,45	9,40	9,49	6,30	6,79
Publikum Sentjur pri Celju	67,00	67,39	9,42	9,52	6,55	6,75
Publikum Trebnje	66,60	67,30	9,35	9,48	6,45	6,79
Publikum Zagorje	66,90	67,38	9,40	9,55	6,50	6,76
Publikum Zalec	67,00	67,39	9,42	9,52	6,55	6,75
Roja	67,10	67,50	9,45	9,55	6,55	6,70
Shalaby Koper	66,60	67,40	9,20	9,90	6,60	6,75
Sti - on	67,00	67,80	9,50	9,70	6,20	7,00
SKB d.d. Ljubljana* **	66,35	66,75	9,42	9,48	6,70	6,90
Slovenijaturist Ljubljana	67,15	67,40	9,45	9,55	6,65	6,75
Slovenijaturist Jesenice	66,40	67,30	9,40	9,50	6,45	6,65
Slovenijaturist zel. p. Ljubljana*	66,80	67,55	9,40	9,52	6,50	6,70
Slovenijaturist zel. p. Maribor*	66,40	67,35	9,37	9,50	6,00	6,50
Slovenska hran. in pos. Kranj	67,00	67,40	9,40	9,50	6,50	6,70
Slovenska investicijska banka*	67,15	67,60	9,40	9,55	6,40	6,75
Sonce	67,10	67,40	9,42	9,56	6,60	6,80
SZKB d.d. Ljubljana	67,00	67,70	9,35	9,45	6,42	6,79
Tartarus Postojna	66,15	67,31	9,25	9,49	6,40	6,70
Tentours Domžale	67,00	67,30	9,20	9,50	6,40	6,80
Tori*	67,10	67,40	9,35	9,60	6,45	6,80
Tourist service Portoroz	66,30	68,10	9,05	9,55	6,38	6,78
Trias	67,00	67,40	9,40	9,50	6,55	6,80
Upimo	67,10	67,20	9,47	9,55	6,66	6,83
Wolf	66,80	67,30	9,47	9,58	6,75	6,90

Tečaj velja danes: * Zračunavajo provizijo: **

MENJALNICA HIDA
Pokrita tržnica Ljubljana
MENJAMO TUDI LIRE, DOLARJE, FRANKÉ, KRONE, FUNTE IN GULDNE
VEDNO NA ZALOGI TUDI HRVASKI DINARJI
Delovni čas: 7.00 do 19.00 Tel.: 061/126-111, 127-273

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 69 z dne 8. aprila 1993 — Tečaji veljajo od 9.4.1993 od 00.00 ure dalje

				ZA DEVIZE		
država	šifra	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	73,5671	73,7885	74,0099
Avstrija	040	šiling	100	916,6865	919,4448	922,2031
Belgija	056	frank	100	313,3249	314,2677	315,2105
Kanada	124	dolar	1	82,8566	83,1059	83,3552
Danska	208	krona	100	1679,5168	1684,5705	1689,6242
Finska	246	marka	100	1795,3122	1800,7143	1806,1164
Francija	250	frank	100	1906,2693	1912,0053	1917,7413
Nemčija	280	marka	100	6450,9959	6470,4071	6489,8183
Grčija	300	drahma	100	—	47,5963	47,7391
Irska	372	funt	1	—	158,0720	158,5462
Italija	380	lira	100	6,6220	6,6419	6,6618
Rep. Hrvaška	385	hrv. dinar	100	—	7,0000	—
Japonska	392	jen	100	92,0880	92,3651	92,6422
Nizozemska	528	gulden	100	5738,8060	5756,0742	5773,3424
Norveška	578	krona	100	1515,9841	1520,5457	1525,1073
Portugalska	620	escudo	100	69,2192	69,4275	69,6358
Svedska	752	krona	100	1361,1601	1365,2559	1369,3517
Svica	756	frank	100	6999,3305	7072,3917	7041,4529
Velika Britanija	826	funt sterling	1	158,1784	158,6544	159,1304
ZDA	840	dolar	1	104,1320	104,4453	104,7586
Evropska Skupnost	955	ECU	1	125,7750	126,1535	126,5320
Španija	995	peseta	100	89,7334	90,0034	90,2734

Opomba: Tečaj hrvaškega dinarja se uporablja za izkazovanje rezultatov iz poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov
Banke Slovenije na dan 9. APRILA 1993

št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
1) BLAGAJNISKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 10. JUNIJA 1993:					1,000,000	628,042	638,637	1,266,680
62		125,6085%	127,7274%	126,6680%	100,000	62,804	63,864	126,668

MENJALNI TEČAJ ZA HRD

8. APRIL 1993	v SIT za 100 HRD	
menjalnica	nakupni	prodajni
Hida*	6,00	7,30
Idila Sečovlje*	5,50	7,00
Kreditna banka Maribor	6,00	8,00
LB Banka Zasavje	6,00	9,00
Libertas Koper*	5,80	7,80
MA Vir	6,00	8,00
Niprom I, II *	6,20	7,50
Otok Bled	3,96	8,48
Slovenijaturist Ljubljana	5,70	6,50
Tentours Domžale	6,00	10,00
Tori	5,00	8,00

Tečaj velja danes:*

TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

8. APRIL 1993	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1560,00	1605,00
nemška marka	970,00	995,00
francoski frank	284,00	293,50
holandski gulden	857,00	885,00
belgijski frank	46,70	48,30
funt sterling	2360,00	2436,00
irski sterling	2355,00	2430,00
danska krona	250,00	258,00
grška dramma	6,80	7,50
kanadski dolar	1230,00	1275,00
japonski jen	13,60	14,25
švicarski frank	1052,00	1074,00
avstrijski šiling	137,00	141,00
norveška krona	226,00	233,00
svedska krona	203,00	210,00
portugalski escudo	10,00	11,00
španska peseta	13,50	14,25
avstralski dolar	1100,00	1138,00
madžarski forint	10,00	15,00
slovenski tolar	14,50	15,00
hrvaški dinar	0,70	1,00

TEČAJ TOLARJA V TUJINI

8. APRIL 1993		
država	banka	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pliberk	10,00
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	10,30
Avstrija	Posojilnica Borovlje	10,25
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	10,00
Avstrija	Posojilnica Ločilo	10,00
Italija	Kmečka banka Gorica	14,50
Italija	Tržaška kreditna banka	14,50

DEVIZNI TRG BEOGRAD

8. APRIL 1993			ZA DEVIZE		
država	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni
Avstrija	šiling	100	6600,3029	6620,1634	6640,0239
Francija	frank	100	13720,1520	13761,4360	13802,7210
Nemčija	marka	100	46458,4220	46598,2170	46738,0120
Italija	lira	100	46,9691	47,1104	47,2517
Švica	frank	100	50370,3810	50521,9470	50673,5130
ZDA	dolar	1	747,7500	750,0000	752,2500
V.Britanija	funt	1	1136,9513	1140,3724	1143,7935

ANGLIJA / ZAVAROVALNICE

Zavarovanje hipotek prinaša le izgubo

Težave največje angleške zavarovalnice premoženja

LONDON - Največja britanska zavarovalnica premoženja Sun Alliance Group je v četrtek objavila, da je v letu 1992 zmanjšala svojo izgubo pred obdobjem z lanskega 466, 2 milijona funtov na 129, 6 milijona funtov. Izrazila je prepričanje, da bo v tekočem letu poslovanje spet postalo dobičkonosno.

Roger Neville, eden izmed izvršilnih direktorjev, je dejal: »Trdno smo se odločili, da bomo ohranili ritem ozivljanja naših finančnih operacij in smo prepričani, da se bo leto končalo z dobičkom. Nase trenutno poslovanje v vseh

večjih segmentih kaže precejšnje izboljšanje.«

»Toda izgube pri domačem hipotekarnem odškodninskem zavarovanju, pri čemer Sun Alliance vodi na britanskem trgu s približno 25 odstotki celotnega poslovanja, so preprečile, da bi si ta zavarovalnica za lansko leto opomogla in bodo vodile se k novim izgubam na tem področju poslovanja v letu 1993,« je rekel Neville.

Sun Alliance je svoje izgube pri hipotekarnih odškodninah zmanjšal lansko leto na 186 milijonov funtov s 320 milijonov funtov leto poprej, toda

številni analitiki se bojijo, da je podjetje še premalo pripravljeno za potencialni obseg izgub na tem področju.

Vse zavarovalnice, ki se ukvarjajo s hipotekarnimi odškodninami, imajo zadnja leta hude izgube zaradi naglega padca cen za hiše; ravno te police tvorijo precejšen del izgube, ki jo povzročijo hipotekarni upniki, ko prodajo nepremičnino za nižjo ceno, kot je bila kupna.

Na področju osebnega zavarovanja pa Sun Alliance, ki je objavil rezultate poslovanja v letu 1992 zadnji od petih vodilnih bri-

tanskih večstranskih zavarovalnic, beleži dobiček v primerjavi z letom 1991, enako tudi pri zavarovanju motornih vozil in gospodinjstev.

Pri prekomorskem poslovanju se je izguba zmanjšala na 110 milijonov s prejšnjih 120 milijonov funtov, saj so imeli eno samo zelo veliko izgubo v višini dvajset milijonov funtov, in to v zvezi z uraganom Andrew, ki je prizadel Florido in Louisiano v avgustu lanskega leta. V zvezi s tem uraganom so odškodninski zahtevki znašali približno petnajst milijard dolarjev. (Reuter)

JAPONSKA / GOSPODARSTVO

Znamenja ozdravitve

Obdobje prilagajanja

TOKIO - »Japonsko gospodarstvo je že doseglo dno in začena kazati prva obetavna znamenja ozdravitve,« je v četrtek v Tokiu zagotovil visoki predstavnik japonskega ministrstva za finance.

»Vendar je ponovno preverjanje proračuna, da bi se prepričali, ali je ta vzpon tudi zanesljiv, nepotrebno,« je dodal med tiskovno konferenco za tuje novinarje. Japonska vlada namreč usklajuje se zadnje postavke pri novih ukrepih proračuna, ki bo znašal več kot 100 milijard dolarjev, objavili pa naj bi jih naslednji tork. Ta optimistična izjava je prva po septembru v letu 1991, ko je japonska vlada v svojem mesečnem poročilu spregovorila tudi o obetavnih znamenjih konjunktura japonskega gospodarstva.

»Japonsko gospodarstvo se se vedno nahaja v fazi prilagajanja, še vedno stagnira, vendar je že nekaj svetilkajočih se znamenj,« je sporočila japonska Agencija za gospodarski nacrt. Izboljšanje je opaziti v avtomobilski industriji, v gradbeništvu, pri investicijah v javni sektor, pri naročilih in v skladiščih podjetij, kakor tudi v ozivitvi borznega trga in v rasti denarne mase. Vse to so znaki, meni predstavnik ministrstva za finance, da »gospodarstvo ne bo več kontinuirano nazadovalo in da gre v resnici za napre-

dovanje«. Premier Kiichi Miyazawa je v začetku aprila izjavil, da je letosnji nacrt ozivitve gospodarstva najpomembnejši v vsej japonski zgodovini. »Ta nacrt gospodarske ozivitve nam bo omogočil že letos zagotoviti gospodarsko rast,« so zatrdili pri ministrstvu za finance. Prejšnji program gospodarske ozivitve v vrednosti 92 milijard dolarjev so pripravili avgusta 1992. »V tem obdobju je bilo gospodarstvo sibkejšje, kot so napovedovali,« je priznal odgovorni predstavnik ministrstva za finance in dodal, da je bilo predvideno, da bi ta prvotni nacrt pokazal svoje učinke že v letu 1993. (AFP)

FINSKA / BREZPOSELNOST

»Demokratska brezposelnost«

Statistika napoveduje še višjo stopnjo

HELSINKI - Delež brezposelnosti na Finskem se je v obsegu hude recesije povzpelo od 16, 6 odstotka v januarju na 18 odstotkov vse delovne sile v mesecu februarju, je v četrtek sporočil finski urad za statistiko.

Samo stiri leta prej, ko je finko gospodarstvo se cvetelo, se je stopnja brezposelnosti gibala pod 4 odstotki. Meseca februarja je v tej petmilijonski državi na severu brez dela 439.000, leto dni prej pa 310.000 ljudi. »Brezposelnost je postala bolj »demokratska« - zdaj prizadeva vse družbene razrede,« je izjavil Hannu Uusitalo, generalni direktor Nacionalnega centra za razvoj

zdravstva in socialnega varstva. Paivi Keinanen, mlajši svetnik pri Statistics Finland, ki je vladna ustanova za statistiko, je izjavil, da utegne brezposelnost narasčati še naprej. »Vsak mesec so podatki o brezposelnosti višji. Slej ko prej bi se morali ustaviti.« Statistični urad je tudi sporočil, da imajo v mesecu februarju običajno največji vpliv tudi sezonski dejavniki, zlasti v gradbeništvu in na kmetijskem področju.

But Keinanen je pripomnil, da je brezposelnost močno narasla v tem mesecu tudi na finančnem področju, ki so ga zelo prizadele izgube pri kreditih. Gospodarstvo Finske je

zdrsnilo v hudo depresijo po razpadu nekdanje Sovjetske zveze, ki je bila Finski poglaviti trgovinski partner, tako da je celotna proizvodnja padla za približno 10 odstotkov v primerjavi z zadnjima dvema letoma. Kljub hitremu okrevanju izvoza, h kateremu sta prispevali dve zaporedni devalvaciji finske marke, ostaja domače gospodarstvo še vedno sibko, gospodarstveniki pa pričakujejo še nadaljnje vpadanje v naslednjih letih.

Podobno kot druge nordijske države ponuja Finska relativno visoke ugodnosti brezposelnim. V prvih 500 dneh brezposelnosti prejemajo brezposelni 60 do 70 odstotkov svojih nekdanjih plač. Tisti, ki prej niso imeli nobene službe, dobijo po tem obdobju kompenzacijo, ki znaša 19, 86 dolarja na dan. Mnogozelo se opozorila, da utegne priti do izbruha socialnih nemirov, če bo brezposelnost še naprej narasla. »To povzroča številne družbene in ekonomske probleme,« je izjavil Uusitalo.

Uradna statistika tudi sporoča, da se je delež brezposelnih med mladimi v februarju povečal za več kot 30 odstotkov, vendar Uusitalo meni, da je pričakovati večje socialne probleme med brezposelnimi, ki so stari od 35 do 50 let. (Reuter)

Avstrijske subvencije za izvoz v ES

DUNAJ - Na obzorju je nov prepir v Bruslju o avstrijskih subvencijah tistim avstrijskim podjetjem, ki svoje proizvode izvažajo v ES, je v torek zapisal avstrijski Der Standard.

Casopis povzema izjave avstrijskih diplomatov v Bruslju, ki napovedujejo, da bi ES lahko s 25. majem uvedla kazni, če Dunaj ne bo umaknil svojih subvencij za proizvajalce avtomobilov, za General Motors in Steyr Nutzfahrzeuge, kakor tudi za Grundig, tovarno televizorjev, ki se nahaja v bližini Dunaja.

Naslednji krog pogajanj o subvencijah se bo začel 13. maja, poroča diplomatski viri. Razprava se utegne razviti v pre-

pir okrog Chryslerjeve tovarne Eurostar, ki v bližini Gradca izdeluje tovorna in dostavna vozila, za njeno gradnjo pa je avstrijska vlada placala tretjino investicijskih stroškov. Pod grožnjo kazni Evropske gospodarske skupnosti za drselka tovarna dostavna vozila, ki jih tam izdelujejo, naj bi Chrysler vrnil polovico subvencij avstrijski vladi že v začetku tega leta, tako da bi bil delež subvencije približno 14-odstoten.

Za tovarno na Stajerskem je avstrijska vlada placala 30, 50 milijona dolarjev subvencij in General Motorsu 53, 05 milijona, kar znaša približno 15 odstotkov investicijskih stroškov, je zapisal Der Standard. (Reuter)

FRANCIJA / TEŽAVE MICHELINA

Manj dobička, več stroškov

Tudi delovnih mest bo manj

ALLAN WHEATLEY

PARIZ - Francoski proizvajalec pnevmatik Michelin je enako kot drugi evropski tovrstni proizvajalci trenutno v hudih skripicah, toda analitiki pravijo, da si bo v nactovnim ostrim rezom pri stroških ustvaril dobro pozicijo za pot navzgor. Po besedah Patrica Solara iz Sellierja jim bo gotovo uspelo. »Leto 1993 je se malce negotovo, toda znižali so prag donosnosti in ko se finančni krog zapre, bodo kar dobro plasirani.«

Michelin je imel lansko leto samo 79 milijonov frankov čistega dobička. Toda pred odbitkom davkov in izrednih stroškov je bil prihodek kar sprotovanja vrednih 1, 7 milijarde frankov. Sedaj nactrujejo znižanje stroškov za 3, 5 milijarde frankov oziroma za deset odstotkov v naslednjih dveh letih.

Toda možno je tudi, da jim bosta že letos verjetni padec obrestnih mer in porast povprasevanja v drugi polovici leta pomagala preložiti stroške restrukturiranja. Za letošnje leto je težko reči, ali bodo imeli dobiček ali izgubo. Solaro pa takih dvomov nima. Po njegovih predvidevanjih bo moral Michelin ukiniti kakih deset tisoč delovnih mest in ga bo to stalo okoli dve milijardi frankov. Posledica bo, da bo imel Michelin, ki vodi na svetovnem trgu z dvajsetodstotnim deležem, čisto izgubo v vrednosti približno 1, 5 milijarde frankov. Spet drug finančni stro-

kovnjak pa poudarja, da je Michelin povečal svojo likvidnost, zmanjšal svoj povprečni dolg in celo konsolidiral svoje dividende s simboličnim plačilom 1, 50 franka. To so bili dobri znaki, ki so podprli podjetje pri njegovem stiskanju pasu, ki so ga začeli leta 1990, povzročili pa so izgubo 16 000 delovnih mest od skupaj več kot 130 000. Ta finančnik meni, da Michelinove težave niso več strukturne narave, ampak v zvezi s poslovnim ciklusom. In tu je težava. Michelinov finančni direktor Eric Bourdais de Charbonniere je dejal, da se je povprasevanje, ki je začelo naglo upadati lanskega poletja, v letošnjem prvem četrtletju enostavno sesulo. Po njegovih besedah se to ne more z ničimer primerjati, vsaj z ničimer po drugi svetovni vojni ne.

Nemski proizvajalec avtomobilov Volkswagen je potrdil, da jim ni uspelo, da bi sklenili dogovor o obnovi nakupne pogodbe z italijanskim proizvajalcem pnevmatik Pirellijem. Pirelli (6, 5 odstotka svetovnega trga) je ta teden odnehal s svojim poskusanjem, ki ga je začel že leta 1991, da bi namreč prevzel firmo Continental (7 odstotkov svetovnega trga). »Na trgu pnevmatik ni videti več nobene velike združitve,« je dejal predsednik Continentalovega upravnega odbora Hubertus von Gruenberg potem, ko je Pirelli prodal 38, 2 odstotka delnic.

MADŽARSKA / DEVIZNI TRG

Vodilno vlogo ima še vedno centralna banka, ki razpolaga s petimi milijardami dolarjev deviznih rezerv

Komercialne banke so vse bolj neodvisne od centralne banke - Poslovanje s tujino in trgovanje s tujimi valutami

MICHAEL SHIELDS

Tudi trg je že opazil spremembo. Eden izmed dilerjev neke ameriške banke v Londonu je dejal, da je bilo ime madžarske centralne banke pred nekaj leti precej spostovano, da pa danes ni veliko slišati o njej.

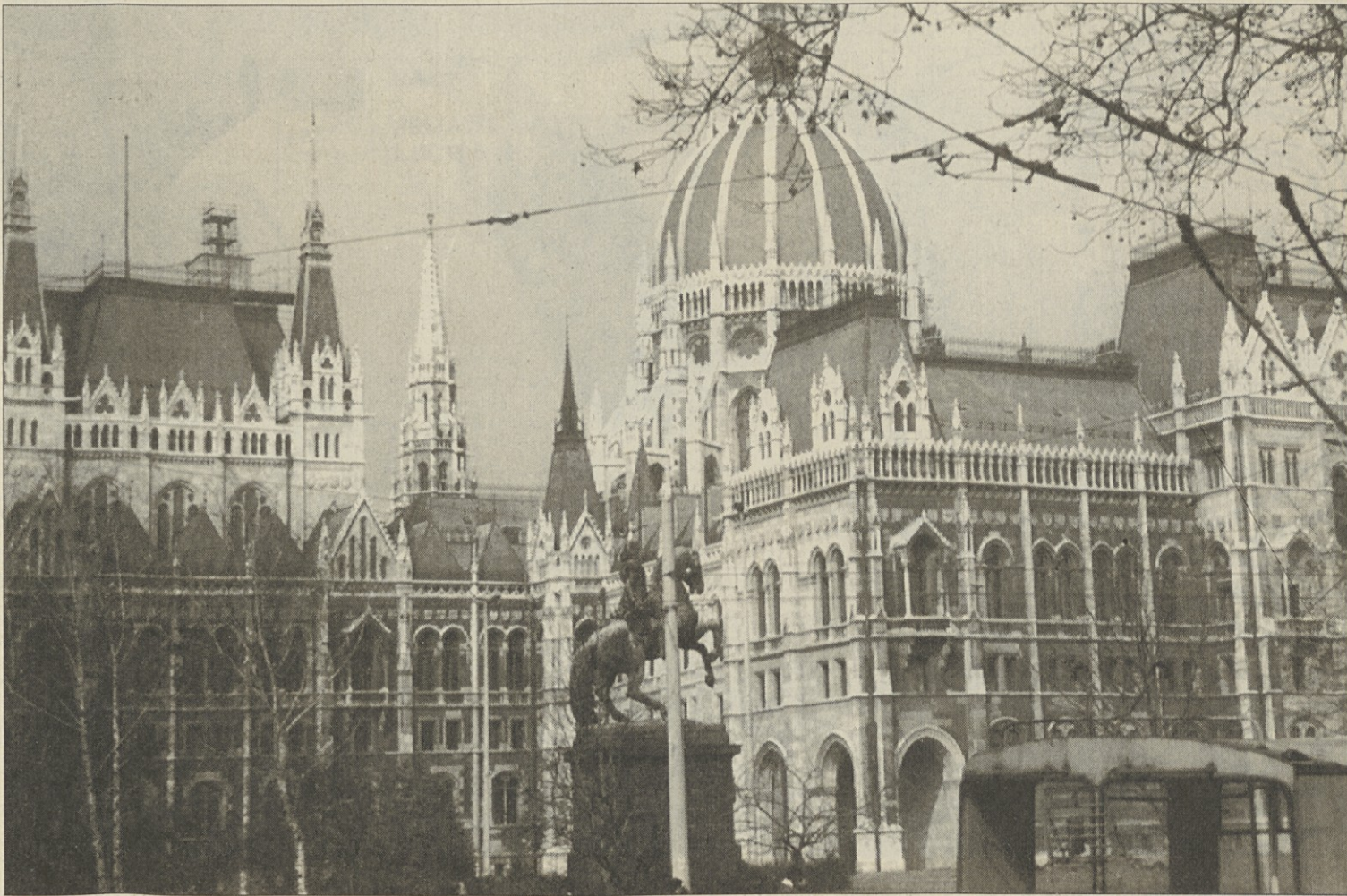
Kljub temu pa NBM še vedno aktivno obrača svoje sklade. Precej zivahno trguje z obveznicami in na denarnih tr-

gih, ukvarja pa se tudi s takojšnjo prodajo valut, menjalniskimi posli in trgovino z denarjem po vrednosti kovine. Sprostil je večino svojih zlatih rezerv, vendar je še vedno ohranila svoj položaj pri določanju strateskega zlata in srebra. Kot pravi Gal, zdaj veliko aktivneje upravljajo svoje rezerve kot nekatere centralne ban-

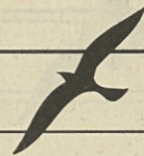
ke drugih držav. »Mi nismo tako bogati kot nekatere druge države. Zato moramo tisto, kar imamo, hraniti, da bi zavarovali vrednost naših rezerv. Ne smemo si dovoliti, da bi preveč izgubili.« Gal pravi, da banka že po tradiciji ustvarja dobiček pri trgovanju z valutami, vendar ni hotel povedati, koliksen.

Dobicki so manj gotovi pri tistih poslih, ki jih NBM sklepa kot pasivni partner na novem medbančnem deviznem trgu, ki je začel delovati julija lani in kjer se zdaj obrača okoli sto milijonov dolarjev na dan. NBM takoj posreduje bodisi na strani ponudbe ali odkupa, kadar koli se menjalni tečaj forinta glede na poglavite konvertibilne valute odmakne od ozko postavljene dnevne vrednosti.

Finančniki menijo, da je novi devizni trg dober način, da si banke pridobijo izkušnje za tisto ne tako oddaljeno prihodnost, ko bo forint postal konvertibilen. Kultura poslovanja s tujo valuto se siri tudi z novo generacijo trgovanja vesicij ljudi v industriji. Ti se pogosto delajo pod vodstvom starejših kolegov, ki so se urili v NBM.

Budimpešta (Foto: Zvezdana Dolenc - Stražar)

Gledališča

Slovenija

LJUBLJANA

DRAMA SNG (061/221-511)

DANES: ob 19.30. uri: B. Friedl: PLES V AV-GUSTU. Za abonma petek in izven (konto).

Ob 20. uri - Mala Drama - I. Cankar: PISMA ANI. Za izven in konto.

MESTNO GLEDALISCE LJUBLJANSKO (061/210-852)

DANES: ob 19.30: G. Tabori: GOLDBERGOVE VARIACIJE. Za abonma red V in izven.

JUTRI, v soboto, 10. aprila ob 20. uri: L. Jagodic, M. Pokorn, B. Tadel: KLINIKA TIVOLI d.o.o. Za izven in konto.

KUD FRANCE PRESEREN (061/332-288)

DANES: ob 22.00. uri: VARIETE GLEDALISCA ANE MONRO.

AVDITORIJ PORTOROZ

DANES: ob 20.30. uri: Carlo Goldoni: SIOR TODERO BRONTOLON. Gledališča skupina Ivan Zajc z Reke.

NAPOVEDUJEMO: Jutri, v soboto, 10.4. ob 17.00: Velikonočna prireditve za goste Portoroza. Folklorna skupina TINE ROZANC iz Ljubljane.

Furlanija-Juljska krajina

TRST

KULTURNI DOM

V PRIHODNIH DNEH: v petek, 16. t. m., ob 20.30 premierska predstava - red A - Milan Kleč: Vsega je kriva Marjana Derzaj v izvedbi Slovenskega stalnega gledališča. Krstna uprizoritev. Režija Dušan Mlakar. Igrajo Alojz Svete, Lucka Pockaj, Vladimir Jurc, Maja Blagović, Gojmir Lesnjak.

DVORANA TRIPCOVICH

Operna sezona in Baleti 1992/93
V PRIHODNIH DNEH: od 17. t. m. do 4. maja - A. Bibalos »La signorina Julie«. Režija Franco Giraldi.

Predprodaja in rezervacija vstopnic za vseh deset predstav je že v teku pri blagajni Dvorane Tripovich: 9-12, 16-19, ob predstavah 9-12, 18-21 (zaprto ob ponedeljkih).

GLEDALISCE ROSSETTI

V PRIHODNIH DNEH: od 14. do 25. t. m. gostovanje gledališke skupine iz Genove in Stalne gledališča iz Catanie z delom G.E. Lessinga »Nathan il saggio«. Režija Guido De Monticelli. Predstava v abonmaju: odrezek št. 10. Predprodaja vstopnic in rezervacije pri osrednji blagajni v Pasazi Protti (tel. 630063) in v gledališču Rossetti (tel. 54331).

GLEDALISCE CRISTALLO

LA CONTRADA
V PRIHODNIH DNEH: od 17. do 25. aprila gostovanje gledališke skupine Produzioni Mario Chiochio iz Rima z delom Nöela Cowarda »Spirito allegro«. Režija Franco Però. Nastopajo Ugo Pagliai, Paola Gassman in Benediccia Boccoli.

MILJE

GLEDALISCE VERDI

V PRIHODNIH DNEH: v torek, 27. t. m., ob 21. uri za niz komicnega teatra: Paolo Hendel - »Alla deriva«. Predprodaja vstopnic pri UTAT -

Pasaza Protti 2 (tel. 040/630063).

VIDEM

AVDITORIJ MENOSSI

Ul. S. Pietro - S. Osvaldo
V PRIHODNIH DNEH: 16. in 17. t. m., ob 21. uri - niz Contatto comico: »Arringa e verdurini« - The Beatles Songbook Concerto.

Koroška

CELOVEC

MESTNO GLEDALISCE

V PRIHODNIH DNEH: v torek, 13. t. m., ob 19.30 drama Friedricha Schillerja - Kabale und Liebe.

Glasba

Slovenija

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM (061/222-815)

DANES: ob 19.30 uri (Gallusova dvorana) Koncert orkestra Slovenske filharmonije. Dirigent: Milan Horvat, solisti: Olga Gracelj, Eva Novsak-Houska, Krzysztof Szmyt, Josip Lesaja, Neven Belamarič, Juan Vasle. Sodelujeta Slovenski komorni zbor, Consortium musicum: zborovodja - Mirko Cudermen. Program: J. S. Bach - Pasijon po Janezu. Za abonma oranžni II.
Ob 21.30 (vstop od 20.30. dalje): JULIETTE - PARIS LA NUIT - sanson/kabaret (Klub CD).

NAPOVEDUJEMO:

Med velikonočnimi prazniki bo v Slovenski filharmoniji prvič potekal Velikonočni zborovski festival, na katerem se bosta v soboto, 10. aprila ob 20. uri predstavila Praski komorni zbor in v nedeljo, 11. aprila ob 20. uri Komorni zbor Erica Ericsona.

MARIBOR

OPERA SNG MARIBOR (062/221-206)

DANES: ob 12. uri G. Rossini: STABAT MATER. Dirigent: Stane Jurgec. Za Glasbeno mladino.

ILIRSKA BISTRICA

NAPOVEDUJEMO: V soboto, 10. 4. v klubu MKNZ ob 23. uri: Koncert skuin Transmisia z Reke in CZD iz Maribora.

Furlanija-Juljska krajina

TRST

CERKEV MADONNA DEL MARE

V PRIHODNIH DNEH: v četrtek, 22. t. m., ob 20.30 abonmajski koncert Glasbene matice. Nastopili bodo Ljubljanski madrigalisti pod vodstvom Matjaza Scka.

V PRIHODNIH DNEH: v petek, 16. aprila, ob 21. uri niz koncertov »Zattere alla deriva«. Nastopila bosta Trio Lingua Franca & Val Resia Ensemble.

GLEDALISCE ROSSETTI

V PRIHODNIH DNEH: v četrtek, 29. in v petek, 30. aprila koncert-predstava Giorgia Gaberja. Izven abonmaja. Za abonente pupust.
V PRIHODNIH DNEH: v ponedeljek, 26. aprila, ob 20.30 koncert Trzaskega koncertnega društva. Nastopil bo Uto Ughi.

Koroška

CELOVEC

MESTNO GLEDALISCE

V PRIHODNIH DNEH: v sredo, 14. t. m., ob 19.30 Andrew Lloyd Webber - Jesus Christ Superstar.

TREVISO

PALAUVERDE

NAPOVEDUJEMO: 20. aprila bo v Trevisu otvoril turnejo Vasco Rossi, 12. junija pa bo nastopil na stadionu v Vidmu.

REGGIO EMILIA

GLEDALISCE VALLI

V PRIHODNIH DNEH: v četrtek, 22. t.m., ob 21. uri bo na sporedu koncert Simfoničnega orkestra Emilije Romagne »A. Toscanini«, ki bo pod taktirko Fransa Brüggena izvajal Beethovnov skladbe.

Ponovitev koncerta bo v petek, 23. t.m., ob 21. uri v Ceseni - Gledališče Bonci.

Razne prireditve

Slovenija

LJUBLJANA

KLUB K4 (061/113-282)

DANES: ob 22. uri projekcija PUBLIC ENEMY LIVE.

CD (061/222-815)

DANES: ob 21.30 uri (Klub CD) JULIETTE-PARIS LA NUIT. Vstopnice 1000, 1500 SIT.

DANES: ob 20. uri (Kosovelova dvorana) film K. Kieslowskega: DVOJNO VERONIKINO ŽIVLJENJE. Vstopnice 400 SIT.

Furlanija-Juljska krajina

TRST

GLEDALISCE MIELA

Do ponedeljka, 19. aprila bodo v gledališču Miel predvajali filme angleskih mojstrov Michaela Powela in Emerica Pressburgerja.

V PRIHODNIH DNEH: 19. aprila ob 18.00, 20.00, in 22.00: »The Tales of Hoffmann«, i. M. Shearer, L. Massine, L. Tcherina, F. Ashton. Zadnjo predstav bosta komentirala Martin Scorsese in Bruce Eder.

Za najmlajše

Slovenija

LJUBLJANA

LUTKOVNO GLEDALISCE (061/314-962)

DANES: OB 17. uri (Kulturnica, Židovska steza 1): Zdenek Florian: TOBIJA. Za izven.

V PRIHODNIH DNEH: Sobota, 10. aprila ob 10. uri: Z. Florian: TOBIJA - gostovanje v Gledališču KoperSobota, 10. aprila ob 11. uri Svetlana Mekarović: GALMED LUTKAMIL. Za izven.

LUTKOVNO GLEDALISCE MARIBOR (062/26-748)
DANES: J. Kolanec: O GOBAH, STONOGI IN PLEVELU, LGM gostuje v Celju

Razstave

Slovenija

LJUBLJANA

ATRIJ LJUBLJANSKE MESTNE HISE

Do sobote, 10. aprila, vsak dan od 9. do 17. ure, so razstavljeni najlepší pirhi, značilni za različne dele Slovenije. Ogledate si lahko tudi ljubenske velikonočne butarice in že pozabljeno velikonočno pecivo. Razstavo že tretje leto pripravlja CZP Kmečki glas v sodelovanju s slovenskim Etnografskim muzejem.

CANKARJEV DOM

Do 11. aprila (Mala galerija CD) bienale otroške ilustracije Bratislava-BIB.

Do 11. aprila (Galerija CD) je na ogled razstava Desetletje slikarstva - Avstrija 1980 - 1990 - Zbirka Schomer.

Do 25. aprila (Sprejemna dvorana) je na ogled razstava otroških ilustratorjev iz vsega sveta Podobe domisljije- Sarmede 92'.

NARODNA GALERIJA

Na ogled je razstava Marka Pernharta: Izbrane slike iz Slovenije in Koroške. Informacije na tel. 061/219-740.

MESTNA GALERIJA

Do 31. marca je na ogled razstava sodobnega španskega slikarstva in kiparstva z naslovom STRUKTURA IN KONCEPT.

GALERIJA GRAD TIVOLI

Na ogled je razstava Mlada slovenska grafika. Razstavljalci: Crtomir Frelih, Klementina Golija, Samuel Grajfoner, Gregor Kokalj, Karel Plemenitas, Natasa Ribic, Zora Stancic, Marija Staric - Jensko in Petra Varl-Simoncic.

Informacije na tel. 061/225-632.

PLECNKOVA KNJIGARNA/Subiceva 1a
Do 1. maja je na ogled slikarska razstava Andreja Dolinarjaa z naslovom Cvetje - krajine - clovek.

GALERIJA INSULA

Na ogled je razstava Joze- fa Muhovica.

BEZIGRAJSKA GALERIJA

Na ogled je spominska razstava Riharda Jakopica. Galerija je odprta vsak dan, razen sobote popoldan in nedelje, od 10. do 13. in od 16. do 19. ure.

GALERIJA KOMPAS

Na ogled je razstava slik akademskega slikarja Toma- na Veljka, ciklus slik z naslovom Praznovanje pomla- di.

KULTURNI DOM SPANSKI BORCI

Na ogled je slikarska razstava Toiva Rjannela. Razstava je odprta vsak dan od 9. do 13. in od 16. do 19. ure.

GALERIJA ILIRIJA

Do 26. aprila razstavlja Dragica Cadez-Lapajne.

ATELIER ZOIS

Do 15. aprila bo na ogled razstava Ko se fotografija predstavi. Razstavlja fotograf Dragan Arrigler. Tel. 061/153-244.

GALERIJA KRKA

Do 28. aprila bo na ogled razstava slik Maje Berden.

GALERIJA STONISCE

Na ogled je razstava fotografij Janija Novaka. Galerija je odprta vsak delavnik od 8. do 4. zjutraj. Informacije na tel. 061/313-926.

PREDSTAVNISTVO MURE

Na ogled je 1. razstava del članov Društva Likovnih umetnikov Prekmurja in Prekije.

VODNIKOVA DOMACIJA

Na ogled je razstava fotografij mojstra Rafaela Podobnika.

Do 27. aprila je na ogled razstava akademskega slikarja Janeza Sibile.

MUZEJ NOVEJSE ZGODOVINE

Do 13. aprila je na ogled fotografska razstava Mateja Okorna: Akt in Primoža Predalica: Igra pred zrcalom - portreti slovenskih igralcev.

Na ogled je razstava sibirskega slikarja Nikolaja Ribakova. Muzej je odprt od torka do nedelje od 10. do 18. ure. Vstopnine ni. Tel. 061/323-968.

MARIBOR

UMETNOSTNA GALERIJA

Na ogled je retrospektivna fotografska razstava z naslovom Veno Pilon, pariški fotograf.

RAZSTAVNI SALON ROTOVZ (Trg Borisa Kraigherja)

Na ogled je razstava del mariborskega grafika Simona Grajfonerja, nagrajenca

raznih razstav, med drugim tudi letosnjega grafičnega bienala na Otočcu.

SLOVENJ GRADEC

GALERIJA LIKOVNIH UMETNOSTI

Na ogled je razstava Nove pridobitve za stalno zbirko Galerije likovnih umetnosti Slovenj Gradec 1987-1992.

CELJE

LIKOVNI SALON

Na ogled je razstava Komedia na plakatu.

LIKOVNI SALON

Do 10. aprila si lahko ogledate pregledno razstavo Tihozitja, Gojmirja Antona Kosa.

GALERIJA KOMPAS

Razstavlja akademski slikar, kipar in restavrador Franci Kosi Kolis. Razstava na temo Ekologija bo odprta do 17. aprila.

VELENJE

KULTURNI CENTER IVAN NAPOTNIK

Danes ob 19. uri otvoritev razstave Blanke Stepančeve.

PTUJ

GRAD

Na ogled je razstava z naslovom Nakit - magična moc oblike, ki jo prirejata Pokrajinski muzej Ptuj in Arheoloski muzej iz Zadra.

KRANJ

CLUB GALOISES BLONDES

Na ogled je razstava grafitov Strip core.

GALERIJA PRESERNOVI HISI

Na ogled je razstava akademске slikarke Melite Vovk.

GALERIJA MESTNE HISE

Na ogled je razstava slik akademске slikarke Brigitte Pozegar- Mulej.

PIRAN

GALERIJA MEDUZA

Na ogled je razstava slik Klavdija Tutte. Informacije na tel. 066/73-753.

TARTINIJEVA HISA

Na ogled je razstava likovnih del Sama Tavzlja.

GALERIJA SV. DONATA

Na ogled je razstava del Janeza Boljke.

KOPER

GALERIJA LOZA

Na ogled je razstava slik Toma Podgornika.

NOVA GORICA

LIKOVNA VITRINA

Na ogled je razstava slik Antona Plemija.

POSTOJNA

GALERIJA POD KLANCEM

Razstava slikarke Florijane Ipavec

DOBROVO V BRDIH

Na ogled je razstava del Ivane Kobilica in Ferda Vesela.

SOLKAN

VILA BARTOLOMEI
Do junija je na ogled etnoloska razstava Skedenjska krusarica.

TOLMIN

KNJIZNICA CIRILA KOSMACA

Na ogled je razstava umetniške fotografije Tihozitja Mojmirja Maraza.

SEŽANA

MALA GALERIJA

Do 30. aprila je na ogled razstava akvarelov Slavke Kranjec.

KD SRECKO KOSOVEL

Na ogled je razstava slik Jozeta Tisnikarja.

KOSOVLOVA KNJIZNICA

Do 15. aprila je na ogled razstava ilustracij akademске slikarke Alenke Sotterjeve.

IDRIJA

GALERIJA IDRIJA
Na ogled je razstava slik Bozidarja Jakca.

ŠKOFJA LOKA

CAFE GALERIJA PUNGERT

Na ogled je razstava fotografij z naslovom Pikova dama, fotografa Petra Kozjeka.

GALERIJA FARA

Na ogled je razstava fotografij Bostjana Guncarja. Razstavo si lahko ogledate vsak dan med 9.30 in 12.30 uro ter med 16. in 19. uro, ob sobotah od 9. do 12. ure.

GALERIJA LOSKEGA MUZEJA

Na ogled je razstava del beneskijh umetnikov. Razstavlajo: Gianni Balus, Giovanni Carlig, Brunetta di Lenardo, Loretta Dorbolo, Giacinto Iussa, Tresa Lendaro, Paolo Manzini, Sandra Manzini, Gianni Osgbach, Alessio Petricig, Alvarado Petricig, Paolo Pteicig, Claudia Raza, Luisa Tomasetig, Rosina Zufferli. Informacije na tel. 064/622-261.

OKROGLI STOLP

Na ogled je razstava Uran v mineralogiji, v rudah in v Zirovskem vrhu.

KROPA

KOVASKI MUZEJ

SLOVENSKI PROGRAMI

SLOVENIJA 1
Tedenski izbor 10.45 Najlepše pravljice sveta, 2/9 del 11.10 Videošpon 11.55 Umetniški večer: Niko Grafenauer, VPS 1140 11.45 Antologija slovenske poezije 13.00 Poročila 13.05 Poslovna borza, ponovitev 14.25 Filmsko popoldne 14.25 Jezus iz Nazareta, 3/4 del italijansko angleske nadaljevanke, VPS 1420 15.55 Vrnitev na otok zakladov, 10., zadnji del angleske nadaljevanke, VPS 1555 17.00 TV dnevnik 1 - slovenska kronika 17.15 Huckleberry Finn in njegovi prijatelji, 5/26 del koprodukcijske nadaljevanke 17.45 Z Damjanom Ovsce 18.00 Regionalni studio Koper 18.50 16 crk, tv-igrice 19.30 TV dnevnik 2, vreme, sport 20.05 Forum 20.25 Veliki petek pri evangelicanih, reportaža 20.35 Rusevec, ponovitev dokumentarne oddaje 21.10 Krizev pot v Koloseju, prenos iz Rima 22.35 TV dnevnik 3, vreme, VPS 2230; sport 23.10 Večerni gost: prof. Franz Huber, VPS 2305 00.15 Video strani

SLOVENIJA 2
Tedenski izbor 10.55 Ze veste 11.25 Gospodarska oddaja: Made in Slovenia 12.05 C.A. Cueni: Iskanje Salome, 3/6 del svicarske nadaljevanke 13.00 Poročila 13.05 Video strani 16.40 Osmi dan, ponovitev 17.30 Alpe-Donava-Jadran 18.00 Tok, tok, kontaktna oddaja za mladostnike 18.45 Znanje za znanje, učite se z nami 19.20 TV nocoj 19.30 TV dnevnik 2, vreme 19.56 Sport 20.05 Studio City: Viktorji in limone 1992, reportaža 20.30 Dolga pot domov, ameriški film (CB) 22.05 Glasbeni utrinek 22.30 Darjan Bozic: To Duke 22.35 Z Damjanom Ovsce 22.40 Jezus iz Nazareta, 4., zadnji del italijansko/angleske nadaljevanke (do 00.25)

KANAL A
10.40 RIS, risanke in spoti 10.50 Astroloska napoved 11.00 Drugacen svet, ponovitev 134. dela 18.30 Rock starine, 8. oddaja o starem rocku 20.00 Risanka 20.15 Dnevnoinformativni program in vreme 20.30 Drugacen svet, 135. del ameriske nadaljevanke 21.20 Dan po jutrisnjem, 14. del ameriske poljudnoznanstvene serije 21.50 Nizek udarec, ameriski film 23.20 Rock starine, 9. oddaja o starem rocku 23.50 Dnevnoinformativni program in vreme, ponovitev 00.05 Porocila v anglescini: Deutsche Welle 00.30 Astroloska napoved 00.40 Live & Kickin', ponovitev 6. brcanja v živo 01.55 Video strani

KOPER
18.15 Studio 2

TV SLOVENIJA 1 / NOCOJ OB 20.25 IN 21.10

Veliki petek v oddajah TV Slovenija

Podoživljanje odrešenjskega trpljenja v dnevih velikega tedna

Televizija Slovenija je za letosnjo veliko noč pripravila nekaj oddaj, ki bodo vsaka na svoj način gledalcem priblizale velikonocni čas. Stevilni obredi velikega tedna po cerkvah so spomin in podoživljanje zgodovinskih dogodkov.

Reportažo z bogoslužnega čašenja velikega petka pri evangelicanih si lahko ogledate ob 20.25.

V okvir rimskega praznovanja velike noči pa spada zelo slikovita nočna pobožnost krizevega pota v Koloseju in njegovi neposredni okolici. Krizev pot je tradicionalna pobožnost, ki na podlagi

Na petek pred veliko nočjo so Jezusovo telo položili v skalnat grob.

V pokoncilskem času je mogoče opaziti težnje, da bi krizev pot tesneje naslonili na evangelijska poročila in tako ponekod že zacenjajo z zadnjo večerjo, sklepa jo pa z vstajenjem. S smrtjo na Kalvariji se namreč odrešenjsko dejanje še ni končalo, dopolnjuje ga sele vstajenje v velikonočnem jutru.

Rimski krizev pot na veliki petek po tradiciji vodi papež sam in zlasti Janez Pavel II. pogosto razmislija o dogajanju v svetu. Slovenska televizija je se bo vključila v neposredni prenos ob 21.10, s prevodom in komentarjem Draga Klemenčica.

RAI 1
6.50 Aktualno: Unomattina, vmes dnevnik in gospodarstvo 10.15 Film: Peccati innocent (kom., ZDA '57), vmes (11.00) vesti 12.00 Variete: Buona fortuna 12.30 Dnevnik 1 12.35 Nan.: La signora in giallo 13.30 Dnevnik in Tri minute 14.00 Fatti, misfatti e... 14.30 Italijanske kronike 14.45 Dok.: Il far da sé 15.15 Otroski variete 15.45 Mladinski variete: Big! 16.30 Vprašanja o Jezusu, vmes (17.55) v Parlamentu in dnevnik 19.50 Vremenska napoved 20.00 Dnevnik in sport 20.40 Il vento del Concilio 21.10 Papež vodi krizev pot 22.30 Dnevnik 1 22.35 Aktualno: I giorni dell'infanzia 0.05 Vreme in dnevnik 0.35 Danes v Parlamentu 0.45 Rubrika opolnoci

RAI 2
7.00 Risanke in nanizanke 8.45 Jutranji dnevnik 9.05 Rubrika o vrtnarstvu 9.30 Zidovska velika noc 9.45 Film: La spada e la croce (zgod., It. '58) 11.30 Kratke vesti 11.45 Segreti per voi... 12.00 Variete: I fatti vostri 13.00 Dnevnik, gospodarstvo, rubrikaTrentatre in vreme 14.10 Nad.: Quando si ama, 14.45 Santa Barbara 15.30 Kronike v živo 17.15 Vesti in Iz Parlamenta 17.25 Pogum življenja 18.10 Sportne vesti 18.20 Nan.: L'ispettore Tibbs 19.15 Nad.: Beautiful 19.45 Dnevnik in sport 20.40 Aktualno: I fatti vostri 23.15 TG 2 - Pegaz 23.55 Nočni dnevnik 24.00 Filmske novosti 0.10 Film: Una romantica donna inglese ('75)

RAI 3
6.45 Jutranja oddaja: L'altrarete, vmes vesti 12.00 Dnevnik ob 12-ih 13.45 Znanstveni dnevnik 14.00 Dezalne vesti 14.20 Popoldanski dnevnik 15.15 Dok.: Otok v otoku 15.45 Sportno popoldne 17.20 Sportna rubrika Derby 17.30 Kulturni tehnik On-off 17.50 Pregled tujega tiska 18.00 Sportni tehnik 18.50 Sport, vreme, dnevnik 19.30 Dezalne vesti 19.50 BlobCartoon, Blob in Una Carlolina 20.30 Kviz: Porca miseria 22.30 Dnevnik ob 22.30 22.45 Film: L'amico della mia amica (kom., Fr. '87, r. E. Rohmer) 0.30 Dnevnik in vreme

RETE 4
6.25 Nanizanke 8.10 Nad.: General Hospital, 8.40 Marilena, 9.55 Ines, 10.50 Amanda, 11.50 Celeste, vmes (9.30) vesti 12.45 Il pranzo è servito 13.30 TG 4 vesti 14.05 Nad.: Sentieri, 15.05 Grecia, 15.45 Anche i ricchi piangono 17.00 Lui, lei l'altro 17.30 TG 4 vesti 17.45 Aktualno: C'eravamo tanto amati 18.15 Kviz: Il nuovo gioco delle coppie 19.00 TG4 vesti in nad. La signora in rosa 20.30 Nad.: Renzo in Lucia 22.30 Film: La tunica (zgod., ZDA '53), vmes (23.30) vesti

CANALE 5
6.30 Na prvi strani 8.35 Nanizanka, nato Maurizio Costanzo Show 11.30 Variete: Ore 12 13.00 Dnevnik TG 5 13.25 Sgarbi quotidiani 13.35 Aktualno: Forum, 14.35 Agenzia matrimoniale, 15.00 Ti amo parlamone,15.30 Scene da un matrimonio 16.00 Otroski variete 17.55 TG 5 Flash - vesti 18.00 Kviz: OK il prezzo è giusto, 19.00 La ruota della fortuna 20.00 Dnevnik TG 5 20.40 Scherzi a parte 22.45 Italija sprasuje o referendumu 23.30 Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) TG 5 vesti)

ITALIA 1
6.30 Otroski variete 9.15 Nanizanke 12.45 Odprti studio 13.00 Otroski variete 13.50 Avtomobilizem F1 15.00 Varieteja: Non è la RAI, 16.00 Unomania 16.05 Nan.: 21 Jumpstreet 17.05 Varieteja: Twin Clips, 17.30 Mitico 18.05 Nan.: Tarzan 18.30 Variete: Ma mi faccia il piacere 19.00 UnoMeteo in sport 19.15 Varieteja: Rock & Roll, 20.00 Karaoke 20.30 Film: Mister Miliardo (kom., ZDA '77, i. Terence Hill) 22.30 Film: Gli eroi del deserto (vojni, '87) 0.30 Odprti studio, pregled tiska in Studio sport

TELE 4
Lastne oddaje: 13.30 Kronika in komentar 19.30 Dogodki in odmevi

Koper
13.00 Mannix, ameriška tv nanizanka 13.50 Juke Box, ponovitev 16.00 Novice 16.05 Carobna svetilka 16.05 Dolgo iskanje, angleška dokumentarna serija 17.20 Vohuna, ameriska nanizanka 18.00 Meridiani, ponovitev 18.00 Studio 2 18.50 Primorska kronika 19.00 TV dnevnik 19.25 Mannix, ameriška tv nanizanka 20.15 Nočni sodnik, ameriška nanizanka 22.00 TV dnevnik 22.10 Pet vrat v pekel, ponovitev filma 23.45 Nočni sodnik, ameriška nanizanka

ORF Avstrija 1
09.00 Cas v sliki 10.30 Potovanje na sever, avstralski film 13.10 Jakob za plavimi vrati, otroški film 15.00 Jaz in ti, otroški spored 15.05 Heidi, risana serija 15.50 Samozavesten otrok: Psihosomatično 18.00 Cas v sliki 18.30 Prijatelji: Dekliscina 20.15 Primer za dva: Strahopetci ne ubijajo 21.15 Moja Afrika, ameriški film (Meryl Streep, Robert Redford) 00.15 Moč in njena cena, it./francoska politična shrhljivka (Lino Ventura, Max von Sydow in drugi) 02.10 Porocila/Tisoc mojstrov

ORF Avstrija 2
12.40 Tisoc mojstrov 12.50 Nibelunski prstan: Somrak bogov, 1. dejanje opere R. Wagnerja 15.00 Jezus iz Nazareta, 3/4 del nadaljevanke 16.30 Antwerpen: Alegorija prestolnice 17.15 Piramide, 2. del 18.00 Evangelicanska masa 18.30 Milijonsko kolo 20.15 Po rdece-belo-rdecih sledovih: Maje in Karibi, zadnji del 22.30 Sojenju Jezusu: Anatomija pravne napake 00.15 Porocila 00.15 Tisoc mojstrov

Hrvaška 1
07.50 TV koledar 08.00 Porocila 08.00 Zgodbe iz Monticella, 102. del 10.00 Porocila 10.05 TV sola 11.30 Hrvaske zgodbe in novele: Skrivnostno pismo, 3., zadnji del 12.00 Porocila 12.00 Ko se svet vrt, 102. del ameriske nadaljevanke 13.30 Monofon 14.00 Porocila 14.50 Kennedyjevi iz Massachusettsa, ponovitev 4/6 dela ameriske nadaljevanke 15.50 The Big Blue, oddaja za Unprofor 16.00 Porocila 16.05 Tecaj nemščine, 25/26 del 16.35 Malavizija 16.35 Velike dogodivscine: Niawatha 18.00 Porocila 18.05 Izziv duha 18.35 Santa Barbara, 373. del ameriske nad. 19.30 Dnevnik 1 20.05 Hrvati, ki so ustvarjali svet: Papež Sikst V., dokumentarna oddaja 22.35 Dnevnik 2 00.00 Sanje brez meja

Hrvaška 2
19.30 Dnevnik 1 20.05 Cyrano de Bergerac, francoski barvni film 23.05 Nočna izmena 23.05 Lovejoy, 4/2 del angleške nanizanke 23.05 Družina Addams: Moja mala opica, 3/16 del ameriske cb humoristcine nanizanke 23.05 Hisa opic, 1/3 del nanizanke 23.05 Zgodba oceta Clementsa, ameriski barvni film 03.00 Horoskop

MTV Madžarska
08.35 Cez dan 08.35 Moštvo, serija 08.35 Dallas, 120. del 08.35 Igra/Sotrpini/Naravno zdravlilstvo 08.35 Porocila 16.00 Pregled dogodkov dneva 16.10 Za otroke, risanke 16.45 Svet denarja 17.00 Posnetek iz reformatorske cerkve 18.55 Vprašanja kristjanov 19.00 Za boljši jezik 19.10 Svet filma 20.00 Dnevnik 22.45 Separation, angleski tv film 00.05 Toni Lakatos, workshop, 1. del 00.55 Dnevnik

Slovenija 1
(UKV 88.5; 90.0; 91.8; 92.9; 94.1; 96.4 ; MHz; od 16.00 SV 918 kHz) 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radio plus; 10.30 Pregled tiska; 11.05 Petkovo srečanje; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 13.45 iz tujega tiska; 14.05 Poslovne informacije; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Za in proti; 17.05 Studio ob 17-ih; 18.30 Gremo v kino; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Oddaja za pomorščake; 20.30 Slovenecem po svetu; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Nočni program.

Slovenija 2
(UKV 87.8; 92.4; 93.5;95.3; 96.9;97.7; 98.9; 99.9; MHz) 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 8.00 Strokovnjak svetuje; 8.40 Rekreatija; 9.10 Koledar prireditev; 10.40 Primorski valj; 11.00 Country glasba; 11.15 Jezikovne minute; 11.50 Vreme; 12.00 Točno opoldne; 12.05 Popevka tedna; 12.40 Štajerski val; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Drobničice; 15.10 Menjalniški tečaj; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.40 Petkova centrifuga; 17.15 Nedeljski izlet; 17.50 Sport; 19.30 Stop pops; 21.45 Radijska igra; 22.20 Radio Student na našem valu.

Slovenija 3
(UKV 96.5; 101.4; 102.0; 103.9; MHz; od 19.30 88.6; 93.1; 100.3; 100.6; do 16.00 SV 918 kHz) 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.10 Izobraževalni program; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Izbrana proza; 10.25 Vodomet melodij; 11.05 Repriza: Artes acusticae; 12.05 Igramo in pojemo; 13.05 Komorni zbor RTV Slovenija; 13.40 Glasbena tradicija; 14.05 Gymnasium; 15.00 Sanson; 16.05 Od uverture do plesa; 17.00 Koncertni solisti; 18.05 Opera; 19.30 Koncertni abonma slovi, filharmonije; 22.05 Radijska igra; 23.55 Litčni utrinek.

Radio Koper (slovenski program)
(SV 549 kHz, UKV 88.5 - 93.8 - 100.3 - 100.6 - 104.3 - 107.6 MHz) 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30 Dnevnik

Radio Opčine
11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 19.00 Mix time; 20.00 Za naše ljude.

Radio Koroška
18.10-19.00 Krizev pot.

IZBOR IZ SATELITOV

MUSIC TELEVISION

10.00 Video, vodi Paul King; 13.00 Video, vodi Simone Engelen; 16.00 Greatest Hits, vodi Paul King; 17.00 Coca Cola Report, vodi Kristiane Backer; 17.15 MTV v kinu, vodi Pip Dann; 17.30 Poročila; 23.15 MTV v kinu, vodi Pip Dann; 1.30 Video; 2.00 Chill out Zone

SKY ONE

7.00 The DJ Kat Show; 10.10 Risanke pred solo; 10.30 The Pyramid Game; 12.00 Drzni in lepi; 13.00 Sokolov greben; 14.00 E Street; 14.30 Drugačen svet; 15.20 Santa Barbara; 16.15 Different Strokes; 18.00 Zvezdne steze: Naslednja generacija; 20.30 Družinske vezi; 23.00 Code 3;

MOVIE CHANNEL

7.00 Around the World With Tom; 8.20 Delta Space Mission; 9.35 Bullshit; 13.00 The Dragon That Almost Wasn't; 15.00 Trapeze; 21.00 The Hard Way, premiera; 23.00 Death Dreams; 0.45 Rainbow Drive; 4.00 Signs of Life

PRO 7

5.20 Serije; 10.45 Dezevlje prijatelja, ameriški film; 13.15 V kraljestvu živih Zivali: Med sloilci; 14.05 Poslednji Mohikanelec, nemško/spansko/it. film; 15.35 BMX tolpa, avstralski film; 20.15 Baraba, it. spektakel; 22.50 Maratonec, ameriška shriljiva z Dustinom Hoffmanom; 2.15 Perry Mason, ponovitve; 3.15 Anatomija travstov, angleška ljubezenska drama

PREMIERE

14.50 Trije moške in gospodična, pon. filma; 17.35 Cisto normalni poročni dan, ameriška tragikomedijska; 20.15 Odločitev iz ljubezni, ameriška drama z Julio Roberts; 22.10 Oscar, ameriška komedija; 0.30 Poljub pred smrtjo, ameriški film

EUROSPORT

8.30 Aerobika; 9.00 Konjenstvo, pon.; 10.00 Hokej na ledu; NFL: 14.00 Formula 1 za VN Evropa; 15.00 Hokej na ledu; Finska - Francija; 19.30 Sportne novice; 22.00 Košarka; NBA: 1.30 Sportne novice

3SAT

16.55 Otroci, otroci, film o otrocih z ulice v Bogoti; 23.05 Veliki inkvizitor, švicarski film

SAT 1

10.00 Lucas, ameriška najstniška komedija; 11.40 Vrata izdajalec, nemško/angleška kriminalka; 13.45 Pot v Italijo, angleški film; 16.30 Točno opadne, ameriški vestern; 20.40 Torat Torat Torat, av. vojni film; 23.05 Noc generativ, angleško/francoski film

RTL

6.00 Velika nagrada, ameriški film; 8.10 Nevarnost v dolini tigrov, av. film; 9.50 Firebird tornado, av. akcijski film; 11.20 Bitka za Rim, zgod. spektakel; 15.00 Nazaj v prihodnost III, av. film; 22.35 Rojen 4. Julija, av. protivojni film; 1.25 Gimnazijci na potepu, av. film; 3.15 Mladi in brezzvestni, av. drama

NOVICE

Kontovelovi kadeti uspešni

Kontovel - Udinese Basket 82:68 (40:24)
KONTOVEL: Krizman 25 (3:4), A. Spadoni 16 (2:3), Daneu 2, M. Spadoni, Svara, Cingerla 9, Škerk 4, Cerne 26 (4:6), Milic, Suligoj, trener Vato-vec.

TRI TOCKE: A. Spadoni 2, Cingerla 1.

Kontovelci so z zmago na zaostalem srečanju proti ekipi Udinese Basket sklenili letosnje prvenstvo državnih kadetov.

Vatovcevi fantje so proti videmski ekipi igrali verjetno eno svojih boljših tekem tega prvenstva. Na igrišče so stopili motivirani in z namenom, da se oddolžijo za neroden poraz s prvega dela prvenstva, ko so v Vidmu izgubili po podaljshu, potem ko so v regularnem delu vodili tudi z 18 točkami razlike.

Tokrat so Kotnovalci že od vsega začetka prejeli pobudo v svoje roke: z agresivno obrambo in s strunno igro v napadu so zanesljivo povedli in vodstvo v teku srečanja le večali.

Za novi točki in za igro skozi vse prvenstvo je treba pohvaliti vso Kontovelovo ekipo, ki je zasedla odlično 7. mesto na lestvici in je tretjevršena ekipa s Trzaskoga.

KONCNI VRSTNI RED: Goccia di Carnia Videm 42, Stefanel Trst 40, Italmonfalcone Trzic 34, Don Bosco Trst in Menta Piu Gorica 28, Udinese Basket 20, Kontovel 18, Bor Radenska, Arte Gorica in Latte Carso Trst 16, Ricreatori Trst 6, Inter 1904 Trst 0.

Nogomet: poraz naraščanjnikov Primorja

San Giovanni - Primorje 3:0 (1:0)

PRIMORJE: Husu, Nadlišek, Turk, Braini, Zangari, Sardoc, Emilii, Lovrecic (d.p. Svara), Balbi, Kuk, Luxa.

Na zaostalem srečanju naraščanjnikov so nogomet-tasi Primorja utrpeli še en visok poraz, tokrat proti tretjevrščenemu San Giovanni.

Prosecani so zadovoljivo igrali samo v prvem polcasu. Ze v prvih minutah tekme je proseški vratar pri prostem strelu storil napako in tako so gostitelji povedli. Gostje so se nato zgrmili v napad, domačin brnilcem pa je vsakic uspelo odvrniti napade in se zlasti nevarne »kote«, ki jih je izvajal Kuk.

V drugem polcasu Prosecani niso uspeli izenačiti. Nasprotno: okoli 20. minute so gostitelji dosegli drugi zadetek. Odtlej pa so bili nogometasi San Giovanni stalno v napadu, tretji zadetek pa je padel nekaj minut pred koncem. Prosecani pa so imeli na razpolago le dve priložnosti. (Gorazd)

Danes igra za vas Totocalcio

Peter Fonda

Ancona - Roma	1X
Atalanta - Pescara	1
Florentina - Brescia	1
Genoa - Udinese	X
Inter - Milan	1X2
Juventus - Torino	2
Lazio - Foggia	1
Napoli - Sampdoria	X2
Parma - Cagliari	1X
Bari - Andria	1
Reggiana - Ascoli	X
Spal - Monza	X2
Teramo - Piacenza	1X2

Peter Fonda (letnik 68) se že vrsto let ukvarja z gorskimi kolesarstvom. S svojo mountain bike se redno udeležuje raznih tekmarov, tako na kronometer kot tudi orientacijskih. Mnogo let je igral košarko (mladinske kategorije pri Poletu in s člani pri Ciciboni), nekaj let pa je branil nogometna vrata mladinskih vrst Primorja. Izpeljal je nekaj tečajev agonističnega smučanja, rad pa igra tudi tenis in biljard. Po TV ekranih redno sledi motociklizmu. Prejšnjič je Katja Vodopivec zadelala le 5 izidov.

Arianna Bogatec včeraj na 11. mestu

TRZIC - Zaradi slabega vremena so včeraj na Sredozemskem prvenstvu v razredu Evropa v Trziškem zalivu opravili samo eno regato.

Zmagal je Sved Johan Molmud ped Dancem Thomasom Aaboejem in Italijanom Mariom Rabbionem. Na zelo dobro 11. mesto pa se je vvrstila nasa jadralka Arianna Bogatec, ki je bila tudi prva v zenski konkurenci. Z včerajšnjo uvrstitvijo je nasa najboljša jadralka in sportnica na začasnem skupnem vrstnem redu osma. Sicer pa so imeli organizatorji društva SVOC nemalo težav pri sestavi lestvic, zagotovo pa je, da je Arianna po včerajšnjem dnevu na osmem mestu.

V dokaj ostri konkurenci 80 jadralcev iz šestih držav so se tudi ostali Sirenini jadralci kar solidno izkazali: Miran Gustin je bil 23., Andrej Mocilnik 53., Katja Omari pa 67.

Danes bosta na sporedu dve regati, tekmovalje pa se bo končalo v ponedeljek.

Dijaki Prešerna teniški prvaki Trsta!

Dijaki liceja Prešeren so na igriščih Gaje osvojili pokrajinski naslov v teniskem dijaškem prvenstvu. Potem, ko so v konkurenci desetih ekip Borut in Ales Plesnicar ter Aljaz in Vasja Vavpetic pod vodstvom profesorja Furlanica premagali najprej vrstnike sole Da Vinci s 3:0, nato se prvo ekipo sole Galilei z rezultatom 2:1, so se morali v finalu spoprijeti z dobrimi znanci od sole Dante Montesanom, Di Pretorom ter Sanninijem, sicer igralci Trzaskoga teniskega kluba, pri čemer sta Montesano in Di Pretoro v teniskih lestvicah boljše uvrščena od bratov Plesnicar, z isto postavbo pa je Dante lani dosegel uvrstitev med osem najboljših ekip v Italiji. Po dobrem začetku Boruta Plesnicarja proti Sanniniju je v drugem srečanju zmagal se brat Ales proti Montesanu, Aljaz in Vasji Vavpeticu pa ni bilo treba na igrišče, ker so dantejenci predali igro dvojici brez boja. Presrečeno caka zdaj deželni finale v Palmanovi. (M.R.)

ODBOJKA / V 1. MOŠKI DIVIZIJI NA GORIŠKEM

Valpraporju res ne gre! Soči »toložilni« derbi

1. ženska divizija: napad Olympie v Fari neusmiljen
V 2. diviziji zmagala le Soča, dobro pa je igral tudi Dom

1. MOŠKA DIVIZIJA

Play off

Valprapor Espago - Libertas Turriaco 2:3 (10:15, 15:13, 6:15, 15:8, 10:15)

VALPRAPOR ESPEGO: Ursic, Ferfolja, Devetak, Gravnar, Brisco, Populini, Maraz.

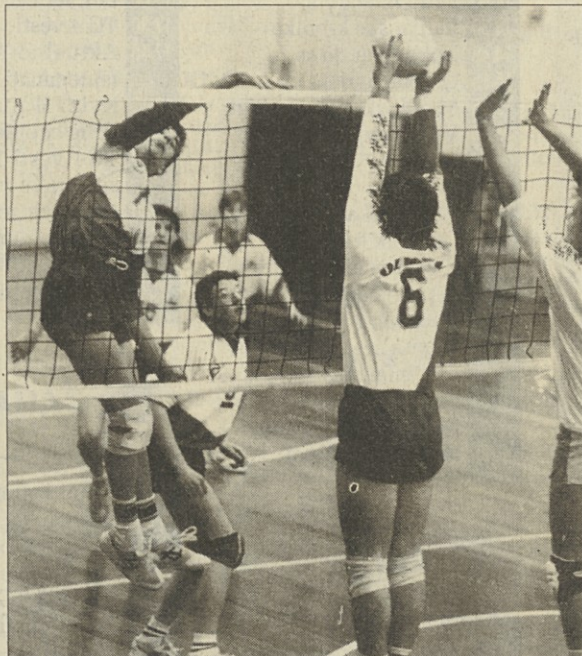
Valpraporovci so izgubili tudi v 2. kolu končnice za napredovanje in s tem zmanjšali svoje možnosti za na minimum. Proti Turriacu so zaigrali prevec nekostantno, da bi lahko računali na uspeh. V prvem setu so na primer že vodili s 6:0, a tudi to ni bilo dovolj za uspeh, saj sta bila blok in obramba izrazito slaba. V drugem setu pa je le malo manjkalo, da bi si zapravili vodstvo s 13:7. Dobro, predvsem pa zagrizeno so zaigrali pravzaprav samo v četrtem setu (14:7), potem ko so tretjega izgubili povsem gladko. V tie breaku je Turriaco povedel 8:2, valpraporovci so reagirali (10:6), a zaostanek je bil prevelik.

VRSTNI RED: San Luigi, Fincantieri in Turriaco 2, Nas prapor in Valprapor Espago 0.

Tolazilna skupina
Olympia - Soca Valprapor Pos. Sovodnje 1:3 (15:9, 10:15, 3:15, 9:15)

OLYMPIA: Lutan, Cavdek, Pintar, Seni, Spacapan, Bregant, Dorni.

SOCA VALPRAPOR: Makuc, Radetti, Bonan, Mucic, Gravnar, Plesnicar, Devetak, M. in S. Cernic.

S torkovega derbija 1. divizije Olympia - Soča Valprapor

»Dečki« združene ekipe so prepričljivo premagali okrnjeno Olympio.

OSTALI IZID 2. KOLA: Corridoni - Torriana 3:2.

VRSTNI RED: Soca Valprapor Pos. Sovodnje 4, Mossa in Corridoni 2, Olympia in Torriana 0.

1. ŽENSKA DIVIZIJA
Farra - Olympia 1:3 (6:15, 14:16, 15:8, 8:15)

OLYMPIA: H. in K. Corri, Cernic, Princic, Bulfoni, Bratina.

Ceprav so nastopile samo v šestih so Goricanke na ne-lahkem gostovanju v Fari zmagale razmeroma prepričljivo. V prvem setu Olympia ni imela težav, go-

stiteljce pa so delovale precej zmedeno. Dosti boljše je Farra zaigrala v drugem setu. Vodila je tudi s 13:9 in 14:11 ter imela na voljo kar štiri zaključne zoge, vendar so Goricanke ohranile mirno kri in dobile tudi ta set. V tretjem setu je popustil napad, v ospredje je tako prišla dobra obramba Farre, ki je zmanjšala zaostanek, vendar so se dekleta Olympie v četrtem setu spet zbrale in zaslužno dobile set in tekmo.

OSTALI IZIDI 12. KOLA: Villesse - Morarese 3:0, Pieris - Libertas Gorizia 0:3, Azzurra - Corridoni 2:3, Acil Ronchi - Libertas Cormons 3:0.

OSTALI IZIDI 8. KOLA: Torriana - Staranzano 0:3, Grado - Intrepida 3:0.

VRSTNI RED: Staranzano 16, Torriana 14, San Luigi 12, Dom Imsa in Grado 8, Soca Gostilna Debetak 6, Intrepida 2, Libertas Cormons 0.

ODBOJKA / MLADINSKA PRVENSTVA NA GORIŠKEM

Domove naraščajnice so si že priborile nastop v končnici

Dečki Soče Valprapor prvaki brez izgubljenega niza - Deklice: Soča niza zmage v toložilni skupini - Naraščajniki Olympie vidno napredujejo

DEČKI

Libertas Cormons - Soca Valprapor Posojilnica Sovodnje 0:3 (2:15, 6:15, 7:15)

SOCA VALPRAPOR: M. in S. Cernic, Makuc, Radetti, Bonan, Mucic, Gravnar, Plesnicar, Devetak.

Združena ekipa je zlahka zmagala tudi v zadnjem kolu in tako končala prvenstvo brez poraza, vrh tega pa tudi brez izgubljenega seta.

Zdaj caka fante deželni finale, ki bo v Standrežu, odvijal pa se bo v treh kolih in sicer 18. in 25. aprila ter 2. maja.

VRSTNI RED PO NEPOPOLNEM 20. KOLU:

Soca Valprapor Posojilnica Sovodnje 32, Torriana 20, Acil 16, Valprapor Soca Kmečka banka 4, Lib. Cormons 2. (Torriana

in Valprapor Soca imata tekmo manj)

DEKLICE

Play off
Dom Imsa - Azzurra 0:3 (6:15, 7:15, 11:15)

DOM IMSA: Cernic, Miklus, Zavadlav, Kocina, Lovisoni, Korsic, Humar, Tomsic.

Domovke so tudi v četrtem kolu play offa dozevale poraz. Tokrat so se posebej zaigrale slabo in demotivirano, pozna pa se tudi, da njihova forma zaradi pomanjkanja zadostnega števila treningov upada.

OSTALI IZIDI 5. KOLA: Staranzano - Fincantieri 0:3.

VRSTNI RED: Fincantieri 12, Azzurra 6, Staranzano 4, Dom Imsa 0.

Tolazilna skupina
Sanson Lucinico - Soca 0:3 (8:15, 14:16, 9:15)

SOCA: Volk, Pellegrin, Florenin, Devetak, E., V. in M. Cernic.

Sovodnjska dekleta so v tekmi 5. kola zaslužno zmagale proti borbeni ekipi iz Locnika. Zacela so zelo dobro in kot ponavadi dosegla veliko točk na servisu. Nasprotnice so bile sicer dobre, izstopale so zlasti nekatere visoke igralki. V drugem setu je Sanson vodil s 14:10, tedaj pa so nase reagirale in nevtalzirale 5 match zog. Zelo dobro je v obrambi zaigrala Daniela Volk. (S.P.)

IZIDI 4. KOLA: Acil - Sanson 3:1, Volley club - Cormons 3:1.

VRSTNI RED: Soca 8, Acil Ronchi in Sanson 4, VC Monfalcone 2, Cormons 0. (Soca in Sanson imata tekmo več)

NARASČAJNICE
Grado - Dom Imsa 0:3 (12:15, 13:15, 14:16)

DOM IMSA: Pavio,

Tomsic, Kovic, Muzina, Kocjancic, Ursic, Humar, Zuccarino, Batistic.

Bravo domovke! Na teku gostovanju v Gradu so po hudem boju gladko odpravile domacinke in si tako zagotovile pravico do nastopa v končnici za naslov prvaka. Proti vodilnemu Gradu so morale domovke nujno osvojiti najmanj set, vknjizile pa so vse tri.

Zacetek ni bil dober, saj je Grado v prvem setu vodil že z 9:3. Nato so se domovke organizirale in niz prepričljivo usmerile v pravo smer. Z dobro igro so nadaljevale tudi v drugem nizu, v katerem so povedle s 14:5. Grado je začel forsirati servis in se nevarno približal domovkam, preobrat pa mu k sreči ni uspel. Tretji niz je bil manj borben, zato pa zelo izenačen. Grado je imel set zogo, a tudi to zanj ni bilo dovolj za osvojitve castnega niza. Domovke so pokazale boljše skupinske igre od svojih nasprotnic, zlasti v polju, predvsem pa so zaigrale bolj preudarno.

V sredo so domovke opravile se formalnost pro-

PRI 85 LETIH

Umrli je Berto Tauceri

Pred kratkim smo v Rojanu pokopali v 85. letu starosti enega največjih trzaskih rokoborcev v letih 1930-1940, Slovenca po rodu, Adalberta Taucerija. Bil je doma od Lajnerjev, sin revne družine, že od mladih nog pa je trdo garal, a je kljub temu uspel tudi v sportu, saj je nastopil 10-krat v državnem dresu in je bil z Rajčevicem in Calzo med najmočnejšimi v državi. Poškodba kolena ga je v zadnjem trenutku prikršala za nastop na Ol leta 1936 v Berlinu. Bil je dvakrat državni prvak v grsko-rimskem slogu (leta 1930 v Trstu ter 1934 v Novari) v peresni kategoriji. Leta 1931 je nastopil na EP v Budimpešti, leta 1935 pa je na EP v Bruslju celo osvojil 3. mesto. Zaradi službenih obveznosti (bil je gasilec) mu je uspelo trenirati le 2-krat tedensko v telovadnici, enkrat pa si je nabiral kondicijo s tekmo po ulicah. V tako trdih pogojih se lahko le res močan človek prebije na tako visoko sportno raven, kot je to uspelo pokojnemu Bertotu, saj se je enakovredno kosal z atleti, ki so trenirali vsak dan in v drugačnih pogojih. Priporil si je bronasto kolajno za sportne zasluge in bil med prvimi člani TKP Sirena. Naj mu bo domača gruda lažja, kot je bilo njegovo življenje. (F. Ruzizier)

NOGOMET / ZAOSTALA TEKMA 3. AL

Gajevci so zdaj res tik pod samim vrhom

Union zanje ni predstavljal resne ovire

Gaja - Union: 3:0 (1:0)
Strelci: v 15' Ghiotto, v 60' Andrej Majcen, v 70' Gabrielli. GAJA: Baxa, Capolino, Biloslavo, Gabrielli, Pugliese (v 46' Andrej Majcen), Kraljevic, Vengust, Ghiotto, Kalc, Michele

(v 46' Leban), Masala, Neppi.

V zaostali tekmi proti Unionu so gajevci nastopili brez starih poškodovanih standardnih igralcev, vrnil se je samo vezni igralec Vengust, ki je bil najboljši na igrišču. Tekma je bila izredno važna predvsem za zelenorumeni, ki zdaj lahko mirno računajo na napredovanje. Ob lepem pomladanskem vremenu se je na padriskem pravokotniku zbrala pešica ljudi, ki je sledila ne prevec zanimivi tekmi. Gajevci so že z vsega začetka pritisnili nasprotnika v kazenski prostor, saj so bili trdno prepričani v zmago. Toda igrali so precej raztrgano, k sreči pa učinkovito. Zelenorumeni so po

zaslugi Ghiotta že v 15. minuti realizirali in kazalo je, da bodo visoko premagali Union. Trener Privileggi je v drugem polcasu nekoliko zamenjal vezno vrsto. Drugi gol je dosegel Andrej Majcen. Sledila je se cela vrsta zapravljenih priložnosti, predvsem velja to za napadalce. Končni izid je z mojstrskim prostim strelom zapečatil kapetan Gabrielli, ki je s kakih 30 metrov premagal nemočnega podlonjskega vratarja. Omenimo naj se, da caka gajevce v prihodnjem kolu demotivirani nasprotnik Lelio Team, ki sodi med slabše ekipe prvenstva. Gajevci so zdaj na lestvici dohiteli Romano in imajo le točko manj od vodilnega Cus. (Kalc)

Konjske dirke

piše: Giorgio Plettersech

V Modeni Pizzocchi : Penelop to je dvoboj najboljših!

1. dirka (Modena): favorita sta nepremagani Pizzocchi (sk. 2) in Penelop Dei (sk. 1). Od skupine x Pesa del Nord.

2. dirka (Padova): Trot for Joy (sk. 1) je favorit. Omenili bi se Nera Dommar (sk. x), ki je vaju podobnih tekem, in G Bena (sk. 2).

3. dirka (Padova): Miller (sk. 1), ki je pred kratkim zmagal na podobni progi, je glavni kandidat za zmago. Njegova najnevarnejša tekmeča pa bosta Friday LG (sk. 2) in Nyerol (sk. 2).

4. dirka (Montecatini): New Jersey (sk. x) je v do-

bri formi in bo glavni protagonist tudi na današnji tekmi. Paziti pa bo moral na Noceta (sk. 2) in Nordica D' Assia (sk. 1).

5. dirka (Turin): nas favorit je Nissari (sk. 2). Od sk. 1 bi omenili Laerta Dei, od sk. x pa Montagnosa.

6. dirka (Rim): vsako predvidevanje je tvegano. Nasi favoriti: od sk. X Pedrito, od sk. 1 Grande Slam, od sk. 2 pa Camasi.

Dirka tris
Nas favoriti: 21 Capital Game, 17. Maddy Bourbon, 19 Lachmann. Za sistemiste: 15 Lazing Effe, 12 Pesuvio, 12 Galvao.

Totocalcio V SLUŽBI SPORTA

CONCORSO	34	COMITATO OLIMPICO NAZIONALE ITALIANO	Totocalcio	AL SERVIZIO DELLO SPORT
PARTE DEL 10/4/93 (Sabato)	1	2	3	4
squadra 1° squadra 2°	1	2	3	4
1 Ancona Roma	1	2	3	4
2 Atalanta Pescara	1	2	3	4
3 Fiorentina Brescia	1	2	3	4
4 Genoa Udinese	1	2	3	4
5 Inter Milan	1	2	3	4
6 Juventus Torino	1	2	3	4
7 Lazio Foggia	1	2	3	4
8 Napoli Sampdoria	1	2	3	4
9 Parma Cagliari	1	2	3	4
10 Bari F. Andria	1	2	3	4
11 Reggiana Ascoli	1	2	3	4
12 Spal Monza	1	2	3	4
13 Ternana Piacenza	1	2	3	4

TUDI ITALIJA NAJ PRISPEVA SVOJ DELEZ

SPORT BREZ NASILJA OMOGOČA TUDI MANJ NASILNO DRUŽBO

zaradi velikonočnih praznikov sprejemamo vplačila do petka, 9. aprila

NOGOMET / EVROPSKI POKAL PRVAKOV

»Raje s Škoti«

Taka je želja Milanovega trenerja Capella - Olympique zamudil veliko priložnost proti Rangersu - Odločitev v zadnjem kolu

MILAN - Milanski nogometaši nadaljujejo svojo zmagovito pot v evropskem klubskem prvenstvu. Pot, ki se je začela prav pred dvema letoma na »nesrečnem srečanju« v Marseilleu, ko so se Milancani osramotili pred vso »nogometno Evropo«, saj so pred koncem tekme - povsem neupravičeno - zapustili igrišče in nato bili kaznovani z enoletno prepovedjo nastopanja v evropskih pokalih.

Milan je torej po tesni sredini zmagi v Göteborgu prvi finalist v pokalu prvakov. Ne le to, na vseh dosedanjih tekmah v tem pokalu so tudi zmagali! Skratka, pravo zmagoslavje.

O drugem finalistu pa bo padla odločitev prav v zadnjem kolu. Tekma v Marseilleu med domačim Olympiqueom in Rangersom iz Glasgowa se je namreč končala brez zmagovalca z 1:1. Prvi so povedli Francozi s Sauzejem v 16. min., Skotje pa so izenacili v 7. min. drugega polčasa. Zaman so bili nato siloviti napadi gostiteljev, ki so tako na domaćem igrišču zamudili edinstveno priložnost, da bi se kolo pred koncem uvrstili v veliki finale.

Sicer zelo majhno možnost, da si prisluži finale, ima tudi Bruges, ki pa bi moral računati na

izjemno ugoden splet okolišnosti, da bi se lahko pomeril v finalu z Milanom.

V zadnjem, 6. kolu A skupine, ki bo na sporedu 21. t.m., pa bo Olympique igral v Brugesu, Rangers pa v Glasgowu proti moskovskemu CSKA. Francozi torej precej tvegajo v Belgiji, medtem ko so Skotje doma proti Moskovčanom nesporni favoriti, saj je CSKA doslej v tej skupini osvojila le borno točko, in to prav na račun ekipe iz Marseillea.

Milanov trener Capello pa o nadaljnji poti v tem pokalu takole meni: »Glede na prejšnje izkušnje bi se najraje izognil francoskemu mostvu, raje bi igral z Rangersom. Caka nas se eno kolo v tej, B skupini. Izkoristili ga bomo, da se najbolje pripravimo za finale in prav nič me ne zanima, da ohranimo nepremagljivost v skupini. Kajti na dlani je, da je ves napor zamen, če izgubim v finalu. Gotovo pa je, da na zadnjem polfinalnem srečanju ne bodo nastopili tisti, ki so dobili opomin, se pravi Albertini, Tassotti, Bareši, Eranio, Nava, Boban, Papin in Lentini. V vratih pa bo verjetno igral mladi Cudicini.«

Po zmagovitem srečanju v Göteborgu je bil se posebno zadovoljen upravni delegat milan-

skega kluba Adriano Galliani, ki je bil glavni »krivec« za nedopustno predlansko sramoto v Marseilleu: »Tri finalni nastopi v petih letih, mislim, da je to pravi podvig. Glede zmage v Göteborgu pa bi podčrtal predvsem tri odločilna dejstva: Maldini je odlično opravil tudi nalogo srednjega branilca, Lentini je bil zares odločen za našo zmago, Rossi pa je spet potrdil, da je odličen vratar.«

Na slikah: spodaj - Boksić (na sredini) v dvoboju Marseillea z Rangersi ni posebnost blestel; na desni - Pontus Kamark (IFG Göteborg) proti Dejanu Savičeviću (v ozadju) ni imel lahkega dela

FORMULA ENA / VN EVROPE

Damon Hill bi rad doma prvič zmagal

Prost pa želi prevzeti vodstvo

DONINGTON PARK - V nedeljo se bodo vozniki formule 1 na dirkališču Donington ze tretje letošnje pomerili v dirki za svetovno prvenstvo, danes pa bodo opravili prvi trening. Britanec Damon Hill upa na najboljšje na VN Evrope na domaćem dirkališču. »Moj letošnji cilj je prvič zmagati na dirki za VN. Če bi se mi to posrečilo v Doningtonu, bi bilo čudovito,« je dejal. V skupni razvrstitvi za svetovno prvenstvo po dveh dirkah vodi Ayrton Senna, njegovi najhujši tekmeci konec tedna pa bodo znova Hill, Alain Prost in Michael Schumacher. Hill bo imel ob tretjem nastopu v Williamsovem bolidu lepo priloznost za uspeh na dirkališču, ki ga dobro pozna. »Prvič bom vozil Williams-Renaultov avto, vendar sem v Doningtonu ze vozil motorje, formulo Ford, F3 in F3000, tako da lahko recem, da je to moje domace tekmovalisce,« je dejal 30-letnik. »Gledalci bodo zahtevali zmago, tako kot si Brazilci želijo Sennovo zmago v Sao Paulu in Francozi Prostovo v Magny Coursu. Seveda bom naredil vse, da jim bom ugodil, vendar ne bom spremenil svojega nacina voznje samo zato, ker bom vozil pred britanskimi gledalci.«

Prost bo spet poskusal prevzeti vodstvo v skupni razvrstitvi, vendar pa je enakega mnjenja kot se nekateri vozniki, da dirkalisce ni prevec varno. »V Doningtonu sem vozil leta 1979. Dirka je bila izjemno tezka, povrh pa je se dezevalo. Bilo je pred dirko v Monte Carlu, zato sem bil zelo previden, da ne bi poskodoval avtomobila. Tega se spomnjam zelo dobro, ker je bila pomembna postaja v moji karieri. Zasedel sem tretje mesto in na naslednji dirki zmagal,« je povedal Prost, ki je v Doningtonu v letih 1986 in 1987 velikokrat preizkusal McLarnove bolide. »Sedaj se nekoliko bojim. Ob progji je veliko trave in vozilo tezko ustavi, ce zletis s steze. Res ne vem, kako se bo nase mostvo obneslo po tehnicni strani. Tezko bo prehitovati, kar pa je nov izziv.«

Senna, ki se se zmeraj sproti dogovarja z McLarnom, je prvič dirkal s formulo 1 v Doningtonu sredi osemdesetih let, ko je testiral Williamsov bolid, njegova napadalna vozna pa bi mu utegnili prinesiti zmago na 4, 023 km dolgi progi.

Na dober rezultat upa tudi Schumacher z novim benettonom. Nov bolid FA14 bo predstavil tudi Footwork, za katerega bosta vozila Britanec Derek Warwick in Japonec Aguri Suzuki, pri Jordanu pa bo namesto Italijana Ivana Capellija tekmoval Belgijec Thierry Boutsen.

NOVICE

Courier izpadel v tretjem kolu

TOKIO - Najboljsi teniski igravec na svetu Jim Courier (ZDA, 1) je izpadel v tretjem kolu turnirja v Tokiu. S 6:4 in 6:2 ga je premagal rojak Stark, ki je na 77. mestu lestvice ATP. Courier, ki je v soboto v Osaki izgubil v polfinalu proti Izraelcu Amosu Mansdorfu, je po neuradnih izracunih v nevarnosti, da ze po turnirju v Tokiu izgubi prvo mesto na svetovni racunalniški lestvici. Drugi nosilec turnirja Pete Sampras je namrec v tretjem kolu premagal Francoza Raouxa in bi z zmago proti Wheatonu v cetrtfinalu ze prehitel Courierja.

3. kolo: Borwick (Avstral) - Volkov (Rus, 4) 6:7 (3:7), 6:4, 7:6 (7:3), Sampras (ZDA, 2) - Raoux (Fra, 15) 6:4, 6:7 (4:7), 6:3; Wheaton (ZDA, 10) - Mansdorf (Izr, 8) 6:1, 6:2; Woodbridge (Avstral) - Bergström (Sve, 13) 3:6, 7:6 (7:4), 6:3; Masur (Avstral, 6) - Siemerink (Niz, 11) 6:7 (3:7), 6:4, 6:2; Gilbert (ZDA, 7) - Flach (ZDA) 5:7, 6:1, 6:4.

Jennifer Capriati zlahka

AMELIA ISLAND - Rezultati zenskega teniskega turnirja Bausch & Lomb - 2. kolo: Capriati (ZDA, 3) - Ignatijeva (Belorus) 6:1, 6:0; Hack (Nem, 9) - Kshwendt (Luks) 4:1 predaja; Gorrochategui (Arg) - Labat (Arg, 14) 7:6 (7:3), 2:6, 6:1; Langrova (Ces) - Martinek (Nem, 16) 7:6 (7:2), 6:1; Rinaldi (ZDA) - Singer (Nem) 6:2, 6:2; Tarabini (Arg) - Watanabe (ZDA) 6:0, 6:2; Gavaldon (Meh) - Helgeson (ZDA) 1:6, 6:3, 6:4; 3. kolo: Sanchez Vicario (Spa, 1) - Davenport (ZDA, 13) 6:2, 6:4.

Austria veča vodstvo!

SALZBURG/DUNAJ. Salzburška Austria, ekipa trenerja Branka Elsnerja, je v 27. kolu avstrijskega nogometnega prvenstva povečala vodstvo za zdaj ze kar štiri tocke. Salzburžani so na domacih tleh slavili zmago z 2:0 nad Vorwärtsom iz Steyra, hkrati pa dunajska Austria kot najnevarnejši zasledovalec izgubil proti Admira-Wacker z 1:3. Wacker Innsbruck, bivša ekipa ljubljanskega trenerja Branka Elsnerja pri kateri igra tudi koroški Slovenec Milan Oraz, pa je igral neodločeno 0:0 proti St. Pöltnu. Dunajski Rapid pa je premagal Sportclub z 2:0. Vrstni red: 1. Austria Salzburg 24, 2. Austria Wien 20, 3. Rapid Wien 20, 4. Wacker Innsbruck 19, 5. Admira Wacker 19, 6. St. Pölten 16, 7. Wiener Sportclub 16, 8. Vorwärts Steyr 11.

SAK 20 tekem neporažen!

CELOVEC. Nogometaši Slovenskega atletskega kluba so tudi tudi po 20 tekmah koroškega prvenstva neporaženi! Včeraj popoldne so na igrišču v Trnji vasi imeli za nasprotnika v spomladanski sezono zelo uspešno ekipo iz Vernberka (5 tock iz 3 tekem) in igrali neodločeno 2:2. SAK je po lepem lepih golih Grössa in Lojzeta Sadajka do 85. minute vodil z 2:1, napadljivost obrambe pa je gostem le se omogočila izenačenje. SAK po 20. kolu vodi s 14 točkami prednosti in je za vsa ostala mostev.

HOKEJ NA LEDU / REDNI DEL NHL LIGE SE BLIŽA H KONCU

Zgodovinski rekord pingvinov Pittsburgha

New Jerseyevi hudiči so podrli igralca New Yorka Kevina Lowea (telefon AP)

NEW YORK - V najelitnejši hokejski ligi na svetu NHL se tekmovanje v rednem delu blizu koncu. V Adamsovi in Smytheovi diviziji so mesta, ki vodijo v končnico prvenstva, ze zasedena. Montreal Canadiens, Boston Bruins, Quebec Nordiques, Buffalo Sabres, Vancouver Canucks, Calgary Flames, Los Angeles Kings in Winnipeg Jets so mostva, ki bodo nastopila v osmi finala Stanleyevega pokala. V Norrisovi diviziji bodo nastopili se Detroit Red Wings, Chicago Blackhawks in Toronto Maple Leafs. Ogorcen boj za mesta pa se bje v Patrickovi diviziji, kjer je doslej znano le eno mostvo, ki bo zagotovo nastopilo v koncnici. Pittsburgh Penguins so z doslej zbranimi 114 točkami, kar je tudi rekord v vsej

zgodovini NHL, dalec pred vsemi. Doslej so zmagali ze na 15 tekmah zapored, v njihovih vrstah pa je tudi najboljši strellec letošnje sezone. Mario Lemieux, imenovan Super Mario, je v tej sezoni zbral ze 150 tock in ima sedem tock prednosti pred drugouvršcenim Patom La Fontainom iz Buffala. Na drugem mestu v tej diviziji so Washington Capitals, ki jim prednost petih tock pred zasledovalci zagotavlja dokaj mirno nadaljevanje. New Jersey Devils in dva newyorsk kluba, Rangers in Islanders, pa se borijo za zadnje mesto, ki vodi v koncnico. V tem boju kakovostno izenacenih mostev bo samo sportna sreca dolocila cetrtega, ki bo nastopil v koncnici. Rangersi to sreco cititno imajo. Na tekmi z mest-

nimi tekmeci Islandersi so Rangersi dosegli izenacujoci gol na res nenavaden nacín. Ploscica se je najprej odbila od branilca Otocanov, zadela drugega igralca Islandersov Kruppa najprej v eno nato v drugo drsaliko in sele potem koncala v mrezi.

Rezultati tekem preteklega tedna: New York Islanders - New York Rangers 3:2, Washington Capitals - Montreal Canadiens 4:0, Detroit Red Wings - Vancouver Canucks 5:1, Philadelphia Flyers - Tampa Bay Lightning 6:2, Boston Bruins - Buffalo Sabres 3:3, Calgary Flames - San Jose Sharks 3:2, Hartford Whalers - Ottawa Senators 7:3, Pittsburgh Penguins - Quebec Nordiques 5:3, Winnipeg Jets - Edmonton Oilers 6:4, Montreal Canadiens -

New York Islanders 3:2, Toronto Maple Leafs - New Jersey Devils 1:0, New York Rangers - Washington Capitals 4:0, Boston Bruins - Buffalo Sabres 3:0, Philadelphia Flyers - Toronto Maple Leafs 4:0, Vancouver Canucks - Ottawa Senators 3:0, Pittsburgh Penguins - New Jersey Devils 5:2 in Chicago Blackhawks - St. Louis Blues 5:4. Rezultati srednjih tekem: New Jersey Devils - New York Rangers 5:2, Hartford Whalers - Ottawa Senators 6:1, Pittsburgh Penguins - Montreal Canadiens 4:3 in Vancouver Canucks - Edmonton Oilers 5:4.

Vrstni red po divizijah - Patrick Division: Pittsburgh Penguins 114 (81), Washington Capitals 87 (78), New Jersey Devils 84 (80), New York Islanders 80 (77), New York Rangers 79 (78), Philadelphia Flyers 71 (78); Adams Division: Montreal Canadiens 100 (81), Boston Bruins 99 (79), Quebec Nordiques 98 (79), Buffalo Sabres 86 (79), Hartford Whalers 53 (78), Ottawa Senators 22 (80); Norris Division: Detroit Red Wings 97 (79), Chicago Blackhawks 97 (79), Toronto Maple Leafs 95 (79), St. Louis Blues 80 (79), Minnesota North Stars 78 (79), Tampa Bay Lightning 49 (78); Smythe Division: Vancouver Canucks 95 (80), Calgary Flames 90 (79), Los Angeles Kings 83 (79), Winnipeg Jets 81 (79), Edmonton Oilers 60 (80) in San Jose Sharks 22 tock (80 odigranih tekem).

KOŠARKA / ZDRAHE CIBONA - ZADAR

Zagreb zdaj »strelja« na Zadrčane

ZAGREB - Zgodba ni od včeraj. Pod blesceco površino in svetovljanskim razkosjem, ki ga ponuja hrvaska kosarka s svojimi zvezdami, kot so Drazen Petrović, Kukoc, Radja in Vranković, se je na domači sceni nabralo kar precej »bolnega« in celo pogubnega za prihodnost tega uspešnega hrvatskega sporta. To so najprej odnosi med vodilnimi klubi, natančneje, spori med Cibono in dalmatinskimi mostvi. Ti odnosi niso bili nikoli sijajni. V Ciboni tako niso odpirali sampanjev, ko so Splitčani niza- li evropske zmage, in narobe. Najnovejši spor se je razvnel na relaciji Cibona - Zadar. Zadrčani so redno pricakovali »cibose« na noz v svojih jazinah, nikoli ni bilo obojestranske ljubezni, medsebojna nestrpnost pa se je zdaj povečala do nesluhne razmer. Podziga jo je predvsem različne frustracije v osiromašeni Hrvaski, kjer traja vojna, ki ji ni videti konca.

Zadar je nedavno poskrbel za prvorazredno senzacijo, ko je premagal Cibono v polfinalu za hrvaški pokal, s cimer so nenasiitni Zagrebčani, ki na domači sceni niso hoteli poplakniti grenkega okusa zaradi neuspeha v evropski ligi, dobili močno klofuto. Nenadoma ni imela nobena investicija, nobena obljuba, nobena astronomska stevilka v sedanjih okoliščinah svojega pokritja. Cibona veliko zapravlja in s svojimi rezultati nicesar ne vraća. Poraz v evropski ligi, katastrofa v domaćem pokalu. Razblinjajo se iluzije o močni Ciboni, in sicer bolj kot kdajkoli doslej. Zato so se v Zagrebu (kot vedno) odločili, da ne bodo nicesar prepustili naključju.

Cibona ima največji vpliv na kosarkarska dogajanja na Hrvaskem. Mirko Novosel je tudi namestnik ministra za sport in v svojih rokah s pomočjo svojih pomočnikov drži prav vse, od predsednika Hrvatske kosarkarske zveze (HKZ) Borisa Lalica do delegatov tekem (Anteja Teskera), sodnikov... Cibona bi v polfinalu koncnice morala v Zadar. Ne glede na to, da bi v tem polfinalu imela prednost domacega igrišca (igrajo na tri dobljene tekme), se je v Novoselovi »klik« pojavila velika panika. Zadrčani bi namrec imeli v Cibonini dvorani glasnejšo podporo kot domace mostvo, v rezultate »v vrocih« Jazinah pa ne gre dvomiti. Za Cibono bi to pomenilo razpad sistema: ce bi izpadli v polfinalu koncnice, potem bi izpadli tudi iz naslednjega ciklusa evropske lige. Tako je eden od ubogljivih privrzcencev Novosela, delegat prve A kosarkarske lige Ante Teskera, sprejel odločitev, da »v Zadru ne obstajajo razmere za tekme, zato morajo Zadrčani kot domaćini svoje tekme v koncnici igrati v Splitu«. Skrajno hinavstvo te odločitve je tudi v tem, da je niso sprejeli tik pred tekmo s Cibono, ampak pred cetrtfinalom med Zadrom in Sibenikom, seveda zato, da bi poglavitni režiserji ostali v senci. Le dva dni zatem, ko je zagrebški vrh Zadrčane »vrgel« iz Jazin, so zadrški nogometaši gostili Hajduk pred 10.000 gledalci. Res

se je po koncu te tekme začel srbski napad na mesto, vendar pred tem mesec dni v Zadru niso razglasili splosne nevarnosti - in vsi sportni dogodki so potekali normalno.

Seveda so vodilni predstavniki HKZ zveze s tem pridobili nove argumente, ces da »varnostne razmere« v Zadru ne dopuscajo organizacije kosarkarskih tekem«, zavrnili so pritožbo Zadrčanov in potrdili, da morajo tekme koncnice igrati v Splitu. Zadrski odziv je bil vec kot buren in se je izrazil z odločnim »ne«.

Ceprav je pretekli teden minil v znamenju številnih nevarnosti in zares ni bilo možnosti za ukvarjanje s sportom, so Zadrčani ostali trmast in vztrajali pri svojem staliscu - ali bodo igrali v Jazinah ali pa sploh ne bodo igrali! Treba je priznati, da argumenti in dejstva govorijo njim v prid. Zadrčani se sprasujejo: le kako je mogla biti odločitev sprejeta prej, preden je na Zadar padla ena sama granata? Zakaj se predsednik HKZ Lalic ali delegat Teskera nista pred tem posvetovala s predstavniki sportnih, policijskih ali političnih struktur v Zadru in se pozanimala o varnostnih razmerah? Ne gre pozabiti: policijska uprava Zadra je dovolila svojim kosarkarjem, da igrajo v Janizah, in zatrdila, da ni nobene nevarnosti za udeležence tekme. Skupščina občine Zadar je sklicala izredno sejo in to potrdila: ce lahko delajo sole in otroški vrtci, potem morajo biti odprte tudi sportne arene.

Tako je ta primer dobil politične razsežnosti. Je priliv vročega olja na odnose med Zagrebom in Dalmacijo. Nenaklonjenost Dalmatincev do Zagreba kot prestolnice vse bolj narasca v smislu »prej nam je usodo dolocal Beograd, zdaj pa nam jo Zagreb«.

V Ciboni so si na obraze nadeli maske nedolžnih angelov in odgovarjajo: »Mi nimamo nobene zveze s tem, igrali bomo tam, kjer bo dolocila HKZ.« Zelo prebrisano, pravega oskarja za izjavo tedna pa bi zaslužil predsednik Cibone Jure Klarić, ki je izjavil: »Ne vem, zakaj nas Zadrčani napadajo, ko vendar živimo v pravni državi, kjer je treba spovstovati zakone.« Gre seveda za vrhunsko ironijo, saj so prav v teh dneh začeli uradno preiskavo zoper Klarića, ki je sicer direktor velikega zagrebskega podjetja Voce.

Nic manjši ljubitelj zakonitosti ni Cibonin direktor Bozo Milicević. Ce bi samo skusali nasteti del podzemeljskih iger Novosela, Klarića in Milicevića, bi nam zelo hitro zmanjkalo papirja. Dodajmo samo se podatke, da je prišlo tudi do medsebojnega spora med Novoselom in Milicevićem, a to je ze tema za popolnoma drugo zgodbo.

Pač pa, Cibonine »velicine« so se enkrat dokazale svojo neobzirnost in pomanjkanje občutka. Po Zadru ne streljajo samo Srbi. Ta »granata« je priletela iz Zagreba, zato je za Zadrčane odjeknila veliko mocnejše.

Odbojka

Sisley vendarle izsilil 3. tekmo

CUNEIO - Senzacije ni bilo. V povratni tekmi cetrtne finala koncnice italijanskega odbojkarskega prvenstva odbojkarjem Alpitoura iz Cuneae ni uspelo vdrugic premagati favoriziranih igralcev Sisleya. Potem, ko so orjaški Bolgar Ganev in tovarisi prejšnjo soboto s 3:2 presenetljivo zmagali sredi Trevisa, so v sredo zvečer doma izgubili s 3:0 (15:13, 15:12, 15:13). V tretjem setu je Alpitour ze vodil z 11:3, vendar pa tudi to ni bilo dovolj za preobrat Najvec zaslug za zmago Trevisa ima podajac reprezentance Tofoli. Tretja odločilna tekma bo jutri v Trevisu.

Znani pa so ostali polfinalisti. To so Parma, Milan in Ravenna. Rezultati: Charro Padova - Misura Milan 2:3 (12:15, 12:15, 15:9, 15:13, 13:15), prva tekma 0:3; Sidis Falconara - Maxicono Parma 0:3 (13:15, 10:15, 15:17), prva tekma 0:3. Prve polfinalne tekme bodo 14. parila. Za uvrstitev v finale bodo potrebne tri zmage, kakor tudi za osvojitve naslova prvak.

CRNA KRONIKA

Mladi praktikant

ZALEC - Policisti so bili kar presenečeni, ko so se spet »srečali s svojim starim znancom« Milanom B. in odkrili, da v soboto ni sam vlomil v blagovnico Lena v Levcu. Presenečenje je bil pravzaprav njegov »sodelavec - učenec«, 12-letni fantic, ki je pri podvigu pomagal. V blagovnico sta prišla skozi streho, pobrala nekaj kavbojk, majic in sportnih copat ter jo popihala se pred prihodom policistov. Očitno ne dovolj dalec. (B. P.)

Slovenski bencin je cenejši

NOVO MESTO - V noci na četrtek so policisti pri svojem rednem nočnem »sprehodu« po novomeških ulicah ujeli skupinico hrvaških državljanov, ki so »tankali« bencin. Fantje so vlomili v stiri bencinske rezervoarje avtomobilov in iz njih »izzeli« gorivo.

Vlomilec - kuhar

MURSKA SOBOTA - V dneh okoli prejšnjega vikenda si je se neznani mozakar privosil kraje počinice v dveh počitniških hišicah v Kustanovcih. Oskodovana lastnika, ki sta vloma prijavila, sta policiji povedala, da je »dopustnika« zanimala predvsem hrana in pijača - celo tako domaćega se je potcutil, da si je hrano v eni izmed hišic tudi skuhal. »Kuhar« je očitno ugotovil, da brez tople hrane v življenju pač ne gre, zato je s sabo vzel tudi plinski gorilnik in nekaj posode.

Kam je meril?

NOVO MESTO - V sredo so policisti vzeli 91-letnemu »fantu« iz Velike Bučne vasi samokres - menili so namreč, da je in da bi se lahko ogrozil življenja svojih sosedov in mimoidočih. Mož je namreč tega dne popoldne iz hiše, kjer stanuje, streljal v zrak.

Eksplodiral kumik

CRNOMELJ - Včeraj okoli četrte ure jutraj je bilo, ko je speče prebivalce v nekem delu Crnomolja prebudila eksplozija - sosedov kurnik je bil v ognju. Pri gašenju pa so med plameni opazili ozgano truplo. Policisti se raziskujejo vzroke požara in kdo je v njem umrl.

Nepredvidno izza avtobusa

TRBOVLJE - Ko je avtobus, ki je ob 13.20 uri peljal iz Jesenovega proti Kotredežu, ustavil na avtobusni postaji, je avtomobil, ki je peljal za njim, z nezmanjšano hitrostjo zapeljal nekoliko levo in mimo njega. Izpred avtobusa pa je v tem trenutku pritelkel 10-letni Dario in avtomobil ga je podrl. Fanta so prepeljali v trboveljsko bolnišnico, avtomobilist pa bo moral do sodnika.

UNZ MURSKA SOBOTA - KOPER / AFERA

Suspendirali policiste »inkasante«

MURSKA SOBOTA - Že dalj časa se je susljalo, včeraj pa se je potrdilo reko: Kjer je dim je tudi ogenj. Božo Truden, ki je pri MNZ v Ljubljani odgovoren za stike z javnostjo, je namreč v pogovoru za radio Murski val potrdil, da so na policijski postaji na mejnem prehodu v Dolgi vasi pri Lendavi suspendirali osem policistov, osumljenih okoriscanja z denarjem, ki so ga tuji državljani morali plačevati za vizume ob vstopu v Slovenijo.

Lani so na Pomurskih mejnih prehodih izdali 38.000 vizumov, vsak pa je bil »vreden« okoli 1000 tolarjev. Po navedbah načelnika UNZ Murska Sobota Darka Anzelja si je

osmerica nazakonito prilastila 29.220 tolarjev.

Božo Truden je se povedal, da so s podobno obtožbo suspendirali tudi

osem policistov na območju UNZ Koper.

Poleg tega je pricurjajala se ena obtožba na račun posameznih (največ treh)

policistov; ti naj bi v okoličih Lendave ustavljali tuje tovornjake, ki so prevzajali tovore čez mejni prehod Dolga vas. Tovornjakarji so morali plačati »neko posebno takso« v vrednosti 50 nemških mark. Tisti, ki so plačali, so lahko nadaljevali pot, drugi pa so bili zadržani z obrazložitvijo, da je na mejnem prehodu gneča. Te obtožbe Božo Truden in Darko Anzelj nista ne zanikala ne potrdila, ker o tem nista nicesar vedela. Darko Anzelj pa je obljubil, da bodo tudi ta primer raziskali ter z njim seznanili javnost. Občane oziroma prizadete voznike so povabili, naj jim pri tem pomagajo.

(O.B. - B.H. : Foto: S. Zivulovic/TRIO)

Čelade, čelade ...

LJUBLJANA - Pred dnevi smo zapisali, da je varno in z zakonom določeno imeti varnostne čelade na motorjih, da bodo tisti, ki jih nimajo, po novem kaznovani s tremi tisocaki. Pa se je to zgodilo nasemu fotoreporterju in odpravil se je po ljubljanskih trgovinah, da bi si kupil čelado. Obiskal jih je sedem, in to v širšem središču mesta, ne da bi imel kaksne večje zahteve ali morda posebno veliko ali majhno glavo - preprosto je

ugotovil, da je izbira čelad zelo skromna.

Trgovine, ce ze imajo čelade za motoriste, imajo »v zalogi« le eno ali dve, model ali dva, številko ali dve. Kakor kaže, naši »podjetneži« na nekaterih področjih se dremajo. Se cena: navadna čelada brez obraznega prozornega scitnika stane nekaj nad desetimi tisocaki, ce pa je tu se scitnik, vsaj za oči, pa ze velja okoli petnajst tisocakov. (V.K.)

POLICIJSKO POROČILO

Nočna straža v Mostah

LJUBLJANA - S povečanjem prebivalstva v Mostah narasčajo tudi kriminal, nasilna in druga kazniva dejanja, tako da (se posebej v nočnem času) postaja ta občina ena najbolj živahnih, hkrati pa tudi najbolj nevarnih. Lani so imeli mošcanski policisti opravka s skoraj 38 odstotki več kriminalnih dejanj. Med njimi prevladujejo večje tatvine, vlomi v avtomobile, stanovanja ali trgovine; naraslo pa je tudi število goljufij. Do največ vlovov prihaja v velikih stanovanjskih naseljih, kot sta Fuzine in Stepanjsko naselje. Stanovalci se pritožujejo nad nočno varnostjo parkiranih avtomobilov, ki so pogosta tarča vlomilcev. Zato na občini razmišljajo,

kako bi organizirali nočno strazo.

Skrb zbujajo visoko številno tako imenovanih krvnih deliktov. Se vedno ostaja neraziskan umor v parku Kodeljevo iz leta 1991. Policisti pa so vse pogostejša tarča napadov »živahnežev«, s katerimi se vse prevečkrat srečujejo. Vedno več lokalov je odprtih pozno v noč, v njih pa se policisti srečujejo z vsemi oblikami kriminala, od mamil do preprodaje orožja in prostitucije. Policistov pa je na postaji Moste in oddelku Polje skupaj premalo, da bi zadovoljivo nadzorovali sumljive kraje. Lani je bilo na občinskih cestah 245 več prometnih nesreč kot leto prej. V njih je umrlo kar 18 ljudi. (A. Z.)

JUTRI
10. aprila

Sporočati, izmenjavati in poznejšim rodovom ohraniti izkustvo, znanje in spoznanja je bila človekova davna želja, ki ga je stala mnogo truda in prizadevanja.

Ze v prazgodovini je človek skušal pustiti za seboj sled in sporočilo, kar dokazujejo ohranjene risbe v njegovih jamskih bivališčih. Misel in idejo je skušal ujeti in sporočiti v besedi tako, da ju je ukalupil v ritem in melodijo. Psalmi in spevi v starih tekstih so ostanek te tehnike ohranjanja, saj se je pismenost le počasi razvijala in širila.

Človek si je res na vse načine prizadeval opozoriti nase in je zato pisal, pel, grebel po mehkih, glinenih ploščah, klesal v kamen, risal in pisal. Iznajdbe in razvoj novih sredstev, začeni s tiskom, so pomenili pravo eksplozijo shranjevanja, širjenja in bogatenja znanja in obveščenosti. Knjigi in fotografiji je sledila živa slika, potem pa je zadeva usla prek vseh meja z vsakomur dostopnimi nosilci zvoka in slike, s televizijo, sateliti in računalniki.

Pomemben skok v tem bumem razvoju je storil Francoz Auguste Lumière, pionir kinematografije. Z bratom Louisom sta leta 1895 v Parizu organizirala prvo kinematografsko predstavo na svetu. August Lumière je umrl na jutrišnji dan, leta 1954.

S KOLESOM V INDONEZIJ (1)

IZTOK IVANČIČ

Pikantna dežela

V Indoneziji živi več kot tristo etničnih skupin - Evropejci so prišli predvsem zaradi začimb - Poceni restavracije na kolesih

Ce ste se navelicali vsakodnevnih sivine pravzaprav ni razloga, da svojega črno-belega pocutja ne pobarvate. Izbrati si morate le primerno prevozno sredstvo in se obrniti na jugovzhod. Večjih težav na poti ve od Dzakarte ne bo, ce se boste le znali izogniti balkanskemu »mrtvilu«. Po dobrih osemstisoč kilometrih zračne poti boste pod seboj zagledali glavno mesto Indonezije, pravo mravljišče s sedmimi milijoni prebivalcev, ki leži na enem izmed 13.700 otokov velikega arhipelaga.

Ceprav se vam bo pot zdela neponovljivo dolga, jo boste se vedno odnesli boljše od portugalskih in nizozemskih pomorsčakov, ki so v 16. stoletju na tem otoku bili krave bitke, iskoč nagejlnove

zbice in druge zacimbe. Prav zacimbe so Indonezijcem prinesle 350-letno kolonizacijo, Evropejcem pa omogočile pestrejši jedilnik.

Naenkrat se boste znali v tujem okolju in ce potujete sami (kar vam toplo priporočam), boste deželo in njene prebivalce res dobro spoznali. Ce boste imeli priloznost vstopiti v katero od državnih ustanov (meni se je posrečilo priti na policijsko postajo zaradi »prehitre« vožnje s kolesom na edini avtocesti, ki povezuje pristanišče Merak z Dzakarto), boste prav gotovo opazili grb, sestavljen iz orla, ki varuje scit, na katerem je graficno upodobljenih pet nacev - imenuje se pancasila. Nastala so leta 1945. Z njimi si je vladanje zel olajšati takratni predse-

dnik Sukarno, kar sprico 300 etničnih skupin, ki so verovala vsaj stirim različnim bogovom, sploh ni bilo lahko.

Ta načela so: -Peterokraka zvezda. Pomeni vero in boga. Ne-pomembno je, v katerega boga verujes. Obvezno je le, da si veren.

-Veriga. Pomeni človekoljubje. Nerazdružljivo skupnost ljudi.

-Bivolja glava. Pomeni nacionalizem. Vse etnične skupine morajo biti enotne.

-Drevo banyan. Pomeni vladanje. V nasprotju z zahodnjaskim sistemom sprejemanja odločitev z večino glasov ima tu prednost star vaski zakon permusyawaratan, kar pomeni - preudarnost. Primerjali bi ga lahko z našim zborovanjem pod lipo.

-Riz in bombaž v grbu simbolizirata pravičnost, ki naj bi vsakomur zagotovila osnovno hrano in obleko.

S prehrano ni težav

Priznam, da stroški takega potovanja krepko presegajo nekajmesečni zjamcenji osebnih dohodov. Toda, ce se za nekaj mesecev odrecete plačevanju položnic se vam morda posreči. Sicer je pa cena hrane v Indoneziji premošorazmerna s kvadratu restavracij in lahko zelo poceni jeste. Toda, za božjo voljo, ne bodite prevec skopuskij; ko boste našli tisto, ki meri le 1 (en) kvadratni meter, nehaite iskati. Manjših ni!

Take bonsai restavracije so zelo razširjene in našli jih boste brez težav. Le domačini vsa bodo morda bolj zaklano gledali, kajti navadni turisti se raje zatekajo v drage restavracije. Pa ni nevarnosti. Hrana je sveža in dobra. Za podalpski okus mogoče nekoliko pikantna. Toda kot pravi pregovor, o okusih ne gre razpravljati.

Sicer pa si, ko se boste potepali po Indoneziji, ne polnite nahrbtnika z zalogami hrane. Vasi so namreč precej na gosto poseljene in domačini vam bodo radi postregli. Pa ne upajte, da boste jedli kaj drugega kot riz. Glede na to, da ga na tej zemljepisni širini svoje prispeva se rodovitna zemlja vulkanskega izvora, zanjejo tudi stikrat letno, ni to prav nič cudnega. Zalozite se le z ustekleniceno vodo, obogateno z minerali in solmi.

Po kratkem zaslišanju in ogledu policijske postaje sem ponovno oddrvel

Bon-sai restavracije ne morete zgrešiti, razen če stopite nanjo

S kolesa se bolje vidi

Sam sem si Indonezijo ogledal kar s kolesa. Bilo je sicer naporno, vendar sem le tako lahko spoznal pravo Indonezijo.

Gorsko kolo se je zelo dobro obneslo, resnejsjo preizkusnjo pa je prestalo tistega dne, ko sem v prvih popoldanskih urah zapustil mesto Bogor blizu Dzakarte. Ob vznožju edinega večjega hriba v tem delu - se danes ne vem, zakaj se mu nisem izognil - mi je odpovedal sprednji menjalnik. In

ker mi je mehanik v takem primeru odsvetoval, da bi ga razdiral in skušal popravljati, sem storil prav to. In se danes je razdrt.

Pot sem nadaljeval s sedmimi namesto enindvajsetimi prestavi in temu primerno je bilo tudi število kletvic. Se dobro, da je padal dez. Na vrhu 1900 metrov visokega prelaza Puncak sem si za spremembo najel bungalov. Ura je bila že poznaj in v spalni vreci, kjer se pod milim nebom ob

suhem vremenu da prav prijetno spati, bi se lahko samo se utopil. Zjutraj sem po obilnem zajtrku, kot že tolikokrat prej, predse razprostrl premočeno mapo, si zacrtal predvideno pot in za spremembo samo popustil zavore. Ahhh! Ob simfoniji za tri lezaje in eno verigo, ki se je ob pisu vetra pri voznij navzdol s 70 kilometri na uro sproscala izpod sedezja, so bili vsi napori prejšnjega dne pozabljeni.

(se nadaljuje)

JEDILNIK

SLAVKO ADAMIJE

prežganka
ocvrt file morskega psa
fizol v solati s črno redkvijo
jabolčni zavitek

Ocvrt file morskega psa

SESTAVINE: 12 ociscenih filejev morskega psa, sol, poper, jajca, moka, olje za cvrtje
CAS PRIPRAVE: 20 minut

V ribarnici kupimo ociscenega morskega psa in ga narezemo na primerne fileje.

Fileje pokapamo z limoninim sokom, solimo in popramo. Povaljamo jih v moki in jajcu ter ocvremo v olju.

Ponudimo jih s fizolovo solato, ki jo potresemo z naribano črno redkvijo.

VEGETARIJANSKI JEDILNIK

NEVA MIKLAVČIČ PREDAN

pecen krompir s sirom in lanenimi semeni,
tofu z olivnim oljem, drobnjakom in poprom
kitajsko zelje s hrenom in krebujlico

Pecen krompir s sirom in lanenimi semeni

SESTAVINE: 7 krompirjev, 40g masla, 200g ementalca, 4 zlice kisle smetane, zlicka kumine ali gorcicnih semen, 2 zlici lanenih semen, sol, poper

Krompir s krtacko dobro ocistimo pod tekočo vodo. Neolupljenega prerežemo na polovice, ki jih nalozimo v pekač, namascen z maslom. Potresemo s kosmi masla in popramo. Pecemo 15 minut pri 200 °C. Sir nastrgamo, zmesamo s smetano in ga porazdelimo po krompirjevih polovicah. Potresemo s kumino in lanenimi semeni, pecemo se 10 minut in ponudimo.

Kitajsko zelje s hrenom in krebujlico

SESTAVINE: majhna glava kitajskega zelja, korenina hrena, nekaj mladih cebulic, 3 zlice sojinenga olja, zlica jabolcnega kisa, sol, 2 zlice sesekljane krebujlice ali kopr

Oprano glavo kitajskega zelja povprek tanko narezemo in stresemo v skledo. Ostrgano korenino hrena nastrgamo, cebulice narezemo z zelenimi deli vred. Vse skupaj zmesamo s sesekljano krebujlico, soljo, oljem in kisom.

Lokalni taksisti prežijo na turiste z nahrbtniki (Vse foto: Iztok Ivancič)

RUSIJA / POMIRJUJOČE VESTI

Nesreča v sibirskem Tomsku je manjša kot so domnevali

Jelcinov svetovalec za ekološka vprašanja je manj optimist, ker baje hoče Zahod prepričati, da je treba čimprej posodobiti ruske jedrske obrate

MOSKVA - Torkova jedrska nesreča v sibirskem Tomsku ne bo »nov Cernobil«, se glasi po pomirjujoči sporočilu s prizadetega območja. Ob tem optimizmu oblasti pa je vsakomur jasno, da predstavlja nesreča pravi alarmni zvonec, ker bi se lahko te nesreče ponovile zaradi zastarelih obratov, slabih varnostnih naprav in brezbriznost odgovornih. Ruske oblasti so že napovedale, da bodo skrbno preverile dejansko stanje v vseh obratih in jedrskih elektrarnah.

Sinoci je glasnica ruskega kriznega štaba Marina Riklina izjavila, da je stopnja radioaktivnosti v glavnem v mejah normale. Vseeno pa je jedrska nesreča prizadela obširno območje kakih 15 kilometrov severovzhodno od kemijskega obrata, kjer so namerili od 250 do 400 milijonov röntgenov na uro, tri kilometre od obrata so namerili od 120 do 250 milijonov in pet kilometrov od eksplozije pa od 60 do 120 milijonov röntgenov na uro. V bistvu radioaktivni oblak naj ne bi ogrozil niti zdravja 20 oseb iz vasi Georgjevka, ki se nahaja 22 kilometrov od eksplozije, saj so tu namerili 35 milijonov, normalna doza enournega sevanja pa je 12 milijonov röntgenov.

Z geigerskimi števci dosledno merijo radioaktivnost pri prizadetem obratu (Telefoto AP)

Dlje od te vasi so namerili večjo radioaktivnost, a to je povsem nenaseljeno območje ruske tajge.

Te optimistične izjave Marine Rikline je nekoliko izpodbil Jelcinov svetovalec za ekološka vprašanja Aleksej Jablokov, ki je navedel, da ni jasno, kako se bo obnašal radioaktivni oblak. V tej izjavi pa je nedvomno skrit pritisk na Zahod, ki bi moral na tokiškem vrhu razpravljati tudi o sredstvih za posodobitev ruskih je-

drskih obratov.

Bolj posten je bil akademik Nikolaj Ponomarev-Stepnoj, ki je nacrtoval reaktorje iz Tomska, saj je jasno poudaril, da je torkova nesreča zanemarljiva v primerjavi s cernobilsko. Po njegovem pa se nesreče ne sme podcenjevati, ker se lahko ponovi. Akademik je tudi navedel, da je v vojskih obratih verjetnost nesreče večja kot v civilnih, ker so vojaki manj pazljivi. Poudaril je tudi, da Ru-

sija potrebuje pomoč za posodobitev svojih jedrskih elektrarn.

Da je bil strah preuranjen, potrjujejo tudi pomirjujoče vesti Mednarodne agencije za jedrsko energijo na Dunaju, kjer pa so prav tako poudarjali nujno, da se čimprej posodobijo ruske jedrske obrate. Komisija Evropske skupnosti pa je včeraj v Bruslju ugotovila, da ni treba preplaha, ker radioaktivnost v nobenem primeru ne more ogroziti njenih članic.

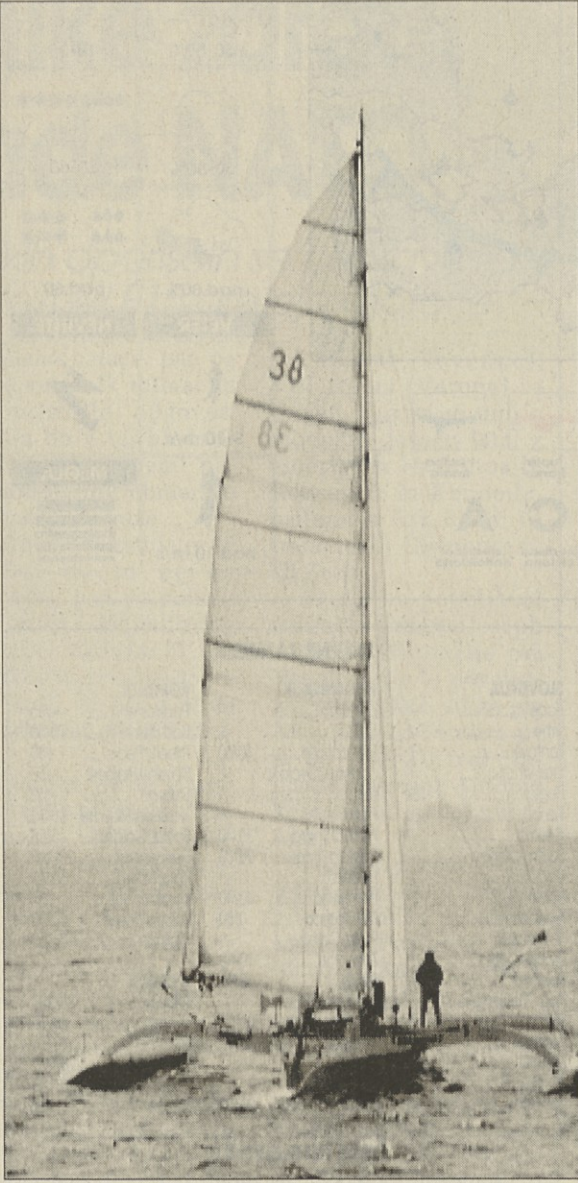
Samo »srečno naključje« je preprečilo hudo tragedijo

MOSKVA - Rusko časopisje je včeraj zelo grobo navajalo, da ni prišlo do tragedije zgolj po naključju in da so imeli tehniki in zadolženi za varnost Sibirskega Himkombinata »več sreče kot pameti«. Glasilo sindikatov Trud je zapisalo, da je »cudež preprečil, da ni radioaktivni oblak zajel naselja Sumus ob prizadetem obratu in da se je poleg na nenaseljenem območju«. Časopisje je obenem z velikim poudarkom objavljalo intervjuje z različnimi ruskimi znanstveniki, ki so potrjevali zahodne ocene, da v ruskih jedrskih obratih zanesljivost je ob tej priložnosti izjavil, da vsak podoben dogodek povzroča »neizbežno vznemirjenost pri prebivalstvu« in da so Rusi zato »zadovoljni, če bodo čim bolj omejeni«.

Toda ob vhodu v izredno moderno norveško letališče Bodoe kot svarilo se naprej kraljujejo ostanki sovjetskega lovca MIG 15. Če je res, da prave groznice z Vzhoda ni več, pa za voditelja pakta Nato se naprej ostajajo precejšnje negotovosti glede prihodnosti Rusije. Temu je treba pristeti se dejstvo, da so bile že sicer močne vojske baze na polotoku Kola, vključno s ko-

SAN FRANCISCO-BALTIMORA

Potolkla sta 140 let star rekord plovbe

Po 140 letih sta dva jadrca na 16-metrskem trimaranu »Great American II« potolkla dosednji rekord, saj sta iz San Francisca do Bostona priplula v 69 dneh.

NOVICE

Reinhold Messner o lovcu iz Similauna

BOCEN - Reinhold Messner, južnotirolski alpinist in »kralj osemstisocakov«, je včeraj v Bocnu odločno zavrnil namigovanja francoskega tiska in nemške knjige »Falsifikat iz Ötztala - anatomija arheološke groteske«. Za Messnerja so to grobi napadi, s katerimi namigujejo, da je ukradel mumijo in jo potem odnesel v Similaun, da bi insceniral celotno zadevo. Avtorja knjige ne bo tožil, med drugim je Messner v Bocnu zaradi tožbe svojcev podjetnika Lea Gurschlerja, ker so v italijanskem prevodu njegove Knjige »Attorno al Sudtirol« (Po južni Tirolski) iz nemškega izvirnika besedo Hochstapler (ohol) zgrešeno prevdli v »slepar«.

Zaradi električnega mrka kaos v pariškem prometu

PARIZ - Pozar, ki je prizadel neko pariško transformatorsko postajo in povzročil izpad električnega toka, je predsinočnim povzročil pravi kaos v pariškem cestnem prometu, ker so odpovedali tudi semaforji. Najhuje je bilo na Elizejskih poljanah, predsedniška palača pa ni ostala v temi, ker so se samodejno vključili agregati.

S pištolo pred Belo hišo: sedaj se hladi v zaporu

WASHINGTON - Varnostna služba je pred Belo hišo aretirala neko žensko, ki je imela s seboj nenabito pištolo. Carolyn Eaves ni imela orožnega lista, v njenem avtu pa so našli še nekaj pistol, municijo, pipe za opij in letake s protestnimi gesli proti predsedniku Clintonu.

Eksplozija plinske jekenke terjala štiri mrtve v Španiji

CALDES DE MALAVELLA (ŠPANIJA) - v eksploziji jekenke v španskem mestecu Caldes de Malavella so življenje izgubile štiri osebe, tri pa so bile ranjene. Od dvanajstih stanovanj prizadete palače je eksplozija popolnoma uničila šest stanovanj. V palači so stanovali delavci španske naftne družbe Repsol.

Zakon je v Avstraliji strožji do domorodcev

SYDNEY - V Avstraliji imajo domorodci kar 26-krat večjo verjetnost, da bodo končali v policijskih celicah kot belci. V zahodni Avstraliji je verjetnost kar 50-krat večja. Te podatke je objavil avstralski zavod za kriminologijo, ki je obenem pozval policijo, naj ne bo tako diskriminatorna do domorodcev. Ti se znajdejo za zapahi v glavnem zaradi pijanosti in v manjši meri zaradi ropov in vlomov.

Sadizem v japonskih šolah in poboljševalnicah

TOKIO - Nekega 15-letnika so »vzgojitelji« poboljševalnice Akasi Gakuen v Hiogu (osrednja Japonska) prisilili, da je v spodnjih hlačah več ur cepel v greznici jami zaradi poskusa bega. Neko njegovo sotrpinko pa je drugi »vzgojitelj« prisilil, da se je pred njim slekla, ker je dan prej drugim pokazala podplate, ki jih je dobila, ko jo je isti »vzgojitelj« pretepal. Oba primera je objavil dnevnik Mainichi, to pa sta le vrh ledene gore sadizma, ki ne kraljuje samo v poboljševalnicah temveč tudi v solah vseh vrst in stopenj. Japonski vzgojitelji in učno osebje so namreč prepričani, da mladina potrebuje strog režim in vojaško disciplino, tako da je za japonske učence, dijakke in študente sola sinonim pekla.

Priprave na vrh »bogatih« v Tokiu

TOKIO - V pričakovanju vrha sedmih industrijsko najrazvitejših držav v Tokiu se preizkušajo pirotehnične roboti, ki bo onesposobil in odstranjeval morebitne peklenke stroje (Telefoto AP)

PRIPRAVILA: SILVO KOVAC

RIM / PAPEŽ OB VELIKI NOČI

Konkretna pomoč za BiH

RIM - V rimski baziliki svetega Janeza v Lateranu je papež Wojtyła začel z velikonočnimi obredi. V rimsko katedralo je vstopil skupaj s 35 skofi in katedrali ter pozval vse prisotne, naj kolikor je mogoče pomagajo nesrečnemu prebivalstvu Bosne. Medtem ko je Karol Wojtyła umival noge 12 starejšim duhovnikom, je med verniki stekla nabiralna akcija, kiatere izkupice je bil v celoti namenjen žrtvam vojne v Bosni in Hercegovini. V svoji homiliji je papež dejal, da se je Jezus Kristus na zadnji večerji sestal s svojimi apostoli, »kot se sestajamo mi sedaj in se spominjamo njegovih besed in njegovih dejanj.«

NORVEŠKA / KLJUB TEMU, DA JE HLADNA VOJNA MIMO

Za Norvežane so ruski sosede še vedno grozeča prisotnost

Na vojaške vaje NATO v Norveški povabili tudi Ruse

OLAV OLAFSEN

BODOE - Čeprav se je hladna vojna že lep čas končala, se sovjetska senca očitno še zmeraj zadržuje med norveškimi fjordi. Strateški pakta Nato so to skandinavsko državo obravnavali kot prvi cilj morebitnega komunističnega napada na Zahod, se zlasti glede na to, da se njen severovzhodni del nahaja nasproti ruskega polotoka Kola, velikanske trdnjave, kjer so se danes shranjene stotine podmornic, ladij in letal. Po mnenju zahodnih izvedencev bi bil za bivšo ZSSR v primeru vojskega konflikta prioriten prav napad s temi silami, s katerimi bi lahko nadzorovali najkrajšo zračno pot do ZDA. Norvežani so zato imeli nalogo, da vzdržijo vsaj dva dni in tako omogočijo zaveznikom, da posljejo okrepitev. Mednarodno ozračje se je medtem spremenilo do take mere, da sta bila na vaje pakta Nato, ki potekajo na Nor-

veskem, povabljeni celo dva visoka ruska častnika, general Seleznev in admiral Erofejev. Vaje, poimenovane »Beattle Griffin 93«, so bile glede na prvotni program precej skrcene, in to z namenom, da ne bi pri bivših nasprotnikih ustvarjali nepotrebnega razburjenja. Sam Erofejev je ob tej priložnosti izjavil, da vsak podoben dogodek povzroča »neizbežno vznemirjenost pri prebivalstvu« in da so Rusi zato »zadovoljni, če bodo čim bolj omejeni«.

Toda ob vhodu v izredno moderno norveško letališče Bodoe kot svarilo se naprej kraljujejo ostanki sovjetskega lovca MIG 15. Če je res, da prave groznice z Vzhoda ni več, pa za voditelja pakta Nato se naprej ostajajo precejšnje negotovosti glede prihodnosti Rusije. Temu je treba pristeti se dejstvo, da so bile že sicer močne vojske baze na polotoku Kola, vključno s ko-

maj 50 km oddaljeno podmorsko bazo, okrepljene s prihodom enot iz baltskih držav. Nic cudnega torej, če norveški poročnik Morten Owensens trdi, da se zaradi zblizanja med Mosko in Washingtonom niti najmanj ne cuti »nepotrebnega«: zavarovalna policia - pravi - je vedno potrebna.

Da bi se postavili po robu sovjetskemu velikanu, ki se je bil večkrat spustil med fjerne, so se Norvežani svojcas zatekli k domisljiji in razrili gore, v katerih nedrja so postavili težko topništvo. Topovi so opremljeni s hidropnevmaticnimi stroji, ki omogočajo njihov hiter umik v notranjost potem, ko bi streljali proti sovražniku. Čeprav niso bile nikoli uporabljene, so te baterije se naprej vojaška skrivnost, kot temeljni sestavni del norveške »zavarovalne police«.

Vodoravno:

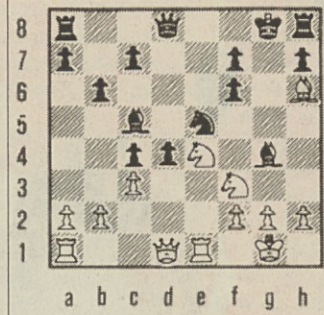
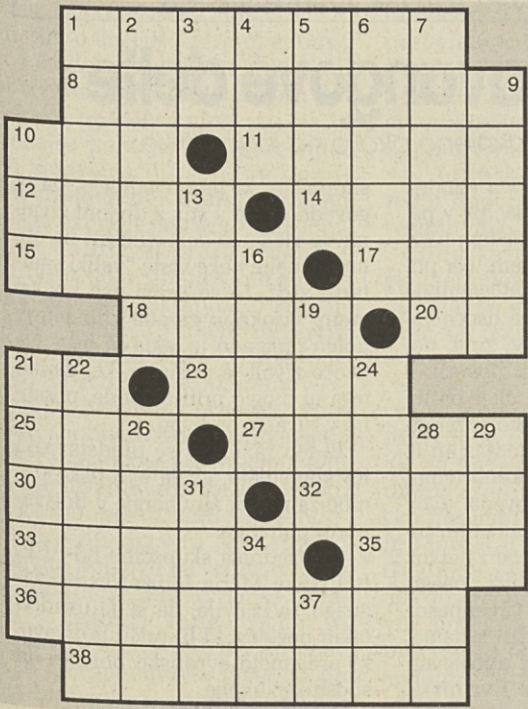
1. reka pod Pokljuko na Gorenjskem, 8. zapornik, jetnik, 10. star Slovan, 11. mesto na Primorskem, 12. eden od cutov, 14. ime slovenske prevajalke Oblak, 15. rimska provinca na ozemlju današnje Avstrije, 17. podolgovata, debela palica, 18. ameriški filmski komik s pravim imenom Oliver Hardy, 20. zacetnici ameriskega kemika, Nobelovega nagrajenca Onsagerja, 21. kratka za atletski klub, 23. reka, ki teče skozi Firence, 25. del Kocevskega visavja nad Crmosnjisko dolino, 27. mejna reka med Slovenijo in Hrvaško, 30. leseno pihalo z dvojnimi jezickom, 32. ime naslovnega junaka svedske pisateljice Selme Lagerloef Holgersona, 33. slovenski kanuist (Srecko), 35. po izumitelju kondenzatorja imenovana enota za elektricno moc, 36. zena kralja Admeta v grski mitologiji, ki je prostovoljno umrla zanj, da bi ga resila

smrti, 38. glavno mesto nekdanje sovjetske republike Uzbekistana.

Navpicno:

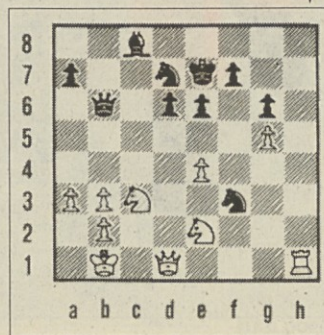
1. ime nekdanjega hrvaskega kosarkasa Zeavice, 2. ime italijanskega dirigenta Toscaninija, 3. zacetnici nekdanjega ameriskega predsednika Eisenhowerja, 4. kraj pri Crnem kalu na Primorskem, 5. impresija, 6. diktat, 7. drama avstrijskega književnika Schnitzlerja, 9. klada za sekanje drv, naton, 10. prebivalec anticne Beocije, 13. moc, 16. ime ameriskega filmskega igralca Douglasa, 19. reka v Mongoliji, 21. prijeten vonj, 22. jekleno siva, trda magnetna kovina z znakom Co, 24. olivno zelen mineral, pogost v magmatskih kamninah, 26. domaca pernat zival, 28. sloj, 29. nemski mescan-ski filozof (Georg), 31. ime slovenskega neotomisticnega filozofa Usecnika, 34. reka na Skotskem (iz crk-kes), 37. kemijski znak za telur.

no. Rog, Kolpa, oboa, Ant, Nils, Masle, vat, Alkestis, Tascent
Vodoravno: Radovna, arestant, Ant, Pitan, okus, Seta, AK, Ar-
RESITEV

Naloga 93

Naloga 95

Sahovska naloga st. 93

Kazic - Vuckovic / dopisna partija

1940

Za nerodno postavljenega kralja ima crni aktivno igro figur in ze poskusa oslabiti belo rokado. Beli je sprevidel, da ne sme pasivno cakati. Ker je na potezi, se je odlucil za akcijo, ki ga je pripeljala do zmage. Skoki »belih lipicancev« so zares elegantni!

Sahovska naloga st. 94

Karpov - G. Garcia / Ljubljana

1975

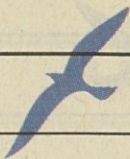
Karpov ima prednost kvalitete /trdnjave proti lovcu/, vendar se mu v nastali poziciji obeta se tezka pot do zmage. Crne figure na videz dobro pokrivajo sredisca polja sahovnice, kjer naj bo tezisce borbe. Toda beli, ki je na potezi, je predvidel ucinkovito takticno resitev in cez nekaj potez prisilil nasprotnika k predaji.

Resitev naloge st. 91

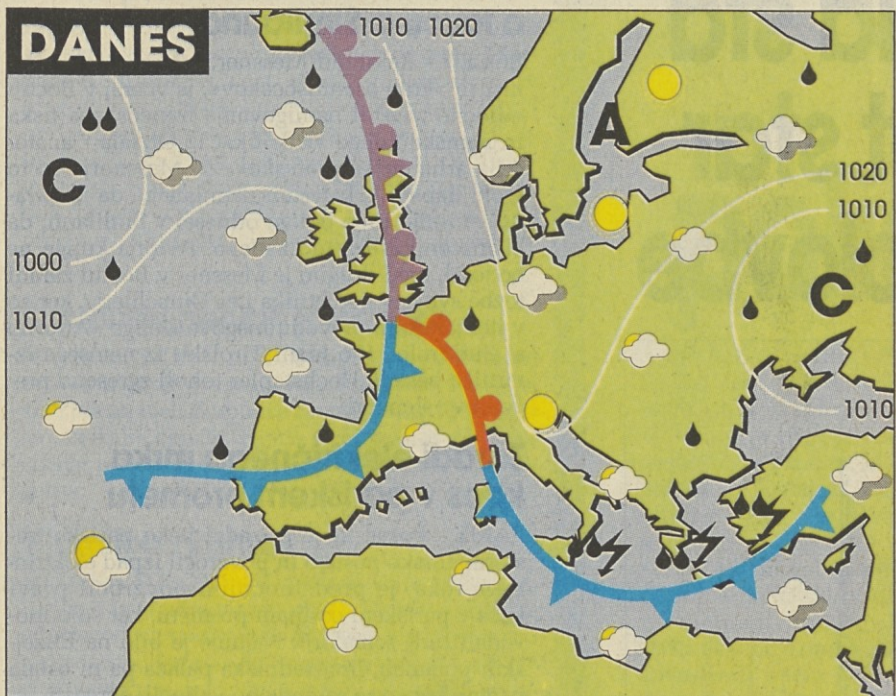
Znatno aktivnejše bele figure z žrtvijo kmeta osvobajajo polje e4 za skakaca. 1.e5! de5 2.Se4 Sd5 3.S6c5 Z napadom na trdnjavo Lasker osvaja kvaliteto. 3...Lc8 4.Sd7: Ld7: 5.Th7 Po h liniji je sedmo vrsto zasedla bela trdnjava, ki odločilno poseže v razplet. 5...Tf8 6.Ta1 Kd8 7.Ta8+ Lc8 8.Sc5 in crni se je vdal!

Resitev naloge st. 92

Spassky je velikemu Petrosjanu pripravil duhovito zanko s potezo 1.b5!, ki razkriva kritičen položaj crnega kralja na robu sahovnice. Petrosjan je vzel nevarnega belega skakaca 1...Ld4:, vendar je kot strela z jasnega sledil odgovor belega 2.Dd4+!! in crni se je vdal! Na 2...Td4: sledi 3.b6 mat! Mala zanka velikega mojstra!

EVROPA / OD ZAHODA NOVA FRONTA

Nad srednjo in severno Evropo ter Sredozemljem je nastalo območje visokega zračnega pritiska. Frontalni val je dosegel zahodno Evropo. Nad naše kraje doteka bolj suh zrak.

TEMPERATURE ALPE JADRAN		TEMPERATURE PO EVROPI	
včeraj ob 8. in ob 14. uri		včeraj ob 8. in ob 14. uri	
LJUBLJANA	4/10	HELSINKI	-2/8
TRST	9/15	STOCKHOLM	1/6
CELOVEC	2/10	KØBENHAVN	3/9
BRNIK	4/9	MOSKVA	4/12
MARIBOR	7/11	BERLIN	5/10
CELJE	4/10	VARSAVA	4/11
NOVO MESTO	4/9	LONDON	8/10
NOVA GORICA	4/16	AMSTERDAM	-1/9
MUR. SOBOTA	6/13	BRUSELJ	5/10
PORTOROŽ	7/16	PARIZ	9/13
POSTOJNA	-1/9	DUNAJ	5/13
ILIRSKA BISTRICA	3/11	MÜNCHEN	4/9
KOČEVEJE	0/11	ZÜRICH	5/10
CRNOMELJ	4/12	ŽENEVA	9/12
SLOV. GRADEC	3/10	MILAN	10/18
BOVEC	3/13	BEOGRAD	7/23
RATECE	-2/9	BARCELONA	7/19
VOGEL	0/0	BUKARESTA	3/13
KREDARICA	-7/6	ISTAMBUL	9/11
VIDEM	6/16	MADRID	6/25
GRADEC	7/12	LIZBONA	12/24
MONOSTER	4/12	ATENE	12/17
ZAGREB	6/9	TUNIS	10/23
REKA	10/11	MALTA	13/19
		KAIRO	14/23

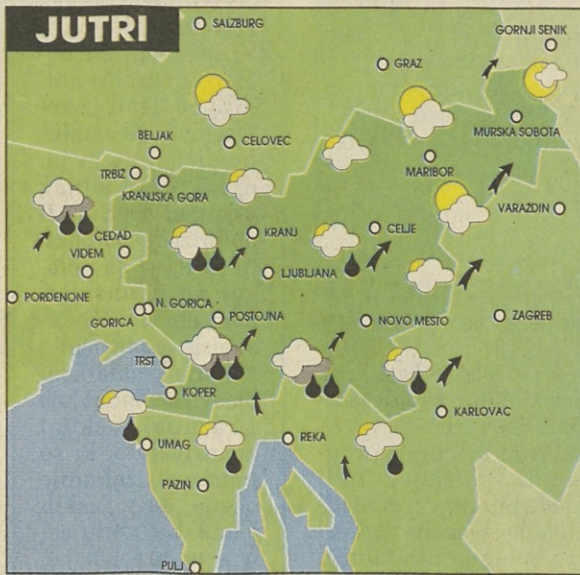
ALPE JADRAN / TOPEL, SONČEN DAN

OBLACNOST	DEŽ/NEG mm na dan
pod 10%	pod 5
10-30%	5-10
30-50%	10-30
50-80%	30-60
nad 80%	nad 60
VETER	NEVIHTE
5-10 m/s	MEGLA
nad 10 m/s	

Slovenija: Po jasnem jutru bo sončno. Najnižje jutranje temperature bodo od -1 do 4, najvišje dnevne od 13 do 18° C.

Sosednje pokrajine: Povsod bo sončno in toplo.

V Sloveniji: Od zahoda se bo pričelo oblačiti in popoldne bo v zahodnih krajih prilo deževati. Le v vzhodni Sloveniji bo večji del dneva razmeroma sončno. Začet bo pihati jugozahodnik

Obeti: V nedeljo bo oblačno z občasnimi padavinami. Se bo vetrovno.

PRETOK REK
 Pretok rek v m³ na sek. ob 7. uri
 Mura, G. Radgona: 105; Drava HE Dravograd: 140; Sava Radovljica: 7.43; Sava Radece: 72; Sava HE Mavčice: 8; Sora Skofja Loka: —; Ljubljana Moste: 15; Savinja Lasko: 7.44; Krka Podbojce: 37; Kolpa Radenci: 47.

STANJE VODA
 Visina vode v cm ob 7. uri:
 Mura, G. Radgona: 111; Drava HE Dravograd: —; Sava Radovljica: 34; Sava Radece: 108; Sava HE Mavčice: —; Sora Suha: 97; Ljubljana Moste: 56; Savinja Lasko: 90; Krka Podbojce: 96; Kolpa Radenci: 113; Soca Solkan: 171.

DOLŽINA DNEVA
 Sonce bo danes vstalo ob 06.27 in zšlo ob 19.41. Dan bo dolg 13 ur in 14 minut. Luna bo vstala ob 23.28 in zšla 07.42.

PLIMOVANJE
 Danes: ob 5.46 najnižje -56 cm, ob 12.04 najvišje 31 cm, ob 17.32 najnižje -23 cm, ob 23.34 najvišje 47 cm.
 Jutri: ob 6.22 najnižje -51 cm, ob 12.48 najvišje 24 cm, ob 18.02 najnižje -14 cm, ob 24.00 najvišje 38 cm.

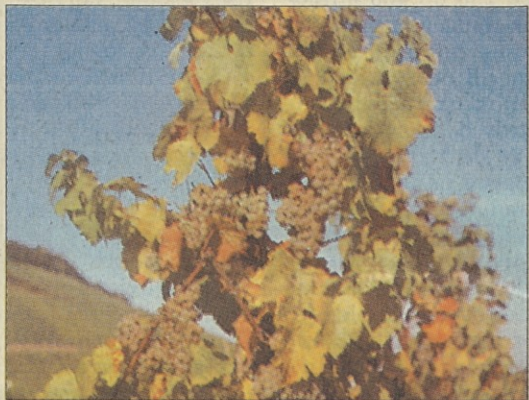
SETVENI KOLEDAR
 Luna je v znamenju Strelca, element ogenj. Dan je primeren za vsa sadjarska opravila in za sejanje vse vrste zelenjave s plodovi, npr. grah, soja pa tudi paradiznik in papriko.

V VEDNOST

Solzenje vinske trte

ANDREJA ŠUSNIK

Prvo znamenje prebujanja vinske trte je solzenje. Ko spomladi hladno vreme popusti in srednja dnevna temperatura zraka preide 8 do 10 °C, se tla v globini 40 do 50 centimetrov, kjer je večji del korenin, segrejejo od 7 do 9 °C. Tedaj začnejo korenine iz tal vsrkavati hranilne snovi in prčne se pretakanje sokov. Delovne korenin in pritisk okrog 1.5 bara v koreninah ter v drugih delih rastline povzroči solzenje. Če je v tem času opravljen spomladanski rez trte, na presekih izteka sok in pravimo, da trta solzi. V naših krajih se solzenje najpogosteje začne v začetku marca in traja od pet do 20 dni. Solzenje je močnejše pri višji temperaturi in lahko popolnoma preneha, če se temperatura občutno zniža. Dovolj zgodaj obrezane trte večinoma ne solzijo. Kolicina soka, ki se izcedi, je odvisna od casa in načina rezi. Kolicine vlage v tleh, temperature tal in zraka, bujnosti podlage in sorte vinske trte. Sok, ki se pretaka skozi vse organe vinske trte, nadomesti kolicino vode, ki jo je rastlina izgubila med zimskim mirovanjem, pritiska na vegetativne vrhove zimskih oces in s tem povzroči brstenje. Sok poleg vode vsebuje okoli enega do tri odstotke suhe snovi, od katerih je 66 % organskih spojin, drugih 34 % pa so mineralne snovi. Vinska trga pri solzenju zato utрпи manjše izgube hranilnih snovi. Poskusi so pokazali, da lahko izteče od 0.2 in celo do tri litre soka na trs. Pri obrezovanju je treba paziti, da sok pri morebitnem solzenju ne kaplja na ocesa, ker bi v primeru nizkih temperatur pozno spomladi le-ta lahko zmrznila.

Horoskop

piše
Aleksandra Zorc Berce

OVEN 21-3/20-4 : Za vas urnik s področja zabave in družabnosti lahko recete, da je zadnje case prepoln romantičnih priložnosti, seveda, če ste nevezani. Torej, izbirajte!

BIK 21-4/20-5 : Na poslovnem področju se vam odpirajo nove možnosti in vaši napori bodo poplačani z napredkom pri določenem projektu. Možnost za novo smer v karieri.

DVOJČKA 21-5/21-6 : Čaka vas precej razgiban dan, ki mu bo botrovalo pretiravanje pri delu. Če boste za volanom, bodite se posebno previdni!

RAK 22-6/22-7 : Pravi magnet ste v družbi in če ste nevezani, izkoristite priložnosti ter si v široki ponudbi izberite tistega, ki vam povzroča hitrejši srčni utrip.

LEV 23-7/23-8 : Pri nekem projektu imate precej možnosti za uspeh, vendar le, če boste znali sodelovati z drugimi, čeprav se vam bo njihov predlog zdel skrajno neprimeren.

DEVICA 24-8/22-9 : Danes ste zelo občutljivi, zato se izognite vsakršnim izpadom, ker vam bodo besede letele ven, se preden boste utegnili dobro premisliti.

TEHTNICA 23-9/22-10 : V stresnem obdobju ste, doma in v službi. Če boste znali pravilno uporabiti svoj znameniti sarm, ne bo večjih pretresov.

SKORPIJON 23-10/22-11 : Zelo ugodni dnevi za finančni, poslovni in statusni napredek, toda le, če boste pred tem uspeli razrešiti pravi problem, ki vam že dolgo beli las.

STRELEC 23-11/21-12 : Ste v obdobju, kjer pretiravanje, prenaprežanje in zanemarjanje svojega zdravia postaja zascitni znak vašega vsakdana. Ne izzivajte narave!

KOZOROG 22-12/20-1 : Če ste nevezani in ugotavljate, da je skrajni čas, da si poiščete pravo osebo, vedite, da bolj ugodnega obdobja se nekaj časa ne boste doživeli. Pot pod noge in v družbo!

VODNAR 21-1/19-2 : Čeprav se vam obeta veliko službenih obveznosti, se jim boste z veseljem posvetili, saj pričakujete, da vam bo to pomagalo narediti korak naprej k cilju, h kateremu stremite.

RIBI 20-2/20-3 : Čeprav nimate zdravstvenih problemov, to ne pomeni, da se lahko brezglaivo vrzete v sladke pojedine in si privoščite vse tisto, na katerem za vas piše »ne«.

CAPE CANAVERAL / PO DVEH NEUSPEHIH

Discovery končno v orbiti proučili bodo ozonski pas

Petčlanska posadka Discoveryja pred vkrcanjem na vesoljski trajekt (Telefoto AP)

CAPE CANAVERAL (FLORIDA) - Končno, ob 1.29 po krajevem času (ob 7.29 po srednjeevropskem poletnem času) so včeraj z vesoljskega oporišča Kennedy na floridskem Rtu Canaveral izstrelili vesoljski trajekt Discovery. V tokrek so izstrelitev Discoveryja odložili, ker je kompjuter lažno zaznal neobstoječo napako na ventilih. Pred tem so morali 22. marca prikiniti izstrelitev vesoljskega trajekta Columbia, ker je prišlo do prave napake na ventilih. Zaradi nočne izstrelitve je bila svetlobna sled Discoveryjevih raket vidna na desetine kilometrov daleč. Na krovu vesoljskega trajekta je pet kozmonavtov, med

katerimi je tudi ena zenska. Sedanja misija bo trajala osem dni. V tem obdobju bodo s posebnim sistemom za analiziranje najmanjših delcev napravili seznam kemičnih sestavin, ki se nahajajo v stratosferi, obenem bodo merili tudi sončno sevanje. Analize bodo osredotočene na severni tečajnik in na severno poluto, kjer so znanstveniki v zadnjem obdobju zabeležili zaskrbljujoče znižanje koncentracij ozona. Misija bi morala bolj natančno ugotoviti tanjšanje plasti ozona. Prav zaradi tega so včeraj izstrelili Discovery in ne Columbio, kar pa je naletelo na ostre proteste Nemcev, ki v celoti financirajo misijo Columbie.

Tokrat je bila zaradi noči izstrelitev zelo slikovita (AP)

BOTSVANA / GOJIJO GOVEDO ZA DRŽAVE ES

Ogroženo okolje Okavangove delte

Živinoreja spravlja v nevarnost nedotaknjeno okolje na jugu Afrike

GABARONE - Na severu Botsvane, kjer redijo goveda, namenjena Evropskiskupnosti, je ogroženo področje delte Okavanga, ki je eno izmed zadnjih nedotaknjenih območij afriške celine. Zaskrbljenost za Okavango so izrazili ta teden na letni seji skupščine držav članic ES in ACP, ki je bila v mestu Gabarone, prestolnici te majhne južno afriške države.

Organizacija Greenpeace je predložila članom skupščine (69 poslancev Evropskega parlamenta in 69 predstavnikov držav v razvoju) območja Afrike, Karibov in Pacifika, ki so se povezale z ES s sporazumom iz Lomeja poročilo, v katerem govori o izrednem poslabšanju okolja delte v zadnjih letih. Delta

reke Okavango se ne izliva v morje ali v kako drugo reko, pač pa v pesek puscave Kalahari in s tem tvori edinstveni naravni sistem. Na področju delte, na meji med Namibijo in Zimbabvejem, živi na tisoce velikih divjih živali: levov, žiraf, nosorogov, zeber, antilop, povodnih konj. Greenpeace meni, da je obstoj teh živali danes v nevarnosti zaradi intenzivne živinoreje. Sporazum iz Lomeja namreč jamci, kljub temu, da ima ES že preveč goveda, uvoz 19.000 ton mesa iz Botsvane, po višji ceni. Večji del živine za izvoz redi prav majhno število posestnikov, ki so po mnenju Greenpeacea člani vlade ali pa so blizu sedanjemu režimu. Zato, da bi upoštevali zdravstvene predpise Evropske

skupnosti, ki prepovedujejo, da bi govedo prišlo v stik z divjimi živalmi, je vlada že dala zgraditi na območju delte neke vrste "veliki sanitarni zid", to se pravi več kot tri metre visoko in že 400 kilometrov dolgo pregrado iz jekla in lesa. Na tisoce živali je poginilo, ker zaradi tega ni moglo priti do vode, posebno v sušnem obdobju.

Iz teh razlogov se predstavniki ES sprašujejo, ali je evropska pomoč za razvoj živinoreje v Botsvani res potrebna.

Predsednica skupščine ES-ACP, Italijanka Maria Luisa Cassanmagnago, je izjavila, da je za uvedbo takih pogojev, ki bi prisilili države, ki prejemajo evropsko pomoč, da spustijo okolje.